

မြင်းခံမြို့

ကျေးဇူးရှင်စွန်းလွန်းဂူကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး
၏

ထေရုပ္ပတ္တိအကျယ်

တရားတော်များ

တရားအားထုတ်နည်း

မြင်းခြံမြို့ ကျေးဇူးရှင် ဇွန်းလွန်းဂူကျောင်း

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထေရုပ္ပတ္တိ အကျယ်

နှင့်

တရားတော်များ

ပိဋကတ်အကျော် ဆရာတော်ကြီးများနှင့်

ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနုထို၏ အမေးကို

ဖြေကြားပုံများ

တရားအားထုတ်နည်း နိဿယည်း

နမိန္ဒရုဇာတင် သိမ်သမုတ်ခန်း

ပုံတော်များ ဝါဝင်သည်။

ဓမ္မဒါန

၁၁၀၃-၂၅၃၀။

ကောဇာ-၁၃၄၈။

၁၉၈၆။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၂၉/၉၅) (၂)
မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၃၂/၉၅) (၄)

ရိုက်နှိပ်ခြင်း

ဒဿမအကြိမ်
၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ
အုပ်ရေ (၃၀၀၀)

(စမ္မာဒါန)

အဖုံးရိုက် - ကျားရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်

ထုတ်ဝေသူ

စွန်းလွန်းအရှင်ဝိနယ

စွန်းလွန်းဂူကျောင်း

(၈) မိုင်၊ ပြည်လမ်း

မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးစင်မောင်လတ် (၀၂၄၆၅)၊ ကျားရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၄၃၊ ၃၁-လမ်း၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာပျက်နံဘ
၁	ရတနက္ခယ ပဏာမနှင့် အာစရိယပဏာမ	၁
၂	နိဒါနကထာ	၅
၃	ဆရာထော်ဘုရားကြီး၏ ထက္ခဏာထော်ပုံ	၇
၄	ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာထော်ဘုရား ကြီး၏ ဇာတာခွင်	၈
၅	စွန်းလွန်း ဆရာထော်ဘုရားကြီးဘွဲ့ ရတုပိုဒ်စုံနှင့် ရှစ် ထုံးဘွဲ့ကဗျာ	၁၀
၆	ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာထော်ဘုရား ကြီး၏ ထေရုပ္ပတ္တိအကျယ်	၁၅
၇	သာမဏေထဝက ဝိတ္ထိလာ ရေလယ် ဆရာထော် ဘုရားကြီး၏အမေးများကို ဖြေကြားပုံ	၄၄
၈	ဝိတ္ထိလာ ရေလယ်ဆရာထော်က သိုက် ထတောင် များ ရှုတ်ပြ မေးမြန်းသည်ကို ဖြေကြားပုံ	၅၀
၉	သာမဏေ ထဝက ဝိဇုကတ်အကျော် ညောင်လွန် ဆရာထော် (ဦးမေဓာဝီ) ၏ အမေးများကို ဖြေ ကြားပုံ	၅၃
၁၀	ရဟန်းထောင် တက်ခြင်းနှင့် ရဟန်း ပြုပြီးနောက် ပဌမရှေးဦးစွာ ဟောကြားထော်မူသော ဥဒါန်း တရားထော်ကြီး	၅၀
၁၁	ဒါယိကာမကြီး ဒေါ်ရွှေရီထိုက်သာ၍ ကတိထေး ချက် ထောင်းခြင်းနှင့် ဦးစံတင်ကပဋိပတ္တိသာသနာ ပြုရန် ပင့်ခြင်း	၅၇

(က)

(ခ)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂	ဒေါ်ရွှေရိတမောင်ရင်ပေါ်ချောက်တွင် ကျောင်းဆောက် ကိုးကွယ်ခြင်း	.... ၆၆
၁၃	၁၂၇၈-ခုနှစ်ကဆုန်လ ၃ရက်နေ့ အများရွာတွင် ပိဋကတ်အကျော် ဖက်ပင်အိုင် ဆရာထော်ဘုရားကြီး၏ အမေးကို ပြေပုံ	.... ၆၇
၁၄	သထုံမြို့နေမိန္ဒရထောင်တွင် သိမ်သမုတ်ခန်း	.... ၇၁
၁၅	ပြုပင်ဆရာထော် (ဦးတိက္ခ)အမေးကို ပြေဆိုပုံ-	.... ၈၀
၁၆	၁၂၈၇-ခုနှစ် ဒုတိယအကြိမ် မိုးတောင် ရွာတွင် ဖက်ပင်အိုင် ဆရာထော် ဘုရားကြီးနှင့် ဆရာထော် ဦးပုည၊ ဦးဇာဂရစသော ရဟန်းထော်များအမေးကို ပြေဆိုပုံ	.... ၉၀
၁၇	ဆရာထော် လေးပါး၏အမေးကို ပြေဆိုပုံ	.... ၁၀၀
၁၈	၁၂၉၂-ခုနှစ် ဝါဆိုလတွင် တောင်သာမြို့ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ဘွဲ့တံဆိပ်ထော်ရ ရိုက်ချုပ် ဆရာထော်(ဦးအဂ္ဂဝံသ)ဆရာထော် ဘုရားကြီး၏အမေးများကို ပြေဆိုခြင်းနှင့် တရားအားထုတ်ပုံနိဿည်း-	.... ၁၀၆
၁၉	စွန်းလွန်း ချောက်ကျောင်း (ယခု စွန်းလွန်းဂူကျောင်း) တွင် စထင် သီတင်းသုံးခြင်း	.... ၁၁၁
၂၀	ဓမ္မစကြာတရားထော်	.... ၁၁၂
၂၁	ပဋ္ဌာန်းတရားထော်	.... ၁၁၉
၂၂	အနုသယကို မဂ်ကပယ်ပုံ၊ လောကသုံးပါး၊ ဉာဏ်သုံးပါး၊ ပရိညာသုံးပါး၊ ဝဋ်သုံးပါး၊ ဧဥယျာဓံတရား ငါးပါး	.... ၁၂၃

ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
အံ့ဘွယ်ကောင်းသောအချက်ကြီး (၄)ချက်

- (၁) ၁၂၈၂-ခုနှစ်၊ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၃ ရက် ပဌမအကြိမ်
တရားထူးကိုရတော်မူသည်။
- (၂) ၁၂၈၂-ခုနှစ်၊ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက် ဒုတိယအကြိမ်
တရားထူးကိုရတော်မူသည်။
- (၃) ၁၂၈၂-ခုနှစ်၊တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၁၃ ရက် တတိယအကြိမ်
တရားထူးကိုရတော်မူသည်။
- (၄) ၁၂၈၂-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက် စတုတ္ထအကြိမ်
တရားထူးကိုရတော်မူသည်။

ဦးစေ့	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၃	၁၃၁၀-ခုနှစ် ဝါခေါင်လ ပဌမအကြိမ် ရန်ကုန်မြို့ သို့ ကြွလာစဉ် နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနု၏ အမေးကို ဖြေဆိုခြင်း	.... ၁၂၆
၂၄	သူထော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါး တရားထော်....	၁၃၃
၂၅	ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရားထေး ပါး တရားထော်	.... ၁၄၀
၂၆	သေထေးပါး၊ ရှင်ထေးပါး၊ တေ့ဆက် ချိတ်ဆက် ကွင်းဆက်	.... ၁၅၃
၂၇	ဆရာထော် ဦးကဝိနှင့် အနာဂါမ် ဒေါ်ငွေဘုံတို့ တွေ့ဆုံခင်း	.... ၁၅၅
၂၈	ထရားဂုဏ်တော်	.... ၁၅၆
၂၉	စကြာထောင် ထရာထော်	.... ၁၅၉
၃၀	ဓမ္မဝိဟာရတရားတော်	.... ၁၆၁
၃၁	ဒါယိကာမများသိကြတဲ့ အကြောင်းတရားငါးပါး	၁၆၇
၃၂	ပဋ္ဌာစာရီတရားထော်ကြီး	.... ၁၆၇
၃၃	သားသမက်နှောင့်ရှက် မိဘခက်၊ ချွေမငြူစူမိဘပူ တရားထော်	.... ၁၇၉
၃၄	မောင်ကြီးတုတ်တရားထော်	.... ၁၉၂
၃၅	ပုတ်မ စေတနာ တရားတော်	.... ၁၉၅
၄၆	ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ခရီးစဉ် ထရာထော်	.... ၁၉၇
၃၇	သမထ ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်ပုံ နိဿည်း....	၂၀၁
၃၈	ဗီထုံးငှက်ငယ်ဝတ္ထု	.... ၂၁၀

(ဆ)

မာတိကာ

ဦးစရ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၉	ရန်သူမျိုးငါးပါးတရားထော်	.... ၂၀၂
၄၀	သံသရာ ထည်ကြောင်းနှင့် ပြတ်ကြောင်း ထရား တော်	.... ၂၀၄
၄၁	အိတာလျှံ ဘုန်းထော်ကြီး ဦးထောင့်နာထ ကြ ရောက်ပူးမြော်ခြင်း	.... ၂၀၉
၄၂	ဦးထင်ဖေ-ဒေါ်သိန်းခင် တို့၏ အကြိမ်ကြိမ် ပင့် လျှောက်ခြင်း အားဖြင့် ၁၃၁၃-ခုနှစ် တပေါင်း ထပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်နေ့တွင် ဦးထင်ဖေ-ဒေါ် သိန်းခင်တို့ ထည်ထောင်သော ရန်ကုန် ဘောက် ထော်ကျောင်းတိုက်တွင် သိမ်လမုတ်ထော်မှုခြင်း-	.... ၂၂၀
၄၃	ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဝူကျောင်း ဆရာထော်ဘုရား ကြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်း	.... ၂၂၃
၄၄	သံသရာအေး စေတီတော်အကြောင်း	.... ၂၂၅
၄၅	ထေရုပ္ပတ္တိရှင်လုံးဘွဲ့ကဗျာများ	.... ၂၂၉
၄၆	ဦးထောင့်နာထ ဟောကြားချက်မှ ကောက်နုတ် ချက်	.... ၂၃၃
၄၇	ကျေညာချက်	.... ၂၃၇

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(ရတနတ္ထယ ပဏာမ)

ဗုဒ္ဓံ ဝိဘဝ ပါပေန္တံ၊

သမာ စာရိဿ ရက္ခကံ။

ဓမ္မံ သံသာရ မောတိဏ္ဏံ၊

ဝန္ဒေစာဟံ ဇိနောရသံ။

ဝိဘဝပါပေန္တံ၊ သတ္တဝါတို့ကို ဘဝကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့
ပို့ဆောင်တော် မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ သစ္စာသိမြင် ဘုရား
ရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း။ သမာစာရိဿ၊ မိမိ
ကို ကောင်းစွာအသင့် ကျင့်ဆောင်လေ့ ရှိသော သူကို။
ရက္ခကံ၊ အပါယ်သေးပါး ဝင်္ဂတရားသို့ မထားမကျစေရန်
စောင့်ရှောက်တတ်သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေး
တန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ် အမြတ်ထွတ်ထား ဆယ်ပါးသော
တရားတော် မြတ်ကိုလည်းကောင်း။ သံသာရံ၊ အဏ္ဏဝါ
မက ကျယ်ပြောလှသည့် ဆဝရှည်စွာ သံသရာကို။ ဩတိဏ္ဏံ၊
တဖက်ကမ်းရောက် ကူးမြောက်လေပြီး ဖြစ်တော်မူသော။
ဇိနောရသဉ္စ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေရင်တော်နှစ် သားတော်

လယ်တီမဏ္ဍိုင်-၁

(၂)

အာစရိယ ပဏာမ

စစ် ဖြစ်တော်မူသော သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းကိုလည်း
ကောင်း။ အဟံ၊ ခန္ဓာနာမ်ရုပ် အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဓေ၊
ကြည်ညိုမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိနိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

(အာစရိယ ပဏာမ)

အနန္တဂုဏ သမ္ပန္နံ၊

မဟာထေရံ ဝိဿုတာဟံ။

သာသနံ စီရဓာတာရံ၊

ဝန္ဓာမိ ဂရုဿဒရံ။

အနန္တဂုဏသမ္ပန္နံ၊ အဆုံးမရှိသော အနန္တဂုဏ် အလုံး
စုံနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ ဝိဿုတာ၊ မြန်မာအောင်
ထက်၊ ဘဝဂ်မကျန်၊ နိုင်ငံတကာ၊ အဖြာဖြာ၌၊ လွန်စွာ
ထင်ရှား ကျော်ကြားတော် မူပေထသော။ သာသနံ၊ ပဋိ
ပတ်မှာဖြင့်၊ သိမှတ်ကြစေအံ့၊ ထိ-သိ-သတိ-ဆိုတဲ့ လက္ခဏာ
သုံးရပ် သာသနာမြတ်ကို။ စီရဓာတာရံ၊ ကိုယ်တော်ခန္ဓာ၊
မဇေညာဘဲ၊ မကွာနေည၊ ဥဿာဟဖြင့်၊ ဓမ္မသဘင်၊ ဆင်
ယင်ကျင်းပ ထာသမျှ ရဟန်းရှင်လူ၊ ခပ်သိမ်းသူကို၊ ကြည်
ဖြူသနား ဟောကြားမိန့်မြွက် ဆောင်ရွက်တော် မူပေထ
သော။ မဟာထေရံ၊ ပညတ်တရားက အတ္တက္ခယ၊ ပရမတ်
တရားက အနတ္တက္ခယ၊ ဖြတ်ကြက္ခယ တပည့်များတို့ရဲ့၊ ထိ
သိ-ဆို သတိ တရားကိုဖြင့် အသိ များအောင် ပွားများ
အားထုတ်ကြ - ဟဲ့လို့၊ ဆုံးမ ညွှန်ကြား ထေရ်ဆရာ မြတ်

ဘုရားကို။ အဟံ၊ ရှင်,ဝေဒနာ, သညာ,သင်္ခါရ, ဝိညာဏ
 ဟု ပေါင်းစုဖွဲ့စပ် သမုတ်အပ်သော တပည့်တော်သည်။
 ဝရုသာဒရုံ၊ အလွန်အကြူး အထူးစေတနာ ရိသေစွာဖြင့်။
 ဝန္ဓာမိ၊ သီလ သမာ ပညာ၏ဂုဏ် အထုံးစုံကို ကြည်ယုံ
 မြတ်နိုး ဦးထိပ်မိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နိဒါနကထာ

မြင်းခြံမြို့ နဂရ စွန်းလွန်းဂူ-ရွာဂါမတွင် ဌာနတော် အခြေ တည်၍ ချက်မြုပ်တော် ရွာရင်းမှို လုပ်ကိုင်ရင်း စားသောက်လျက် ပဌမအရွယ်မှာ မင်းခစား အဖြစ်နှင့် ဒုတိယ အရွယ်ရောက်တော့ စားဘို့ရာ မသောက်တာနှင့် မင်းထံမှခွာ လယ်ယာမြေ လုပ်ကိုင်လျက် စီးပွားများတိုး တက်တာနှင့် ဘုရားမှာဆီမီးလှူ ဆုမွန်များချူ၍ တဘောင် စနည်း ပေါ်တာက တကြောင်း၊ စီးပွားတွေ တက်တာက တဖက်မှို ဝဲယက်သံသရာမှ မြန်မကြာ ထွက်ဘို့ရာ ထံဝေဂ အချကြီး ရတာနဲ့ တရားကို ကြိုးစားပြီးအားထုတ်ရာ ဆယ့် နှစ်လ အကြာတွင် လူ့ဘောင်ကို ရှောင်ခွာပြီး၊ မယား သားနဲ့ ပစ္စည်းမကျန် စွဲမက်သည့် တဏှာဒက်ကို ထွန်းလှန် ကာ ခွာချ၍မှို ရဟန်းမြတ် ရှင်သာမဏေအဖြစ်နှင့် ဧတော ထွက်လေ၏။ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ရောက်ပြီး သည့်နောက် ရှစ်ရက်မြောက် အကြာတွင် ဘာသဝေဂကင်း သန်မြတ် ရှင်းပြီးမှို ရှင်ရင်းမြတ် ပရမေ စောဇိနေ၏ မသွေ အစစ် သာဝဂကြီး အဖြစ်သို့ ရောက်လေသတည်း။

ထို့နောက် တဖန် ပဉ္စင်းခံ ရဟန်းပြုပြီး နှစ်ပေါင်း သုံး ဆယ့်တနှစ်တိုင်တိုင် များလှဝေနေ တပည့်တွေကို နိဗ္ဗူတာ နန်းအမတ တက်လမ်းပြ တရားအလုပ် အားထုတ်နည်း လျင့်စဉ် ထမ်းမြတ် မဟာ ဝိပဿနာနှင့် ဝေးသစ္စာကို ဧဟာပြော ညွှန်ပြ ဆုံးမတော် မူပြီးနောက် ၁၃၁၄-ခုနှစ်

ကဆုန်ထပြည့်ကျော် ၉-ရက် စနေနေ့ထက် စက်လေးနာရီ
 ငါးဆယ့်ငါးမိနစ်အချိန် ဒေါင်းစက်ရှိန်နေဝန်း ဂေါယာ
 ကျွန်းသို့ ယွန်းသည့်နယ်၊ ဘုရား-ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရိယာတို့
 စံမြန်းရာ နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ကြွလှမ်းတော်မူခဲ့သော ကျေးဇူးရှင်
 စွန်းလွန်းဂူကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အတိုဆုံးသော
 ထက်တွေ့ ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်နည်း နိဿယည်း
 အစစ် အမှန်ကို ကောင်းကျိုးလိုထား အမျိုးသားတို့ ကြီး
 ပန်းတကုတ် အားထုတ်နိုင်ကြရန် ရည်သန်လျက် ကျေးဇူး
 ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အသက်ပါအပ်နှင်း၍ အား
 ထားခြင်း ခံခဲ့ရသော.... မြင်းခြံမြို့၊ စွန်းလွန်း ဂူကျောင်း
 တိုက်အုပ် ဆရာတော် “ဦးသောဘဏ”သည် တရားအနက်
 သဘောမပျက်စေဘဲ ကြည်ညိုဘွယ်ရာ ပုံတော်များနှင့်တကွ
 ကောင်းစွာစီစဉ်၍ ဤထေရုပ္ပထ ကျင့်စဉ်ထမ်း ကျမ်းစာအုပ်
 ကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခြင်း ပြုပါသည်။

ဤထေရုပ္ပထ ကျမ်းစာအုပ်ကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိရာတွင် ကုန်ကျ
 စရိတ်နုတ်၍ ထျန်သမျှ အမြတ်ငွေများကို မြင်းခြံမြို့ ဂန္ဓကုင်္ဂီ
 သံသရာဇးစေတီတော်ကြီး၏ ဝေယျာဝစ္စနှင့်တကွ ကျေးဇူး
 ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သမထ ဝိပဿနာလုပ်ငန်းစဉ်
 ပြန့်ပွားရေးအတွက် အသုံးပြုလှူဒါန်းရန် သက်သက်ဖြစ်ပါ
 သဖြင့် ပုံနှိပ်ကူးယူခြင်းများ မပြုကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပါ
 သည်။

ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
လက္ခဏာ ပုံတော်

ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်း ဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏ ဇာတာခွင်

/	၃	၂ လ ၁၄၆၀၀
/	၅	၅
/	/	/

၁၂	
၁၅	၉
၁၀	၆
၂၁	၃
၂၄	၀

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈
၁၀	၁၁	၀	၁၀	၉	၁၀	၁၀	၁၀
၂၂	၀	၃	၃	၉	၄	၂၀	၀
၉	၅၆	၂၃	၁၂	၄၆	၁၆	၄၅	၁၉

မြင်	စင်
၂၄	၂၄
၅၉	၃
၀	၇

ကောဇာသတ္တရာဇ် ၁၂၃၉-ခု၊ ဒီဇင်ဘာ ၄၄၀၊ ရသေ့
တပေါင်းလဆန်း ၂-ရက်၊ တနင်းသာနေ့ နံနက် ၃-ချက်
တီးကျော် ၄-ချက်မတီးမီ ၆-နာရီ ပါဒ်ပြည့် ၆-မိနစ် ၄-
ပြန် ၁-ခရာ ကုံလက်မိန်စန်း စနေထွင်း အင်္ဂါနဝင်း နက္ခတ်
၂၄-လုံး တပါဒ်ထက် လက်စီးလျက် ထိုနာရီ၏ ဟည့်နက္ခတ်
သော်ကား-ဝိသာခါနက္ခတ် မွန်းတည့်မတ်အခိုက် သန့်ရှင်း

စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီးဇာတာခွင် (၉)

ကြည်ထင်ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာအချိန်တွင် ရတနာ
ဆုံးစုံကြာငုံအသွင် ဦးထိပ်တင်လျက် ဘုန်းပညာ ထက္ကဏ
နှင့် ပြည့်စုံသော မြင်းခြံမြို့ ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း
ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြစ်ထိန်းသော အထောင်းအလျာ
သားကောင်း ရတနာသည် မြင်းခြံမြို့ အနီး စွန်းလွန်းရွာ
အထ-ဦးသန်း၊ အမိ-ဒေါ်တုတ်တို့မှ မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်
တော်မူသည်။

* ၁၃၁၄-ခုနှစ်၊ ကဆုန်ထပြည့်ကျော် (၉)ရက်စနေ
နေ့ညနေ ၄-နာရီ ၄၅-မိနစ် အချိန်ခန့်တွင် ပရိ
နိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်။

(၁၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ရည်မှန်း၍ ပန္နလေးတက္ကသိုလ်

“ဥပစာတန်း”

ကျော်ဇင်ညွန့်

ရေးသားဆက်ကပ်သော

စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးဘွဲ့

ရတု ပိုဒ်စုံ

(ပ ၁၅၅၀-၈၅၀၀၀၀၀၀၀)

(၁) ထွန်းနေလရောင်၊ ဝင်းဝင်း ပြောင်သား၊ တန်း
ဆောင်ရွန်းလက်၊ ထက်ဘဝင်နှင့်၊ နရက် အောက်ပြည်၊
ခြောက်ရောင်ခြည်ဖြင့်၊ အောင်စည်မွေ-မြည်ဟိန်းခ၊ သည့်၊
ကဿပကျော်-ဗုဒ္ဓမော်၏၊ ထံတော် ဝင်တွား၊ ငှက်ကျေး
သားသည်၊ နုထွားသန့်ညက်၊ သစ်သီးခက်ကို၊ ရောရက်သဒ္ဓါ၊
ကြည်ညိုစွာဖြင့်၊ သုံးဖြာမုဉ္ဇ၊ ရှေးပုဗ္ဗနှင့်၊ ပရစေတနာ၊
လှူဘူးပါ၍၊ များစွာထဝ-ကျင်လည်ရလျက်၊ ကဝရွှေဘုံ၊
ပြည်သထုံဝယ်၊ ဗာဟိုတေဇာ-မနုတာ၏၊ သတ္တာ ဘားမဲ့၊
ဖြစ်ဘူးခဲ့ကာ၊ ထံသရာ၌၊ လည်ကာဖုံဖုံ-ဖြစ်မျိုးစုံ၍၊ အဟုန်
ရှေးက-ကုသထကြောင့်၊ ဒီပလက်ျာ၊ ကျွန်းမဟာ၏၊ ဗုဒ္ဓါ
မြတ်စွာ၊ မွေမွေထို့၊ စံခ၊ ဘုန်းဖြာ၊ ပြည်မြန်မာ၌၊ သာသနာ
ကျိုး-ရွက်သည်ပိုးရန်၊ ဘုန်းမိုး သွန်းစွေ - မြတ်သန္ဓေဖြင့်၊
ကိန်းနေစံပျော်-ဆရာတော်ကား၊ အကျော်ဒေယျ၊ မြတ်မွန်

ဣစ္စာ၊ ဓမ္မအောင်မြင်၊ ထွန်းထင်းစေသည်...ထွန်းနေရောင်
ထင်းမြူး၏တည်း။

(၂) ကျွန်းမြေမြဲတောင်း၊ ဘုန်းစက်ရောင်ကား၊ နေရောင်
ဥက္ကဋ္ဌ၊ သိန္နံဆူပက်၍၊ ထွင်မြတ်ဗေဒမိ၊ သားတပည့်ကား၊
ထူးဘိရိပ်မြှောင်- ရွှေဂူချောင်၌-တသောင်စနဲ- အုတ်အော်
သဲလျက်၊ နုဆဲစဉ်ကာ - ထောင့်နှစ်ရာရှစ်၊ စွန်းနှစ်-နှစ်ဝယ်၊
ထွန်းသစ် စိတ်သွင်-ထွန်တုံးငင်၍၊ မြတ်စဉ်တရား၊ အာရုံ
ပွားကာ၊ တနေ့ခါ၌၊ ထယ်ယာပြင်ထဲ၊ ဝဲကြီးကြရင်း၊ နွား
တယဉ်း၏၊ ဆန်ငြင်းရှောင်ဖယ်၊ ပြုစဉ်ဝယ်၌၊ စိတ်ဝယ်
တရား၊ ပြန်ကြွယ်ပွားကာ၊ ခိုင်းနွားကိုလွှတ်၊ ထွန်ကိုချွတ်၍၊
လွတ်ကျွတ်ထေရာ၊ မြိုင်ရိပ်သာသို့၊ ချီကာကြမြန်း၊ တောထွက်
ခန်းတည့်၊ မြိုင်နန်းရဝေ၊ သာမဏေကား၊ ရက်တွေသတ္တ၊
ခုနစ်ဝပြင့်၊ ဆုံးစကုန်လျှော၊ အာသဝေဂါကင်း၊ သန်မြတ်
ရှင်း၍၊ သတင်းဘုန်းရောင်၊ ဝင်းပပြောင်သာ၊ ထွန်ထောင်
ကိုယ်တော်၊ ဘွဲ့မည်ကျော်ကြောင့်၊ ပြည်ပေါ်ပြန်ထိန်၊ ဂုဏ်မြူး
ရှိန်ကာ၊ နေမိန္ဒရ၊ တောင်တော်မြဲ၌၊ ထူးစုအံ့မည်၊ သိမ်တော်
တည်ပေ၊ အောင်ခဲ့လေသည်...ကျွန်းမြေတောင်တွင်း ထူးဘိ
တည်း။

(၃) ရွှန်းဝေပပြောင်၊ သာသနာရောင်သည်း၊ အခေါင်
တန်တီး၊ ထိန်ထိန်ငြီး၍၊ ဘုန်းမီးပြောင်ဘိ၊ [ဦးကဝိ] ဟု၊ လူထိ
နတ်ကျော်၊ ဆရာတော်ကား၊ ပူဇော်မြဟွာ၊ ချဉ်းတစ်ခါ
ဖြင့်၊ သက္ကာညွတ်ကွေး၊ ပူးမျှော်သေး၏၊ ထုံးရေးဓမ္မ၊ သင်္ခါ
ရဟု၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ ဟောမိန်မှာသို့၊ ဒုက္ခာ၊ အနိစ္စ၊ အနတ္တ

(၁၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဖန်၊ ထိုထုံးတန်ကား၊ မူမှန်သောကြောင့်၊ ရုန်းမမှောင့်ဘဲ၊
တထောင့်သုံးရာ၊ ဆယ်လေးဖြာစွာ၊ “နဝကဆုန်”၊ လဆုတ်ကြို
တည့်၊ စိုက်မြိုလျော်မွှေ၊ နဂါးနေ-ဝယ်၊ သက်ရွှေ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ရှေ့
ထူရုဏ်၊ နတ်ထူခပင်း၊ တပည့်ရင်းတို့၊ နေမင်းသူရိန်၊ ကွယ်
ပျောက်နိုင်သို့၊ ဦးနှိမ်ဝပ်တွား၊ သိုက်မြိုက်သားစွာ၊ တရား
အမွေ၊ မြင်ခဲ့ပေ၍၊ စိတ်ဖြေနှစ်ထိမ့်၊ ပြေကြစိမ့်ငှာ၊ ဒေ
သနာထု၊ မြက္ခာထူနတ်၊ စွဲမှတ်မကွာ၊ နိဗ္ဗာန်သာသို့၊ မကြာ
ရောက်ကြောင်း၊ လမ်းစဉ်ကောင်းဖြင့်၊ မနှောင်းရောက်ရန်၊
မွေစစ်ချန်ခဲ့၊ ပြည်မြန်တက်နေ၊ တောင်ကျွန်း၊ မြေဝယ်....
ရွန်းဝေပြောင်ဝင်း ကျူး၏တည်း။

ရှစ်လုံး ဘွဲ့ကဗျာ

- ၁။ ခြောက်ရောင်လျှံဝင်း-မြတ်မင်းဗုဒ္ဓေ၊
မိန့်မှာမြွက်ကြား-တရားနှုတ်ချွေ၊
ယက္ခကာရေး-မနှေးထိစေ၊
သင်္ခါရ-မှတ်ကြနတ်ထူတွေ။
- ၂။ ဗုဒ္ဓမြတ်မင်း-ရှောင်ကွင်းမနေ၊
အနိစ္စဘဲ-မလွဲမသွေ၊
မမြဲတရား-ထင်ရှားသက်သေ၊
နိဗ္ဗာန်နန်း-ကြမြန်းတော်မူပေ။
- ၃။ မြတ်ဂေါတမ-မြန်းကြနိဗ္ဗာန်၊
တရားထင်ရှား-ညွှန်ကြားမည့်သူ။

မြဟ္မာသကြား-အများနတ်လူ၊
သူမြတ်ထူး-ရည်စူးပန်ဆုယူ၊

၄။ ဆုယူပန်ခ-ပြည့်ဝ၊နတ်လူ၊
ဇမ္ဗူတောင်ကျွန်း-စွန်းလွန်းရွှေဂူ၊
တရားညွှန်သတ်-သူမြတ်တဆူ၊
[ဦးကဝိ]-တုမရှိမွန်မြတ်ဖြူ။

၅။ ပါဝစန-ဓမ္မယိုထို၊
မြန်ပြည်တလွှား-ကျော်ကြားကြည်ညို၊
ပူဇော်ဆည်းကပ်-မပြတ်စဉ်လို၊
ဆရာတော်ဖျား-ထံပါးမှီကပ်ခို။

၆။ မွန်မြတ်ဓမ္မ-ချမ်းမြရိပ်မြို့၊
နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း-သမ်းကောင်းဖုံဖုံ၊
ယဉ်တပန်း-ရဟန်းလူစုံ၊
ညွှန်မြတ်ကြား-အများလူနတ်ယုံ။

၇။ ဖလ်သူရိယ-တမျှရောင်သွယ်၊
တဆူခနမင်း-ရောင်ဝင်းစိန်ချယ်၊
သာသနာကြီး-ထိန်ငြီးထယ်ထယ်၊
ကမ္ဘာလုံး-နေနှုန်းရောင်သင်းဘွယ်။

၈။ ဘုရားသော်မှ-နိစ္စမတည်၊
ဟင်းသည့်တရား-ထင်ရှားပြမည်၊
လူခဲတို့-မလွဲသွေဖီ၊
ကြိရွယ်စူး-စိတ်ကူးကော်မန်းရည်။

(၁၄)

စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

၉။ ထောင့်သုံးရာရှေး-ဆယ်လေးစွန်းကျန်၊
ကဆုန်မာသ-ပက္ခဆုတ်ချန်၊
ကိုးရက် မှတ်သား-နဂါးနေ့မှန်၊
နိဗ္ဗာန်နန်း-ကြွမြန်းလျော်မွေ့စံ။

၁၀။ ဂါရဝေန-တုပ်ကွရိသေ၊
ဟောမိန်ချမှတ်-ပညတ်ထွေထွေ၊
တပည့်ရဟန်း-ဆင်မြန်းထိပ်ဘွေ၊
အတိတ-မြန်းကြနိဗ္ဗုမြေ။

မြင်းခြံမြို့ကျေးဇူးရှင် ဇွန်းလွန်း ဂူကျောင်း

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထေရုပ္ပတ္တိအကျယ်

[ဤထေရုပ္ပတ္တိ အကျယ်သည် မြင်းခြံမြို့ ကျေးဇူးရှင် ဇွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တော်တိုင် ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်ကို ကြားနာမှတ်သားရသည့်အတိုင်း ရေးသားဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။]

နှစ်ပြာရုပ်နာမ်တို့ အဖန်ဖန်ပျက် အဆက်မပြတ် ဒထစင် အဆုံးမလင် ဝဲကတော့သွင် သံသရာပြစ်မှ အလျှင် အမြန် ထူးမြောက်ရန်ဆန္ဒနှင့်ထဝပေါင်းများစွာကသံသရာဒိက္ခာ ထုတ်လို လိမ္မော်ကာရှာဗွီးခဲ့သော အမျိုးသားကြီးတယောက်သည် ထိုစဉ် တန္တကံတ္တ ကဿပဘုရားရှင် ထက်ထက်တော်အခါက “ကျေးသားကြက်တူရွေး” အမျိုးဖာတ်၌ ဖြစ်ခဲ့ထေသည်။

တနေ့သောကာထ ကဿပဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ခဲ့သည်ခဏ အဟိတ်တိရိစ္ဆာန်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ပါရမီအထုံနှင့် ကုသိုလ်ဟုန် မကင်းတဲ့အတွက်ကြောင့် ဩော်...ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား အလွန်ထူးမြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပါကထားဟု အောက်မေ့ဆင်ခြင် ဇော စေတနာဝင်တာနှင့် ကဿပ ဘုရားရှင် ထံတော်ပါးသို့ ဝင်ထွားကာ ရိက္ခါး အတောင်နှစ်ဖက်

(၁၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထိပ်မှာယှက်မိုးလျက် ရှိမိုးပူဇော်ကာ သစ်သီးဆွမ်းလှူဒါန်း
ရှာတယ်။ သစ်သီးဆွမ်း လှူဒါန်းပူဇော်တော့ သတ္တဝါဝေ
နေယျအများကို သနားချီးမြှောက်တော်မူလိုတဲ့ မြတ်ဘုရား
ဘုန်းမော်က အညှင်တော် မူပြီးလျှင် ဤဒါန ကောင်းမှု
ကြောင့် သင်လိုထားတောင့်တတဲ့ ဆုအတိုင်း ပြည့်စုံစေလို
မိန့်ခွန်းတော် ချွေလိုက်သည်တွင် ကျေးသားကလေးမှာ
ဝမ်းသာအားရ ရှင်ထန်းစွာနှင့် ဘုရားရှင် ကြွသွားတော်မူ
သည်ကို မြော်ရှုရင်း ဤအရှင်မြတ်အား တတ်စွမ်း သမျှ
သစ်သီးဆွမ်းဒါနဖြင့် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းရသည်မှာ လွန်စွာ
အတိုးထိုက်ထေစွတကားဟုမြင်ဆိုကျူးရင့်ပြီး ရှင်မြူးကြည်
နူးလျက် ထူးမြတ်တဲ့ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်က စေတနာဇော
အလွန်သန်သည်က တကြောင်း၊ အညှင် ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း
ဘုရားရှင် ဖြစ်ထေတော့ ကျေးသားကလေးမှာ စုတေလို
သေသွားတဲ့အခါ ကာမထုဂတိ ခုနစ်ဘုံတွင် သူတကာနှင့်
မတူအောင် စည်းစိမ်တွေအမျိုးမျိုးကို ခံစားခဲ့ရပြီးနောက်
လူ့ပြည်ထို ရောက်ပြန်တော့လည်း တက္ကသိုလ်ပြည်ဌာန၌
အလွန်ထင်ရှား တိကိစ္ဆက ပါမောက္ခ ဆရာကြီးတပ'ါးရယ်
လို့ ဖြစ်ရပြန်တယ်။ (ဆေးဆရာကြီး ဘဝတုန်းက တွေ့ကြို
ဆက်ဆံဘူးသူတိုင်း ငါ့ထံရောက်ကြလိမ့်မယ်။ ငါဆုံးမတဲ့
အတိုင်း ငါ့တရားကို အားထုတ်နိုင်ကြလိမ့်မယ်လို့ အမိန့်
ရှိတော်မူခဲ့ဘူးသည်။) ၎င်းဘဝမှ တဖန် စုတေ၍ သံသရာ
ကျင်ထည်ခဲ့ပြန်သော် ဂေါတမ ဘုန်းမော်၏ သာသနာ
တော်အတွင်း သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ သထုံပြည်ကြီးကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်
မင်းလုပ်ထော်မူခဲ့သောသာသနာ့ဒါယကာမနုဟာမင်းကြီး

၏ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ရာ သားမဲ့ဆရာတော်ရယ်လို့ ဖြစ်ရ ပြန်တယ်။

၎င်းထဝမှတဖန် စုတေ၍ သံသရာကျင်လည်ခဲ့ပြန်ရာ... မြန်မာပြည် အထက်ပိုင်း မြင်းခြံမြို့တောင်ထက်ျာ မဟာဝါမ စွန်းလွန်းရွာဌာနတွင် ခမည်းတော်ဦးသန့်၊ မယ်တော်ဒေါ် တုတ်၏ဝမ်းမှာ ကိန်းအောင်း၍ မွေးဖွားလာပြန်တယ်။

ပဋိသန္ဓေ ယူသော အချိန်တွင် ခမည်းတော်၌ အိပ်မက် မြင်မက် သည်မှာ ထူမြတ်သော ကြန်အင် ထက္ခကာနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ လူ့ဘယောက်လာ၍ ခင်ဗျားတို့အိမ်မှာ နေပါရ စေလိုတောင်းပန်သည်ကို ဦးသန့်က ငါ့အိမ်မှာ မနေချင် ပါနှင့် ဆင်းရဲထွတ်လို့ အတန်တန် ငြင်းပယ်၍ မရသည် နှင့် လက်ခံရကြောင်း အိပ်မက်ကောင်းကို မြင်မက်တယ်။ မယ်တော်ဒေါ်တုတ်၏ ပဋိသန္ဓေလည်း ကိုးလလွန်မြောက် ဆယ်လသို့ ရောက်တော့ စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အလောင်းအလျှာ သားကောင်းရတနာကို သာသနာတော်သက္ကရာဇ် ၂၄၂၁-ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၃၉-ခုနှစ်တပေါင်းလဆန်း ၂-ရက် တနင်းလာနေ့နံနက် လေးချက်မတီးမီ အချိန်တွင် ထူးမြတ်သည့်ပုံသွင်နှင့် သား ကောင်းရွှေစင်ကို ဖွားမြင်လေသည်။ ကျော်စော ထင်ရှား သော နိမိတ်များကြောင့် ဦးခေါင်းဆေး မင်္ဂလာ ပြုသည့် အခါ၌ “မောင်ကျော်စင်” ဟု ကင်ပွန်းတပ် အမည်ပေးခဲ့လေ သည်။

(၁၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

★ ဦးသန့်-ဒေါ်တုတ်တို့တွင် မသင်း၊ ကိုကျော်ဒင်၊ ကိုအောင်ခိုင် ဟူ၍ သားသမီးဆုံးယောက်သာ ထွန်းကားလေသည်။

ကိုကျော်ဒင်ကို ငယ်စဉ်က မြင်းခြံမြို့ မင်းကျောင်းဆရာတော်ထံ အပ်နှံ၍ စာပေ သင်စေခဲ့သော်လည်း ဉာဏ်ထုံထိုင်းလှ၍ စာကောင်းစွာ မတတ်သည်နှင့် ၁၅-နှစ်အရွယ်တွင် ဖခင်ဦးသန့်နှင့်အတူ မြင်းခြံမြို့ အရေးပိုင်မင်းရုံးတော်၌ မင်းခစား (ဝါ) မင်းစေအဖြစ်နှင့် ဝင်ရောက် အမှုထမ်းရလေသည်။

အချိန် အရွယ် ရောက်သော အခါ တရွာ တည်းနေ မရွှေရီနှင့် သင့်မြတ်၍ သားသမီးလေးယောက် ထွန်းကားခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ဆုံးယောက်မှာ ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် သေဆုံးကြသဖြင့် ကိုရှိန်ခေါ် ကိုကံညွန့် တယောက်သာ ယခုတိုင် ရှိလေသည်။

ကိုကျော်ဒင်သည် မင်းခစား အလုပ်ဖြင့် တိုးတက်ရန် ထမ်းစမမြင်၍ အသက် ၃၀-အရွယ်တွင် အလုပ်မှနုတ်ထွက်ပြီး မိဘတို့၏ထက်ဝက် ယာအလုပ်ဖြင့်သာ လုပ်ကိုင်နေလေသည်။ တနေ့သောအခါ သမာဓိမှော်အောင်၍ ရံဖန်ရံခါ ကမ္ဘာစောင့် နတ်ကြီးများ ပူးကပ်သည်ဟု သမုတ်ခံရသော ဦးစံတင်နှင့် စကားပြောနေရာ... ဦးစံတင်က ရုတ်တရက် ကောက်ကာငင်ကာ....

“တလိမ် နှစ်လိမ် လိမ်လို့ရှုပ် အမယ်ဘုတ်ကဲ့ သူ့
 ချည်ခင်၊ ဘယ်သူငင်မှ သည်ရှုပ်ထွေး ရှင်းနိုင်ပါ့မလေး။
 ချည်ခင်ကြို ချည်ခင်ကြား၊ လွန်းကလေးနဲ့ သွား။ ဘုရား
 ငုတ်တို ရောင်တော် လွှတ်ပါလို့ ပုံတော်ဝတ်တဲ့ မခွေး
 ရယ်၊ အနားစိမ်းရောင်ခြယ်၊ အလယ်ပြာဘောင်ကွက်နဲ့
 လက်ခတ်သံ ကျွန်းဖိုသား၊ သောင်းတိုက်ကကြား”

လို့ တတောင်ကို ရှုတ်ပြုပြီး တလိမ် နှစ်လိမ် လိမ်လို့ရှုပ်
 အမယ်ဘုတ် သူ့ချည်ခင်ဟာ ရက်ကန်းစင်ကျတော့ မရှင်း
 ဘူးထားလို့ မေးရာ... ရှင်းတာပေါ့-လို့ ဦးကျော်ဒင်က
 ဖြေလိုက်တယ်။ ဒီတော့ အမယ်ဘုတ် သူ့ချည်ခင်ထက်
 ရှုပ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာလို့ခေါ်တဲ့ ချည်ခင်ကြီးကို ခင်ဗျား (ဦးကျော်
 ဒင်) သတိတလုံးနဲ့ ရှင်းရလိမ့်မယ်၊ သတိတလုံး နဲ့ ရှင်းတဲ့
 အခါ စွန်းလွန်းရှာတောင်ဘက် ရက်ကန်းစက် ပေါ်လိမ့်
 မယ်၊ ရက်ကန်းစက် ပေါ်တဲ့အခါ ကျွန်းဖိုပင် ကုန်းမှာ
 ခင်ဗျား သာသနာ ပြုရလိမ့်မယ်၊ သာသနာ ပြုတဲ့အခါ
 ကျွန်းတိုင်နှစ်လုံး ပါလိမ့်မယ်။ ဘုရားငုတ်တို ရောင်တော်
 လွှတ်ပါလို့ဆိုတာ ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ကြီး ငုပ်နေတာ
 ပြန်ပေါ်လာလိမ့်မယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ အဲဒီတော့ ဦးကျော်
 ဒင်က အို-တောက်တီးတောက်တဲ့တွေ ရှောက်ပြောမနေ
 စမ်းပါနဲ့ဗျာလို့ ဆိုလိုက်တော့ ဦးစံတင်က စောင့်ကြည့်
 သေးတာပေါ့လို့ ပြောတယ်။

(၂၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အဲဒီနှစ်မှာဘဲ ယာတကွက် ထပ်ဝယ်လိုက်တယ်။ မိုးဦး ကျတော့ ဒေါ်ရွှေရီကိုပါခေါ်ပြီး ယာရှင်းသွားကြတယ်။ ယာထဲကိုရောက်တော့ ဦးကျော်ဒင်က ဒီနှစ် ဒီယာသစ်ထဲ မှာ နှမ်းကြဲမယ်၊ နှမ်းငါးဆယ်(တင်း)ထွက်လျှင် ဘုရားမှာ ဆီမီးထောင်ပြည့် ပူဇော်ကြရအောင်လို့ ပြောတော့ ဒေါ် ရွှေရီက ငါးဆယ် မလုပ်ပါနဲ့ လေးဆယ်ဘဲရရ ဆီမီး ပူဇော် ကြတာပေါ့လို့ ပြောဒါနဲ့ အေး-အေး...ဒါဖြင့် ကတိမပျက်တမ်းလို့ ဦးကျော်ဒင်က ပြန်ပြောပြီး ရှေးက လိုတော့ အတီးအမှုတ်တွေနဲ့ မသွားချင်ဘူး၊ ကလေးမတွေ ထက်ဝတ်ထက်စား ပျောက်ရင် ဒို့တာဝန် ဖြစ်နေလိမ့်မယ်၊ ဒီတော့ဘာ ရိုးရိုးဘဲ သွားချင်တယ်လို့ ပြောတယ်။

နောက်မကြာမီ ယာသစ်ထဲမှာ နှမ်းကြဲကြတယ်၊ နှမ်းပင် ကလေးတွေ ပေါက်လာတဲ့အခါမှာ မိုးဦးခေါင်ထေတော့ အပင်ကလေးတွေဟာ သေလု သေနာနဲ့ နေတာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ နောက်မိုးရွာတော့ အပင်ကလေးတွေ ပြန်ပြီး ထောင်လာကြတယ်၊ သူတကာ နှမ်းခင်းတွေမှာတော့ မိုး ခေါင်လို့ပျက်စီးကြသော်လဲ ဦးကျော်ဒင်နှမ်းခင်းက မပျက် စီးဘဲ နှမ်းတင်းရေ လေးဆယ်တိတိ တထက်ဆွံ့မျှအပိုအလို မရှိ ထွက်တယ်။

ဒါနဲ့ အဓိဋ္ဌ နိပြုထားတဲ့ အတိုင်း ဆီကြိတ်ပြီး ဘုရား ကိုးပိဿာ၊ သံဃာ-ကိုးပိဿာ ဣရအောင်လို့ ဒေါ်ရွှေရီ ကပြောတော့ ဦးကျော်ဒင်က ဘုရား ကိုးပိဿာ ဆိုတာ တော့ဟုတ်ပြီ၊ သံဃာ ကိုးပိဿာက ဘယ်နှစ်ပါးပင့်မတုံး

ဣဒမးတော့ ဒေါ်ရွှေရီက လေးပါးပင့်မယ်၊ တပါးကို နှစ်ဝိသာခါ၊ ဝိတွဲတဝိသာကတော့ တရားဝဲ့အတွက်ပေါ့ လို့ပြန်ပြောတယ်။ အေး-ကောင်းပြီ၊ အဲဒီလိုဘဲ ဣတာ ပေါ့လို့ဆိုကာ ၁၂၇၁-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်ထပြည့်နေ့မှာ ဆီမီးရေစက်ချ ပရိတ်တရားတော်နာပြီး ညဏှတော့ ရွာ အရှေ့တောင်က စေတီတော်မှာ ဆီမီးများ ထွန်းညှိပူဇော် ကြတယ်။ ဒေါ်ရွှေရီကလဲ ကြွရောက်သာကြတဲ့ ပရိသတ်ကို ကွမ်း-ဆေး-လဘက်နဲ့ ညှော်ခံ၍နေတယ်။ ဦးကျော်ဒင်က တော့ စေတီတော်နားကပ်ပြီး ဆီမီးများကို ကြည့်နေရာ ဆီမီး-မီးစာ အဖျားမှ ခဲလာပြီး ဆီမီးညွန့်ကထေးထွေက တလျှပ်လျှပ်နှင့် ဆီများဆူပွက်သည်ကိုမြင်ရတော့ ကြက်သီး မွေးညှင်းထကာ တကိုယ်ထုံး တုန်၊ တုန်၊ သွားတယ်။ ဒီတော့ အလို-ငါ ဘာများဖြစ်ပါလိမ့်မတုံး၊ ခုနေ အခါ ငါဆုတောင်း ရရင် ရတော့မှာဘဲလို့ ယုံကြည်နေခိုက်-

“ရဟန်းဘောင် တက်လိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသည် နှင့် ရဟန်းဖြစ်ရပါလို၏။ ရဟန်း ဖြစ်သောအခါ တရားဟော ပြောဆုံးမရပါလို၏။ သတ္တဝါတွေ ငါဟောပြ ဆုံးမမည့်အတိုင်း ငါကဲ့သို့ ကျင့်ကြံ တရားအားထုတ် နိုင်ကြပါစေတည်း” လို့ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ သဘောကျဆုတောင်းလိုက်တယ်။

အဲဒီလို ဆုတောင်းပြီးနောက် စိတ်ဘဖန် ဖြစ်ပေါ်လာ ပြန်သည်မှာ ငါသည်စာဆိုလို့ ဣ-ကဏ်းတလုံ မျှမထိ နား မထည်၊ ရဟန်းဖြစ်ခဲ့ရင် ငါဘယ်လို တရားဟောရပါမတုံး လို့ တွေးတောပူပန်မိပြန်တယ်။ ဟိုအခါတုန်းက စာကလဲ

မတယ်။ ဗဟုသုတကလဲ နဲသေးတော့... သမ္မာသမ္မောဓိ ဆုတို့၊ ပစ္စေကဗောဓိဆုတို့၊ အဝ္ဗမဟာသာဝကဆုတို့၊ ပကတိ သာဝကဆုတို့ တောင်းတို့ရာ နားမလည်ထေတော့ သူ ကကာလို ဇာနဲ့မနေဘဲ ထိုးယဲ့-ကျိုးကန်းဆိုသလို တိုတို တုတ်တုတ်နဲ့ဆုတောင်းလိုက်တယ်။ ဆုတောင်းပြီး ဦးကျော် ဝင်သည် သူ့ဟာသူ ဆုတောင်းတဲ့အတိုင်း ရတော့မှာဘဲ လို့ အလွန်ဝမ်းသာနေတယ်။

အဲဒီနှစ်မှာဘဲ ဥစ္စာပစ္စည်း အတူးပင် တိုးတက်ထာတာ နဲ့ ဦးကျော်ဝင်က ဥစ္စာပစ္စည်းတိုးတက်ရင် လူပျက်စီးတယ်။ တယ်လို့ကြားဘူးတယ်။ စနေဂြိုဟ်ထဲရောက်ရင်လဲ သေတတ် တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ငါလဲ ခုစနေဂြိုဟ်ထဲ ရောက်နေ တယ်။ မြင်းခြံမှာလဲ ကပ်ရောဂါတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီကပ် ရောဂါထဲများ ပါသွားမတားမထိဘူး။ ခုနေ့များ ငါသေ သွားရင် ကုသိုလ်ဆိုလို့ တစက်မှမရှိဘူး အကုသိုလ်ချည်း ဘဲ။ ပစ္စည်းကလဲ ဒီနှစ်မှ သိပ်တိုးကက်ထေတော့ သေချင် လို့ဘဲလားလို့ တွေးတောမိပြီး သေရမှာကို အကြောက်ကြီး ကြောက်လာတယ်။

အဲဒီလို သေရမှာ ကြောက်နေတုန်း ဦးကျော်ဝင်သည် ၁၂၀၁-ခုနှစ် တပေါင်းလ ညတညတွင် အိပ်မက်မြင်မက် သည်မှာ... ဘုရားဆင်းတုတော်တဆူ မိမိအိမ်ရှေ့ မဏ္ဍပ် အတွင်းသို့ ကြွလာပြီး ပြီးတော်မူလျက် လှုပ်လှုပ် လှုပ်လှုပ်နဲ့ နေတာကို ဦးကျော်ဝင်က မြင်ရတယ်။ ဒါနဲ့ ပေး-ပေး ဝါကိုယ်တိုင် ဆွမ်းကပ်မယ် ပြောပြီး မရွှေရိထက်မှ ဆွမ်း

အုပ်ထိ ဟွမ်းယူကပ်တဲ့အခါ...ဘုရား ဆင်းတုတော်က
 တယ်ရှင်တယ်၊ ငါယခုသာ စကားပြောမယ်၊ နောက်ကို
 ငါ စကား မပြောတော့ဘူးလို့ ဘုရား ဆင်းတုတော်က
 စကားပြောသည်ကို မြင်မက်ပြီး ထန်နိုးရာ ရင်ဝဘဝင်တွင်
 ဒိတ်ဒိတ် ဒိတ်ဒိတ်နှင့် ခုံလျက် ထိပ်ထန်တုန်လှုပ်ကာ ငါ
 တော့ သေတော့မှာတဲ့၊ သေချင်လိုသာ ခုလို အိပ်မက်မျိုး
 မက်တာတဲ့လို့ စွေးကြောက်လာတာနဲ့ မရွှေရီကို နှိုးပြီး
 အိပ်မက် အကြောင်း ပြောပြရင်း ဖရောင်းတိုင် တောင်း
 တော့ ဒေါ်ရွှေရီက ဖရောင်းတိုင်တော့ ရှာပေးပါမယ်၊
 အိပ်မက် အကြောင်းကိုတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောပါနဲ့လို့
 နှုတ်ပိတ်ပြောဆိုပြီး ဖရောင်းတိုင် ရှာပေးတာနဲ့ ဘုရားမီး
 ပူဇော်ရန် တွက်သွားတယ်။

ဘုရားစေတီတော်ရောက်တော့ သူငယ်ချင်း ဦးချိုတိုင်နဲ့
 တွေ့တယ်။ ဦးချိုတိုင်က မင်းဘာသာလုပ်သလဲလို့ မေးတာ
 နဲ့ ငါသေရမှာကြောက်လွန်းလို့ ဘုရားမီးပူဇော်ရအောင်
 လာတာပါကွာလို့ ပြောတော့ ဦးချိုတိုင်က ခုနှစ်သက္ကရာဇ်
 ကိုမေးမြန်းတွက်ချက်ကြည့်ပြီး ဒီနှစ် မင်းတို့အိမ်က မြေနှစ်
 ချောင်း ထွက်ကိန်းရှိတယ်လို့ ဟောလိုက်တယ်။ ဒီတော့
 ဦးကျော်ဒင်က ဟ-မပြောစမ်းနဲ့ကွ နဂိုကမှ ကြောက်ရတဲ့
 အထဲ၊ ဟ-ဦးကျော်ဒင်ရ ငါပြောတာ မဟုတ်ဘူးပေဒင်
 က ပြောတာကွလို့ ဦးချိုတိုင်က ပြောပြန်တယ်။ ဒီတော့
 ဦးကျော်ဒင်မှာ သာ၍ပင် ကြောက်သွားတာနဲ့ သူငယ်
 ချင်းရယ် ငါလဲ ဘုရားဝတ်တက် ဝတ်ကပ် လိုက်စမ်းပါ

၂၀၈။ နေ့တိုင်း ခေါ်စမ်းပါလို့ ပြောနေတုံး - ဦးစံတင်
ရောက်လာပြန်တာနဲ့ ဦးစံတင်ကိုလည်း ဘုရား ဝတ်တက်
ဝတ်ကပ် နေ့စဉ်ခေါ်ပါရန် ထပ်မံ မှာထားပြန်တယ်။

နောက် များမကြာမှီ ညတည လသာသာ အချိန်တွင်
ဦးကျော်ဒင်သည် ဦးစံတင်နှင့်အတူ မိမိအိမ်ရှေ့ ကြမ်းပြင်
ပေါ်တွင် စကားပြောရင်း အိပ်ပျော်သွားကြရာ-“သတ္တဝါ
တွေ အလွန် သနားစရာ ကောင်းတယ်၊ သတ္တန္တရကပ်၊
ဒုဗ္ဗိက္ခန္တရကပ်၊ ရောဂန္တရကပ်-ကပ်ကြီးသုံးပါး ဆိုက်နေပြီ၊
သတ္တဝါတွေ မျက်စိထယ်လမ်းမှား ချောက်ကမ္ဘားကျကုန်ပြီ၊
အလွန်သနားစရာ ကောင်းတယ်” လို့ ဦးစံတင်က ညည်း
တွားလိုက်တော့ ဦးကျော်ဒင်က မျက်စိထယ် လမ်းမှား
ချောက်ကမ္ဘားကျမှန်းထေ့ထိတယ်၊ ခုနေအခါ ထမ်းမှန်
တွေ့ရင် လိုက်ချင်ပါတယ်ဗျာလို့ ပြန်ပြောတယ်။ ဒီတော့
ဦးစံတင်က ထမ်းမှန်လိုက်ချင်ရင် မခက်ပါဘူးဗျာ ထမ်းဆုံ
ထမ်းမ ထမ်းလေးခွဲကနေ စောင့်ပေါ့၊ ထမ်းမှန်ပြတတ်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်လို့ပြန်ပြောတော့ ဦးကျော်ဒင်
က ကောင်းကောင်း နားမထည်တာနဲ့ ဦးစံတင်ကို ထပ်မံ
မေးမြန်းတယ်၊ ဘာမှပြန်မပြောတာနဲ့ လှုပ်နှိုးပြီးမေးတော့
ဦးစံတင်က ကျုပ်သာပြောလို့တုံး ဆိုတာနဲ့ ဦးကျော်ဒင်က
ခင်ဗျားခုနက ပြောသေးတယ်လို့ ပြန်ပြောလိုက်တော့ ဦးစံ
တင်က မကြောက်ပါနဲ့ဗျာ၊ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊
သံဃာရတနာ ရတနာသုံးပါး ရှိသားကစဲလို့ အားပေး
စကား ပြန်ပြောတယ်။

ဓိဋ္ဌာန်အတိုင်း... မဆိုင်း လျှင်စွာ၊ ဆီမီးလှူဒါန်း... ရှင်လန်းကြည်သာ။
ပရိတ်တရား... နာကြားပြီးခါ၊ ခေတိပါး... ဝပ်တွား ဆုတောင်းရှာ။

အိပ်မက်မြင်လတ်.....မဏ္ဍပ်ဆင်ယင်၊ ဆင်းတုရုပ်ပွား.....ပင့်ထားဖူးမြင်။
ဦးဘဝံအား.....မေးငြားပြီးချွန်၊ တွက်ခင်သက်.....ရှုချက်အားထုတ်စဉ်။

ဒါပေမဲ့ ဦးကျော်ဒင်ဟာ သေရမှာကို အကြောက်ကြီး
 ကြောက်နေတော့ အင်း...ငါတော့ဥပါဒါန်ကြောင့် ဥပဒ်
 ဖြစ်တော့မှာတဲ့ ငါ့စိတ်ကိုတော့ ဆေးကုအုံးမှတဲ့လို့ ယူ
 ဟာသူစဉ်းစားပြီး ဦးစံတင်-ကျုပ်တော့ ဥပါဒါန်ကြောင့်
 ဥပဒ်ဖြစ်တော့မယ်။ ကျုပ်စိတ်ကိုဆေးကုချင်တယ်။ ဘယ်လို
 ကုမလဲဆိုရင် ကျုပ်အိပ်မက်ဘလို-ကျုပ်အိမ်ရှေ့မှာ မဏ္ဍပ်
 ထိုး ဘုရားပင့်ပြီး ဝတ်တက် ဝတ်ဘပ် ပြုရရင် ကျုပ်စိတ်
 ချမ်းသာမှာတဲ့လို့ ပြောလိုက်တော့၊ ဦးစံတင်က ခင်ဗျား
 သင်္ဃော့ရှိသလို ဆေးကုချင်လဲ ကုပါလေဆိုတာနဲ့ နက်ဖြန်
 မနက် စောစော ထာစမ်းပါဗျာ ဝါးရှာပြီး မဏ္ဍပ်ထိုးရ
 အောင်လို့ မှာလိုက်တယ်။

နောက်တနေ့ ညကျတော့ ရပ်ရွာက လူကြီးတွေ ထာ
 ရောက်ကြပြီး-စိတ်က ဘယ်လို စေတသိက်က ဘယ်လိုနှင့်
 ငြင်းကြခုံကြနဲ့ ဆူနေတာပေါ့။ ကြရောက်ကြတဲ့ ပရိသတ်
 တွေကို ဒေါ်ရွှေရီက ကွမ်းဆေး လဘက်နှင့် ညှော်ခံတယ်။
 ပဌမ ၁-ရက် ၂-ရက်တွင် စွန်းလွန်းရွာမှ လူများထာရောက်
 ကြ၍ ဘုရားစကား တရားစကား ပြောဆိုကြသော်လဲ ဦး
 ကျော်ဒင်၌ စိတ်တုန်လှုပ် ချောက်ချားခြင်း ထာမျှမဖြစ်
 ချေ။ ဘုံးရက်မြောက်တဲ့ညမှာ စတီးထရားသားစက်ထဲက
 စာရေးကြီး ဦးဘစံသည် မပင့်မသိတ်ဘဲနှင့် ရောက်ထာပြီး
 လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဝိဿနာ-အာနာပါန
 အကြောင်းကိုပြောပြတယ်။ အာနာပါနလို့ကြားလိုက်ရရင်
 ဘဲ ဦးကျော်ဒင်မှာ ကြက်သီးတွေတဖျန်းဖျန်းနှင့် ဖြစ်ထာ

(၂၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

တော့၊ ငါ-ထာများဖြစ်နေပါလိမ့်မလဲ၊ ဒီတရားကို ငါအား ထုတ်ရင် ရတော့မှာတဲ့။ သူ့ကိုလဲ ငါပင့်ဘိတ်တာ မဟုတ်ဘူး။ သူ ဟာသူသာတယ်။ ငါ့အိုများ ထာဟောတာလား။ ငါ့ အိမ်ခက်ထဲကအတိုင်း လမ်းဆုံလမ်းမ၊ လမ်းထေးခွက မရွှေ့ချိုးပြီး စောင့်တာလဲမှန်ပြီ။ တရားအလုပ် ထာပြောတာလဲ ငါပေင့်ဘိတ်တဲ့နှင့် ထာပြောတာ။ ဒီတရားတော့ ငါအားယုတ်ရောင် ရတော့မှာတဲ့လို့ စဉ် စားပြီး ဝမ်းသာနေတုန်း နောက်-ဗိတ်တဖန် ဖြစ်သည်မှာ အင်း၊ ငါ့မှာ စာဆိုလို့ က-ကမ်း တလုံးမျှမတတ်ဘူး။ သူ့တို့တရားအလုပ်က စာတတ်မှ ဖြစ်မယ်ဆိုရင် အခက်တဲ့လို့ တွေးတောမိပြန်တယ်။ ဒါနဲ့ဘဲ စိတ်စနောင့်စနင်း ဖြစ်ကာ ကိုင်းလေမတတ်နိုင်ပါဘူး။ နောက်သူသာမှ မေးရတော့မှာတဲ့လေလို့ စောင့်နေတာပေါ့။ နောက်ည စာရေးကြီး ဦးဘစံ လာတော့ မဏ္ဍပ် အဝင်ဝနားကစောင့်ပြီး စာရေးကြီး-စာရေးကြီးခင်ဗျား ခင်းဗျားတို့ တရားအလုပ်ဟာ စာမတတ်ရင် ဖြစ်ပါ့မလားလို့ ဦးကျော်ဒင်က မေးလိုက်တော့ ဦးဘစံက အို...စာတတ်တာ-မတတ်တာလိုရင်းမဟုတ်ပါဘူး။ သဒ္ဓါနဲ့ ဝီရိယသာ လိုရင်းပါလို့ဖြေတာနဲ့ ဦးကျော်ဒင်က ဆက်ပြီး။ ဒါဖြင့် ဘယ်လို လုပ်ရမတုံးဗျာလို့ ထပ်မေးတော့၊ ထွက်သက် ဝင်သက် အာနာပါနပေါ့လို့ ဦးဘစံက ဖြေဆိုပြီး မဏ္ဍပ်ထဲ ဝင်သွားတယ်။

မှတ်ချက် ... ဦးကျော်ဒင်၏ အိမ်သည် စွန်းလွန်းရွာအတွင်း လမ်းဆုံလမ်းမ လမ်းထေးခွဒေါင့်တွင် ရှိသည်။

ဦးကျော်ဒင်လဲ ဝမ်းသာ အားရသည်နှင့် စာရေးကြီး နောက်ကို မလိုက်တော့ဘဲ အိမ်သေးငယ် အဖိထဲဝင်ပြီး ဝံ့နီ အိမ်ထဲ ပက်ထက်ကုသားထိုင်ပေါ်ထိုင်ကာ ဟင်း-ဝင်တယ်၊ ဟင်း-ထွက်တယ်ဆိုကာ ရှုရှိုက်နေရင်း နောက်တော့ ထွက် ဝင်-ထွက်ဝင်နဲ့ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို ဇွဲသန် သန် ရှုရှိုက်၍ အားထုတ်တယ်။ ဦးကျော်ဒင်သည် ငါ့အား ထုတ်ရင် မုချ တရားရတော့မှာဘဲလို့ ယုံကြည်ပြီး အလွန် ထက်မြက်ထွတ် သဒ္ဓါဝီရိယနဲ့ အားထုတ်နေခဲ့ရာ တနေ့ တော့ ဦးရွှေလုပ်ရောက်လာပြီး အသိ လိုက်ရသေးတယ် လို့ပြောတာနဲ့ ဦးကျော်ဒင်က ဘယ်လို အသိလိုက်ရမှာ တုံးလို့ မေးတော့ သိ၊ သိ၊ သိ၊ ပေါ့ကွာလို့ ပြောတယ်။ အသိလိုက်တော့ ဘာဖြစ်မတုံးလို့ ဦးကျော်ဒင်က မေးပြန် တော့ ဦးရွှေလုပ်က ကုသိုလ်ရတာပေါ့ကွာလို့ ပြန်ဖြေ တယ်။ ဒီတော့ ဦးကျော်ဒင်က ကုသိုလ်ရရင် လုပ်မယ်ကွာ လို့ ပြန်ပြောတယ်။

ဒါနဲ့ ကိုကျော်ဒင်က ပြောင်းရိုး စင်းရင်း အသိလိုက် နေတော့ ကုသိုလ်လဲရ ပြောင်းရိုးစင်းလဲ များများရတာ ပေါ့။ ဒီတော့-အင်း...တယ်နေရာကျပါကသား ဆိုပြီး နင်းခုတ်တာပေါ့။ နောက်တော့ ဗျောက်ကနဲ-ဗျောက်ကနဲ ပြောင်းရိုးပြတ်သံနဲ့ သင်္ဃာနဲ့ တချက်တည်း ကျ-ကျသွားတာ ကို သဘောကျတာနဲ့ အကုန်မြင်တာပေါ့။ ရှုပြန်လဲ နှာသီး ဖျားမှာ ထေတိုးထိတော့ သိတယ်။ သိတဲ့အပေါ်မှာ သဟိ ထားပြီး ရှုပြန်တယ်။ ထမ်းသွားပြန်လဲ မြေးကြီးနဲ့ မြေဘဝါး

(၂၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထိတော့ သိတယ် သိတဲ့အပေါ်မှာ သတိထားပြီး သွား
တယ်။ နောက်တော့ပေါင်းထိုးရင်လဲသတိနဲ့ထိုး၊ ပေါက်တူး
ပေါက်ရင်လဲ သတိနဲ့ပေါက်၊ ရေခပ်ရင်လဲ သတိနဲ့ခပ်ပြီး
သတိ နေလိုက်တယ်။

ဦးကျော်ဒင်သည် နေ့-ညမပြတ် အချိန်ရတိုင်း အိမ်မှာ
သော်ငှား၊ ယာခင်းထဲမှာ သော်ငှား၊ တရားအားထုတ်တဲ့
အပြင် မောင်ရင် ပေါ်ချောက် တောထဲမှာလဲ ညဉ့်အိပ်
ညနေ သဒ္ဓါ၊ ဝိရိယ ထက်သန်စွာဖြင့် ကြိုးပမ်း တကုတ်
အားထုတ်ခဲ့ရာ သမာဓိအားကောင်းလာပြီး အညို၊ အပြာ၊
အနီ၊ အရွှေ၊ အဖြူ၊ အမောင်း၊ စတဲ့ အသင်းရောင်တွေ
ပေါ်လာတာပေါ့။ ဒီတော့မှ ငါ-ဒီတရားအားထုတ်လို့
မြတ်စွာဘုရား ရောင်ခြည်တော်ကို ဖူးရတယ်လို့ ဝမ်းသာ
အားရနဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်တာပေါ့။ နောက် မကြာခင်
ဘဲ အလုံးကလေးတခုဟာ မျက်နှာ အနားမှာ ချာလယ်
ချာလယ်နဲ့ လယ်နေတာကို မြင်ရတယ်။ ဒီတော့ ဘာများ
ပါလိမ့်မထုံးလို့ အာရုံစိုက် လိုက်တာနဲ့ အလုံးကလေးဟာ
အပေါ်ကို တက်၊ တက် သွားတယ်။ ဒါနဲ့-တက်ဟယ်-
တက်ဟယ်ဆိုပြီး လိုက်၊ လိုက်တာ တဖြေးဖြေး တိမ်ပေါ်
ရောက်သွားတယ်။

ဒီတော့မှ အောင်မယ် ငါတယ်နေရာကြပါကလေး တိမ်
ပေါ်တောင် ရောက်နေပေါ့ဘဲ ဆိုပြီး ဝမ်းသာတာပေါ့။
နောက်တနေ့ ဆက်လက် တရားအားထုတ်ပြန်ရာ ပိုးစုန်းဖြူ
ထောက်ရှိတဲ့ အလုံးကလေးဟာ ရွှေမှ တဖျပ်ဖျပ်နဲ့ အရောင်

တွေ ထွက်နေတာကို မြင်ရပြန်တယ်။ ဒါနဲ့ ကြည့်လိုက်
 တော့ အလုံးကလေးဟာ အပေါ်ကို တက်တက်သွားပြန်
 တယ်။ ဒါနဲ့ တက်ဟာ-တက်တာနဲ့ လိုက်ပြန်တော့ အထက်
 ရောက်သွားပြီး ဘုံဆောင် ပြာသာဒ်တွေ အဆင့်ဆင့် မြင်
 ရတွေ့ရတယ်။ ဒီတော့ ဒီနေရာတွေဟာ ငါ့နေရာတွေနဲ့
 တူတယ်။ ငါ့သေရင် ဒီနေရာတွေကို ရောက်မှာတဲ့လို့
 အောက်မှေ့ပြီး ပြန်သာခွဲတယ်။ အဲဒီတော့ မကြောက်ဘူး
 အားတက်ပြီး ဝမ်းသာနေတာပေါ့။

အဲဒီလိုချည်း တရားအားထုတ်ပါ များလာတော့ ခန္ဓာ
 ကိုယ်ပေါ်မှာ ဝေဒနာတွေ ပေါ်လာတယ်။ ဝေဒနာပေါ်
 လာတော့ ဝေဒနာတွေပေါ်ပြန်ပြီး သတိကပ်လိုက်တယ်။
 ဒါဒီသင်္ခါမှာ သမာဓိကလဲကောင်း အလုပ်ကလဲ စည်းမိပြီး
 (စိ-သိ-သတိတို့ တပြိုင်နက် ကျသည့်ကို ဆိုလိုသည်။)
 မပြတ်မလပ် ကြိုးစားအားထုတ်ပါ များလာတော့ စကား
 ပြောရင်လဲ သဘာဝကိုဘဲပြောနေတော့တယ်။ အရင်ထဲက
 လူတွေနဲ့ စကားပြောမတည့်တော့ဘူး။ ဒီတော့ အရင်ထဲက
 လူတွေက ဒီအကောင်တော့ ရူးပြီး-ရူးပြီးနဲ့ ပြောကြတာပေါ့။
 ဒီတော့ ဦးကျော်ဒင်က ရူးတာ ကောင်းပယ်။ ခေါ်သူ
 ပြောသူလဲမရှိဘူး။ စကားလဲ မပြောရဘူး။ နေရာကျလိုက်
 တာဆိုပြီး တရား အလုပ်ထိုချည်း နေ့မအား ညမအား
 အားထုတ်တာမပါ။

အဲဒီလို တရားအားထုတ်ပါ များလာတော့ သတ္တဝါ
 တွေ အာရုံနောက်ကို တကောက်ကောက် လိုက်နေတာကို

တွေ့ရတယ်။ ဒါနဲ့ ကြောက်ထန်တုန်လှုပ်ပြီး ရွာကထူတွေ နဲ့လဲ စားပြောနေလာတယ်။ အချို့ကို ပြောပြန်လဲ ဟေ့-မင်းတို့-ဘုရား၊ တရား၊ ထံစာဖက်ကြ၊ မင်းတို့သေတော့မယ်။ ၃-ရက်ကြာသေမယ်။ ၅ ရက်ကြာသေမယ်။ ၇-ရက်ကြာသေမယ်လို့ သတိပေးတယ်။ သတိပေးခံရတဲ့ လူတွေလဲ ဦးကျော်ဒင် ပြောသလိုဘဲ သေသေ ကုန်ကြတယ်။ ဦးကျော်ဒင်က ငါတော့ လူတွေမှိုက်ထဲက အထဲနှလုံးက စပြီး ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတွေပေါ် မြင်ရတယ်။ အောက်ကြည့်ရင်လဲ ခွေးဝေတောင်ပုပ်မှာ လောက်တွေ ခေါင်းချင်းစီပြီး တိုးခွေနေသလို ငရဲသူ-ငရဲသားတွေကို မြင်ရတယ်လို့ပြောတော့ ရွာသူရွာသားတွေမှာ တအံ့တကြဲ ဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီလို ဦးကျော်ဒင်ပြောတာတွေမှန်မှန်နေတော့ ကျွဲပျောက် နွားပျောက်ကစပြီး ဓာတ်စာနဲ့ ဆေးဝါးတို့တောင် လာလာမေးကြတယ်။ နောက်တော့ ဦးကျော်ဒင်က မဖြစ်ချေဘူး ကြာရင် ပျောက်စေဆရာကြီးဖြစ်နေဟော့မယ်ဆိုပြီး လူနဲ့ဝေးဝေး မောင်ရင်ပေါ်ချောက် တောထဲကိုသွားပြီး အားထုတ်နေထိုင်တယ်။ (လောကီဟာ အင်မတန်ကောင်းတာ၊ ငါ-ကံကောင်း ထောက်မလို ဟိုဆက်ကူးနိုင်တာဟု မိန့်တော်မူခဲ့ဘူးသည်။)

အဲဒီလိုချည်း ထိ-ထိ-သတိနဲ့ မပြတ်ရှုရှိုက် အားထုတ်ပါများလာတော့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ဝေဒနာတွေ ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာပေါ်မှာ သတိကပ်ပြီး လိုက်ပါများလာတော့ မိမိခန္ဓာကိုယ်ဟို မှန်ထဲမှာ မြင်ရ

သလို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အမြင်သန်လာပြီး အူအသဲနှလုံး စသည်တို့ကို ရင်ခွဲပြသကဲ့သို့ သေချာစွာ မြင်ရတော့တယ်။

(ခန္ဓာကိုယ်၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဟာ အစိုသော်၎င်း၊ အခြောက်သော်၎င်း အမျိုးမျိုးဖြစ်တတ်ကြတယ်။ နောက် ဆက်လက်၍ သဒ္ဓါဝိရိယ ဇွဲသန်သန်နဲ့ နေ့ညမပြတ် တရား အားထုတ် သွားပြန်ပါက စိတ်-စေတသိက်-ရပ်တို့၏ ဖြစ် ပျက်ခြင်းကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား မြင်ရလိမ့်မယ်။ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ကျရာမှာ အကြမ်းစား၊ အလတ်စား၊ အနုစား သုံးမျိုး ရှိတယ်။ ကိုယ်တိုင်ကြိုစား အားထုတ်ပါမှလဲ သိနိုင်လိမ့် မယ်ဟု ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိန့်တော်မူခဲ့သည်။)

အမှာ...ဒီထက်ပို၍ ကြိုတင်ထိထားရန် မသင့်လျော်သဖြင့်
ရေးလိုက်ပြီ။

(၁) အဲဒီလို မြင်ပြီးနောက် ၁၂၇၂-နှစ် ဝါဆို
လပြည့်ကျော် ၁၃-ရက် ကြာသပတေးနေ့ည ၁၀-နာရီ
အချိန်လောက်တွင် ပဌမအကြိမ် တရားထူးကို ရတော်
မူသည်။

နောက် ဆက်ပြီး တရားအားထုတ်ပြန်ရာ ဒေါ်ရွှေရီက အိမ်အလုပ် ပျက်တယ်ဆိုကာ ဦးကျော်ဒင် အားထုတ်နေ တုန်း စုသောင့်ပြီး ခုတင်ပေါ်က တွန်းချ ကြမ်းပြားတွေကို တချောင်းစီ တချောင်းစီ အကုန်ဆွဲနုတ်တယ်။ နောက်ဆုံး ကြမ်းတချောင်းမှ မကျန်ပေမဲ့လဲ ဦးကျော်ဒင်က မလှုပ် မရှက် ဆင့်ပေါ်တွင် ပေပြီး အားထုတ်မြဲ အားထုတ်နေ တယ်။ ဒါနဲ့ ဒေါ်ရွှေရီက ကြမ်းတွေ ပြန်ခင်းပေးတော့

ဦးကျော်ဒင်က မင်း-သာပြုလို့ နှောင့်ရှက် ရတာတုံးထို့ မေးတော့ ဒေါ်ရွှေရီက ထ ရိုက်အောင် လုပ်တာထို့ ပြန်ပြောသယ်။ ဦးကျော်ဒင်က မယ်မင်းကြီးမရယ် မရိုက် ပါဘူးကွယ် ကြီးစားပြီး တရားဟောတော် မူပါလို့ ပြန် ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဒေါ်ရွှေရီက သာမှအထုံးမကျ ဘူး တေမိလိုဘဲ ဒါလောက်တောင် တရားအားထုတ်ချင် ရင် ကျောင်းသွားပြီးဘုန်းပြီးထုပ်နေပါလား စသည်ဖြင့် နှောင့်လိုလို မြည်ထွန် တောက်တီး ပြောဆို နေသော်လဲ ဦးကျော်ဒင်မှာ ကိုယ့်အားက မပြည့်စုံသေးတော့ ဥပက ရဟန်းကြီးလို သည်းခံပြီး နေရသေးတာပေါ့။

နောက်တကြိမ် ဦးကျော်ဒင် တရား အားထုတ်နေစဉ် ဒေါ်ရွှေရီက ချည်တိုင်က နွားမကို ကြီးဖြေလွှတ်လိုက်ပြီ နွားလွတ်သွားပြီ၊ လိုက်ပါဦး-လိုက်ပါဦးနှင့် အတင်း နွား နောက် လိုက်ခိုင်းတယ်။ အဲ့ဒီနွားမယာ တွေတဲ့ လူတိုင်း ဝှေ့တတ်၍ အင်မတန် ဆိုးသော်လည်း ဘယ်သူ့မှ မဝှေ့ဘဲ ရပ်နေတယ်။ အဲ့ဒါနဲ့ အားမရသေးတာနဲ့ ဒေါ်ရွှေရီက ကြမ်းပြင်ဆောင့်နှင်း ဆူပူကြိမ်းမောင်းပြီး အမျိုးမျိုးနှောင့် ရှက်လဲ ဦးကျော်ဒင်ကဖြင့် သာမှမဖြို၊ မလျော့တမ်း လှံထ နှင့် အမှတ်မထားဘဲ ကိုယ့်တရားသာ ကိုယ်ကြိုစား အား ထုတ်မြဲ အားထုတ်နေတယ်။

အဲ့ဒီလို အားထုတ်ရင်း ဝေဒနာပေါ်မှာ သတိ လိုက်ပါ များလာတော့ တထက်တစ သည်းခံ နိုင်လာတယ်။ သူတကာကနှင့်အမေ-နှင့်နွမနဲ့ ဆဲ

လိုက်ရင် မကြိုက်တဲ့စိတ် ဖြစ်လာတယ်။ ဒီတော့ သတိက
 ဒေါသ ပါကလားလို့ အောက်မေ့ပြီး ပြန်သိမ်းလိုက်
 တယ်။ ဒီတော့ ငါတော်တော် တော်လာပြီ။ ရှေးက
 ဆိုရင် ပါးဆွဲချလိုက်မှာ ခုတော့ ငါသည်းခံနိုင်လာပြီ
 ဆိုကာ ဝမ်းမြောက်လာတယ်။ ရူပါရုံကလေး မြင်လိုက်
 ပြန်တော့ သာယာမှု ဖြစ်လာတယ်။ သာယာတာက
 လောဘ။ မျက်စိကမြင်ရုံတင်မြင်တာ ရူပါရုံက သညာ၊
 နှင်နဲ့ ဘာဆိုင် သတုံး၊ နောက်တော့ ကြားတာနဲ့
 သညာနဲ့ဖြစ်။ ထိတာနဲ့ သညာနဲ့ဖြစ်။ နံတာနဲ့
 သညာနဲ့ဖြစ်။ ဤကဲ့သို့ ဖြတ်ဖြတ်သွားတော့ အစတင်
 သဘောပေါက်လာတယ်။

ဦးကျော်ဒင်သည် ညတည သတိကပ်ပြီး အိပ်ပျော်သွား
 စဉ် အိပ်မက်ထဲမှာ ဘူတာရုံတခု ရောက်သွား၍ လက်မှတ်
 သွားယူတာ မိမိက တခုသာယူတာ၊ လက်မှတ် ပေးသူက
 လေးခု ပေးလိုက်တာနဲ့ လက်မှတ် လေးခုစလုံးထဲ အိတ်ထဲ
 ထည့်ပြီး ရထားလဲထွက်ခါနီးလေတော့ ရထားပေါ်တက်
 ပါသွားရာမှ လန့်နိုးသွားတယ်။ နောက် များမကြာမီ အိပ်
 မက် မက်ပြန်သည်မှာ-ဟာထဲရောက်တုန်း နွားတကောင်
 ပြေးလာတာကို လိုက်ဆွဲတာ အခြီးကို ဆွဲမိသဖြင့် အခြီး
 ရင်းက ပြုတ်ပါလာပြီးလန့်နိုးသွားပြန်တယ်။ ဒါနဲ့ဦးကျော်
 ဒင်သည် အတိတ်ကောက်ပြီး သာသနာ နောက်ပိုင်းမှာ
 အပြုတ်ဟလို ကြိမ်းဝါးလျက် ဆက်လက်အားထုတ်ရာ....

လယ်တီမဏ္ဍိုင် - ၃

(၂) ၁၂၀၂ ခုနှစ် ဝါခေါင် လပြည့်ကျော် ၁၃-ရက် စနေနေ့ည ၁၀-နာရီ အချိန်လောက်တွင် ဒုတိယအကြိမ် တရားထူးကို ရတော်မူပြန်လေသည်။

(ဒုတိယအကြိမ် တရားထူးရရာတွင် တကြိမ်ရပြီးဖြစ်၍ သွားထမ်း လာလမ်း သိပြီးဖြစ်သဖြင့် အတွင်းဝေဒနာ တက်ခြင်း မှု လောက်သာ ထူးခြားသည်ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။)

တရားထူးနှစ်ကြိမ်ရပြီးနောက် ဦးကျော်ဒင် စကားပြောကြီးကျယ်လာ၍ သဘာဝကို ကောင်းကောင်းကြီး ဝေဘန် နိုင်လာတယ်။ ရပ်ရွာ ထဲကလူတယောက် နေမတောင်းဘူး ဆိုတဲ့အကြောင်း ဦးကျော်ဒင်ကို သွားပြောပြန်လဲ အို-သေ မှာပါဗျာလို့ ပြောလိုက်ရင် အဟုတ်သေတာဘဲ။ မသေဘူး လို့ပြောလိုက်ရင် မသေဘူး။ ဒီလိုချည်းသူပြောတိုင်း မှန်မှန် နေဖော့ ဦးကျော်ဒင်ကို စကား မပြောရ ကြတော့ဘူး။ ဦးကျော်ဒင်ကလဲ ဘယ်သူ့မှ ဂရုမစိုက် မိမိတရားအလုပ်ကို သာ ကြိုးစားပြီး မလျှော့တမ်း ဇွဲသန်သန်နဲ့ အားထုတ် နေခဲ့ရာ.....

(၃) ၁၂၀၂-ခုနှစ် တော်သလင်း လပြည့်ကျော် ၁၃-ရက် တနင်းလာနေ့ည ၁၀-နာရီ အချိန်လောက် တွင်း တကိုယ်လုံး ရှိသမျှ အကြောအခြင်တွေ ပြတ်သွား မတတ် အလွန်ပြင်းပြလှတဲ့ ဝေဒနာကိုသည်းခံပြီးနောက်၊ တတိယအကြိမ် တရားထူးကို ရတော်မူပြန်လေသည်။

(တတိယအကြိမ် တရားထူးရသောအခါ မျိုးစေ့ပါလျှော့ကျ သဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ကသင်္ကန်းလျှော်ရတတ်တယ်။ လူဖြစ်က အဝတ်

ပုဆိုးလျှော်ရထတ်တယ်၊ တတိယအကြိမ်တရားထူးရပါနိုး အတွင်း
ကြော အပြင်ကြောများ တုတ်တုတ်ဆွဲထတ်သည်။ ဒီနေရာမှာ ခံနိုင်
ရင်ခံ မခံနိုင်ရင် လန်ရော၊ ဒါကျော်မှ ငါသာမုခေါ်မည်ဟု မိန့်
တော်မူခဲ့ဘူးသည်။

နောက်တနေ့ မိမိရှေ့မှာ မိုးကြိုးကျသော်လဲ အလျှမ်းပင်
မတုန်လှုပ် မထိတ်လန့်တော့ကြောင်းတွေ့ရတယ်။ ဒါနဲ့ဆက်
ထက်ပြီး တရားအားထုတ်ခဲ့ပြန်ရာ သတ္တဝါတွေ အာရုံ
နောက် တတောက်ကောက် လိုက်နေကြတာကို တွေ့မြင်ရ
တော့ ကြောက်လန့် တုန်လှုပ်ပြီး လူတွေကြားထဲ မနေလို
သောစိတ် ရတန်းပြုလိုဇော ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

ဒါနဲ့ ရန်သူကိုရှာတော့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန
ဆိုတဲ့ တရားတွေဘဲ ဆိုတာ သိမြင်ရတယ်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊
မောဟ၊ မာန ဆိုပေမဲ့ စိစစ်လိုက်တော့ ဒုက္ခအပေးဆုံး တရား
ဟာ လောဘဘဲဆိုတာ သိရတယ်။ ဒီတော့ လောဘဟာ အဓိက
ရန်သူအစစ်ဆိုပြီး လောဘကို သတ်ထားပေါ့။ ဘယ်လို သတ်
သတုံးလို့ မေးတယ်ဆိုပါတော့၊ ထိတော့သိတယ်၊ သိတဲ့အပေါ်
သတိထားပြီး လိုက်ပါများတော့ လောဘဟာ သေးသေးပြီး
အားနဲ့-နဲ့သွားတာပေါ့။ နောက်ဆုံး ငါ့ရန်သူ တသူများ ကျန်
သေးသတုံးလို့ ထပ်ပြီး ရှာလိုက်ပြန်တော့ အနီးကပ်ဆုံး ဖြစ်တဲ့
ရန်သူဟာ အတူနေ ဇနီးသားနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်းများ ဆိုတာကို
သိရှိပြန်တယ်။

ဒါနဲ့ အကျိုးပေါ်ကနေပြီး အကြောင်းရှု လိုက်တော့
သူတို့တတွေ တသံသရာလုံး နှိပ်စက် လာတာဟာ ကြွေး

မရှင်းခဲ့မိလိုက်ပါ။ ဒီတော့ ကြွေးရှင်းဦးမှ ဆိုပြီး မိမိဇနီးကို တောင်းပန်ရတယ်။ မင်းတို့နဲ့ငါဟာ ဘဝက ရေစက်ဆုံလို ထွေကြိုကြရတယ်။ ငါ့ကြွေးကို မင်းတို့မဆပ်ပါနှင့်။ မင်းတို့ ကြွေးကိုလဲ ငါမဆပ်ပါရစေနဲ့တော့။ တို့သဘောတူစာချုပ် ဖျက်ကြပါစို့နဲ့။ ငါကလဲ မင်းကို နှမအရင်းလို အောက်မေ့ မယ်။ မင်းကလဲငါ့ကို မောင်အရင်းလိုအောက်မေ့ပြီးနေကြ ပါစို့နဲ့။ ငါ့ကိုလဲ ရဟန်းခံ့တို့ ခွင့်ပေးပါလို့ ခွင့်တောင်းရ တယ်။ ဒီတော့ မရွှေရိက္ခာ ဘယ်လိုပြန်ပြောသလဲ ဆိုရင် ကျွန်မအပေါ်မှာရှိတဲ့ကြွေးတွေလဲ မဆပ်ပါနှင့်။ ကိုယ်လဲ ဘယ်မှမသွားပါနဲ့ ရဟန်းလဲ မခံပါနဲ့ အိမ်ဦးခန်းမှာ နေ ပါ။ မောင်ကြီးအရာထားပြီး ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်မှစ၍ လုပ် ကျွေးသမှုပြုပါရစေ။ အခြားကိုလဲမသွားပါနဲ့။ ထောကမှာ ရောင်ရှိမှ ဆံထုံးတင့်တယ်၊ ဆံထုံးရှိမှ ရောင်တင့်တယ် ဆို တဲ့စကားလိုက် မိန်းမတို့မှာ အုပ်ထိန်းခြင်းမရှိရင် သူတကာ ထွေက အမျိုးမျိုးပြောဆို နှိပ်စက်ပါလိမ့်မယ်။ အုပ်ထိန်း ခြင်းရှိမှသာ ပြောဆိုနှိပ်စက်ခြင်း ကင်းပါလိမ့်မယ်လို့... အိမ်က မထွက် ပြစ်အောင် မိန်းမတို့ရဲ့ ပရိယာယ် တွေနဲ့ အတင်း တွယ်ကပ် နေတာပေါ့။

အဲဒီတုန်းက ဦးကျော်ဒင်ကလဲ ဗဟုသုတ နဲ့သေးတော့ သားမယားက ခွင့်ပြုမှ သာသနာ့ဘောင် ဝင်ရတယ်လို့ အောက်မေ့တာကိုး။ သူတို့ခွင့်မပြုဘဲ သာသနာ့ဘောင် မဝင်ရတော့ဘူးထင်ပြီး အကြီးအကျယ် စိတ်ဆင်းရဲရတယ်။ နောက်တော့ ဦးကျော်ဒင်က သူ့ဟာသူ စဉ်းစားတယ်။

ဩဂ္ဂ-ငါဟာ အသက်ရှင်နေ့ဘို့နဲ့ ထမင်းတထုပ်စားရဘို့
 အရေးဟာ အပြစ်ကင်းတာကိုဘဲ ရှာမရဘူး။ အခုလူတွေ
 လုပ်ကိုင် သွားလာ နေကြ တာတွေဟာ အပြစ်နဲ့ချည်းဘဲ၊
 အပြစ် ကင်းအောင် နေ့ဘို့ကတော့ နှစ်ထမ်းဘဲ ရှိတယ်။
 ရဟန်းခံဘို့တထမ်း၊ ရဟန်းမခံရရင်လဲ အရှူးလုပ်နေဘို့ဘဲ
 ရှိတယ်။ ဘယ်လို အရှူးလုပ်နေရမလဲဆိုရင် ဂုံနီအိတ်ကို ဟို
 ထက်ဒေါင့် ဒီထက်ဒေါင့် ဒေါင့်နှစ်ဖက်ဖောက်၊ အထယ်
 ကလဲဖောက်၊ ဒေါင့်နှစ်ဖက်ကထက်နှစ်ဖက်လျှို၊ အထယ်က
 ခေါင်းလျှို၊ အဲဒီတော့ ခြုံဘို့လဲရ၊ ဝတ်ဘို့လဲရ၊ တယ်နေရာ
 ကျ၊ အိပ်တော့လဲ အိပ်ရာခင်းမလိုဘူး။ လွဲအိပ်ထိုက်ရုံဘဲ၊
 စားဘို့တာကလဲ မခဲယဉ်းဘူး၊ ခွက်တခုနှင့် အိမ်စဉ်လျှောက်
 တောင်းစားရရင် အရှူးကြီးဆိုပြီး ပေးကမ်း စွန့်ကြဲကြဉ်း
 လူချည်းဘဲ၊ ဘယ်သူမှ နှိပ်စက်ကြမှာလဲမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ
 တော့ အဝတ်လဲမခဲယဉ်း၊ အစားလဲမခဲယဉ်း၊ အပြစ်လဲကင်း
 နေရာကျမှာဘဲလို့ ကြိမ်ကြိမ်ရာ ကြိနေတာပေါ့။

ဒါနဲ့နောက်တော့ အစားကလဲ မဝင် အားအင်ကလဲ
 နဲ့သာတော့၊ ဩဂ္ဂ-ငါတော့ သေတော့မှာဘဲ၊ ခုလူတွေ
 လုပ်ပုံကိုင်ပုံနှင့် ငါအာရုံ သဘာဝချင်း မတူဘူး။ ဒီတော့
 သူတို့ကြားထဲနေရတာ တပြေးပြေး အာရုံကင်းပြီး သေ
 တော့မှာဘဲ၊ အဲဒီတော့ ခွင့်တခါ ထပ်-တောင်းပြန်တာ
 ပေါ့၊ ခွင့်တောင်းပေမဲ့ မရွှေ့ရိကခွင့်မပြု၊ အိမ်နားနီးချင်း
 တွေက ဦးကျော်ဒင်ထက်က လိုက်ပြီး တံ့-မရွှေ့ရိရယ်-
 ခွင့်ပေးလိုက်ပါ သူ့ခမြာ မစားနိုင် မသောက်နိုင်တာနဲ့ဘဲ

သေရှာတော့မယ်၊ ကြည့်ပါလား၊ ဘယ်ထောက် ကြံသွားသလဲ၊ အရိုးနဲ့ အရေသာ ကျန်တော့တယ်လို့ ဝိုင်းပြောကြတော့၊ ဒေါ်ရွှေရီက အို-သေတာက ကောင်းသေးတယ်၊ သေတော့ တလမ်းထဲ ပူရတယ်၊ ခွင့်ပေးလိုက်ရင် ကျွန်မ မျက်စိအောက်မှာ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း စိတ်ချမ်းသာမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို ပြန်ပြောပြီး ဇွတ်တင်းနေတာ အတော်ကြာသွားတယ်၊ ဦးကျော်ဒင်မှာ ကြာလေစိတ်ဆင်းရဲလေ ကြာလေစိတ်ဆင်းရဲလေပေါ့။ ဒါနဲ့ နောက်ဆုံးကျတော့ အခြားသူတွေက မရွှေရီကို ထပ်ပြီး တထွတ်ထွတ်နဲ့ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ ဝိုင်းနားချလွန်း မက နားချကြတော့မှာ ကံလေ-ဆယ့်လေး ငါးရက်တော့ ခွင့်ပေးလိုက်ပါတော့မယ်လို့ ပြောတော့တယ်၊ ဒီတော့ ဦးကျော်ဒင်က အေး-အေး မပျော်လို့ပါရမိမရှိရင် ဆယ့်လေးငါးရက် မပြောနဲ့ ချက်ချင်းဘဲ ပြန်လာခဲ့မယ်၊ ပါရမိရှိရင်လဲ ရှိသထောက်နေပါရစေလို့ ပြန်ပြောရတာပေါ့။

ဒါဟောင်မရွှေရီက ရဟန်းမခံမီ ထယ်ရေး ပက်ထက်နဲ့မို့ ဝဲကလေးကြပေးခဲ့ပါဦးလို့ ပြောတာနဲ့၊ ဒီဝဲလောက်တော့ တယ်မကြာ ပါဘူးလေ ဆိုပြီး ဦးကျော်ဒင်ဟာ ၁၂၀၂-ခုနှစ် - သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၅-ရက်နေ့မှာ ဝဲကြံဘို့နွားတယျဉ်းနဲ့ယာထဲဆင်းရပြန်သေးတယ်၊ ယာထယ်ရောက်လို့ ထွန်ပေါ်တက်နွားငေါက်တော့ နွားနှစ်ကောင်ဟာ လှဲကြည့်လှဲကြည့်နဲ့ မသွားကြဘူး၊ ရပ်နေကြတယ်၊ ဒီတော့ ဦးကျော်ဒင်က စဉ်းစားတယ်... ဩော်-ဒီနွားနှစ်

ကောင်တာ သယ်အခါတုန်းကမှ ထုံပေပေ ထုံနာနာမနေ
 ပါဘူး။ ခါတိုင်းဆို ထွန်ပေါ်တက်တာနဲ့ ဟဲ့လို့တောင်
 ငေါက်မနေရဘူး။ သူ့ထက်ငါသာအောင် ရှန်းကြတယ်။
 ငါတော့ဖြင့် မဖြစ်ချေဘူး...နွားနှစ်ကောင်ကတောင် နှင်နေ
 ပါပေါ့ ကလား။ ဒီအခါမှ ကိုယ် ဟာကိုယ် မဆုံးဖြတ်နိုင်ရင်
 ဘာအသုံးကျသေးတုံးလို့ သူ့ကိုယ်သူ အပြစ်တင်ရတယ်။ အဲဒီ
 လို့ စိတ်ကိုတင်းပြီးမှ ထွန်ပေါ်က ဆင်း၊ ထွန်ကလန်ကိုဖြုတ်၊
 ထွန်ကိုင်းကိုကိုင်း၊ ထွန်တုံးကိုထောင်ပြီး၊ ကိုင်းကွယ် မင်းတို့နဲ့
 ငါနဲ့တော့ သေခန်းရှင်ခန်းပြတ်ကရောပေါ့ကွယ်-လို့ ဆိုပြီး
 နွားနှစ်ကောင်ကိုပါ ကြီးဖြုတ်ပြီး။ မင်းတို့လဲ တော်ရာသွား
 ကြပေတော့၊ မင်းတို့ကို ငါဘေးမဲ့ပေးလိုက်ပြီ ဟု ပြောကာ
 ဘုန်းကြီး ဦးကျောက်၊ ကျောင်းသို့ ရွှေရူအသွား...လမ်းမှာ
 ဒေါ်တင်နဲ့ ထွေတော့ မေးမြန်း သည်နှင့် သာမဏေ
 ဝတ်ရန် သွားမဲ့အကြောင်း ပြောလိုက်ရာ ဒေါ်တင်က
 ဒါဖြင့် ငါ့မှာတေသိနှမ်းကလေးတထည်ရှိတာကို ယူသွား
 မရွှေရီလဲ မသိစေခဲ့လို့ မှာပြီး ပေးလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့
 ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းရောက်တော့ ဘုန်းတော်ကြီးဦးကျောက်
 ခေါ် ဦးဝိရိယက သင်းပိုင်တထည်စွန့်ပြီး ရှင်ကဝိဆိုတဲ့ဘွဲ့နှင့် ရှင်
 သာမဏေအဖြစ် ချီးမြှင့်ပေးလိုက်တယ်။

* ထွန်ထုံးကိုထောင်ပြီး တောထွက်သည်ကို အကြောင်းပြု၍
 ‘ထွန်ထောင်ကိုယ် ကာ’ ဟုခေါ်ဝေါ်ဆုတ်ကြလေသည်။

(၁၂၀၁-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ် လတ၊ ဘုရားမှာ ဆီမီး
 ထွန်းပြီး ဆုတောင်းခဲ့တာဟာ ၁၂၀၂-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်
 လပြည့်ကျော် ၅-ရက်နေ့မှာ သာသနာ့ဆောင် ရောက်

(၄၀) စွန်းလွန်းသရာတော်ဘုရားကြီး၏

တော့ ဆုတောင်းတာနဲ့ ရဟန်းဖြစ်တာ တနှစ်သာကြာ သည်။

ရှင်ကဝိသည် သာမဏေ ဖြစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် စွန်း လွန်းရွာဘောင်ဘက် မောင်ရင်ပေါ်ချောက်သို့ တကိုယ် တည်း လွှားပြီး တရားအားထုတ် နေထေသည်။ ဦးကျော် ဇင် သင်္ကန်းဝတ်သွားပြီး ၅-ရက်အကြာတွင် ဦးရွှေလှုပ် သည် ရှင်ဝိဇယ အမည်နှင့် သင်္ကန်းဝတ်ပြီး ရှင်ကဝိနှင့်အတူ သွားရောက်နေထိုင်ထေသည်။ တနေ့သောအခါ ကျောင်း ဘေးနားတွင် မှိုကြီးတပွင့် ပေါက်နေသည်ကို ကိုရင်ကြီး ရှင်ကဝိ တွေ့မြင်ရ၍ ဆွဲနုတ်လိုက်ရာ မှိုငုံကထေး များပါ တအံ့လုံး ပါလာသည်နှင့် သံသရာဝင်ဒုက္ခမှ ကျွတ်လွတ် တော့မည် အတိတ် နိမိတ်ဟု အောက်မေ့ကာ အရိုးကြေ ကြေ အရေ ခမ်းခမ်း မပြတ်မလတ် မလျှော့တမ်း တရား အားထုတ်ခဲ့ရာ....

(၄) ၁၂၈၂-ခုနှစ် သီ တင်း ကျွတ် လ ပြည့် ကျော် ၁၃-ရက် အင်္ဂါနေ့ ည ၁၀-နာရီ အချိန်လောက်တွင် ဇဋ္ဌ စောင်းတန်းကြီး တခုကို မြင်လာပြီး ဝီဝီ ဝီဝီဟု မြည်လျက် ရထားပျံတစင်း အလွန် အရှိန်ပြင်းစွာနှင့် မိမိထံသို့ တည့်တည့် ကြီး လာနေသည်ကို တွေ့သော်လည်း ဂရုမစိုက်ဘဲ တရား ကိုသာ အားထုတ်မြဲ အားထုတ်နေစဉ်၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ပေါ့လာ၍ အထက်သို့ မြောက်ပြီးလျှင် ငြိမ်ကနဲဖြစ်၍ ရထား က မိမိအောက်သို့ ရောက်၍နေရာ၊ ဘေးကို လှည့်ကြည့်သော အခါ ဒေါင့်လေးဒေါင့်တွင် နတ်ကြီးလေးပါးကို၎င်း၊ လကျာ

ပြောင်းစင်း၊ မြေဆွ... နွေညမကွာ၊ ထိ-သိ-သတိ... အသိလိုက်ခါ။
ရေခပ် ပေါင်းထိုး... မှုမိုး စုံစွာ၊ လုပ်ကိုင်ဘိ... ထိ-သိ-သတိပါ။

တတိယမြောက် .. မဂ်ပေါက်လေလျှင်၊ ရန်သူနီးကပ်....ရှိလတ်ဆင်ခြင်။
အိမ်သူချော့လှ .. သိရတင်ကင်း၊ ရှင်ရတမ်း၊ ပြိုင်တမ်းခွင့်တောင်းစဉ်။

ဘက်တွင် သိကြားမင်းကို ၎င်း၊ မြင်ရပြန်သဖြင့် စိတ်ထဲမှာ တရားထူး ရတော့မည့်အတွက် လာရောက် စောင့်ရှောက်သည်ဟု ထင်ပြီး ဣရိယာပုထ်ကို မပြင်ဘဲ တရားအားထုတ်မြဲ အားထုတ် ချ စတုတ္ထအကြိမ် တရားထူးကို တွေ့ရသည်။

ရှင်ကဝိသည် ကိစ္စပြီးစေည့်နှင့်သတိရ၍ကြည့်လိုက်တော့ သိကြားမင်းနှင့် တကွ နတ်မင်းကြီးဝေးပါး ရထားပျံပါ ကွယ်ပျောက်သွားကြတယ်။ အဲဒီလို စတုတ္ထမဂ်ကို ရပြီးတဲ့ နောက် အထက်ဘဝ၎်, အောက် အဝိစိကျအောင် ဟင်း ထင်းပြင်ကြီးဖြစ်ကာ အကုန်အစင် မြင်ရတယ်။ သိကြား မင်းနှင့် နတ်ကြီး ဝေးပါးလဲ နတ်ပြည် ပြန်သွား ကြပြီး လူ့ပြည်မှာ ရဟန္တာတပါး ပေါ်ထွန်းနေပြီ သွားဖူးကြလို့ တခဲနက် ကြွေးကြော်နေတာကို တွေ့မြင်ရတယ်။

အဲဒီနောက် အနီးဆုံးသော သတ္တဝါ အမျိုးမျိုးကိုမြင် ရပြီး ဘုမ္မဇိုင်းရက္ခဇိုင်း နတ်တွေနဲ့တကွ အထက်နတ်မြဟွာ တွေ ဖူးမြော်ကန်တော့ လာကြတာဟာ ကြည့်လိုက်မဆုံး အောင် မြင်ရတယ်။ အဲဒီလို မြင်ရတော့မှ သတ္တဝေကာ, သင်္ခါရယောက, ဩကာသယောက-အတွင်းယောက ဆုံး ပါး၊ အပြင်ယောက ဆုံးပါးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီး သိမြင်ရ တော့တယ်။ သယ်လိုမြင်ရသလဲဆိုရင် သတ္တဝါတွေက သတ္တ ယောက၊ ၎င်းသတ္တဝါတွေကို ပြုပြင်ပေးနေတာက သင်္ခါရ ယောက၊ ၎င်းသတ္တဝါတွေရဲ့ တည်ရာမှီရာ ဘုံဗိမာန်တွေက ဩကာသယောက ရယ်လို့ အပြင်ယောက ဆုံးပါးကို မြင် ရတယ်။ အတွင်းယောကဆုံးပါးက စိတ်စေတသိက်ရုပ်ဆိုတဲ့

(၄၂) စွန်းလွန်းသရာတော်ဘုရားကြီး၏

တရား သုံးပါးထိုဝိုင်းဝိုင်းခြားခြားကြီး မြင်ရတာက သတ္တ
လောက၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးတို့၏
ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကိုပြုလုပ်တာက သင်္ခါရလောက၊ တည်ရာ
မှီရာက ဩကာသလောကရယ်လို့ အတွင်းလောက သုံးပါး
ကိုမြင်ရတယ်။ အဲဒီနောက်ဘုရားဂုဏ်တော် တရားဂုဏ်တော်
များကိုလည်း ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သိမြင်ရတော့တယ်။

ဒါနဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်က အရဟတ္တမဂ်ကျအောင် ဤ
ကားရုပ်၊ ဤကားနာမ်၊ ဤကားစိတ်၊ ဤကားစေတသိက်၊ ဤ
ကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယသစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊
ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊ ဤ သစ္စာလေးပါး သိမြင်ရတာ
ကိုပင် သောတာပတ္တိမဂ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် ခေါ်တယ်။
ဒုတိယအကြိမ် ဤကားရုပ်၊ ဤကားနာမ်၊ ဤကားစိတ်၊ ဤ
ကား စေတသိက်၊ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယ
သစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓ သစ္စာ၊ ဤ
သစ္စာလေးပါး သိမြင်ရတာကိုပင် သကဒါဂါမိမဂ်၊ သက
ဒါဂါမိဖိုလ် ခေါ်တယ်။ တတိယအကြိမ် ဤကားရုပ်၊ ဤ
ကားနာမ်၊ ဤကားစိတ်၊ ဤကား စေတသိက်၊ ဤကား
ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယသစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊
ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊ ဤသစ္စာလေးပါး သိမြင်ရတာကို
ပင် အနာဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိဖိုလ် ခေါ်တယ်။ စတုတ္ထ
အကြိမ် ဤကားရုပ်၊ ဤကားနာမ်၊ ဤကားစိတ်၊ ဤကား
စေတသိက်၊ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယသစ္စာ၊
ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊ ဤသစ္စာလေးပါး

သိမြင်ရတာကိုပင် အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ခေါ်တယ်
လို့ လာလမ်းကိုပြန်ပြီး ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ ချမ်းသာ
နေတယ်။

ရှင်ကဝိသည် မိမိဘယံဘဏေ လာသည်ကို အကျိုးပေါ်
ကနေပြီး အကြောင်းကို အားခြင်ကြည့်ရာ တိရစ္ဆာန်အမျိုး
မျိုး ဖြစ်ခဲ့သည်ကများပြီး ဗျူဘဝရတာက အလွန်နဲကြောင်း
တွေ့ရှိတယ်။ ကျင်လည်ခဲ့သည့် ဘဝတွေကို ကြည့်မဆုံးနိုင်တာ
နဲ့ ဘယ်ဘဝက အကြောင်းကြောင့် ယခုဘဝ အကျိုးထူးရ
သည်ကို အမြန်သိချင်တာနဲ့ အဓိဋ္ဌာန်ယူပြီး ကြည့်တော့မှ
ယခု ဘဒ္ဒကမ္ဘာ ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်တော်တုန်းက
ကျေးသား ကြက်တူရွေးဘဝနဲ့ ဘုရားရှင်အား သစ်သီးကပ်လှူ
ဆုတောင်းခဲ့ဘူးသော အကြောင်းကြောင့် ယခုလို တရား
ပေါက်ရောက်ရတာကို တွေ့ရတယ်။

ရှင်ကဝိ သာမဏေပြု၍ သုံးလထောက် အကြာတွင်
မိတ္ထိလာမြို့ ရေထယ်တိုက်ဆရာတော်သည် တည အိပ်မက်
ထဲမှာ ဆင်ဖြူတော်ကြီး နှစ်စီး ကောင်းကင်က ပျံလာပြီး
ကျောင်းထဲ ဝင်လာတယ်လို့ မြင်မက်တယ်။ အဲဒီနောက်
မကြာခင် မြင်းခြံမြို့က ဦးဖိုးသာနှင့် စတီးဆရာသားကုမ္ပဏီ
က စာရေးကြီး ဦးဘစံတို့နှစ်ဦး ထာရောက်ကြပြီး ရေထယ်
ဆရာတော်ကို စွန်းလွန်းရွာအနီး မောင်ရင်ပေါ်ချောင်းမှာ
အလွန်ထူးတဲ့ ကိုရင်ကြီးနှစ်ပါး ပေါ်နေတယ်။ အရိယာ
အဖြစ်သို့ ရောက်ခန့်သော်လဲ စာတော့မတတ်ရှာကြဘူးလို့
လျှောက်ထားကြတယ်။ ဒါနဲ့ ရေထယ်ကျောင်းဆရာတော်

က အရိယာဖြစ်ရင် ပညတ်တို့၊ ပရမတ်တို့ သဘာဝတို့ကို သိရမယ်လို့ မိန့်တော်မူပြီး အပင့်ခိုင်းလိုက်ထေသည်။

မိတ္ထိလာမြို့ ရေထယ်ကျောင်းတိုက်သို့ ရှင်ကဝိနှင့် ရှင် ဝိဇယတို့ ရောက်ရှိသော အခါ ရေထယ်ဆရာတော်က သာမဏေနှစ်ပါးရရှိသောတရားထူးများကို စုံဖမ်းစစ်ဆေး မေးမြန်း ကြည့်ရာတွင် ရှင်ကဝိ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးကြောင်းကို ရေထယ်ဆရာတော် ကောင်းစွာသိရှိ ယုံကြည်တော်မူသည် နှင့် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်ထက် မေးမြန်းတော် မူထေ သည်။

ရေထယ်ဆရာတော်အမေးနှင့် ရှင်ကဝိအဖြေ

အကျဉ်းချုပ်

မေး.....ဘုံသုံးပါးမှာ ဆယ်ဘူက အိမ်ဆောက်လုပ် ပေးပါ သလဲ။

ဖြေ.....တဏှာ ဆောက်လုပ်ပေးပါတယ်ဘုရား။

မေး.....တေဘုမ္မက သင်္ခါရဟာ ဆယ်က မျိုးစေ့ ဖြစ်ပါ သလဲ။

ဖြေ...အဝိဇ္ဇာက မျိုးစေ့ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

မေး.....ထူရယ်လို့ဖြစ်တာ ကုသိုလ်ကြောင့်လား သို့မဟုတ် အကုသိုလ်ကြောင့်လား။

ဖြေ.....ထူဖြစ်တာ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး.....ကုသိုလ်ဟာ ထုခဆိုမထား ဒုက္ခဆိုမထား။

ဖြေ...ကုသိုလ်ဟာ ဘုခဆိုရပါတယ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဒုက္ခ
ပါတဲ့။

မေး...လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာဆိုတာ အမှန်ရှိသလား။

ဖြေ...လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ ဆိုတာ သင်္ခတ နယ်မှာ
အမှန်ပင်ရှိပါတယ်၊ ပရမတ်သဘောဆိုလျှင်မရှိပါ။

မေး...ငရဲခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ နတ်ပြည်ခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိသလား။

ဖြေ...မရှိပါဘုရား။

မေး...လောကကြီးမှာ ခံစားသူ၊ စံစားသူနှစ်မျိုးရှိသလို့လျှင်
ဘယ်သူကို အမှန်ခေါ်မတုံး။

ဖြေ...နှစ်မျိုးစလုံးပင် မှန်ပါတယ်ဘုရား။

မေး...၎င်းနှစ်မျိုးကို ဘာခေါ်မတုံး။

ဖြေ...နာမ်-ရုပ် နှစ်ပါးပင် ခေါ်ပါသည်။

မေး...လောကမှာ သတ်သူ၊ သေသူ ရှိပါသလား။

ဖြေ...ရှိပါတယ်ဘုရား။

မေး...ရှိတယ်ဆိုတာ ဘာမှတ်ရမလဲ။

ဖြေ...နာမ်-ရုပ် နှစ်ပါးပါးပါ။

မေး...သူ့အသက် သတ်လျှင် ငရဲကျတယ်ဆိုတာ အမှန်
တဲ့လား။

ဖြေ...အမှန်ပါတဲ့ဘုရား။

မေး...မှန်တယ်ဆိုလျှင် ဘယ်ဟာ အမှန်ခေါ်မတုံး။

ဖြေ...နာမ်-ရုပ် နှစ်ပါးဟာ ငရဲကျအောင်လဲ သူတို့ပါးပါး
ငရဲမကျ-နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင်လဲသူတို့ပါးပါးဘုရား။

(၄၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

မေး ...သတ်သူ၊ သေသူရှိတယ်ယူတာတမျိုး၊ မရှိဘူး၊ ယူတာ
တမျိုး၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် ဘယ်ဟာသမ္မာအယူခေါ်
၍ ဘယ်ဟာ မိစ္ဆာအယူ ခေါ်သတုံး။

ဖြေ ...ရုပ်-နာမ်နှစ်ပါးကလွဲ၍ ရှိတယ်၊ မရှိဘူးနှစ်မျိုးစလုံး
ပင် မိစ္ဆာအယူ ဆိုရမှာဘဲဘုရား။

မေး...သမ္မာအယူဖြစ်အောင် ဘယ်လိုယူရမှာတုံး။

ဖြေ...ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးရှိတယ်ယူလျှင် သမ္မာအယူ ဖြစ်ပါ
တယ်ဘုရား။

မေး...ပရမတ် သဘောကို မသိသောသူ ဆယ်ပါးသော
ပါရမီ ပြည့်စုံနိုင်ပါသလား။

ဖြေ...မပြည့်စုံနိုင်ပါဘုရား။

မေး...ပညတ်တရား၊ ပရမတ်တရား နှစ်ပါးရှိသည်တွင်
ပညတ်ကိုသာ သိသောသူ မဂ်ကိုရနိုင်သလား။

ဖြေ...မရနိုင်ပါဘုရား။

မေး...ပရမတ်၊ ပညတ်နှစ်ပါး ဘယ်ဟာအမှန်ခေါ်မတုံး။

ဖြေ...ပရမတ်သာ အမှန်ခေါ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား။

မေး...မိစ္ဆာအယူ၊ သမ္မာအယူ နှစ်မျိုးတွင် ဘယ်အခါ
သမ္မာအယူ ခေါ်မတုံး။

ဖြေ...ဒိဋ္ဌိ-ဝိစိကိစ္ဆာ ကင်းလွတ်သည်ကစ၍ သမ္မာအယူ
ဖြစ်ပါပြီဘုရား။

ရေလယ် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှန်ကန်ကြောင်း ချီး
မြှောက် ပြောဆိုသည်မှာ အင်း-ကောင်းပါသည် ဘုရား၊
သည်သဘော သဘာဝတရားမျိုးဆိုတာ အလွန်ခက်ခဲတယ်
ဦးကဝိရဲ့၊ သည်ကစပြီး ဘုန်းကြီးများလဲ ဦးကဝိရဲ့ နည်း

နာနိသျှကို အားတုတ် လိုပါတယ်။ ကိုယ်နှင့်စစ်တဲ့ ဒါ
ယကာတွေထဲ လူတို့နှင့်တော်အောင် အပယ်တံခါး လွတ်
အောင်ဟာ (ကိုယ်တော်ဦးကဝိ) တပည့်တော်တို့တိုက်မှာ
တဝါတချီနေပါဦးနော်ဦးကဝိရဲ့။ မှန်လှပါဘုရား၊ တပည့်
တော်မှာ ယခုအခါရှိခိုပြီး နိသျှည်းယူတို့ ဆရာရှာတုန်း
ဆရာတော်ဘုရား အမိန့်ရှိတာ အလွန် ဝမ်းသာပါတယ်
ဆရာတော်ဘုရား။

ရှင်ကဝိ ကသိုဏ်း ၁၀-ပါးစလုံး

ပွားများပုံ

ရေလယ်ဆရာတော်က ရှင်ကဝိအား ကသိုဏ်းများကို
ပွားများပါဟု တိုက်တွန်းသဖြင့် ဘယ်ကဲ့သို့ပွားများရမည့်
အကြောင်းများ ပြန်လည်လျှောက်ထားရာ ရေလယ်ဆရာ
တော်က မည်သည့် ကသိုဏ်းကို မည်ကဲ့သို့ ပွားများရ
ကြောင်းများကို ပြောပြသည်နှင့် ရေလယ်ဆရာတော် ညွှန်
ကြားသည့်အတိုင်း ကသိုဏ်းများကို တခုပြီးတခု တနေ့
တည်းနှင့် ကသိုဏ်း ၁၀-ပါးကိုပွားပြီး တွေ့ရသည့်အချက်
များကိုလျှောက်ထားရသည်။ ဆရာတော်ကလည်း ကသိုဏ်း
၁၀-ပါးကို အကြည့်ခိုင်း၍ မေးမြန်းလေသည်။

နောက်တနေ့ညတွင် ရှင်ကဝိသည် “ဉာဏဒဿနံ ဝိဝိဓံ”
လို့ မေးသံကြားတာနဲ့၊ ဉာဏ-ကဉာဏ်၊ ဝိဝိဓံ-က အထူး
ထူး အပြားပြားလို့ ဖြေလိုက်တော့ သာဓု-သာဓု ဆိုပြီး

(၄၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အသံ ပျောက်သွားတယ်။ နံနက်ကျတော့ ရေလယ်ဆရာ
ဟော်ကို လျှောက်ထားသည်နှင့် ရေလယ် ဆရာတော်က
ဦးကဝိဖြေတာ မှန်ပါတယ်များလို့ အမိန့်ရှိလေသည်။

ရှင်ကဝိသည် တနေ့သောညအခါ “အာယုသင်္ခါရလွတ်
ပါ” ဟု ဆိုသောအသံကိုကြားလိုက်ရာ ရှင်ကဝိက “မလွတ်
ဘူးဟယ်” ဟု ပြောလိုက်တော့မှ အသံပျောက်သွား လေ
သည်။ နံနက်ကျတော့ မိတ္ထိထာ ရေလယ် ဆရာတော်ကို
လျှောက်ထားရာ ဆရာတော်က “ဦးကဝိ အာယုသင်္ခါရ
လွတ်လိုက်သလား” ဟု မေးမြန်းရာ “မလွတ်ပါ ဘုရား”
ဟု လျှောက်ထားသည်နှင့် ရေလယ်ဆရာတော်က “မလွတ်
လိုက်နှင့်နော် ဦးကဝိ၊ ဣတို့မနေသေဘူး ထာထိမ့်ဦးမည်
သတိထားနေ” ဟု ပြောပြလေသည်။ ၎င်းနောက် မကြာမီ
ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင်ကိုယ်ထင်ပြုပြီး “အရှင်ဘုရား
သစ္စာလေးပါးတရားကို မဟောပါနှင့်” ဟု လျှောက်ထေရာ
“ဟောမယ်” ဟု ရှင်ကဝိက ပြန်ပြောလေ၏။ အဲသည်လို
ပြန်ပြောတော့ “ကိုယ်တော် ပြောဟာ မရဘူးထား” ဟု
ပြန်လျှောက်ပြန်သဖြင့် ရှင်ကဝိက မေတ္တာပို့မှ တော်မည်ပု
ကြံစည်စဉ်းစား၍ ဩဒိဿမေတ္တာပို့ပြီးလျှင် “ငါပို့သည့်
မေတ္တာ မရဘူးထား” ဟု မေးထေရာ “ရပါ၏ဘုရား” ဟု
လျှောက်ပြီး ဝမ်းနည်းထံနှင့် “ဟယ်သတ္တဝါတွေတော့ ကျွတ်
ကုန်တော့မှာကဲ” ဟု ဆို၍ ပြန်သွားလေ၏။ နံနက်ကျသော
အခါ ရေလယ်ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားထေရာ “ဒါ
ဖြင့် လိုက်စမ်းပါအုံး ဦးကဝိ ခင်များလိုက်လျှင် တွေ့ရမှာ

ပေါ့ပျာ့ဟု ပြောတော့ ပြောသည့်အတိုင်း လိုက်ကြည့်ရာ အာယုသင်္ခါရလွတ်ပါဟု ပြောဆိုပြီးနောက် သစ္စာလေးပါးတရားကို မဟောရန်လျှောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထွေမြင်ရသည်နှင့် ရေလယ်ဆရာတော်အား မာရ်နတ်သားတော့မဟုတ်ပါ ဘုရား၊ မာရ်နတ်က သူတော်ကောင်းကြီးပါ။ သူ့အနားမှာနေတဲ့ အခြွေအရံထဲကပါ ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေသည်။ ၎င်းနောက် ရက်အနည်းငယ် အတွင်းမှာပင် ပန်းအနီကို ပန်ပြီးလျှင် ညအချိန်မတော်၌ မိန်းကလေးနှစ်ယောက် ရောက်လာပြန်ရာ “ဘာလုပ် လာသလဲ”ဟု ကြိမ်းမောင်းလိုက်မှ ထွက်သွားကြလေသည်။

၎င်းနောက် ရေလယ် ဆရာတော်က ရှင်ကဝိအား (ယခု မိတ္ထိလာတောင် ကန်အရှေ့ဘက် ကန်ဘောင်ရိုးပေါ်ရှိ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူထားသော ရွှေမြင်တင် စေတီတော်ကြီးမှာ ထိုစဉ်အခါက မိတ္ထိလာမြို့ရှိ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်မှ ဘုရားစေတီတော် အထက်ပိုင်း တဝက်လောက်ထွင် မှန်ပြုစီးပြစကားပြောမြှော်စင်အဖြစ်အသုံးပြုနေ၍ပျက်စီးနေရာ) ဤဘုရားပျက်ကို နောက်ပြင်ဆင်သူရှိဦးမှာလားဟု မေးမြန်းအကြည့်ခိုင်းပြန်သဖြင့် ရှင်ကဝိက ရှိပါသည်ဟု လျှောက်၍ ရဟန်းလာ လူသားဟု တဖန် အကြည့် ခိုင်းပြန်ရာ ထူဒါယကာဖြစ်ပြီးလျှင် သူ၏ တိုက်နှင့် တိုက်ရွှေ လမ်းလျှောက်နေစဉ် ဝတ်ထားသော ပုဆိုးအဆင်နှင့် တကွ လျှောက်ထားရာရေလယ်ဆရာတော်သည် ရှင်တဝိလျှောက်ထားချက်ကို လူလွတ်အကြည့်ခိုင်းပြီးလျှင် အမည်နာမနှင့်

တကွ မှတ်ထား၍ နောက် ၎င်းဘုရားကို ပြင်ဆင်ရာတွင် ၎င်းလူဒါယကာပင် အကြီးအမှူး ပြုလုပ် ပြင်ဆင်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

* ၎င်းဘုရားကို ကြည့်ကြပ်ပြင်ဆင်သူမှာ မိတ္ထိလာမ္ဘီ ဘုရားဒကာ ဦးကျော်ဇော-ဒေါ်ဌေးတို့ ဖြစ်လေသည်။

တဘောင်သိုက် ဖြေလိုက်မကြာ

တနေ့သောအခါ မိတ္ထိလာ ရေထယ်ဆရာတော်က ရှင်ကဝိအား အမိန့်ရှိသည်မှာ ရှင်ကဝိ မိတ္ထိလာကန်ကြီး မြင်လှည်း၊ မြင်ပါရဲ့ဘုရား။ ၎င်းကန်ကြီးဟာ ခု-အင်းလေးအင်-ပေါ်နေပြီ။ အဲသည်တော့ တဘောင်ကလဲ “မိတ္ထိလာနယ အတွင်းမှာလဲ၊ လေးအင်းတိုင်အောင် ပေါ်လို့၊ ရှစ်သောင်းကျော် ဝိဇ္ဇာထွက်ပါလိမ့်၊ လိုချင်သူ ဖိုခွင်တက်ကြတော့” လို့ဆိုတယ်။ အဲဒါ ဦးကဝိ ဘယ်လိုကောက်သတုံး။ ။ဆရာတော်ဘုရား- ဆရာတော်များယူတဲ့ ဝိဇ္ဇာက ဘယ်လိုဝိဇ္ဇာပါလဲဘုရား၊ ဖိုကကော ဘယ်လိုဖိုပါလဲဘုရားဟု ပြန်ထည့်လျှောက်ထား မေးမြန်းရာ ရေထယ်ဆရာတော်က ဦးကဝိ ရဲ့ ဝိဇ္ဇာကတော့ ဆေးဝိဇ္ဇာ၊ အင်းဝိဇ္ဇာ၊ ပြဒါးဝိဇ္ဇာ၊ မန္တန်ဝိဇ္ဇာပေါ့၊ ဖိုကလဲ ဖားဖိုပေါ့ဟု အမိန့်ရှိပြန်သည်တွင် ဆရာတော်ဘုရား...ဝိဇ္ဇာက အရိယာဝိဇ္ဇာပါ ဘုရား၊ ဖိုက အာနာပါန ဖိုပါဘုရား ဟု ဖြေကြား လျှောက်ထားလေ၏။ အေး-အေး ဦးကဝိ ဟုတ်တယ်-ဟုတ်တယ်။ တပည့်တော်တို့က သည်နေရာမှာ အယူအဆသီသီလိုနေတယ်-ဟုသဘော

ပေါက် ဝန်ခံကာ ရေလယ်ကျောင်း ဆရာတော်သည် မိမိ၏ ဓာတ်ထုံးများနှင့် ဖားဖိုတို့ကို အပြီး စွန့်လွှတ်လိုက်ကာ ထိုနေ့မှစ၍ အာနာပါန တရားကိုသာ အားထုတ်တော်မူရှာလေသည်။

နောက်တဖန် ဦးကဝိအား တဘောင်ရွတ်ပြ မေးမြန်းသည်မှာ— “နှစ်ထောင်ကျော်တိုး၊ ဈေးဘောင်ကျိုး၊ တိုး၍ ဝယ်လိုက်ကြ။ ငါးထောင်ကျမှ၊ ပိတ်သောစ၊ မရလေ၏မင်း” ဆိုတာကကော ဦးကဝိရဲ့ ဆရာတော်ဘုရား ယခု သာသနာတော်နှစ်-နှစ်ထောင်ကျော် ရောက်နေပါပြီ ဘုရား၊ အဲဒါတော့ ဈေးဘောင်ကျိုးနှင့် တူနေပါတယ်၊ ခေတ်ကလဲ ဝိမုတ္တိခေတ် ရောက်ပြန်ပါပြီဘုရား။ အဲဒါကြောင့် ယခုနေ တရားများ အားထုတ်ကြပါလျှင် မိမိတို့ပါရမိရိသလောက် ပေါက်ရောက် နိုင်ကြောင်းပါဘုရားဟု ဦးကဝိက ပြန်လည်ဖြေကြား လျှောက်ထားလေ၏။

ထို့နောက် ရေလယ်ဆရာတော်က ဆက်လက်၍ “အင်းခမ်းတော့ ငှက်ကျ၊ ငှက်ကျတော့ လယ်တီ၊ လယ်တီတော့ ထွန်ဆင်း” ဆိုနေကြတာကကော သယ်လိုတုံး ဦးကဝိရဲ့ ဟု မေးမြန်းပြန်သဖြင့် - ရှင်ကဝိက မှန်လှပါဘုရား-အင်းခမ်းဆိုတာက ဝဋ္ဌမအင်းခမ်းဆရာတော် ပေါ်တာကိုပြောတာပါဘုရား၊ ဒုတိယငှက်ကျဆိုတာက ငှက်တွင်းဆရာတော် ပေါ်တာကို ပြောတာပါဘုရား၊ တတိယ လယ်တီ ဆိုတာက လယ်တီဆရာတော်ကို ပြောတာပါ ဘုရား။ နောက်ဆုံး

(၅၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထွန်ဆင်းဆိုတာက တပည့်တော် တောထွက်တုန်းက ထွန်ပေါ်က ဆင်းလာလို့ ထွန်ထောင်ကိုယ်တော် ထွန်တုံးကိုယ်တော်လို့ ခေါ်ကြတယ်ဘုရား။ အဲဒီတော့ ခေါ်ချင်ရာခေါ်ကောက်ချင်ရာ ကောက်ပေါ့ဘုရား။ ထွန်ဆင်းတော့အမှိုက်ရှင်းတာပေါ့ဘုရားဟု ပြန်လည် လျှောက်ထား လိုက်ရာ ရေထယ်ဆရာတော်က အေး-အေး သဘာဝ ကျလိုက်တာ ဗျာလို့ အမိန့်ရှိတော်မူလေသည်။

ရှင်ကဝိက ယခု ကသိုဏ်းများကို နောက်နောင် မပွားများလိုတော့ပါ။ ပွားများပါက တော်တော်ကြာ လှူပျောက်နွားပျောက်အစ အကြည့်ခိုင်းနေကြရင် ဗေဒင်ဆရာဖြစ်နေတော့မည်ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

မိတ္ထိလာဆရာတော်နှင့် ညောင်လွန်ဆရာတော်တို့သည် တရားထူးများရလျှင် တဦးကိုတဦး ပြောကြစတမ်းဟု ရှေးအခါက ကထိကဝတ် ပြုထားသည် အားလျော်စွာ ရမည်းသင်းမြို့နယ် ညောင်လွန်ရွာဆရာတော် (ဦးမေဓာဝိ) ထံသို့ မိမိတရားထူးမရယော်လည်း တရားထူးရသော သာမဏေကြီးတပါး မိမိကျောင်းတွင်ရောက်နေ၍ အမြန်သာပါရန် ရေထယ်ဆရာတော်က စာရေး လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ညောင်လွန်ဆရာတော်သည် မိတ္ထိလာမြို့ ရေထယ်ကျောင်းသို့ ကြွလာပြီးလျှင် ရှင်ကဝိကို ကြည့်၍ ညောင်လွန် ဆရာတော်က ရေထယ်ဆရာတော်အား “တလင်းပျက်ချင်လျှင် ဆူးထေပေါက်၊ ကျောင်းပျက်ချင်လျှင်-တောထွက်ရောက်”

လင်္ကာဟုပြောရာ ရေလယ်ဆရာတော်က ညောင်လွန်ဆရာ
တော်အား အရမ်းမပြောရန်နှင့်ရှင်ကပိကိုမေးမြန်းစစ်ဆေး
ပြီးမှ ပြောပါရန် လျှောက်ထားထေသည်။

ညောင်လွန်ဆရာတော်က ရှင်ကပိအား မေးတော့မည့်
ဆဲဆဲထွင် ရှင်ကပိက စတင်၍ ဆရာတော်ဘုရား- ဆရာ
တော်ဘုရား မမေးမြန်းမီ လျှောက်ထားလိုပါသည်ဘုရား။
ထောက်၊ ထောကုတ္တရာ နှစ်လမ်းရှိပါသည်ဘုရား။ ထောက်
ကိုမေးလျှင် ထောက်သက်သက်ကိုသာ မေးမြန်းစိစစ်တော်
မူပါဘုရား။ ထောကုတ္တရာသက် မကူးပါနဲ့ဘုရား။ ထော
ကုတ္တရာ မေးရင်လဲ ထောက်သက် မကူပါနဲ့ ဘုရား။
ထောက်နှင့် ထောကုတ္တရာရောမေးလျှင် တပည့်တော် ဖြေ
လိုစိတ်မရှိပါ ဘုရားဟု လျှောက်ထားလိုက်ရာ...ညောင်
လွန်ဆရာတော်စိတ်ထဲတွင် အင်း တော်တော်ကြီးကြီးကျယ်
ကျယ် ပြောပါလားဟု အောက်မေ့မိလေသည်။ ညောင်
လွန်ဆရာတော်သည် ပဌမနေ့တွင် ထောကုတ္တရာ သက်
သက်ကို မေးမြန်း၍ ဒုတိယနေ့တွင် ထောက် သက်သက်
ကိုသာ တဖန်မေးထေ၏။

ညောင်လွန်ဆရာတော်၏ အမေးကို ရှင်ကပိ
ဖြေကြားပုံ အကျဉ်းချုပ်

မေး...ရှင်ကပိ ထောက် ထောကုတ္တရာ အင်္ဂါငါးပါး ပြောစမ်း
ပါ။

(၅၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဖြေ...ဆရာတော် အမိန့်ရှိတဲ့ဈာန်ကို တပည့်တော် မပြော
တတ်ပါ ဘုရား။ တပည့်တော် ပြောတတ် သလို
ပြောပါရစေဘုရား။

ပြောတတ်သလိုပြောရန်အမိန့်ရှိရာ ဆက်လက်၍ ဆရာ
တော်ဘုရားပြောတာက ကသိုဏ်းဝန်းပါဘုရား။ ပဌမ-က
သိုဏ်းဝန်းပေါ်ကို အာရုံသိမ်းပြီး တင်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့
ဆင်ခြင်တယ်။ ကြက်သီးထပြီး တုန်လာတယ်။ ချမ်းသာနေ
တယ်။ တည်ငြိမ်နေတယ်။

မေး...သာ-သာ-သာဗျ ရှင်ကဝိရဲ့ ပြန်ပြောစမ်းပါဦး။

ဖြေ...ဟောဒါကကသိုဏ်းဝန်းပါဘုရား။ အဲသည်ကသိုဏ်း
ဝန်းပေါ်ကို အာရုံသိမ်းပြီး တင်လိုက်တယ်။ ပြီး
တော့ ဆင်ခြင်တယ်။ ကြက်သီးထပြီး တုန်လာတယ်။
ချမ်းသာနေတယ်။ တည်ငြိမ်နေတယ်။ ဘုရား။ အိဒါ
ပါဘဲဘုရား။ အရှင်ဘုရားတို့ အမည်မှည့်ချင်သလို
မှည့်၊ ခေါ်ချင်သလို ခေါ်တော်မူပါဘုရား။

အေး-ဟုတ်ပြီ။ ကသိုဏ်းဝန်းပေါ် အာရုံသိမ်းပြီး တင်
လိုက်တာက ဝိတက်၊ ဆင်ခြင်တာက ဝိစာရ၊ ကြက်သီးထ
ပြီး တုန်လာတာက ဝိတိ၊ ချမ်းသာတာက ဆုခ၊ တည်ငြိမ်
နေတာက ကေဂ္ဂတာ၊ ကဲ-ကဲ သဘောကျပါပြီဗျာ ရှေ့ဆက်
ပြောပါဟု ခိုင်းသည်အတိုင်း ပဉ္စမဈာန်အထိ ဆက်ထက်
ကျောက်ထားပေး၏။

မေး...ဧါဖြင့် နေပါအုံး အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်
ဟာ ပညတ် အာရုံပြုသလား၊ ပရမတ် အာရုံပြု
သလား။

ဖြေ...ပညတ်အာရုံ ပြုပါသည်ဘုရား။

မေး...ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်ဟာကော ပညတ် အာရုံ
ပြုသလား၊ ပရမတ် အာရုံပြုသလား။

ဖြေ...ပရမတ်အာရုံပြုပါသည်ဘုရား။

မေး...အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်ဟာကော ပညတ် အာရုံ
ပြုသလား၊ ပရမတ် အာရုံပြုသလား။

ဖြေ...ပညတ်အာရုံပြုပါသည်ဘုရား။

မေး...နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ဟာကော ပညတ်
အာရုံပြုသလား၊ ပရမတ်အာရုံပြုသလား။

ဖြေ...ပရမတ်အာရုံပြုပါသည်ဘုရား။

မေး...အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်က ဝိညာဏဉ္စာယတ
နဈာန်ကို တက်တော့ အောက်အာရုံ ပြုသလား၊
အထက်အာရုံပြုသလား။

ဖြေ...အောက်အာရုံပြုပြီး တက်ပါသည်ဘုရား။

မေး...ဟင်-ဘယ့်နှယ်မဟုတ်တာ အထက်တက်တာ ဘာ
ကြောင့် အောက်အာရုံ ပြုရမှာတုံးဗျ။

ဖြေ...အောက် အာရုံ ပြု ပါ သည် ဘုရား၊ ထည့်တော်
ဥပမာနှင့် ဝျှောက်ထားပါမည် ဘုရား၊ ဥပမာ-

ဟောဟိုနားက မစင်ပုံကြီးရှိတယ်။ အဲဒီမစင်ပုံကြီးထဲ ကျမည်စိုး၍ အထက် တွယ်တက်ရတာပါ။ အဲဒါ ကြောင့် အောက်ကို အာရုံပြုပြီး အထက်ကို တွယ် တက်ရတာပါ။ ဘုရားလို့ ရှင်းလင်း လျှောက်ထား တော့မှ ညောင်လွန်ဆရာတော် ကျေနပ်သွားတယ်။

(အဲဒီတုန်းက ဆရာတော်များက ရွှေဆက်မမေးလို့ မေး ရင် ဖြေ့အသင့်ရှိတာက အရှုပတုံမှာ နုထွိဘော ပညတ် မရှိသို့ စာကဆိုထားတယ်။ ဝညတ်ကိုလဲ အာရုံပြုတယ်လို့ ဆိုတယ်။ သယ်လိုပညတ်ကို သယ်ပုံ အာရုံပြုသတုံးလို့ မေး တယ် ဆိုပါတော့၊ ဒီတော့ မရှိပညတ်ကို အာရုံပြုတယ်လို့ ဖြေလိုက်မှာဘဲ။ မရှိပညတ်ကို သယ်လို အာရုံပြုသလဲလို့ တစ်မေးရင် ဝစည်းတခုပြုပြီး ဒီမှာကြည့်မင်း မြင်တယ် မဟုတ်ထား၊ ဝှက်ထားလိုက်ပြီ၊ ရှိသေးရဲ့ထေး၊ မရှိပါ။ မရှိပေမဲ့ ရွှေကမြင်ဘူးတာကို အာရုံပြုကြည့်စမ်း၊ အာရုံပြုလို့ ရတယ် မဟုတ်ထား။ အဲဒီလို မရှိပညတ်ကို အာရုံပြုတယ် လို့ ဖြေလိုက်မှာဘဲဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့သည်။)

ဤကဲ့သို့ ဆရာတော် (ဦးမေဓာဝီ) သည် ရှင်ကဝိအား ၂-ရက်တိတိ ထောက် ထောကုတ္တရာ အကြောင်းများကို မေးမြန်းစုံစမ်း စစ်ဆေးပြီးသော်၊ ရေလယ် ဆရာတော်က ရှေးက ကထိကဝတ် ရှိ၍သာ ယခုကဲ့သို့ ပင့်ရကြောင်းနှင့် မိမိသဘောကျပါက ယူရန်၊ မကျပါက မယူရန်သာ ရှိ ကြောင်းနှင့် ရှင်ကဝိအား စစ်မေးပြီးပါက ပြန်လည်ကြိုခိုင် ကြောင်း အမိန့်ရှိထေသည်။

အိမ်ထူ့သဘော...လိုက်လျော၍သာ၊ နောက်ဆုံးပဲကြံ့...ယာထဲ ဆင်းရာ။
ခိုင်းနွားဘေးမဲ့...ပေးခဲ့မြန်စွာ၊ ထွန်အောင်လျက်...တောထွက်သွားတော့ရှာ။

တရားအားတက်...တောထွက်ခဲ့သည်။ ဒေါ်တင်ဣဒါနိုး...သင်္ကန်းကေသီ။
ဘုန်းကြီးဦးကျောက်...ချီးမြှောက်ဝတ်ထည်။ ရှင်ကဝိ...ဖြစ်ဘိမောင်ရင်မည်။

ညောင်လွန်ဆရာတော် (ဦးမေဓာဝီ) သည် မည်သို့မျှ ပြန်လည် မမိန့်ကြားဘဲ တတိယမြောက်နေ့တွင် မိမိ သီတင်းသုံးရာ ညောင်လွန်ကျောင်းသို့ ပြန်ကြွတော် မူထေရ်။ မိမိကျောင်းသို့ ရောက်သောအခါ ညောင်လွန်ဆရာတော်သည် ရှင်ကဝိ၏ ပြေဆိုချက် များကို ဘုရားဟောပါဠိတော် ကျမ်းအစောင်စောင်တို့နှင့် သုံးရက် တိုင်တိုင် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရာ ကိုက်ညီကြောင်း ထွေရသည်နှင့် မိမိကျောင်းတွင်းရှိ စာသင်သားအားလုံးကို တုံးခေါက်ခေါ်တော်မူ၍ ရှင်ကဝိ ရရှိသောတရားများကို ပြန်လည်ပြောကြားပြီး ၎င်းအတိုင်း ကြိုးစားအားထုတ်ကြရန် တိုက်တွန်းလေသည်။

မိတ္ထိသာ ရေထယ် ဆရာတော်က သာမဏေကြီး ရှင်ကဝိအား ရဟန်းဆောင်တက်ရန်ပြောသောအခါ ရှင်ကဝိက မိမိ စာမတတ်ကြောင်း၊ သင်လည်း မသင်လိုတော့ကြောင်း၊ ဝိနည်း ဝိနည်းကိုလည်း မသိကြောင်း၊ မိမိရပြီး၊ သိမြင်ပြီး တရားကိုသာ ဆက်ထက် နှလုံးသွင်း၍ နေမည့် အကြောင်းများ လျှောက်ထားပြီးလျှင် ပဉ္စင်း မတက်လိုကြောင်း ငြင်းဆိုလေသည်။ ထိုအခါ ရေထယ်ဆရာတော်က “ဝိနည်းကို သင်ဘို့မလိုပါ။ ကျုပ်တို့ ပြောတဲ့စကားနားထောင်လျှင် ပြီးရောပေါ့။ ရှင်ကဝိကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဟာ ရဟန်းဆောင်ရောက်ပြီး၍ ရဟန်းတပါးထောက်ကံဆောင်ပေးရသည် ဖြစ်စေ၊ သိင်္ဂတခုမျှ သမုတ်ပေးရသည် ဖြစ်စေ၊ သာသနာမှာ အလွန် အကျိုး ကြီးပါသည်” ဟု

(၅၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပြောဆိုတိုက်တွန်းပြန်သဖြင့် သဘောတူပြီးလျှင် ၁၂၀၂ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၂-ရက် တနင်းသာနေ့ညနေ ၄-နာရီ ၉-မိနစ်အချိန်တွင် မိတ္ထိလာမြို့ ရေလယ်ကျောင်းတိုက် ခဏ္ဍသိမ်တွင် ရှင်ကဝိနှင့် ရှင်ဝိဇယ နှစ်ပါးလုံးကို ဟင်းနီကန် ဆရာတော်အား ဥပဇ္ဈာယ်အဖြစ်၊ ရေလယ်ဆရာတော်၊ ညောင်လွန် ဆရာတော်နှင့် တကွ ရဟန်းတကျပ်လျှောက်တို့က ကမ္မဝါ ဆရာများအဖြစ် အသီးအသီး ရာထားလျက် ရဟန်းဘောင်သို့ သွတ်သွင်း ချီးမြှောက်ပေးလေသည်။ မိတ္ထိလာမြို့နေ ဝွဲစားဦးပေါနှင့်ဒေါ်ကျီးညိုတို့သည် ဦးကဝိ၏ ရဟန်း ဒါယကာ - ဒါယိကာမများ ပြင်ကြလေသည်။

ရှေးဦးစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်သော
ဥဒါန်းတရားတော်ကြီး

ဦးကဝိ ဆရာတော်သည် ရဟန်းဘောင်သို့ တက်ရောက်ပြီး မိတ္ထိလာ ရေလယ်ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူရာမှ ၁၂၀၃-ခုနှစ်တွင် မြင်းခြံမြို့စွန်းလွန်းရွာသို့ခေတ္တပြန်ထည်ကြွလာရာ စွန်းလွန်းရွာမှ ဒါယကာ-ဒါယိကာမများက ဦးကဝိဘုန်းကြီးအဖြစ်နှင့် မည်ကဲ့သို့နေထိုင်သည်ကို သိလိုကြ၍ “ဦးကဝိ အရှင်ဘုရား-တပည့်တော်များ အန္တရာယ်ကင်းပရိတ်ရွတ်၊ ကမ္မဝါသတ်၊ အရှင်ဘုရား တရားလိုလဲနာလိုပါတယ်ဘုရား။ တရားဟောချီးမြှင့်တော်မူပါဘုရား။”

ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါဦးကဝိသည် ဝန်ခံလိုက်
 တော်မူပြီးလျှင် စဉ်းစားမိသည်မှာ ပရိတ်ရွတ်၊ ကမ္မဝါသင်
 မြင်းသည် အများနှင့်ဖြစ်၍ မခက်၊ တရားဟောသို့ ကကော့
 တပါးသွား ဖြစ်တယ်။ တရား ဟောရန် မိမိထွင် ကျက်
 မှတ်ထားသည့်ကလည်းမရှိဟု စဉ်းစားနေစဉ်၊ မိန်းကလေး
 တွေ ပရိတ်အိုးများကို သူ့အိုးငါးအိုးမှတ်သားလျက် ကိုယ်
 စီကိုယ်ငှလာ၍ ထားကြသည်ကို မြင်ရလျှင် ငါတော့တရား
 အစတော့ဖြင့်ရပြီ။ သည်ပရိတ်အိုးတွေကို အကြောင်းပြုပြီး
 တရားဟောရတော့မှာဘဲဟု စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်လိုက်ခါ တရား
 ဟောတော်မူသည်မှာ.....

သတ္တဝါများမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် နှစ်ပါး ရှိတယ်။
 ကုသိုလ်က အကျိုးပေးတော့ ကိုယ့်အလို ပြည့်ပြီး ပြီးပြီး
 ပြီးပြီးနှင့် နေတာပေါ့လေ။ အကုသိုလ်က အကျိုးပေးတော့
 ရှုံ့ရှုံ့ခွဲခွဲနဲ့ နေတာပေါ့။ ဥပမာ ဟေ့-ဟော့ဟို အနားမှာ
 ကန်ကြီးရှိတယ်မဟုတ်လား၊ ရှိပါရဲ့ဘုရား။ အဲသည်ကန်ကြီး
 ဟာ ကျိုးနေရင် ကောင်းပါ့မထား၊ မကောင်းပါ့ဘုရား။
 ပေါက်နေရင်ကောကောင်းပါ့မထား၊ မကောင်းပါ့ဘုရား။
 အဲသည်တော့ အဲသည်ကန်ကြီး ကျိုးနေတာကို ဆယ်လိုက်
 စမ်း၊ ပေါက်နေတာကို ဖာလိုက်စမ်း၊ ကန်ကောင်း သွား
 တာပေါ့ဘုရား။ သတ္တဝါ တဦးတယောက်ဟာ အကုသိုလ်
 ကံ ဖိစီးနှိပ်စက်ထားရင် ကန်ကျိုးတာနဲ့တူတယ်။ ကံပေါက်
 တာနဲ့ တူတယ်။ အဲသည်တော့ “ကံကျိုးလျှင် ကံဆယ်၊
 ကံပေါက်လျှင် ကံပာ၊ ကံဆင့်တော့ ကံမြင့်” ဆိုသလိုပေါ့။

(၆၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဆယ်လိုများ ပြုရပါမလဲဆိုလျှင် ပရိတ်တရား နာယူခြင်း၊
ဘုရားကိုးဆူ ကပ်ယူခြင်း၊ သံပုံစေတီ တည်ခြင်း၊ ညောင်
ကောက်ခြင်း၊ တံတားခင်းခြင်း၊ သံဃာတော်များ ဆွမ်းကပ်
ယူခြင်း၊ အဲသည်လို ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်တော့
ကံမျိုးလျှင် ကံဆယ်၊ ကံပေါက်လျှင် ကံဖာ၊ ကံဆင့်တော့
ကံမြင့် ခိုသလိုပေါ့။ အဲသည်လို ယုံယုံ ကြည်ကြည်နှင့်
အဟုတ်ဘုရားကိုလဲ အားကိုးမယ်၊ အဟုတ် တရားကိုလဲ
အားကိုးမယ်၊ အဟုတ်သံဃာကိုလဲ အားကိုးမယ်ဆိုပါလျှင်
ကိုးဆယ်ခြောက်ဖြာ ရောဂါဝေဒနာများ ကွယ်တတ်တယ်၊
ပျောက်တတ်တယ်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာလဲ တိုးတက်ပါတယ်။

အားကိုးလဲ မှားကြအံ့မယ်။ တို့တော့ နောက်တုန်းက
အားကိုးမှားတဲ့ အကြောင်းတွေ ပြန်ပြော ရအံ့မှာပေါ့။
ဆယ်လိုများ အားကိုးမှားခဲ့သလဲဆိုပါလျှင် မြက်စွာဘုရား
ဂုဏ်ကျေးဇူးကတော့ရှိပါရဲ့၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရ
ဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ-လို့ ဆိုတယ်၊ ဘုရား
ရတနာကိုလဲ အားကိုးရမယ်၊ တရားရတနာကိုလဲ အားကိုး
ရမယ်၊ သံဃာရတနာကိုလဲ အားကိုးရမယ်-လို့ ဆိုတယ်။
ဘို့တော့ ဟုတ်ပေါင်း၊ သား-သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သမီး-သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ၊ အဖော်ခင်ပွန်း-သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သားကိုလဲအား
ကိုးလိုက်တာ၊ သမီးကိုလဲ အားကိုးလိုက်တာ၊ အတူနေတဲ့
အဖော်ခင်ပွန်းကိုလဲ အားကိုးလိုက်တာ၊ အဲသည်လို အား
ကိုးမှားတော့ သာကွယ်သတုံး၊ ဘုရားရတနာကွယ်တယ်၊
ဘုရားရတနာ ကွယ်တယ်၊ သံဃာရတနာ ကွယ်တယ်။

တို့ကွယ်တာပြောတာနော်၊ ဘူတကာကွယ်တာ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ အဲသည်လိုအားကိုးမှားတုန်းက ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်တွေကို ပြန်ပြောရအုံးမှာပေါ့၊ မိမိမှာ သားသမီး ကလဲရှိတော့ ထက်ဝတ်တန်းသာ အလွန်ဆင်ချင်တာပေါ့။ အဲသည်လို ဆင်ချင်တော့ ဘူတကာ အိတ်ကပ်ထဲက ရှိတဲ့ ပိုက်ဆံကို မရ-ရအောင်ကြို၊ ကြိုလို့များရတော့၊ ငါ-ပါးလို့ ငါထယ်လို့ ရတယ်လို့ အောက်မေ့တယ်။ အဲသည်လိုများ ရတော့ မိမိသားသမီးကလေးတွေကို ထက်ဝတ်တန်းသာ ဆင်ပေးတာပေါ့။ ထက်ဝတ်တန်းသာ ပြည့်စုံတာတော့ အလွန်ပျော်တာပေါ့။ ဘယ်ထောက်များပျော်တယ် မပျော် တယ်မပြောပါနဲ့တော့ သားကလေးနဲ့ပျော် သမီးကလေးနဲ့ မော် ဆိုသလိုပေါ့ထေ ဘုရားသွားအတူတူ၊ ကျောင်းသွား အတူတူ၊ ဝှံ့ဆင်းသဆင်သွားအတူတူပျော်လိုက်တာ၊ ပါး လိုက်တာ၊ မော်လိုက်တာ၊ မောက်လိုက်တာ၊ ကြားလိုက် တာ၊ ဝါယိုယိတာ၊ အဲသည်အခါတုန်းကထေ ကိုယ်မလုပ် ချင်ဘဲနဲ့ လုပ်ခဲ့ရတဲ့အလုပ်တွေကို ပြန်ပြီးပြောရအုံးမှာပေါ့။ မနက် စောစောကြီး မြွေ မကြောက် ကင်း မကြောက်နဲ့ ယာထွန် သွားရတယ်။ အဲသည်တော့ ထယ်ကိုလဲ မထွန်ချင် ဘဲနဲ့ ထွန်ရတယ်။ ယာကိုလဲ မထွန်ချင်ဘဲနဲ့ ထွန်ရတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်တုန်း ကာမဂုဏ်ခွဲ ရာဂစွဲ၍ အားကိုးမှား လို့ဗျ၊ အားကိုးမှားလို့။ ထယ်မရိတ်ချင်ဘဲနဲ့ ရိတ်ရတယ်။ ပြောင်းကိုလဲ မရိတ်ချင်ဘဲနဲ့ရိတ်ရတယ်။ အဲဒါဘာကြောင့် တုန်း-ကာမဂုဏ်ခွဲ ရာဂစွဲ၍ အားကိုးမှားလို့ဗျ၊ အားကိုးမှား လို့။

(၆၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

(ထိုနောက် သူကြီးကတော်နှင့် သူကြီးသမီးကို မြင်
လေရာ) ဆူးတားကြီး မလုပ်ချင်ဘဲနဲ့ လုပ်ရတယ်။ ကမ်းတဲ
ကြီးပေါ်မှာလေ ကမ်းမစောင့်ချင်ဘဲနဲ့စောင့်ရတယ်။ သူကြီး
အိမ်က မောင်းကြီးကလေ ဒု-ဒု-ဒု-နဲ့ ထုပြီး ခေါ်တော့လဲ
မသွားချင်ဘဲနဲ့သွားရတယ်။ အဲတာကာကြောင့်တုံး၊ ကာမ
ဂုဏ်စွဲ ရာဂစွဲ၍ အားကိုးမှားလို့ဗျ၊ အားကိုးမှားလို့။ တို့
အားကိုးမှားတာ ပြောတာ သူတကာ အားကိုးမှားတာ
ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ သာကြောင့် အားကိုးမှားသလဲ၊ မသိ
လို့ အားကိုးမှားတယ်။ အဲဒါကြောင့် မသိလို့လိုချင်၊ လိုချင်
လို့ စွဲသမ်း၊ စွဲသမ်းတော့ပြုလုပ်၊ ပြုလုပ်တော့ရရှိ၊ ရရှိတော့
ခံရ။ မသိတာက အဝိဇ္ဇာ၊ လိုချင်တာက တဏှာ၊ စွဲသမ်း
တာက ဥပါဒါနိ၊ ပြုလုပ်တာက သင်္ခါရ၊ ရရှိတာကဆဝ၊
အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ နှစ်ပင်ပူးလို့ အကြောင်းပြုလိုက်တော့
ဇာတိတရားကြီး ရတယ်။ ဇာတိတရားကြီး ရတော့ ဝဋ်
ကောင်ကြီးရတယ်။ ဝဋ်ကောင်ကြီးရတော့ ခံရတာပေါ့။
တို့ခံရတာကို ပြောတာနော်၊ သူတကာခံရတာကို ပြော
တာမဟုတ်ဘူး၊ ခံရမှာပေါ့၊ သညာက-လိမ်ထားတာကို။

အဲဒါကြောင့် “မြင်တာကို သညာဖုံးတယ်၊ သညာကို
သင်္ကာရှင်းမှ သင်္ကာကင်းမယ်။ မြင်တာကို သင်္ကာမရှင်း
တော့ သင်္ကာမကင်းတယ်” မြတ်စွာဘုရားက အနိစ္စလို့ဟော
တယ်၊ သညာက နိစ္စလို့လိမ်ထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက
ဒုက္ခလို့ ဟောတယ်၊ သညာက သုခလို့ လိမ်ထားတယ်။
မြတ်စွာဘုရားက အနတ္တလို့ ဟောတယ်၊ သညာက အတ္တ

လို့ လိမ်ထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက အသုဘလို့ ဟော
 တယ်။ သညာက သုဘလို့လိမ်ထားတယ်။ သညာရဲ့အလိမ်
 ခံရလို့ ဒုက္ခရောက်တယ်။ အဲသည် သညာ၏ အလိမ်ကို
 မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး
 နဲ့ သင်္ကာရှင်းလျှင် သင်္ကာ ကင်းတယ်လို့ ဟောတယ်။
 ဘယ်လိုများ ရှင်းပေးပါမလဲ ဆိုလျှင်... ကာယာ နုပဿနာ
 သတိပဋ္ဌာန်က သုဘသညာကို ရှင်းပေးတယ်။ ဝေဒနာ နုပဿ
 နာ သတိပဋ္ဌာန်က သုခသညာကို ရှင်းပေးတယ်။ စိတ္တာနုပဿနာ
 သတိပဋ္ဌာန်က နိစ္စသညာကို ရှင်းပေးတယ်။ မောနုပဿနာ
 သတိပဋ္ဌာန်က အတ္တသညာကို ရှင်းပေးတယ်။ မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်
 ကာယတံခါးကို ထိတော့သိတယ်။ သိတဲ့အပေါ်မှာ သတိ
 ထားနေမှပြင် သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါး ပြည့်စုံနေတယ်။
 ဘယ်လိုများပြည့်ပါသလဲဆိုရင် ထိမှုသက်သက်ကို သတိ
 ပြုနေတာက ကာ.စာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်လို့ခေါ်တယ်။
 ထိတော့ ထား ဝေဒနာ ခံစားမှု သဘောကို သတိပြုနေ
 တာက ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်လို့ခေါ်တယ်။ သိ
 မှုသက်သက်ကို သတိပြုနေတာက စိတ္တာနုပဿနာ သတိ
 ပဋ္ဌာန်လို့ ခေါ်တယ်။ နိဝရဏ တရားတွေ ပြီးပြီး သူ့သ
 ဘောကို သူဆောင်တာကို သတိပြုနေတာက မောနုပဿ
 နာ သတိပဋ္ဌာန်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲသည်လို သတိပဋ္ဌာန်
 လေးပါးနှင့် သင်္ကာရှင်းလိုက်တော့ သင်္ကာ ကင်းသွားတာ
 ပေါ့။ အနိစ္စကို အနိစ္စမှန်းသိတယ်။ ဒုက္ခကို ဒုက္ခမှန်းသိတယ်။
 အနတ္တကို အနတ္တမှန်းသိတယ်။ အသုဘကို အသုဘမှန်းသိ
 တယ်။ အဲသည်လို သင်္ကာရှင်းသားတော့ ကြွားချင်တယ်။

(၆၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဝါချင်တယ်၊ မော်ချင်တယ်၊ မောက်ချင်တယ် ဆိုတာဟာ
လေ အဝါစိတ်လို့ခေါ်တယ်။ အဝါစိတ်ဆိုတော့ အဝိဇ္ဇာ
ပေါ့။ သူတကာအိတ်ထဲကပိုက်ဆံကို မျှော့အောင်ကြို။ ကြို
လို့များရတော့ပေါ့။ လို၊ လယ်လို့ရတယ်။ အဝါလယ်တော့
အပေါယ်လားမှာတဲ့။ အဝါစိတ်-အဝိဇ္ဇာ၊ အပေါလယ်တော့
အပေါယ်လား။

ဝါတော့နေရာမကျဘူး၊ အားကိုးပြောင်းမှတဲ့။ သားကို
ထဲ အားမကိုးပေါင်း၊ သမီးကိုလဲ အားမကိုးပေါင်း၊ အတူ
နေတဲ့အဖော်ခင်ပွန်းကိုလဲ အားမကိုးပေါင်း၊ သာကိုအားကိုး
မလဲ၊ ဘုရားအားကိုးပါ၏။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ။ သံသံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ ဘုရားကို အားကိုးခြင်း
ကြောင့်၊ တရားကိုအားကိုးခြင်းကြောင့်၊ သံဃာကို အားကိုး
ခြင်းကြောင့်၊ ထယ်တုန်မှုကြီး ကွယ်ပြီဗျ။ ယာထွန်မှုကြီးလဲ
ကွယ်ပြီ၊ ထယ်ရိတ်မှုကြီးလဲ ကွယ်ပြီ၊ ပြောင်းရိတ်မှုကြီးလဲ
ကွယ်ပြီဗျ။ ဆူးတားလုပ်မှု ငြိမ်းပြီ၊ သူကြီးအိမ်က မောင်း
ကြီးဟာလေ ခု...ခု...ခု ...နဲ့ ထုချင်တိုင်းထု ကွဲသာ ကွဲ
မယ် ဝါမသွားဘူး။ ယခု သာသနာ့ဘောင် ရောက်တော့
လေ အေးလိုက်တာ၊ မြဲလိုက်တာ၊ ချမ်းသာလိုက်တာ၊ ကျီကို
လဲ မီးလောင်းစရာမရှိ။ ကျကိုလဲ မီးလောင်းစရာမရှိ။ စိုးသူ
ပိုင်သူလဲမရှိထသော၊ ဆူသူပူသူလဲမရှိထသော၊ စောင်းသူ
မြောင်းသူလဲ မရှိ ထသော၊ ငိုသူ ယိုသူလဲ မရှိထသော၊
ဆောင့်သူ အောင့်သူလဲ မရှိထသော၊ ချော့သူ မော့သူလဲ
မရှိထသော၊ အေးလိုက်တာ၊ မြဲလိုက်တာ၊ ချမ်းသာလိုက်

တာ၊ အဲဒါကြောင့် “ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၊ ဇာတ် သိမ်းပြည်နိဗ္ဗာန်” စေ့စေ့တွေးတော့ ရေးရေးပေါ် ဆိုသလို ပေါ့လေဟု တရားဟော ချီးမြှင့်တော်မူလေသည်။

ဦးကဝိ ရဟန်းဘောင်တက်ပြီးနောက် မကြာမီ ဒေါ် ရွှေရီလိုက်လာပြီ လျှင် လူဝတ်လဲရန်အမျိုးမျိုး ငိုယိုလျှောက် ထားရာ ရေထယ်ဆရာတော်က မိမိဝင် ဝမ်းနည်းကြေကွဲ ထာသဖြင့် ငိုချင်လာတော့သည်ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ ထိုအခါ ဒေါ်ရွှေရီသည်ဦးကဝိအားလူဝတ်လဲရန်အမျိုးမျိုးလျှောက် ထား၍မရသည်နှင့် အအာက်ပါကတိလေးချက်ကို လျှောက် ထားပြန်၏။

၁။ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယိကာမ ပြုလုပ်ခွင့်ပေးရန်။

၂။ တရားဟောပြု ဆုံးမတော်မူပါရန် လျှောက်ထား သောအခါ တရားဟောရန်။

၃။ မိမိကိုယ်တိုင် ကျောင်းဆောက်ကိုးကွယ်ပင့်ဆောင် နိုင်သည့်အခါ စွန်းလွန်းရွာအို့ ပြန်ကြရန်။

၄။ မိမိအားထည်း မိမိသဘောအတိုင်း နေထိုင်ခွင့်ပြု ရန်-ဖြစ်လေသည်။

၁၂၈၄-ခုနှစ် မိတ္ထိသာမ္ဗိရေထယ်ကျောင်းတိုက်အို့ ဦးစံ တင်လိုက်သာ၍ “ဆရာတော်ဘုရား-အရှင်ဘုရား လူ့ဘဝ တွင်ရှိစဉ်က တပည့်တော်ရွတ်ပြဘူးသည့်တဘောင်အတိုင်း ယခု စွန်းလွန်းရွာ တောင်ဘက်မှာ ချည်စက်ကြီး ပေါ်နေ ပါပြီ ဘုရား။ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့်၊ ယခုနှစ်ကစ၍ ပရိ

ပတ္တိသာသနာပြုဘို့ အချိန်ရောက်နေပါပြီ ဘုရား၊ ပဋိပတ္တိ
သာသနာပြုရန် စွန်းလွန်းရွာဘို့ပြန်ကြွတော်မူပါရန် တပည့်
တော်လျှောက်ထားသောရင်းဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ အရှင်ဘုရား
ကြွထာမည်ဆိုပါလျှင် တပည့်တော်သည် မရွှေရီနှင့် တိုင်
ပင်ပြီး ကျောင်းဆောက်လုပ်ပါမည် ဘုရား။ ကျောင်း
ဆောက်ပြီးပါက တပည့်တော်လဲ ရဟန်းခံမည်ဖြစ်ပါသည်
ဘုရား”ဟု လျှောက်ထားသဖြင့် ဆရာတော် ဦးကဝိသည်
ပဋိညာဉ်ပေးတော်မူလိုက်လေ၏။

ဦးစံတင်သည် ဆရာတော်ဦးကဝိ၏ ပဋိညာဉ်အရ စွန်း
လွန်းရွာဘို့ပြန်၍ မရွှေရီအား မောင်ရင်ပေါ်ချောက်တွင်
ကျောင်းဆောက် ခိုင်းလေသည်။ ဦးစံတင်သည် ရဟန်း
ခံ၍ မောင်ရင်ပေါ်ချောက်ကပင် ဆရာတော် ဦးကဝိ ကြွ
ထာတော် မူမည်ကို စောင့်ဆိုင်းရင်း မရွှေရီအား ဆရာ
တော် ဦးကဝိကိုပင့်ရန်မိတ္တိသာမ္ဗိယျိ လွှတ်လိုက်လေ၏။

(ကျောင်းတိုက် ထည်ထောင်သည့် နေရာဌာနတွင် ကျွန်းဖို
ပင်များရှိသည်ဖြစ် ကွမ်းတိုင်နှစ်လုံး ဆိုသည်မှာ ကွမ်းခြံကုန်းမှ
ရဟန်းတပါးနှင့် ကွမ်းစိုက်က ရဟန်းတော်ထပါးရှိသည်ကို ကွမ်း
တိုင်နှစ်လုံးဟု ဆိုလိုသည်။)

မရွှေရီလာ၍ပင့်ခြင်း

မရွှေရီသည် မိတ္တိသာမ္ဗိယျိ လိုက်သွားပြီးလျှင် ဆရာ
တော် ဦးကဝိအား စွန်းလွန်းရွာဘို့ ပြန်သည်ကြွမြန်းတော်
မူ၍ ကျောင်းဆိုင်ပါရန် လျှောက်ထား တောင်းပန်လေ
သည်။

၁၂၀၄-ခုနှစ် ဝါဆိုဦးတွင် ဆရာတော် ဦးကဝိသည် မိတ္ထိလာမြို့-ရေလည်ကျောင်းတိုက်မှ စွန်းလွန်းရွာ အရှေ့မောင်ရင်ပေါ်ချောက်သို့ ဝါကပ်ကျောင်းထိုင်ရန်ပြန်သည် ကြွတော်မူ၍ ၎င်းနှစ် မောင်ရင်ပေါ်ချောက်တွင် ပဋိပတ္တိသာသနာ ပြုသော အားဖြင့် သမာဓိ မရကြသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို သမာဓိရစေရန်နှင့် သမာဓိရပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်များ လိုရာကိစ္စ ပြီးစီးရန် စောင့်ရှောက်တော်မူ၍ သမထဝိပဿနာဖြစ်သော အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ဟောပြောပြသ ဆုံးမလျက် တဝါကျွတ်ထေသည်။

၁၂၀၇-ခုနှစ် ကဆုန်လဆုတ် ၄-ရက်နေ့
 ပဲခူးမြို့ အပျားရွာတွင် ဖက်ပင်အိုင်ဆရာတော်ကြီးက၊ မြင်းခြံ
 ဆရာတော်ဦးကဝိအား မေးမြန်းပြောဆိုခြင်း

အကျဉ်း သင်္ခေပမှတ် တမ်း

- မေး...စက္ခုနဲ့ ရူပါရုံ ပြိုင်သောအခါ စက္ခုက ရူပါရုံထံ သွားသလား၊ ရူပါရုံက စက္ခုထံ ထာသလား။
- ဖြေ...စက္ခုကလဲမသွား၊ ရူပါရုံကလဲ မထာပါဘုရား။
- မေး...ဒါဖြင့် ဘယ်နှယ်မြင်နိုင်သတုံးဗျ။
- ဖြေ...သူ့ သတ္တိက ရှေးရှုသောအခါ မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပါ၏ ဘုရား။

(၆၈) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

မေး...ဒါဖြင့် ရူပါရုံက ထာတာပေါ့များ။

ဖြေ...မလာပါဘုရား။ (ဥပမာ) နေကိုကြည့်သော သူသည် နေ၏သတ္တိအရောင်အလင်း မျက်စိကျိန်းခြင်းသာ ရှိပါ၏ဘုရား။ နေဝန်းကြီးက မျက်စိထဲပင်လာသည်မဟုတ်ပါ။ မျက်စိကလဲ နေဝန်းထဲ ဝင်သွားသည် မဟုတ်ပါဘုရား။

မေး...ဒါဖြင့်နေပါအုံးတော့များ၊ နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ပြောစမ်းပါ။

ဖြေ...နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘုရား-(ဥပမာ) ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်သည် ဝိပဿနာ အားထုတ်၍ စိတ်၊ ဧတထိက်၊ ရုပ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို အလွန်ကြီးမားသော ဆင်းရဲကြီးဟု ငြီးငွေ့လျက် ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းကိုရှာက တဏှာကို သိရသည်နှင့် တပြိုင်နက် မဂ်က ၎င်းတဏှာကို ပယ်လိုက်တော့ အကြောင်းအကျိုး ပြယ်သွားပါရော၊ အဲဒီရှေးဦးစွာ မဂ်က မပယ်မီ ဖြစ်ပျက်နေတာ သင်္ခတ။ နောက်တော့ အကြောင်းအကျိုးဖြတ်၍ ဘာမှမရှိတာက တော့ အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်ပါဘဲဘုရား။

မေး...၎င်းနိဗ္ဗာန်မှာ နေဝန်း၊ ထဝန်း၊ သဏ္ဍာန်များလို အရောင်တွေများ ရှိပါသလား။

ဖြေ...အရောင်တွေမရှိပါဘုရား။

မေး...ဒါဖြင့် ဘယ်နှယ်နေသတုံး ပြောမင်းပါများ။

ဖြေ...ပြောစရာမရှိပါဘုရား။

မေး...ဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်မရှိဘူးလား။

ဖြေ...ရှိပါရဲ့ဘုရား။

မေး...စိတ်,စေတသိက်,ရုပ် နိဗ္ဗာန်လို့ ပရမတ်တရားလေး ငါးရှိ မဟုတ်လားဗျ။

ဖြေ...ရှိပါတယ်ဘုရား။

မေး...အဲဒီ ပရမတ် ပြောပါဗျား။

ဖြေ...ဆရာတော်ဘုရား-ဦးကဝိက ပရမတ်ဆိုလျှင် ဘာမျှ ပြောစရာမရှိ ထက်ဝိုက်ထိုင်နေရုံဘဲ

မေး...နေစမ်းပါအုံးဗျ။ ဟောဒီရွှေတုံးကြီးဆို ခဲလို့ပြောဆို ကာမျှဖြင့် ၎င်းရွှေတုံးကြီး ခဲဖြစ် သွားမှာလားဗျ ပြောစမ်းပါအုံး။

ဖြေ...ခဲမဖြစ်ပါဘုရား။ သို့သော်လဲ ဝဉာဏ်တရားကြီး လို မြင်ဝတ္ထုနှင့် ထင်ရှားမပြနိုင်ပါ။ နာမ်ရှင်တို့ ဥပါဒ် ဦး,ဘင်မရှိ၊ ချုပ်ငြိမ်းသွားတာကို နိဗ္ဗာန်လို့ခေါ် တာဘဲ။

မေး...ညက် ၁၀-ပါး ပွားများတာ ပြောစမ်းပါဗျား။

ဖြေ... (ဥပမာ) ထောဂီပုဂ္ဂိုလ် တထောက်သည် အာနာ ပါနနှင့် သမာဓိ ရင့်သောအခါ စိမိကိယ်ပေါ်မှာ ဝေဒနာကို သတ်နှစ့်် လိုက်ပါရောဘုရား။ အဒါနှင့် ပဌမကတော့ သညာ အားဖြင့် ဝေဒနာပေါ်ပြီး နောက် ဖြစ်ခြင်း ဖျက်ခြင်း ဓမ္မတို့ ဟုတ်တိုင် မှန်စွာ မြင်ပါရော၊ ခါး ကြောက်ခြင်း ရှုံးရှားခြင်း ဖြစ်ပါ ရောဘုရား။

(၇၀) စွန်းလွန်းသရာတော်ဘုရားကြီး၏

မေး...ညွှန် ၁၀-ပါးဟာ တခုစီပွားရမည် မဟုတ်သေးဘူး။

ဖြေ...တခုစီ ပွားကာက ကိုယ့်အလိုပါဘုရား။

မေး...တခုစီ မပွားလျှင် ဘယ်နှယ် လုပ်မှာတုံးဘူး။

ဖြေ...သမ္မသနညွှန် ဆုံးသင်ရုံမျှနှင့် ဖြစ်ပျက်ခြင်း ကြောက်
ခြင်း ရှုံးခြင်း စသည် ဖြစ်ပွားပါရောဘုရား။

နေစမ်းပါအုံးဗျာ၊အင်း-ဒိတာကသမ္မသနညွှန်၊
ဆုံးသင်လိုက်တော့ ဖြစ်ပျက်တာကဥယဗ္ဗဟညွှန်၊
ပျက်တာက သင်္ဂညွှန်၊ ကြောက်တာက ဘယညွှန်
ရှုံးတာက အာဒိနဝညွှန်၊ အေး-ဟုတ်ပေတယ်ဗျ
ဟုတ်ပေတယ်။

မေး...ဦးကဝိရဲ့-သောကမှာ ပညတ်အားဖြင့် သောတာ
ပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ရဟန္တာလို့ ရှိကြ
မဟုတ်သေးဘူး။

ဖြေ...ရှိပါရဲ့ဘုရား။

မေး...အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်များဟာ အစဉ်အတိုင်းတောက်လျှောက်
သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ရဟန္တာလို့
တက်သွားသလား။

ဖြေ...မတက်ပါဘုရား။

မေး...ဒါဖြင့်ဘယ်လိုတက်ရတုံးဗျ၊ တက်ပုံပြောစမ်းပါဗျာ။

ဖြေ... (ဥပမာ) ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် တယောက်ဟာ သမ္မသန
ညွှန်ကို ဆုံးသင်၍ ညွှန်ဆယ်ပါး ကုန်သွားပြီး
နောက် ပညတ်အားဖြင့် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်ကို သောတာ
ပန်ဟု ခေါ်ကြပါတယ်ဘုရား။

၎င်းနောက် သမ္ဘသနဉာဏ် သုံးသပ်အုံး၊ ဉာဏ် ၁၀-ပါး ကုန်ပြန်က သကဒါဂါဓိလို့ ခေါ်ကြပါတယ်ဘုရား၊ ဤကဲ့သို့ ထေးကြိမ်တက်က ရဟန္တာလို့ ခေါ်ကြပါတယ်ဘုရား။ (လောကီစကား အလွန်များသောကြောင့် မရေးပြီ။)

သထုံမြို့ နေမိန္ဒရတောင်တွင်
သိမ်သမုတ်ခဏ်း

သထုံမြို့ နေမိန္ဒရ တောင်တွင် သိမ်သမုတ်၍ သာသနာ တည်ထောင် လိုကြသော ဒါယကာ ဒါယိကာမအပေါင်း တို့သည် အကျင့်သီလဘိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ထင်ရှား ကျော်စောသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ဆရာတော်ကြီး တပါးကို လျှောက်ထားပင့်ဆောင်ကြလေသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် နေမိန္ဒရတောင်ခြေ တည်းကျောင်းသို့ ရောက်သော အခါ အတူကြရောက်လာကြသော ရဟန်းသံဃာတော်များအား သိမ်သမုတ်ရန်အတွက် ပြုဘွယ်ကိစ္စအဝဝတို့ကို ပြုလုပ်စေ၍ ဒါယကာ ဒါယိကာမအပေါင်းတို့ကိုလည်း စိစဉ်ဘွယ်ရာ အဖြာဖြာကို စိမံတော်မူပြီး သိမ်သမုတ်ရန်အတွက် သိမ် နယ်နိမိတ် ကျောက်တိုင်များနှင့် သစ်ဝါး စသည်များတို့ကို စုဆောင်း၍ နေမိန္ဒရတောင်ပေါ်သို့ တင်ပို့စေလေသည်။

နောက်တနေ့နံနက်တွင် ယမန်နေ့က ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ထမ်းပိုးတင်ဆောင် ထားခဲ့သော တောင်ပေါ်မှ သိမ်နယ် နိမိတ် ကျောက်တိုင်များ သစ်ဝါး စသည်များ တို့သည်

တောင်အောက်သို့ အလိုအလျောက် ပြန်ရောက်နေသည်ကို တအံ့သြကြနှင့် ဒါယကာ ဒါယိကာမများ တွေ့မြင်ကြရလေသည်။ ဆရာတော်ကြီးများကမူ စိုးရိမ်ဘွယ်မရှိကြောင်း အားပေးစကားမိန့်ကြားလျက် လိုအပ်သော ပစ္စည်းရပ်များကို တဖန် တောင်ပေါ်သို့ ထပ်မံ တင်ဆောင်စေပြန်၍ လူအချို့ကိုပါ စောင့်ကြပ်အိပ်ခိုင်းလေ၏။ နံနက်ကျသောအခါ ကျောက်တိုင် သစ်ဝါး စသည်များနှင့် စောင့်ကြပ်အိပ်သောသူများပါ ယမန်နေ့က နည်းတူ တောင်အောက်သို့ ပြန်ရောက်နေပြန်သည်ကိုထူးဆန်းစွာတွေ့ရှိရပြန်လေသည်။ တပည့် ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့မှာ ဤကဲ့သို့ ထူးထွေဆန်းပြား နှောင့်ရှက်မှု များသဖြင့် တုန်လှုပ်ချောက်ချား ကုန်လျက် တောင်အနားသို့ချဉ်းကပ်ဝံ့သူ အလျားမရှိတော့ချေ။

တပည့် ဒါယကာ ဒါယိကာမများ အထူး တုန်လှုပ်ချောက်ချားနေကြသော်လည်းဦးစီးနာယကဆရာတော်ကြီးကမူ အလျော့ပေးပေးသေးဘဲ သိမ်သမုတ်ရန် တဖန်ကြိုးစားစိစဉ်ပြန်ရာ နေမိန္ဒရတောင်ရှိ အစောင့်အရှောက် များ၏ နှောင့်ရှက် ဖျက်ဆီး ခြောက်ထွန်းမှုများကို မကာကွယ်နိုင်တော့သည့် နောက်ဆုံးတွင် နေရင်းဌာနသို့ ကမန်းကတန်းနှင့်ပြန်ကြွရရာ လမ်းခုလပ်၌ပင် အသက်ဆုံးပါးပျံ့လွန်တော်မူသွားရရှာလေသည်။ သို့နှင့် နေမိန္ဒရ တောင်တွင် သိမ်သမုတ်၍ သာသနာပြုရန်ကိစ္စမှာ အဖျက်အဆီး အနှောင့်အရှက် အားကြီးသည်နှင့် မအောင်မြင်ဘဲ ဖျက်ပြားသွားရရှာလေတော့သည်။

မောင်ရင်ပေါ်ချောက်... ခိုရောက်ကျင့်သည်။ ရထားပျံကြီး... မြည်ဟီးဆိုက်ပြီ။
သိကြားနတ်များ... စောင့်စားဖူးကြည့်၊ နောက်ဆုံးမဂ်... လှမ်းတက်မဟာထေရ်။

နောက်များမကြာမီ ရသေ့ကြီးဦးခန္တိ သထုံမြို့ဆိုရောက်
 ထာသောအခါ နေမိန္ဒရ တောင်ပေါ်တွင် သိမ်သမုတ်၍
 သာသနာတည်ထောင်ရန်အတွက် ဦးခန္တိ အား ဆောင်ရွက်
 ပေးပါရန် တောင်ကို ကပ်နှင်းကြရာတွင် ...ဦးခန္တိက
 အဆောက်အဦအတွက် တော့ ကျုပ်တာဝန်ယူပါမယ်။ သိမ်
 သမုတ်ဘို့ဆိုတာကတော့ ကျုပ်တာရသေ့ဖြစ်နေလို့ တာဝန်
 ယူနိုင်ပါ။ သို့သော် ခင်ဗျားတို့ညောင်လွန်ဆရာတော်(ဦး
 မေဓာဝီ)ကို အကျိုးအညှော်ပေးလျှောက်ထား၍ ပင့်ဆောင်
 ကြပါဟု ညွှန်ကြားသည်နှင့် ဒါဟကာဒီယိကာမအပေါင်း
 တို့သည် ရသေ့ကြီးဦးခန္တိ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ညောင်
 လွန်ဆရာတော်အား သွားရောက် ပင့်ဆောင်ကြလေသည်။

ညောင်လွန် ဆရာတော်သည် ချက်ချင်း ထက်ခံတော်
 မမူသေးဘဲ ဆိုင်းဝံ့ထား၍ မောင်ရင်ပေါ်ချောက် ဆရာ
 တော် ဦးကဝိကို အမြန်ကြွရောက်လာပါရန် အပင့်လွှတ်
 လိုက်လေ၏။ ထာရောက်ပင့်ဆောင်သူများ ရောက်ရှိသော
 အခါ ဆရာတော်ဦးကဝိသည် အမိဋ္ဌာန်ပြုကြည့်ရာ ဦးစံ
 တင်က အရှင်ဘုရား ရှေ့က အကြောင်းတွေ ပြန်ကြည့်နေ
 သထား ကြွသာကြွပါ။ အရှင်ဘုရား ပြုလုပ်ထားခဲ့တာတွေ
 ပါ။ တနင်္ဂနွေဒေဝီငွ်မှာ မြေကမူကလေးရှိလိမ့်မယ်။ အဲဒီ
 နေရာက ပရိကံတယ်ပါ။ အောင်မြင်ပါလိမ့်မယ် ဘုရားလို့
 လျှောက်ထားလေသည်။ ဆရာတော်ဦးကဝိ ညောင်လွန်ဆို
 ရောက်ရှိသောအခါ ညောင်လွန် ဆရာတော်က ဦးကဝိ
 သထုံမြို့ နေမိန္ဒရတောင်မှာ သိမ်သမုတ်ဘို့ ထာပင့်နေကြ

တယ်၊ ထက်ခံလိုက်ရမှာထားဟု မေးမြန်းရာ၊ ဦးကဝိက ဆရာတော်ဘုရား ထက်ခံလိုက်တော်မူပါဟု လျှောက်ထား သည်နှင့် ထာရောက်ပင့်ဆောင်ကြသော ဒါယကာ ဒါယိ ကာမတို့အား ရက်သတ်မှတ်ခါ ပဋိညာဉ်ပေးလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် ညောင်လွန် ဆရာတော်က ဦးကဝိ-ထက် တော့ခံလိုက်ပြီ၊ ဟိုကျတော့ ခင်ဗျားထဲ စီစဉ်ရလိမ့်မယ်။ ခုနယ်က လိုလေသေးမရှိအောင် စီစဉ်ပါ။ ခင်ဗျား လိုတာ ကိုလဲပြောပါ။ ပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါမယ် ဆို သဖြင့်၊ ဦးကဝိက ကြက်လျှာတိုင်များများ အလိုရှိကြောင်း လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါ ညောင်လွန် ဆရာတော်က ကြက်လျှာတိုင်တွေက ဘာလုပ်ဘို့တုံး ဦးကဝိရဲ့ဟု မေးမြန်း ရာ၊ ဆရာတော် ဦးကဝိက သူတို့ကို ထက်ဆောင်ပေးဘို့ပါ ဘုရားဟု လျှောက်ထားမှ ညောင်လွန်ဆရာတော် သဘော ပေါက်၍ ကောင်းပါပြီဗျာဆိုလျက် ကြက်လျှာတိုင် များ များ လုပ်ခိုင်းစေလေ၏။

ထို့နောက် ညောင်လွန် ဆရာတော်က ဦးကဝိ ဟိုကျ တော့ ခင်ဗျား ကမ္မဝါလဲဘတ်ရလိမ့်မယ်ဟု အမိန့်ရှိပြန်ရာ ဦးကဝိက ဒါဖြင့်ဆရာတော်က ပြောပြပါဟုလျှောက်ထား ၍ ညောင်လွန်ဆရာတော်က လုံးကြီးတင်သံတို တချောင်း ဝင်ထံတိုး၊ ဝစ္စပေါက်သံ မပါစေနဲ့ စသည်ဖြင့် သတိပေး ပြောဆိုကာ၊ ကမ္မဝါဘယ်နည်းကို သူကိုယ်တိုင် ဌာနံ၊ က ရိုက်၊ ပယတ် ဝိသစ္စာနှင့် ဘတ်ပြုလေသည်။ ဆရာတော် သတ်ပြ၍ ပြီးဆုံးသည့်အခါ ဦးကဝိက၊ ကမ္မဝါစာကိုကိုင်

တဲ့ပြီး ညောင်လွန်ဆရာတော် ဘတ်ပြသည့်အတိုင်း တထုံးမှ မလွဲမမှားစေဘဲ ဘတ်ပြ၍ ဆရာတော်ဘုရား မကြိုက်သေးလျှင် ယခုကပြင်ပါ ပရိသတ်ထဲကျမှ မအော်ပါနဲ့ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေရာ၊ ဒီအတိုင်းဘတ်လျှင်သဘောကျပါပြီ ဦးကဝိရယ်ဟု ပြန်လည်အမိန့်ရှိလေ၏။

သထုံမြို့သို့ သိမ်သမုတ်သွားရာတွင် ဦးကဝိရယ်ပါမည် ဆိုသည်ကို သဘောမကျနိုင်သော ညောင်လွန်တိုက်မှအချို့ တပည့်ကြီး များက ညောင်လွန် ဆရာတော်အား သိမ်သမုတ်သွားရာတွင် စာမတတ်ပေမတတ်တဲ့တောထွက်ကြီးတွေ ခေါ်မသွားပါနဲ့ဘုရား။ ဟိုကျတော့ အရှက်ကွဲနေပါအုံးမယ်ဟု လျှောက်ထားကြရာ၊ ဒါတကော့အမြင်တမျိုးစီကိုးဟု ညောင်လွန်ဆရာတော်က အမိန့်ရှိလေ၏။

သို့နှင့် ၁၂၈၄-ခုနှစ်၊ တပေါင်းထွင် သိမ်သမုတ်ရန် သထုံမြို့ နေမိန္ဒရတောင်သို့ကြွတော်မူကြသည့်အခါ တပည့်ဒါယကာ ဒါယိကာမများက မီးရထားဟဲ့လုံး ငှားရမ်းပေးသည့်နှင့် သီးသန့် တွေပေါ်တွင် ညောင်လွန် ဆရာတော် ဦးမေဓာဝီ၊ မိတ္ထိလာ ရေလယ်ဆရာတော်၊ ဂြုပ်ပင်ဆရာတော် ဦးတိက္ခ၊ ညောင်လွန်တိုက် ဦးကဝိန္ဒ ဆရာတော်၊ မောင်ရင်ပေါ်ချောက် ဦးကဝိဆရာတော်၊ မောင်ရင်ပေါ်ချောက် ဦးဝိဇယ၊ စွန်းလွန်း ဦးကောသလ္လ၊ ပေါင်း-ဆရာတော် (၇) ပါးတို့ စီနင်းလိုက်ပါ ကြွသွားတော် မူကြလေသည်။

ဤသို့ ကြွသွားတော်မူရာ ဝဲရူးမြို့အလွန် မီးရထားက
 လည်း အရှိန်ပြင်းစွာနှင့် ခုတ်မောင်းနေစဉ်၊ ဆရာတော်
 (၇)ပါးစီးနင်းသွားတော်မူသော တွဲပေါ်သို့ ရဟန်းတော်
 တပါး ခုန်တက်တွယ်ကပ်လာရာ၊ ဆရာတော်များက ဒီထဲ
 ဟာ တွဲလုံးအပိုင် ငှားရမ်းစီးနင်းလာတာပါ။ သီးသန့်တွဲမို့
 မတက်ပါနှင့်ဟု တားမြစ်ကြလေ၏။ ၎င်းရဟန်းက အို-
 ပိုင်-ပိုင် ဆိုပြီး ပြုတင်းပေါက်မှ ဇွတ်အတင်း တွဲတွင်းသို့
 ဝင်ရောက်လာ၍ ဆရာတော်များကို စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်ပြီး
 လျှင်၊ အင်း-ရှစ်မဟိန္ဒတို့လို သီဟိုဠ်ကို သာသနာပြုသွားကြ
 မလို့ကိုး၊ အေးလေ...မဟုတ်ပါဘူး၊ သတုံကို သာသနာ
 ပြု သွားကြမလို့ကိုးဟု ဆိုပြီး၊ အောင်ပခတ်...အောင်ပ
 ခတ်လို အော်တစ်ကာ လက်ထဲတွင် ဆုပ်ကိုင်ထားသည့်
 ခလောက်ကလေးကို လှုပ်ရမ်းပြရင်း ဒီမှာကြည့်...ကြည့်
 ခလောက်...ခလောက် အဆံ မပါဘူး၊ ထို့နောက် လက်
 ညှိုးတင်တင်တင်နှင့်၊ တပါး၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါး၊ လေးပါး၊
 ငါးပါး၊ ခြောက်ပါး၊ ခုနှစ်ပါး-ဟု ဆရာတော်များအားရ
 တွက်ရင်း ငါ့ပါး...ရှစ်ပါး ဟု ဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက်
 ဆရာတော်များအား ဘယ်က ကြွလာကြတာတုံးဟု မေး
 မြန်းပြန်ရာ၊ ဆရာတော်များက ညောင်လွန်က-ပါဟု ဖြေ
 ကြားသဖြင့်၊ ညောင်ချဉ်လား-ညောင်ကြတ်လား၊ အေး
 လေ-ဗောဓိညောင်ပေါ့ဟု သူ့ ဘာသာသူဖြေကြား၍ မီးရ
 ထား၊ အရှိန်ပြင်းစွာ ခုတ်မောင်းနေစဉ်မှာပင် တွဲပေါ်မှ
 ခုန်ဆင်းသွားလေ၏။

ထို့နောက် ဦးကဝိ ဆရာတော်က ညောင်လွန် ဆရာ
 တော်အား ဆရာတော်ဘုရား-ခုနစ်ခု ရသေ့လိုလို ရဟန်း
 လိုလိုက ပြောသွားတဲ့ ခယောက်...ခယောက် အဆံမပါ
 ဘူး ဆိုတာဟာ သိမ်သမုတ်ရာမှာ သံဃာက နှောင့်ရှက်
 ပါလိမ့်မည်ဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ အဆံမပါလို့ ပျက်အောင်တော့
 မဖျက်နိုင်ပါဘူးဘုရားဟု ကောက်ခါ ငင်ခါ နိမိတ်တတ်၍
 လျှောက်ထားလိုက်ရာ ညောင်လွန်ဆရာဘော်က ထံထံ
 ကိစ္စမို့ သံဃာက နှောင့်ရှက်လိမ့်မည် မထင်ပါဘူး ဦးကဝိ
 ရယ်-ဟု ဖြေကြားသဖြင့် ဦးကဝိက ဆက်ထက်၍ ဆရာ
 တော်ဘုရား မယုံလျှင် စောင့်ကြည့်တော်မူပါ။ သံဃာတော်
 နှောင့်ရှက်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့-သိမ်သမုတ်တာကတော့
 အောင်မြင်မှာပါဘဲ ဘုရားဟု- လျှောက်ထားလိုက်လေ၏။

သတုံဘူတာသို့ ရထားဆိုက်သည့်အချိန်တွင် ဆရာတော်
 ၇-ပါးအား အစိုးရအရာရှိများ ဖြစ်ကြသည့် ဦးဘိုးစ၊
 ဦးကျော်ခွန်းစသော မြို့ခံ ဒါယကာ ဒါယိကာမအပေါင်း
 တို့က သောင်းသောင်းဖြဖြ ခရီးဦးကြိုဆိုကြလျက် နေမိန္ဒရ
 တောင်ခြေရှိ တည်းကျောင်းသို့ မော်တော်ကားဖြင့် ဆိုက်
 မြိုက် စည်ကားစွာ ပင့်ဆောင်သွားကြလေသည်။

ထိုနေ့ည မိုးချုပ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဆရာတော်ဦးကဝိ
 သည် တည်းကျောင်းရှိ ဆရာတော်များထံ လာရောက် ဣ
 ဒါန်းထားသည့် ဖယောင်းတိုင်များကိုစုဆောင်းဆိမ်းဆည်း
 ယူဝင်၍ နေမိန္ဒရတောင်ပေါ်သို့ ကြွသွားတော်မူလေသည်။
 တောင်ပေါ်သို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ တတောင်လုံး လင်း

(၇၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထိန်နေအောင် ဖယောင်းတိုင်များကို စီးထွန်းတော် မူ၍
ကြက်လျှာတိုင်များကိုလည်း အနှံ့အပြား စိုက်ထူလိုက်ပြီး
တောင်စောင့်နတ်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့ကို ငါကဖယောင်း
တိုင် ကြက်လျှာတိုင်များပေးတယ်။ အသင်တို့ကြည်ညိုသော
ဘုရားကို ပူဇော်ကန်တော့ကြ-အသင်တို့အတွက် ငါကပေး
တယ်ဟုဆိုလျက် တနင်္ဂနွေဒေဝါနှင့်မှ ရင်တော်မူပြီး ပရိကံပြု
ကာ တရားနှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်လျက် မေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်း
စီးဖြန်းတော်မူလေ၏။

ထိုနောက် ဦးကဝိဆရာတော်သည် တရားဒေသနာများ
ကို ဟောကြား ဆုံးမတော်မူရာ ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုးတို့ လာ
ရောက် ဖူးမြော်ကန်တော့ကြလေသည်။ နောက်ဆုံး၌ပုဂ္ဂိုလ်
တယောက်သည် မင်းမြှောက်ဘန်းဆာငါးပါးကို ဆင်ယင်
လျက် လာရောက်ကန်တော့ရာ ဦးကဝိဆရာတော်က အင်း
ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ “မနုဿမင်း” နဲ့တူတယ်။ “အရင်း လဲရင်
အဖျားထင်းဖြစ်တာပေါ့” ဟု ဇောက်မေ့ပြီး တရားဒေသနာ
များကို တစ်မံဟောကြား ဆုံးမတော်မူပြီး၊ အသင်နတ်မင်း-
ဤတောင်တွင် ထူပါရုံ စေတီတော် ရှိတယ်။ ခာတ်တော်
များလဲ ထိန်းဝင်တော်မူတယ်။ လူအများ ဖြတ်သန်း သွား
ထာကြခြင်းအားဖြင့် အပြစ်အန္တရာယ်ရှိကြတယ်။ ဒါကြောင့်
ဒီတောင်မှာ ငါတို့ သာသနာပြုမယ်။ သင်တို့ ခေတ္တခဏ
ဖယ်ပေးပါ။ ငါတို့ သိမ်သမုတ်ပြီးတဲ့အခါ ကင်တို့ဘဲ ပြန်
စောင့်ရှောက်ကြပါ။ အသင် အလိုရှိသော နေရာကို ပြပါ
အသင့်အိမ်တော်လဲ မဖျက်ဆီးပါဘူး။ အသင့်အတွက် အိမ်

တော် (နတ်ကွန်း)ဆောက်လုပ်ပေးအုံးမယ်ဟု အမိန့်ရှိလိုက်ရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တထုံးတပါဒမှ ပြန်လည်မပြောဆိုဘဲ တနင်္ဂနွေခေါင်မှ ငိုယိုလျက်ဆင်းသွားသည်နှင့် ဘူသဘောကျသော နေရာဌာနကို သိရှိရ၍ ၎င်းနေရာတွင် နတ်ကွန်း (အိမ်တော်)ဆောက်ပေးစေထေသည်။ ၎င်းနတ်ကွန်းသည် နေမိနွရတောင်ပေါ် တနင်္ဂနွေခေါင်ရှိ သစ်ပင်ကြီးအောက်၌ ယခုတိုင်ပင် ရှိလေသည်။ ဦးကဝိဆရာတော်သည် ကိစ္စအဝဝတို့ ပြီးစီးတော့မှ တောင်အောက် တည်းလျောင်း၍ ပြန်ကြွလာတော်မူသည်။

မှတ်ချက်.....ဆရာတော်ဦးကဝိသည် မနုဟာမင်းငိုယိုလျက်ဆင်းသွားသည့်အကြောင်းကိုအာရုံပြုကြည့်ရာတွင် ဘဝသံသရာများလှစွာက ထပ်ညွှန်ကာ ဆရာများ ဖြစ်ခဲ့ဘူးကြလျော်လည်း ယခုမှာမူကား အယူတိမ်းပါး ဘဝခြား၍နေစဉ် ပြန်လည်ဖူးတွေ့ရသောကြောင့် ရှေးရှေးဘဝများကအဖြစ်အပျက်များကိုပါ ပြန်လည်တွေ့စောမိသည့်ပြင် တကြိမ်ထပ်ပါမျှမနာရမကြားရဘူးသော တရားတော်မြတ်များကိုပါ နာကြားရသည်နှင့် မနုဟာမင်းမှာ ဝမ်းသာဝမ်းနံ့ကြေကွဲလှသည့်အတွက် ငိုယိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆရာထော်ဘုရားကြီးက ဟောကြားတော်မူခဲ့ဘူးသည်။

ဆရာတော်ဦးကဝိ၏ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှုများကို အချို့သော သံဃာများက ဦးကဝိသည် လောကီအလုပ်တွေသာ လုပ်နေသည်ဟု ကဲ့ရဲ့သိရှိ၍ အတင်းဆိုကြ၍ ညောင်လွန်ဆရာတော်အား လျှောက်ထားသည်နှင့် ဦးကဝိဆရာတော်က-ညောင်လွန်ဆရာတော်အား လျှောက်ထားသည်မှာ....

ဥပမာ-ဆရာတော်ဘုရား ကျောင်းပရဂုဏ်ကို အစိုးရက အာဏာနှင့် အတင်းသိမ်းပြီး လာနှင့်လျှင် အားမတန်လို့ မာန်ကိုလျှော့ရပေမဲ့ ဆရာတော်ကျေနပ်ပျံ့မထားဘုရားဟု မေးမြန်းရာ၊ ဆရာတော်က တယ်ကျေနပ်နိုင်မတုံးဦးကပ်ရဲ့၊ က...အရှင်ဘုရားတို့-ဒီနေရာက တခြားနေရာကို ခဏကြံ နေပါအုံးဘုရား၊ ဟပည့်တော်တို့ ဒီနေရာမှာ အရေးကြီးတဲ့ အကြောင်းတခုရှိလို့ ဆောင်ရွက် ငါရစေ၊ ကိစ္စပြီးတော့ အရှင်ဘုရားတို့နေရာ အရှင်ဘုရားထံ သီးတင်းသုံးတာ ပေါ့လို့ လျှောက်ရင်ကော ကျေနပ်မည် မဟုတ်ပါသား ဘုရားဟု လျှောက်ထားရာ၊ ဒီလိုဆိုရင်ကော ကျေနပ်တာ ပေါ့ဟု ညောင်လွန်ဆရာတော်က အမိန့်ရှိလေ၏။ ဆရာ တော်ဦးကပ်၏ဖြေရှင်းချက်ကို ကြားရသောအခါ အားလုံး သဘောပေါက်ခါ ကျေနပ်ကြလေသည်။

ဒါထကာ ဒါယိကာမ များတို့သည် ယခင်က အကြီး အကျယ် နှောင့်ရှောင် ဖျက်ဆီးမှု ဘူးလည်နှင့် ယခု ဆရာ တော်များ စီမံဆောင်ရွက်နေကြသည်များကို အထူးသတိ ပြု၍ စိုးရိမ်တောင်း တစေတစောင်း ကြည့်ရှုနေကြရာ ရှေး အခါက ဤဘောင်ပေါ်တွင် သိမ်နယ်နိမိတ် ကျောက်တိုင် သစ်ဝါးစသည်များကိုပင် အတင်မခံ၊ ဆွဲချခြင်းများ ခံခဲ့ရ နောက်လည်း ယခုမှာမူကား တောင်ခြေတွင် ကုဋိတလုံ၊ပင် မဆောက်လုပ်ထားရှိပြီး ဖြစ်သော်လည်း မည်သို့မျှအနှောင့် အယှက် မပြုသည် အဖြစ်ကို တွေ့ရှိကြသဖြင့် အားရ ရှင် ယန်း ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြင့် တောင်ပေါ်တွင် ထာဘ

လုပ်လုပ် လက်ခံပြီး-လက်ခံပြီး၊ ဟိုတုန်းကလို တောင်ကြီး မကြမ်းတော့ဘူးဟေ့ဟု တယောက်နှင့် တယောက် ပြောကြားလျက် အားတက်နေကြလေသည်။

သိမ်နတ်ရန်နေ၌ ဦးကဝိ အခါပေးသည့် အချိန်တွင် သံဃာများ စည်းဝေးစေပြီး ရှေးဦးစွာ ဦးကဝိဆရာတော်၏လက်သို့ ကမ္မဝါကိုထည့်လျက် ညောင်လွန်ဆရာတော်က ဦးကဝိ ကမ္မဝါကို ခင်ဗျား အရင်ဆုံးဘတ်ပါဟု ပြောရာ ဆရာတော် ဦးကဝိသည် ကမ္မဝါကို ဌာန့်, ကရိုဏ်း, ပယတ် ပီသစွာနှင့်ဘတ်တော်မူလေ၏။ ထိုနောက်ညောင်လွန်ဆရာတော်က သူ၏ဘပည့်များကို အဘတ်ခိုင်း၍ ဘတ်ကြရာ အင်း.....လုပ်ပြီး-လုပ်ပြီး၊ ကျောင်းတုန်းကတော့ စာမတတ်ပေမတတ်တဲ့ တောထွက်ကြီးတွေ ခေါ်သွားရင် လူထဲကျတော့ အရှက်ကွဲနေလိမ့်မယ်ဆိုပြီး ခုတော့ သူတို့က တောထွက်ကြီးတွေလောက်မှ နေရာကျအောင် မဘတ်နိုင်ကြဘူးဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ ထိုနောက် ညောင်လွန် ဆရာတော်, ရေလယ်ဆရာတော်များ အသီးအသီးဘတ်ကြ၍ သိမ်နတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားရာ သိမ်နယ်နိမိတ် တိုင်များကို တောင်ပေါ်သို့ တင်ပို့စေလေ၏။

နောက်တနေ့သိမ်မသမုတ်မိဘုန်းကြီးတပါးလာရောက်ကာ အရှင်ဘုရားတို့ ဒီသိမ်ကို ဘယ်လိုသမုတ်မှာတုံး-ဟု မေးသဖြင့်၊ ညောင်လွန်ဆရာတော်က နယ်သိမ်သမုတ်မည်ဟု ဖြေကြားရာ မေးလာသော ဘုန်းကြီးက မရေမရာ တောင်ပြော မြောက်ပြောနှင့် မအပ်ဘူး ဆိုသလိုလိုဘာ

(၈၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထိုထို ပြောနေပြန်ရာ၊ ဂြိုဟ်ပင် ဆရာတော် ဦးတိက္ခက၊ ကဲကဲ-အရှင်းဘုရားတို့က မအပ်ဘူး ထင်လျှင် မအပ်တဲ့ အကြောင်း အကိုးအကားနဲ့တကွပြပါ။ အပ်တဲ့အကြောင်း အကိုးအကား စာများကြည့်ချင်ရင် ပြမည်-ကြည့်မလားဟု ပြောလိုက်တော့မှ ၎င်းဘုန်းကြီးလည်း ပြန်သွားလေ၏။

သိမ်သမုတ်ရန် ခေတ်အတွင်း ဆန္ဒတောင်းသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဆန္ဒတောင်းခြင်းနှင့် ပင့်သင့်သောပုဂ္ဂိုလ် များအားပင့်ခြင်းကိစ္စအဝဝတို့ကိုပြုလုပ်ကြ၍ ည ၁၀-နာရီ အချိန်လောက်တွင်ကျောက်စည်ခေါင်းလောင်းအုံးမောင်း များ တီးခတ်၍ နယ်စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအား အချက် ပေးကာ သိမ်သမုတ်ကြလေသည်။

ဆရာတော်ဦးကဝိသည်ထိုည၌ပင် သိမ်သမုတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီး-မပြီး အောင်-မအောင်ကို အာရုံပြု၍နှလုံးသွင်းဆင်ခြင် ကြည့်ရာ၊ သိမ်သမုတ်စဉ်က ရဟန်းတပါးဤနယ်အတွင်းသို့ ဝင်နေကြောင်းနှင့် ၎င်းရဟန်းနှင့် အခြားရဟန်းတပါးတို့ အချင်းချင်း ပြောနေကြသည့် စကားများကိုပါ မြင်ကြားရ သဖြင့် သိမ်မအောင်ကြောင်းကောင်းစွာသိရှိရ၍ ညောင် လွန်ဆရာတော်အား-ဆရာတော်ဘုရား သူတို့ရဟန်းချင်း ပြောဆိုနေကြတယ်ဘုရားသူတို့သမုတ်တဲ့သိမ်ဟာမအောင် ဘူး ဝဂ်ဖြစ်သွားတယ်တဲ့။ သိမ် သမုတ်စဉ် ဘယ်အချိန် ဘယ်နာရီမှာ တပည့်တော် သူတို့ခေတ်အတွင်း ရောက်နေ တယ်၊ ဒါကြောင့် သူတို့သိမ်ဟာ မအောင်ဘူးလို့ သူတို့ အချင်းချင်း ပြောနေကြတယ်ဘုရားဟု မိမိမြင်ကြားရသည့်

အတိုင်း လျှောက်ထားလေ၏။ ညောင်လွန်ဆရာတော်က ဒီလိုဆိုသိမ်မအောင်ဘူးပေါ့ဟု-ဆိုလျက် အချင်းချင်းပြော နေကြသည်ဆိုသောရဟန်းများကို ရှာဖွေစေလျက် စုံစမ်း မေးမြန်းကြည့်ရာ၊ သိမ်သမုတ်ချိန်တွင် ခေတ်တခုမှ ရဟန်း တပါး မိမိတို့ခေတ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိနေကြောင်း သိရှိရ လေသည်။

သို့နှင့် နောက်တနေ့ညတွင် ဒါယကာ ဒါယိကာမများ အပြင် အစိုးရများ၏ အကူအညီနှင့်တကွ ဆန္ဒများတောင်း ပြီး သိမ်သမုတ်ခြင်း ကိစ္စကို ရှေးနည်း အတိုင်း ထပ်မံ ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်ကြရာ နေမိန္ဒရတောင်၌ သိမ်သမုတ်ခြင်း ကိစ္စသည် ကောင်းစွာ အောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်ရှိလေ၏။ ထိုနောက် သိမ်နယ်နိမိတ်တိုင် များကိုလည်း အသီးအသီး စိုက်ထူကြလေ၏။

သိမ်သမုတ်ခြင်းကိစ္စ ထမြောက် အောင်မြင် သွားရာ တပည့် ဒါယကာဒါယိကာမများတို့မှာ နှစ်ထောင်းအားရ ကခုန် ရှင်မြူးကြကုန်လျက် အစိုးရအရာရှိကြီး တဦးဖြစ်သူ ဦးကျော်ဒွန်းကမူဆရာတော်ဦးကဝိကိုသူကိုယ်တိုင်ထမ်းပြီး ဒါမှ ရဟန္တာကြီး-ဒါမှ ရဟန္တာကြီးအစစ်ဟု ဟစ်အော် ကြွေးကြော်လေသည်။

နောက်တနေ့ တရားပွဲတွင် ဆရာတော် ဦးကဝိအား တရားဟောချီးမြှင့်ရန် လျှောက်ထား တောင်းပန်ကြသည် နှင့် ဆရာတော် ဦးကဝိသည် မိမိကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံခံစားခဲ့

ရသော ဒုက္ခများအကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြသည့် ဥဒါန်း
 တရားတော်ကြီးကိုဟောကြားတော်မူရင်း သထုံနယ်သူနယ်
 သားများ၏ ခူးရင်းသီးကောက်ရခြင်းနှင့် မင်းဝွတ်သီးခူးရ
 ခြင်း ဒုက္ခများကိုပါ ထည့်သွင်းဟောကြား ဆုံးမတော်မူရာ
 ကလေးသူငယ်များပါးစပ်ဖျားတွင်ပင်ခူးရင်းသီးမကောက်
 ချင်ဘဲနဲ့ ကောက်ရတယ်၊ မင်းဝွတ်သီး မခူးချင်ဘဲနဲ့ ခူးရ
 တယ်။ အဲဒါဘာကြောင့်တုံး၊ ကာမဂုဏ်ခွဲရာဝစ္စ၍ အားကိုး
 မှားလို့ဗျ-အားကိုးမှားလို့ဟု ဥဒါန်းတွင်ကျန်ရစ်လေသည်။

တညတွင်ဘုန်းကြီးတပါးရောက်လာ၍၊ ဦးကဝိ-ဦးကဝိ
 ဟုခေါ်ရာ ဆရာတော်ဦးကဝိသည် အောက်သို့ ဆင်းသွား
 တော်မူ၍ အတွေ့ခံသည်တွင် ၎င်းဘုန်းကြီးက ဟိုအနား
 ခဏလိုက်ခဲ့စမ်းပါဟု ခေါ်ဆောင်လေ၏။ ထိုအခါ ဆရာ
 တော်ဦးကဝိက စဉ်းစားမိသည်မှာ၊ ဩဝါ-သူနဲ့ ငါဟာ
 သိကျွမ်းကြသူများလဲမဟုတ်၊ ငါမလိုက်ပြန်ရင်လဲ သူတော့
 ဒုက္ခရောက်တော့မယ်၊ သူခေါ်ရာ ငါလိုက်ပြန်ရင်လဲ ငါ
 ဆင်းရဲတော့မယ်၊ ကလေး ငါဘဲ အဆင်းရဲ ခံတော့မယ်ဟု
 ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီး ၎င်းဘုန်းကြီးအား အရွှေ့က ထား၍
 သွားစေရာ မှောင်ကြီးမဲမဲ တောနက်ထဲသို့ ခေါ်ဆောင်
 သွားလေ၏။ နောက်တော့ တော်ပါပြီ ဘုရား၊ ပြန်ပါ
 တော့ တပည့်တော် လိုက်ဖို့ပါမည်ဟု လျှောက်ထားရာ၊
 ဆရာတော် ဦးကဝိက နေပါစေ တပည့်တော် ဘာသာ
 တပည့်တော် ပြန်ပါမည်ဟု ပြောဆိုလျက် မှောင်ကြီးမဲမဲ
 တောနက်ကြီးထဲမှ ဟိုစမ်း-ဒီစမ်းနှင့် ပြန်လာရာ၊ အသွား

ဘုန်းကလောက်မဝေးဘဲ လွယ်လင့်တကူနှင့်တည်းကျောင်း
သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာလေသည်။

[၎င်းဘုန်းကြီး လာရောက် ခေါ်ဆောင်ခြင်းက
တော့ ဦးကဝိ ဆရာတော် လိုက်ရဲသလား မလိုက်
ရဲဘူးလား၊ တုန်လှုပ်သလား မတုန်လှုပ်ဘူးလား ဆို
တာ ကိုယ်တွေ့သိရန်လာစမ်းခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။]

ဆရာတော် ဦးကဝိ၏ သတင်းသည် ဝေးနီး နွံပြား
ကျော်ကြားသွားရာ သထုံအပိုင် ခရီးရှာမှ ဆရာတော်သည်
ဦးကဝိအားတွေ့လိုသည်နှင့် ကြွလာတော်မူလေ၏။ ညောင်
လွန်ဆရာတော်က ခရီးဆရာတော်လောက်ဘက်တွင် ဆည်း
ပူးလေ့လာထားကြောင်း ကြားသိထား၍ ဦးကဝိအား ခရီး
ဆရာတော်ကို စုံစမ်းကြည့်စမ်းပါ။ သူ့ဟာသူတော့ ထိပ်
တန်းဘဲလို့ အလံထူလာတယ်ဟု ပြောဆို ထားသည်နှင့်
တွေ့ဆုံကြသည့်အခါ ဆရာတော်ဦးကဝိက ခရီးဆရာတော်
အား ပရိကံတည်ပုံအမိန့်ရှိဘော်မူပါရန်လျှောက်ထားလေ
၏။ ထိုအခါ ခရီးဆရာတော်က ပဌမ ကသိုဏ်းဝန်းနိမိတ်
ယူ၍ ပရိကံ တည်ရကြောင်းနှင့် သူစွဲမှတ် ယူဆထားသည်
များကိုပါ အမျိုးမျိုး ဝေဘန်ပြောဆိုသွားရာ ဦးကဝိဆရာ
တော်က ဥပမာ အရှင်ဘုရား ခုနက ကွမ်းအစ်အကြောင်း
အမိန့်ရှိသွားတယ်၊ တပည့်တော်က ဟောဒီ ကွမ်းအစ်ထဲ
မှာ ကွမ်းဘယ်နှင့် ချက်ရှိတယ်ဆိုတာသိလိုပါတယ်ဘုရားဟု
လျှောက်ထားမေးမြန်းရာ ခရီးဆရာတော်က ဒီအထိတော့
အာရုံမလိုက်နိုင်တော့ကြောင်း အမိန့်ရှိသဖြင့် ဦးကဝိဆရာ

တော်ကပင် ကွမ်းဘယ်နှစ်ရွက်ရှိသည်ကို တိတိကျကျ ဖြေကြားလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ခရူဆရာတော်က ပရိကံတည်ပုံနှင့် တက္ခ တရားအားထုတ်နည်း နိဿည်း များကို မေးမြန်း၍ ဖြေကြားတော် မူလိုက်ရာ ခရူဆရာတော်က ဦးကဝိ ဆရာတော်အား အရှင်ဘုရား အသက် ငယ်ပါ သေးတယ်၊ ရွှေဆက်ပြီး ကြီးစားပါဘုရား၊ တပည့်တော်တော့ သွက်ချာပါဒကပ်နေထို ဒီအထိအာရုံမပြုနိုင်တော့ပါ။ ဟိုတုန်းက တပည့်တော်ရယ်၊ ဦးဥတ္တမရယ်၊ သစ်ချတောင်ဦးတိလောကရယ်၊ သတ္တဝါတွေကို ကောင်းကင်ကနေပြီးတရားဟောနိုင်မှပြန်ကြတော့မယ်လို့စိတ်ပိုင်းဖြတ်ပြီး တရားရှာ ထွက်ခဲ့ကြတယ်၊ နောက်တော့ ဒုက္ခတွေသာ အမျိုးမျိုးတွေပြီး လိုရင်းကိစ္စ မပြီးမြောက်နိုင်တာနဲ့ ပြန်ခဲ့ရတယ်ဘုရားဟု အမိန့်ရှိလေ၏။

မှတ်ချက်...ဆရာတော်ဦးဥတ္တမသည် သစ်ချတောင်ဆရာတော် ဦးတိလောကတို့နှင့်ခွဲခွာခဲ့ပြီး ဆရာတော် ဦးကဝိထံ ဝင်ရောက်၍ ပရိကံတည်ပုံ တရားအားထုတ် နည်းများပါစုံစမ်းရင်း ထရားအားထုတ် သွားဘူးသည်နှင့် အထက်ပါ ခရူဆရာတော် လျှောက်ထားချက်များကို ဦးကဝိ ဆရာတော် ဆီနှင့်ပြီး ပြစ်သည်။ ဦးဥတ္တမသည် ဦးကဝိ ဆရာတော်ဘုရား ထံတွင် ထရား အားထုတ်နေစဉ်က ဒါယိကာမများသည် ဒါယတာ များထက် ထရား တွေလွယ် သည်ကို အကြောင်းပြု၍ အောက်ပါ အတိုင်းပင် စာချိုးခဲ့ထေသည်။

“ဘို့ကြီးနဲ့ ချိုထောင်၊ ကုန်းခေါင်ခေါင် ဟိုအချက်၊
လွဲ (လှည်း) ကွက်ချည်း ချန်းနိုင်ပေါင်း။

နွားမတွေ ဟိုတစ်-ချိုတစ်ခုပေါင်း၊ ဘို့ဆိုတာ
ဟူလာဝေး (ဝေလာဝေး)၊ ခွါလေးက သေးပျောင်
ပျောင်၊ ကိုယ်ကောင်ကလိုကင်း။ နွားမတွေ ထိုတသင်း
ရယ်က၊ လွဲပေါ်မှာ ကုန်တွေသွင်း၊ ချန်းချက်ကပြင်း”။

ဒါယိကာမများသည်ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် ဟိုနှယ်ဒိနှယ်
မတွေ့ဆဲ ဆရာသမား ဆုံးမသွန်သင်ပြသသည့်အတိုင်း
စိတ်လိုက်မာန်ပါ တရားအားထုတ်ကြသည်နှင့် တရားတွေ
လွယ်သော်လည်း ရဟန်းတော်များနှင့် လူဒါယကာများ
သည် မိမိတို့ကလပ်ညာဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံသင့်သလောက်
ပြည့်စုံ ထားကြသော နှိုင်းချိန် စဉ်စားနေတာနဲ့ တရား
မတွေ့လွယ်ကြောင်းကို ရည်ရွယ်စပ်ဆိုခဲ့လေသည်။

သထုံမြို့ နေမိန္ဒရတောင် သိမ်သမုတ်ခြင်းကိစ္စပြီးစီးသည်
နှင့် ဆရာတော် ၇-ပါးတို့သည် မီးရထားစီးနင်း၍ပြန်လည်
ကြွလာခဲ့ကြရာ ရထားပေါ်တွင် ဦးကဝိ ဆရာတော်က
ညောင်လွန် ဆရာတော်အား တပည့်တော်တို့ ရထားစီး
ကြွလာစဉ်က ရသေ့လိုလို၊ ရဟန်းလိုလို တယောက်က
ပြောကြားသွားသည်များကို တပည့်တော် နိမိတ်ဘတ်ခဲ့တဲ့
အတိုင်း ယခုသိမ်သမုတ်ရာကိစ္စမှာ သံဃာကဘဲနှောင့်ရှက်
တာ ထင်ရှားပြီမဟုတ်ပါလားဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ခလောက်က
အဆံမပါလို့ ပျက်အောင်တော့ သူတို့ မဖျက်နိုင်ပါဘူး၊
အောင်မြင်မှာပါတဲ့လို့ လျှောက်ထားခဲ့ဘူးတဲ့ အတိုင်းဘဲ

သူတို့ဖျက်ပေမဲ့ သိမ်ကိစ္စ ထမြောက် အောင်မြင် သွားတယ်
မဟုတ်ပါလားဘုရားဟုလျှောက်ထားရာ ညောင်လွန်ဆရာ
တော်က အေး-အေး ဦးကဝိ မှန်လိုက်တာ မှန်လိုက်တာဟု
အမိန့်ရှိလေ၏။

ဝိသုဒ္ဓိ ၇-ပါး

ပြုပင်ဆရာတော်က ဦးကဝိအား ဝိသုဒ္ဓိ ၇-ပါးပြော
စမ်းပါဟု မေးရာ အရှင်ဘုရားတို့ ဝိသုဒ္ဓိကို တပည့်တော်
မပြောတတ်ပါ။ တပည့်တော်ပြောတတ်သလိုပြောပါရစေ။
ပြောပါ-ပြောပါဟု ခွင့်ပြုသည်နှင့် ဦးကဝိက လျှောက်
ထားပုံ။

တရားအားထုတ်တဲ့ယောဂီပဂ္ဂိုလ်ဟာ ရှေးဦးစွာဘုရား
ကန်တော့၊ မေတ္တာပို အမျှဝေပြီးလျှင် မိမိခန္ဓာကိုယ်ရုပ်နာမ်
နှစ်ပါးကို အားထုတ်ဆဲအခါ ဘုရားကိုလှူ၊ အချိန်မပိုင်းနှင့်
မိမိစွမ်းသမျှ အားထုတ်၊ သမာဓိရလာတော့မှ ခန္ဓာကိုယ်
ပေါ်မှာ ပူမှု၊ အေးမှု၊ စသောဝေဒနာ ပေါ်လာလိမ့်မယ်။
အဲသည်ပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာကို ရှုဆဲအခါ၌ မျက်စိကလဲ
တောင်ကြည့်မြောက်ကြည့်မကြည့်ဘူး၊ ပါးစပ်ကလဲစကား
မပြောဘူး၊ လက်ကလဲကိုးရိုးကားယားမလုပ်ဘူး။ အဲသည်
တော့ စက္ခုမြွေ၊ သောတိမြွေ၊ ဃာနိမြွေ၊ ဇီဝိမြွေ၊ ကာယိမြွေ
ဟူသော ဣမြွေငါးပါး လုံနေတယ်။ အဲဒါ သီလစင်ကြယ်

တယ်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ-လို့ ခေါ်တယ်။ ။ဝေဒနာပေါ်မှာ စိတ်တည်နေတော့ စိတ်စင်ကြင်တယ်။ အဲဒါ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ လို့ခေါ်တယ်။ ။သီလကလဲစင်ကြယ်၊ စိတ်ကလဲစင်ကြယ် တော့မှန်တာမြင်တာပေါ့၊ မှန်တာမြင်တယ်ဆိုတာဘယ်လို လဲဆိုတော့ မိမိခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ မွေးတွင်း ပေါက်က မီးခတ်နှင့် မီးခတ်ကျောက် ခယ်လိုက်တော့ မီးပွင့်ကလေး တွေ ဖွားဖွား ဖွားဖွားနှင့် မြင်ရသလို မြင်ရတယ်။ အဲသည် လိုမြင်ရတော့ ငါ့မှာ ခြေလည်းမရှိ၊ လက်လည်းမရှိ၊ ကိုယ် လည်းမရှိ၊ ဦးခေါင်းလည်းမရှိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး သုဉ်းသွား တယ်။ အဲသည်တော့ အမြင်စင်ကြယ်တယ်။ အဲဒါကို ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိလို့ခေါ်တယ်။ အဲသည်လို မြင်ရတော့ ဟုတ်ပါပေ တယ်။ မှန်ပါပေတယ်ဟု ဘုရားကိုယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်လာ တယ်။အဲသည်တော့ယုံမှားကင်းသွားတယ်။ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိလို့ခေါ်တယ်။ အဲသည်လိုမြင်ရတွေ့ရတော့ ဝမ်းသာ တာပေါ့၊ ဝမ်းသာတော့ အလင်းဓာတ်ကြီးဟာ မိမိရှေ့မှာ ပေါ်လာတယ်။ ။ ၎င်းအလင်းဓာတ်ကြီးထဲမှာ သွားပြီးတွယ် နေတယ်။ အဲသည်လို အလင်းဓာတ်ကြီးထဲမှာ သွားတွယ် နေတော့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ဝေဒနာတွေချုပ်ပြီး အေးနေ တယ်။ အဲဒါ အန္တရာယ် ဆယ်ပါးထဲမှာ နစ်နေတယ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲသည်လို အလင်းဓာတ်ကြီးထဲမှာ တွယ်နေ ရာမှငါ့တာမဟုတ်ပါဘူးဟုဆိုပြီး ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်သို့ အာရုံ ပြန်ပြီး သိမ်းလိုက်တယ်။ အဲဒါ မဂ္ဂါမဂ္ဂညဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ လို့ခေါ်တယ်။ အဲသည်လို ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်သို့ အာရုံရောက် လာတော့ဝေဒနာတွေပြန်၍ပေါ်လာတယ်။ အဲသည်တော့

(၉၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အာရုံက အထက်လွန်သွားလိုက်၊ အောက်ပြန်ကျသွားလိုက် နှင့်နေတယ်။ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ မကျသေးဘူး။ အဲသည်တော့ ဇောကို တင်းပြီး တဖြေးဖြေး ချလာတော့ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ ကျသွားရော၊ အဲဒါဟာ ပဋိပဒါ ဣဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ လို့ ခေါ်တယ်။

အဲသည်လို ပဋိပဒါလဲ ကျသွားရော သေနတ်ကိုယမ်း တောင့်ထည့်ပြီး စိကကိုင်ဖြုတ်လိုက်သလို ဒင်းဆိုပြတ်သွား ရော၊ အဲဒါဣဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိလို့ ခေါ်တယ်။

ပြုပ်ပင်ဆရာတော်က အရှင်ဘုရား ဝိသုဒ္ဓိက သာ၍ပင် ကောင်းသေးသည်ဟု ပြောလေ၏။

ဝိသုဒ္ဓိ ၇-ပါး ပြီးပြီ။

၁၂၀၇-ခုနှစ် တော်သဘင်လဆန်း (၃)ရက်နေ့ညနေ(၆) နာရီအချိန်တွင် ဖက်ပင်အိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြွလာတော်မူ သောအခါ ဆရာတော်ဦးပုည၊ ဦးဇာဂရ-စသော ရဟန်းတော် များနှင့်ထကူ ဒါယကာများ ဆည်းကပ်နေကြစဉ် ဖက်ပင်အိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မြင်းခြံဆရာတော်ဦးကဝိအား မေးမြန်း ပြောဆိုပုံ။

(က) ဦးကဝိတို့ ကြွလာမည့်အကြောင်းကို ပင့်စာ၌ ပါ သောကြောင့်သာ ယနေ့ ညနေ လာခဲ့ရတာပါ ဘုရား။ သို့မဟုတ်လျှင် နက်ဖန် နေ့ဆွမ်းဖိုရုံလောက်မှ လာမယ်ဟု ကြံပါတယ်။ လူကြီးဆိုတော့ သွားရလာရတာများ တယ် ဝန်လေးတယ် ဦးကဝိရဲ့။

မှန်လှပါဘုရား။

(ခ) က-ဦးပုညတို့ ဦးဇာဂရတို့- ဦးကဝိနှင့် စကား ပြောကြပါဘုရား၊ တပည့်တော်တော့ မောသေးတယ်။

မှန်လှပါဘုရား၊ အမောအပန်းဖြေ၍ နားနေပြီးနောက် ဆရာတော်ဘုရားသာအမိန့်ရှိတော်မူပါဘုရားဟု လျှောက် ကြတော့မှ အမောအပန်းမဖြေဘဲဆက်လက်၍ အောက်ပါ အတိုင်း ပြောဆိုလေ၏။

(ဂ) ဦးကဝိ-တပည့်တော်များသည် တပါးနှင့်တပါး ဘွားကနဲ ယခုမှ တွေ့မြင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များလဲ မဟုတ် ကြပေ။ ရွှေကလဲ တွေ့ဘူးမြင်ဘူးသူများဖြစ်ကြ၍ တပါးကို တပါး အားနာစရာလဲမရှိ မေးမြန်းစရာရှိသလောက်တော့ မေးမြန်းခွင့် မရပေဘူးလားဘုရား။

မှန်လှပါ ဆရာတော်ဘုရား၏ တပည့်ကို အလိုရှိသရွေ့ သာဆုံးမတော်မူပါဘုရား။

(ဃ) က-ဒါဖြင့် ရှေးက ဝဲခူးမြို့အများရှာတွင် တွေ့ကြ စဉ်ကတော့ မြန်းကနဲ တွေ့ကြရတာကလဲ တကြောင်း၊ အာဂန္တုကချင်း ဖြစ်နေကြတာကလဲတကြောင်းမို့ မေးသင့် သလောက်သာ မေးရပေတယ်။ ယခုဆက်လက်၍ မေးရပြန် တာပေါ့။

မေး....ဦးကဝိရဲ့ ယခု သီတင်းကျွတ်ခါနီးပြီ၊ ယခုဝါတွင်း ဘာကိုများ အာရုံပြု၍ သီတင်းသုံး နေပါသတုံး ဘုရား။

ဖြေ....သာသနာတော်ကို အာရုံပြုနေပါတယ်ဘုရား။

မေး....သာသနာတော်ကို ဘယ်ပုံအာရုံပြုပါသတုံးဘုရား။
သာသနာဆိုတာပရိယတ်ပဋိပတ်နှစ်ပါးရှိပါတယ်။
ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဘယ်သာသနာကို ဘယ်ပုံ အာရုံ
ပြုနေသတုံးဘုရား။

ဖြေ... ဘုရားတပည့်တော်မှာ စာကလဲ မတတ်တော့ ပရိ
ယတ္တိသာသနာကို ချီးမြှင့်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ပါ။ ဒါ
ကြောင့် ပဋိပတ္တိသာသနာပေါ်တွင်သာ သမာဓိ
မရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များလဲ သမာဓိ ရလေအောင်
ရပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်များလဲ ရင့်သည်ထက် ရင့်အောင်
ရင့်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များလဲ လိုရင်းကိစ္စ ပြီးစီးကြ၊
အောင်ဟာ အာရုံပြုနေရပါ၏ဘုရား။

မေး....ဒါဖြင့်လျှင် မေတ္တာပေါ့ဘုရား။

ဖြေ ... မှန်လှပါဘုရား။

မေး....မေတ္တာ ဆိုတော့ သတ္တ ပညတ်အပေါ် စိတ်ကို
ထား၍ လောကီ ရှိပါသေးတယ်။ လောကုတ္တရာ၌
ကော ဘယ်လို အာရုံပြုပြီး စိတ်ကိုထားပါသတုံး
ဘုရား။ လောကုတ္တရာမှာကော စိတ်ကို မထားဘူး
လား။

ဖြေ....လောကုတ္တရာပေါ်မှာလဲ စိတ်ကိုထားပါရဲ့ဘုရား။

မေး....အဲဒီ လောကုတ္တရာ ပေါ်မှာချည်းဘဲ စိတ်တွေကို
ထားပါတော့လားဘုရား၊ အဘယ်ကြောင့်လောကီ
စိတ်တွေ့သို့ ရောက်နေရလေးသလဲ။

ဖြေ...လောကုတ္တရာ ပေါ်မှာချည်း သက်သက် စိတ်ကို မထားနိုင်ပါဘူး၊ ခန္ဓာဝန်ကြီးက အလွန်လေး ပါသောကြောင့် လောကီတလှည့်၊ လောကုတ္တရာ တလှည့်ပြောင်း ခံနေရပါ၏ဘုရား။

မေး...က-ဒါဖြင့် လောကီပညတ် အာရုံပြုပုံကိုတော့ထား လိုက်ပါဦးတော့ဘုရား၊ လောကုတ္တရာ ပရမတ်ကို တော့ ဘယ်လိုအာရုံပြုပါသတုံးဘုရား။

ဖြေ...မိမိမြင်ဘူးတာကို အာရုံပြုပါတယ်ဘုရား။

မေး...ဒါဖြင့်တခြားစာတွေထားလိုက်ပါဦးတော့သင်္ဂြိုဟ် ဆိုတဲ့အတိုင်း “မဂ္ဂံ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ ပဏ္ဍိတော” စသည်ဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာပေါ့။

ဖြေ...မှန်လှပါဘုရား။

မေး...ဒါဖြင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရတာနှင့် ပညတ် ကို အာရုံပြုရတာ ဘယ်က သာ၍ခက်သတုံးဘုရား၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရတာက သာ၍ မခက်ပေ ဘူးလားဘုရား။

ဖြေ...တပည့်တော် သဘောဖြင့် ဘယ်ဒင်းမှ မခက်ပါ ဘုရား။

မေး...မဂ်ကိုအာရုံပြုပုံကို ပြောစမ်းပါဘုရား။

ဖြေ...ဥပမာ-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် တယောက်သည် ဝိပဿနာ တရား အားထုတ်၍ တက်လာတယ် ဆိုပါတော့ ဘုရား၊ အဲသည်တော့ ဘယ်လိုပဲလည်းငယ်ပျူကျသွား

(၉၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပြီးနောက် ရွှေစိတ်သုံးပါးက ကိလေသာတရားကို ဖယ်ရှားပေးပါရောဘုရား၊ နောက်စိတ်ကနိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပါရော၊ ဒါနဲ့ စိတ်,စေတသိတ်,ရုပ်ဆိုတဲ့ တရား သုံးပါး ဖြစ်ချုပ်,ဖြစ်ချုပ်,ဖြစ်နေတာကိုပင် ကြီးစွာ သော ဆင်းရဲကြီးပါကလား၊ ဒီဆင်းရဲဟာ ဘယ် သူ့ကြောင့် ဖြစ်သလဲလို့ စစ်လိုက်တော့ ၎င်းစိတ်, စေတသိတ်,ရုပ်ကို ပြုလုပ်ပေးတတ်တဲ့ လောဘကို မြင်ပါရောဘုရား၊ ယခုပြောနေတာက တခုစီပြောရ လို့ ကြာနေတာပါ ဘုရား၊ ဟိုမှာတော့ ဘာမှ မကြာပါ ဘုရား၊ ဆင်းရဲကို သိတာနှင့် တပြိုင်နက် ထဲ ဖြစ်သွားတာပါ။

က-ပြောသာပြောပါဘုရား

အဲဒီလို လုပ်ပေးတဲ့သူကို မြင်တော့ နိုင်တဲ့သူက မြုန်းကနဲ ပြုလုပ်ပေးတဲ့သူကို သတ်လိုက်ပါရော၊ အဲဒါက မဂ်ပါဘုရား၊ ဒီတော့ စိတ်,စေတသိတ်, ရုပ်များလဲ ဖရိဖရဲ ဖြစ်သွားသလို ဖြစ်သွားတော့ အကြောင်းအကျိုး ပြတ်သွားပါရောဘုရား၊ အဲဒါ နိဗ္ဗာန်ပါဘဲဘုရား၊ ဒါနဲ့ နောက်တော့ ဖိုလ်ဇော အုပ်သွားပါရော၊ အဲဒါ မြင်ဘူးတာတွေ ပါဘဲ ဘုရား။

၁။...နေစမ်းပါအုံးဘုရား၊ ဒီမဂ်ဖြစ်တဲ့အခါများ ထင်ထင် ရှားရှား မဂ်ဖြစ်မှန်းသိရဲ့လား။

၂။...မသိပါဘုရား၊ နောက်-ဆင်ခြင်မှ သိရပါဘုရား။

မေး.....နောက် ဆင်ခြင်မှ သိရတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ရှုလား။
 ယထာပိမူလေ အနုပဒ္ဒဝေ ဒဠေ၊
 ဆိန္ဒောပိ ရက္ခော ပုနဒေဝ ရူဟတိ။
 ဧဝံပိ တဏှာနုသယေ အနုပဟတေ၊
 နိဗ္ဗတ္တတေ ဒုက္ခမိဒံ ပုနပျုနံ။

အနုပဒ္ဒဝေ၊စိမ်းစိမ်းလတ်လတ် မသတ်ဖြတ်သေးသော။
 မူလေ၊ ရေသောက်မြစ်ကြီးသည်။ ဒဠေ၊ မြို့မြို့ခိုင်ခံ့သည်ရှိ
 သော်။ ဆိန္ဒောပိ၊ အခက်အရှက် အပင် ပြတ်သော်သည်။
 ရက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ ပုနဒေဝ၊ တဖန်သာလျှင်။ ရူဟတိ
 ယထာ၊ ပေါက်ရောက်ပြန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူသာလျှင်။
 တဏှာနုသယေ၊ အဖန်ဖန် ကိန်းတတ်သော တဏှာကို။
 အနုပဟတေ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသည်ရှိသော်။ ပုနပျုနံ၊
 အဖန်တလဲလဲ။ ဣဒံဒုက္ခမ္ပိ၊ ဤသံသရာ ဝဋ်ဆင်းရသည်
 လည်း။ နိဗ္ဗတ္တတေ၊ ဖြစ်ရဦးမည်ကား မုချမလွှဲတည်း။

ဟု ကျမ်းဂန်လာတဲ့အတိုင်း လောဘကိုမဂ်ကပယ်တယ်
 ဆိုတာဟုတ်ပါရဲ့၊ သို့သော်လည်း ယခုလောကမှာ-တိုင်း
 တပါးက ရန်သူစစ်သည်ကို တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ရန် ထွက်
 သွားသော စစ်သူကြီးသည် မိမိတယောက်တည်း မသွားဘဲ
 နောက်လိုက် နောက်ပါ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ များစွာတို့နှင့်
 ထွက်၍ ရန်သူစစ်သည်ကို တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်သလို ယခု
 လောကုတ္တရာမဂ်ဟာလဲ လောဘကို သတ်ရန် အဖော်များ
 ရှိသေးသလား၊ တယောက်ထဲဘဲ သတ်လေ့ရော့သလား။

ဖြေ.....အဖော်ရှိပါသေးရဲ့ဘုရား။

(၉၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

မေး....အဖော်က ဘယ်သူတုံး ထည့်ပေးစမ်းပါ။

ဖြေ....ဥပမာ-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် တယောက်သည် ဝိပဿနာ တရား အားထုတ်၍ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်ခါနီး ရှေ့စိတ်သုံးပါးက ကိလေသာတရား ကင်းစင်သွား အောင် ပယ်ရှားလိုက်ပါရောဘုရား၊ အဲဒီလို ကိလေ သာ စင်တော့ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တဲ့စိတ် ပေါ်ပေါက် လာပါရောဘုရား၊ ၎င်းစိတ်က နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တော့ ၎င်းစိတ်မြင်သော နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်က မှီခိုထွယ်ကပ်ပြီး လောဘကို ပယ်သတ်လိုက်ပါရောဘုရား။

မေး....မဂ်တော့သဘောကျပါပြီ ဦးကမိရယ်၊ အလွန်သိမ် မွေ့ ခက်ခဲနက်နဲတဲ့ နေရာတွေနော်၊ တပည့်တော် များကတော့ စာတွေ့ပြောရတာ၊ ဒါနဲ့ မဂ်နောက် ဖိုလ်ဇော အုပ်လိုက်တယ်ဆိုတာ စိတ်ထဲမှာ ဘယ် နှယ်နေသတုံးဘုရား။

ဖြေ....ကောင်းကောင်းမသိလိုက်ရပါဘုရား။

မေး....မဂ်နောင်ဖြစ်တဲ့ဖိုလ်က အနန္တရိကဖိုလ် ခေါ်တယ် ဘုရား။ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ထည်းဖြစ်တော့ စိတ်ကလဲ အလွန် လျင်မြန်သဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ သိနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါထက် မဂ်ကိုဆင်ခြင်တဲ့အခါ သိရှိပုံ များ ဘယ်လိုနေသတုံးဘုရား။

ဖြေ....ဥပမာ-ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်ဟာ သောတာ ပတ္တိမဂ်ကိုရတယ် ဆိုပါတော့၊ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မိမိ

ရသောမဂ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ငါ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရပြီဟု သိရုံပါဘဲဘုရား။

မေး....ဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်တဲ့အခါဘာကိုအာရုံပြုသတုံးဘုရား အဲဒီ ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်နေတဲ့အခါ စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လို များ နေသတုံးဘုရား။

ဖြေ....မိမိမြင်ဘူးတဲ့ အကြောင်းအကျိုး ပြတ်ရာကလေးကို အာရုံပြုလိုက်တာနှင့်ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်လာပါရောဘုရား၊ အဲဒီတော့ စိတ်ချမ်းသာပြီး ခြိမ်းနေပါရောဘုရား။

ဆရာတော်....အဲသည်လို ဆင်ခြင်ပြီး ပင်စားတာက ဝလဉ္စန ဖိုလ်ခေါ်တယ်၊ အဲဒီဖိုလ်မှ သေသေချာချာ သိရတယ်၊ တယ်ပြီး သိမ်မွေ့တယ်ဘုရား။ ကဲ-တပည့်တော်လဲ ညောင်းသေးတယ်၊အနင်းခံပါဦးမယ်ဟု ဖက်ပင်အိုင်ဆရာတော်ကြီး ကျောင်းပေါ်သို့ ကြွသွားတော်မူလေ၏။

မြင်းခြံဆရာတော်က မဂ်၏ အဖော်သည် နိဗ္ဗာန်ပင် တည်းဟု-ဖြေဆိုသည်ကို ဦးဓမ္မိက,က သဘောမကျ မကျေနပ်လှ၍ ဖက်ပင်အိုင် ဆရာတော်ကြီးနောက်သို့ လိုက်ပြီး ကျောင်းပေါ်သို့ တက်သွားလေ၏။ ဆရာတော် ဦးပုည, ဦးဇာဂရ-စသော ရဟန်းသံဃာတော်များနှင့် တကွ ဒါယကာများမှာ ဖက်ပင်အိုင် ဆရာတော်က မြင်းခြံဆရာတော်အား မေးမြန်း ပြောဆိုပုံကို ကြားကြရသဖြင့် အလွန် နှစ်သက်ယုံကြည်ဘွယ် ကောင်းကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တတွတ်တွတ် ပြောဆိုကာ နေရစ်ကြလေ၏။

**ဦးဓမ္မိက, က ဖက်ပင်အိုင်ဆရာတော်အား
လျှောက်ထားပုံ**

မေး...ဆရာတော်ဘုရား-မြင်းခြံ ဆရာတော် ဘုရားက
လောဘတည်းဟူသောသမုဒယသစ္စာကို မင်္ဂလာပယ်
သောအခါ မင်္ဂလာအဖော် နိဗ္ဗာန်ပင်တည်းဟု ဖြေဆို
ခြင်းကို တပည့်တော် သဘောမကျပါ။ အဘယ့်
ကြောင့် ဆိုသော် မဂ္ဂဝီထိ၌ သစ္စာ လေးပါးသည်
ပဒီပ နည်းအားဖြင့် တပြိုင်နက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
နိဗ္ဗာန်သာမင်၏အဖော်မဟုတ်၊ ဒုက္ခသစ္စာ, သမုဒယ
သစ္စာလည်း မင်္ဂလာအဖော်ဖြစ်သေး၏ဟု နှလုံးသွင်း
မိပါသည်ဘုရား။

ဖြေ...မဟုတ်ဘူး ဦးဓမ္မိကရဲ့ “မဝေဂါ ဒုက္ခသစ္စံပဇာနာတိ”
ဆိုတဲ့အတိုင်း မင်္ဂလာသည် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိ
ခြင်း။ သမုဒယသစ္စာကိုပယ်ခြင်း။ မဂ္ဂသစ္စာကိုပွား
များခြင်း။ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း ဆို
တာ မင်္ဂလာ မင်္ဂလာစွမ်းနိုင်သောသတ္တိတွေ၊ အဖော်
မဟုတ်သေးဘူး။

မေး...ဒါဖြင့်လျှင် ဘုရား-ယမိုက် ပရိညာဝါရ အတိုင်း
ဣတပရိညာ, တိရဏပရိညာ, ပဟာနပရိညာဆိုတဲ့
ပရိညာသုံးပါးသည် မင်္ဂလာ၌ တပြိုင်နက် ရသော
ကြောင့် ၎င်းပရိညာ သုံးပါးကို မင်္ဂလာအဖော်ဟူ၍
မဆိုသင့်ပေဘူးလား ဘုရား။

ဖြေ...တပြိုင်နက် ဖြစ်ရုံမျှဖြင့် မဂ်၏အဖော်ဟု မဆိုသင့်ဘူး
ဦးဓမ္မိကရဲ့၊ အဖော်ဆိုတာ တပါးကိုတပါး ခြိရတာ
ကို ဆိုတာပါ။

မေး...တပါးကိုတပါးခြိရတာကို အဖော်ဆိုလျှင် “စိတ္တေန
နိယုတ္တံစေတသိကံ” ဆိုသလို မဂ်နှင့်အတူ ယှဉ်ဘော်
ယှဉ်ဘက် ဖြစ်တဲ့ စေတသိကံ ၃၆-ပါးကို မဂ်၏
အဖော်လို့ မခေါ်ထိုက်ပေဘူးလား ဘုရား။

ဖြေ...အဲဒီ ၃၆-ပါးသော စေတသိကံလဲ မဂ်၏အဖော်
မဟုတ်သေးဘူး၊ မဂ်နှင့် သဟကာရီ ကာရဏသာ
ဖြစ်သေးတယ်။ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ရာ၌ မဂ်အား
ရှိအောင် အားကိုးအားထား ခြိခိုစရာ မဟုတ်သော
ကြောင့် အဖော်မဟုတ်သေးဘူး။

မေး...ဒါဖြင့် မဂ်၏အဖော်ကို တပည့်တော် သဘောကျ
အောင် အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား။

ဖြေ...ဟော-မဂ္ဂဝိထိမှာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ငြစ်ပြီးနောက်
သင်္ခါရပေက္ခာဆိုတဲ့ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ ဇော
များက ကိလေသာတရား ကင်းစင်သွားအောင် ပြု
ပေးလို့ ဂေါတြိဘူက နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရရော၊ ဒီတော့
ဂေါတြိဘူက ဒီမှာ နိဗ္ဗာန်လို့ သညာပေးလိုက်တာ
နှင့် ဂေါတြိဘူ၏ သညာသို့လိုက်၍ ၎င်းဂေါတြိဘူ
သညာပေးသော နိဗ္ဗာန်ကို အမှီတံကဲ သယံပြုပြီး
မဂ်က အနုသယကို ပယ်တာ ဦးဓမ္မိကရဲ့၊ ဦးကဝိ
ပြောတာ ဟုတ်လိုက်တာဗျာ၊ အလွန် သိမ်မွေ့တဲ့
နေရာတွေဗျ။

(၁၀၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

(၁) ငမ္ဘာကြီးဘုန်းကြီး ဦးနာရဒ။ (၂) ငမ္ဘာကြီးဘုန်းကြီး ဦးသာသန။ (၃) ဆမိတ်ခုံဘုန်းကြီး ဦးနာရဒ။ (၄) ပြစ်သာ ဘုန်းကြီး ဦးနရိန္ဒ။ ၎င်းဘုန်းကြီး ၄-ပါး အညီအညွှာတိုင်ပင်လာ ပြီးလျှင်ပရိသတ်အလယ်တွင်မြင်းခြံဆရာတော်အားမေးမြန်းကြပုံ။

ဦးသာသန။ ။ ကိုယ်တော် စာသင်ဘူးရှဲ့လား။
မြင်းခြံဆရာတော်။ ။ မသင်ဘူးပါဘုရား။

သာ။ ။ ဒါဖြင့် ဝိပဿနာ ဘယ်အားထုတ်တတ်မတုံး၊
သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိမှ မသိဘဲနှင့်။

ခြံ။ ။ တပည့်တော်က ဆရာသမားများက ဒါမအပ်ဘူး
ဆိုလျှင် လက်နှင့်တောင် မထိပါဘုရား။

၁-နာ။ ။ အာဝါသောစ ကုလံ လာဘော၊ ဂဏော
ကမ္မဉ္စ ပဉ္စမံ။ အဒ္ဓါနံ ဣတိအာဗာဓော၊ ဂန္တောဣဒ္ဓိတိ
တေဒသ-လ္လိ ပါဠိတော်လာတဲ့အတိုင်း ကိုယ်တော် ပလိ
ဗောဓ ၁၀-ပါး ပယ်ရှဲ့လား။

ခြံ။ ။ ထပည့်တော် လူဝတ်နှင့် အားထုတ် ပြီးတော့
သာမဏေဖြစ်ပြီး မကြာမီ ရေလယ်ဆရာတော်၊ ညောင်လွန်
ဆရာတော်များထံ ရောက်ပြီးနောက် အလုပ်မလုပ်ဘဲ သူတို့
ဆုံးမတဲ့အတိုင်း နေထိုင်ပြီးလျှင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရ
ပါတယ်ဘုရား။

သာ။ ။ ဒါဖြင့် ကိုယ်တော်စာလဲမတတ်ဘဲနဲ့ဘယ့်နှယ်
ဝိပဿနာကို မှန်ကန်အောင် လုပ်တတ်မှာလဲ။

ခြံ။ ။ ဆရာသမားပြောတဲ့အတိုင်း လုပ်ရတာပါ။

၁-နာ။ ။အို-ဘုရားလက်ထက်က ကျွတ်သွားသူတွေဟာ စာတတ်တဲ့လူချဉ်းဘဲလား၊ လမ်းမှန်တာဟာ ပခာန။

၃-နာ။ ။ကိုယ်တော်ရဲ့ သတင်း ကြားရတာတော့ဖြင့် အလွန်ဘဲ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်နေတာဘဲ၊ သို့သော် စာမတတ်ဘူးဆိုသဖြင့် အချို့ဒါယကာများ ရဟန်းများက စာမသင်လဲမဂ်ဖိုလ်ရနိုင်တာဘဲ၊ စာသင်တာအပိုပါဆိုကြ၍ ဘယ်သူမှ မသင်ကြားကြလျှင် ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီး မပျက်စီးဘူးလား၊ ပရိယတ္တိပျက်စီးမှဖြင့် ပဋိပတ္တိ-ပဋိဝေဓ ပျက်စီးကုန်ရောပေါ့၊ အကယ်၍ တပည့်တော်တို့ကြားတဲ့ အတိုင်း ရဟန္တာဖြစ်ရိုးမှန်ပါမူ စာမတတ်ဟူသော စကားကိုမဆိုသင့် ပရိယာယ်တမျိုးနှင့်သာ ဆိုသင့်၏။ သာသနာတော်ကြီး ပျက်စီးကလည်း ပုထုဇဉ်ထက် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကသာ၍ နာသင့်သည်မဟုတ်ပါလော။

ခြံ။ ။တပည့်တော် မတတ်ဖို့ မတတ် ပြော တာပါ ဘုရား၊ ပရိယတ္တိသင်ကြားသောပုဂ္ဂိုလ်များကို တပည့်တော်က သင်္ကန်းစသည် ထူဒါးနိဗ္ဗိတိ တိုက်တွန်းပါရဲ့။

၁-နာ။ ။အို-ကိုယ်တော်က စာမှ တတ်ကဲ့ လားလို့ မေးပြီးတော့ စာမတတ်ဘဲနှင့် ကိုယ်တော်တို့ကို တတ်တယ်လို့ လိမ်ပြောရအုံးမှလား။

၃-နာ...ကိုယ်တော် နားထောင်နေစမ်းပါအုံး ပြောပါစေ။

(၁၀၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

၁-နာ။ ။အို-စာမတတ်ဘူးလို့မိမိကိုယ်ကိုမိမိဟုတ်မှန်
ရာ ပြောတာနဲ့ဘဲ သာသနာ ၃-ရပ် ပျက်ရတော့မှာလား။

၃-နာ။ ။နေစမ်းပါအုံး ဦးနာရဒရယ် ဒီစကားကို
နောက်မှပြောပါ မြင်းခြံဘုန်းကြီးကို မေးပါရစေအုံး။

၁-နာ။ ။အို ...ကိုယ်တော်တို့ဟာ ဟုတ်မှ မဟုတ်ဘဲ၊
ဟိုဘုရားလက်ထက်က သူငယ်ချင်း ရဟန်း ၂-ပါးရှိတယ်
မဟုတ်လား၊ တပါးက ရဟန္တာ၊ တပါးက ပိဋကတ်သုံးပုံ
ဆောင်၊ ဒါနဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင်ရဟန်းက သူငယ်ချင်း
ဟာ စာမသင်ပေမသင်နှင့် ထင်ရာနေတယ်လို့ ရဟန္တာကို
စွပ်စွဲပြီးပြဿနာမေးမည်အကြံတွင်ရဟန္တာကိုပြစ်မှားမိမှာ
စိုးလို့ ဘုရားက မေးခွန်းထုတ်၍ မေးရတာကို ကြည့်ပါ။
လမ်းမှန်လို့ နေရာကျသွားရင် ဝိပဿနာလမ်းစဉ်ကို သူတို့
လောက် ဘယ်သူမှ မသိနိုင်ဘူးဗျ။

၃-နာ။ ။နေစမ်းပါဦး ဦးနာရဒရယ်၊မြင်းခြံဘုန်းကြီး
ကိုသာ မေးပါရစေအုံး။ အဲ ဤကဲ့သို့ သာသနာ သုံးရပ်
အရှည်ခိုင်ခံ့အောင်ဟာ စာမတတ်ဆိုသော စကားကို ပရိ
ယာယ်တမျိုးနှင့်သာ ပြောဆိုကောင်းပါတယ်။

ခြံ။ ။တပည့်တော်ကလဲ မှန်တဲ့အတိုင်း ပြောတာပါ
ဘုရား။

၃-နာ။ ။ကိုယ်တော်စာသင်ပါအုံးလား၊စာသင်ပြီးမှ
ပြောဟောရလျှင် သာသနာ သာလို့ မကြီးပွားဘူးလား။

ခြံ။ ။တပည့်တော် ဝိပင်္ဂါလ်ဖြင့် စာမတတ်တာဟု ယုံကြည်ပြီး သင်ချင်တဲ့စိတ် မရှိပါဘုရား၊ တတ်လဲ တတ်မည်မထင်ပါဘုရား။

၃-နာ။ ။ဝိပင်္ဂါလ်ကြောင့် ဆိုတာလဲ ဟုတ်ပါရဲ့-သို့သော် စူဠပန်တို့များ ပုထုဇဉ်တုန်းကသာ ဝိပင်္ဂါလ်ထားတာ ရဟန္တာဖြစ်တော့မထားဘူး၊ခုလဲ ကြားတဲ့အတိုင်းရဟန္တာဖြစ်က စာတတ်ရမှာပေါ့။

၁-နာ။ ။ဟင်း-ဟင်း စူဠပန်က ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တိအခု ဘာဆိုတာ ကိုယ်တော် သိရဲ့လား၊ အရိဟဒ်ချင်းတောင် အောက်ပုဂ္ဂိုလ်က အထက်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မသိနိုင်ဘူး၊ ရဟန္တာဖြစ်လျှင် ဝိပင်္ဂါလ်မလိုက်ဘူးတဲ့လား။

၃-နာ။ ။ဟုတ်ပါရဲ့၊ သို့သော်လဲ စာသင်ကြည့်ပါဦး ဟု ထပ်ပြန်၍ ဤကဲ့သို့ပြောနေကြစဉ် မိုးရွာသဖြင့် ကျောင်းပေါ်သို့ တက်ရောက်ကြရကုန်၏။

ကျောင်းပေါ်သို့ ရောက်က ပြောဆိုကြပုံ

သာ။ ။ကိုယ်တော် အဘိညာဏ်ရအောင် လုပ်ပြီးမှ ဟောပါလား။

ခြံ။ ။ရမည်မထင်ပါဘုရား။

၃-နာ။ ။လောကီနှင့် လောကုတ္တရာ ဘယ်က ခက်သလဲ။

ခြံ။ ။လောကီက ခက်ပါတယ်ဘုရား။

(၁၀၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

သာ။ ။လောကုတ္တရာ ရပြီးတဲ့နောက် သာပြီးမလွယ်
ဘူးလား။

ခြံ။ ။အားထုတ်ချင်တဲ့ စိတ်လဲ မရှိပါဘုရား။

၃-နာ။ ။ကိုယ်တော်ယခုသံဃာဘယ်နှစ်ပါးရှိသလဲ။

ခြံ။ ။၁၅-ပါးရှိပါတယ်ဘုရား။

၃-နာ။ ။တပည့်တော်များကြားတဲ့အတိုင်း ရဟန္တာ
ဖြစ်ပါမူ တပည့် သံယောဇဉ် ရှိသေးသလား။

ခြံ။ ။တပည့်တော်က လိုက်တွယ်နေသည် မဟုတ်ပါ။
သူတို့နေချင်၍လာနေတာကို တပည့်တော်က မနေရဘူးဟု
မဆိုနိုင်ပါ။

၁-နာ။ ။ဟင်း-ဟင်း ဘုရားနောက် တပည့်ထောင်
ကိုးရာရှိနေတာ ဘုရားက သံယောဇဉ် တွယ်နေလို့လား။

၃-နာ။ ။ဦးနာရဒကလဲ တယ်ရှုပ်ကိုး။

၁-နာ။ ။ရှုပ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်တော် တို့ဟာ
မဟုတ်လို့။

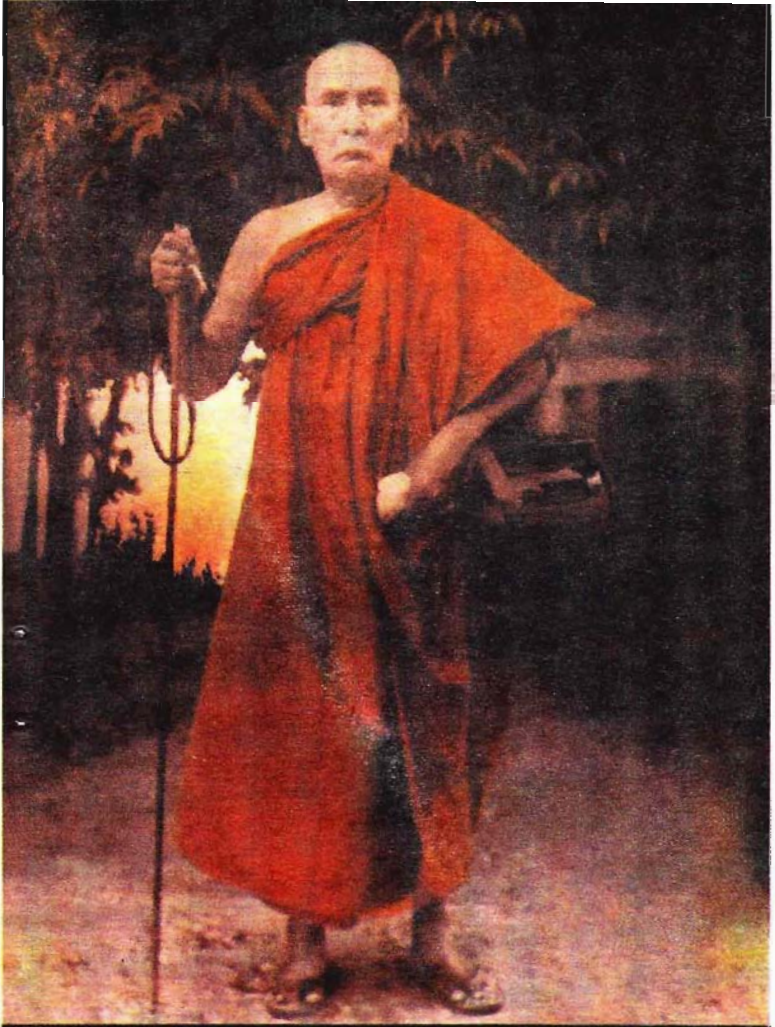
နေ့ဆွမ်းစားချိန် ဆွမ်းစားပြီး

၃-နာ။ ။ဘုန်းကြီးအားထုတ်ပုံ အစဉ်ပြောစမ်းပါ။

ခြံ။ ။လူဝတ်ကစ၍ မင်တိုင်အောင်ပြောလေ၏။

၃-နာ။ ။မင်ပြီးတော့ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ဘူး
သား။

ခြံ။ ။ဆင်ခြင်ပါရဲ့ဘုရား။

ကျေးဇူးရှင် ဗုဒ္ဓ်လွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ကြီး ဦးကဝိ

၁၃၀၉ ခုနှစ်က မိုက်ကူးထားသောပုံတော်

၃-နာ။ ။မဂ်၊ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် ဆင်ခြင်ပုံအာကာရ ပြော
ပြပါ။

ခြံ။ ။ဆင်ခြင်ပြီး အလွန် ဝမ်းမြောက်ပါ၏ဘုရား။

၃-နာ။ ။ပြောစမ်းပါ။

ခြံ။ ။ပြောပြီးပါပြီဘုရား။

၃-နာ။ ။ပြောစမ်းပါ။

ခြံ။ ။ဆရာတော်များကို လျှောက်ပြီးသားပါ ဘုရား။

၃-နာ။ ။တပည့် တော်က ဆင်စွေပြီး ခြေရာ မခံ
ချင်ဘူး။

ခြံ။ ။ဆင်ခြင်ပြီးဝမ်းမြောက်တာပေါ့၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
မှန်က မိမိတို့ပယ်ပြီးသောတရားကို သိမ်းဆည်းကြတာတဲ့။

၃-နာ။ ။တပည့်တော်တို့ ဘုရားလောင်း ရသေ့ဟာ
ပုထုဇဉ်တဲ့၊ ဒေါသတရား အလွန် သိမ်းဆည်းပါတယ်၊
သိမ်းဆည်းရုံမျှနှင့် မယုံကြည်နိုင်ဘူး။

၁-နာ။ ။ပါရမီချင်းမှ မတူဘဲ ကိုယ်တော်က ထင်ရာ
ပြောနေတာကိုး။

၃-နာ။ ။မင်းက ဘာဝင်ပြောသလဲ။

၁-နာ။ ။ဘုန်းကြီးကဘာလဲ။

၃-နာ။ ။တို့တော့ မသိပါဘူးဗျာ။

ဖက်ပင်အိုင်။ ။ရန်တော့ မဖြစ်ကြနှင့် ဆင်ခြင်တော့
အာကာရနှင့် ပြောစရာမရှိဘူး၊ မဂ်ရရုံသိတာပါဘဲ။

**အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ တောင်သာဆရာတော်နှင့်
ဦးကဝိ ဆွေးနွေးခဏ်း**

၁၂၉၂-ခု ဝါဆိုလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့ညနေ တောင်
သာရှိ တောရကျောင်း၌ သီတင်းသုံး၍ နေသော အဂ္ဂ
မဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဦးအဂ္ဂဝံသ ဆရာတော်
ဘုရားသည် မြင်းခြံမြို့ ဦးကဝိနှင့် တွေ့ကြသောအခါ ပဋိ
သန္တာရစကား ပြောကြပြီး သကာလ သာသနာထော်၏
ကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်း ကျင့်စဉ် ထမ်းကောင်းကို
ဦးအဂ္ဂဝံသ ဆရာတော်က စိစစ် မေးမြန်းတော်မူသော
စကား (အကျဉ်းချုပ်မှတ်တမ်း)။

မေး...ဦးကဝိ စိတ်ချမ်းသာပါ၏လား။

ဖြေ...မှန်လှပါ-စိတ်ချမ်းသာပါ၏ ဘုရား။

မေး...ဦးကဝိ၏ သတင်းကို ကြားရသဖြင့် အလွန် ဝမ်း
မြောက်ပြီးတွေ့ချင်နေတာ ယခုတွေ့ရ၍ဝမ်းမြောက်
လှပါ၏။

ဖြေ...တပည့်တော်များလဲ ဆရာတော်ဘုရား၏ ပရိယတ္တိ
ဂုဏ်သတင်း ကြားရငြားသော်လည်းမတွေ့ရ၊ယခုမှ
ဖူးမြင်ရသဖြင့် ဝမ်းမြောက်ပါကြောင်းဘုရား။

✿ သမထ, ဝိပဿနာ, တရားအားထုတ်ပုံ နည်းနာကို
နာလိုပါသည်ဟုတောင်းပန်လျှောက်ထား၍ အခွင့်
ပြုတော်မူက အားထုတ်ပုံ အခြင်းအရာကို ဟောပါ
မည်ဟု ခွင့်ပန်ပြီးလျှင် မိမိထံသို့ ရွှေရှုရောက်လာ
သော တပည့်များအား တံရား ဟောတော်မူသော

နည်းအတိုင်း (အာနာပါန)ပရိကံမှစ၍ အားထုတ်
ပုံ အလုံးစုံကို မဂ်ကျအောင် ဟောပြောလေ၏။

မေး... ရွှေကို ဘယ်သို့သုံးသပ်သနည်း။

ဖြေ... သမ္ပသန ဉာဏ်ကစ၍ ရှေးအတိုင်း သုံးသပ် ရပါ
ကြောင်း ဟောကြားလေ၏။

(၁) ထိုအခါ တောင်သာ ဆရာတော်က ဦးကဝိတို့
ယခုအားထုတ်သောလမ်းသည်အကျဉ်းဆုံးလမ်းပေတည်း။

(၂) တပည့်တော်တို့ အားထုတ်သော လမ်းက ကျယ်
လွန်း၍ နေသောကြောင့် ပေါက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။

(၃) ဦးကဝိတို့ ယခုအားထုတ်သော လမ်းစဉ်အတိုင်း
သဘောကျပါ၏။ ယုံကြည်သက်ဝင်၍ ဝန်ခံလေသည်။

(၄) ထိုသို့ဝန်ခံပြီးနောက်တပည့်တော်လည်း အကျဉ်း
ဆုံး အတိုဆုံးနည်းလမ်းကို ရှာဖွေနေစဉ်မှာ ယခုမှ တွေ့ရှိရ
သဖြင့် ကျေးဇူးများပေသည်။ ဦးကဝိနှင့်တွေ့ရတာ ကျေးဇူး
များသည်ဟု ဒဠိကမ္မစကားကို မိန့်ကြားတော် မူလေသည်။

(၅) ထိုသို့ ပဋိသန္ဓာရ စကား တပါးနှင့်တပါး ဆွေး
နွေးတိုင်ပင်၍ ပြီးသည့်နောက် မြင်းခြံဆရာတော် ဦးကဝိ
အား တည်းခိုဘို့ရာ ကျောင်းသို့ တောင်သာ ဆရာတော်က
လိုက်၍ပို့ပြီးလျှင်မိမိသီတင်းသုံးရာကျောင်းသို့ပြန်ကြွလေ၏။

(၆) ထိုနောက် ဝါဆိုလပြည့်နေ့နံနက် ၇-နာရီအချိန်
တွင် တောင်သာဆရာတော်သီတင်းသုံးရာကျောင်း၌ ဆွမ်း
ဘုန်းပေးပြီးနောက်သမထဝိပဿနာကျင့်စဉ်လမ်းကို ပြော

(၁၀၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပြပြန်ရာ သဘောကျကြောင်းကို တောင်သာဆရာတော်က အမိန့် ရှိပြီးနောက် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ လာသော မဇ္ဈိမ နိကာယ် ဆောင် တိပိဋက စုဉာဏ်မထေရ်သည် စာတတ်ငြားသော် လည်း လုပ်ထုံးမကျမ်းကျင်သည်ဖြစ်၍ (မဟာဓမ္မရက္ခိတ) မထေရ်ယံသွား၍ လုပ်ထုံးဥပနိသျှကိုယူရကြောင်းနှင့် ဆရာ တော်ဦးကဝိ၏နိသျှည်းများအဘိုးတန်ကြောင်းကို အနား၌ ရှိသောဒါယကာများအားဟောကြားလေသည်။ နောက် ညွှတ်သည်များ ချထားသောကျောင်းသို့ မြင်းခြံဆရာတော် ဦးကဝိ ကြွသွားလေသည်

(၇) ထိုနောက် နေ့ဆွမ်းစားချိန် ရောက်သဖြင့် ဆွမ်း စားပြီးသည့်နောက် ဥပသမ္ပဒကံ စိမံဆောင်ရွက်ပြီးသကာ လ တောင်သာဆရာတော်ကမြင်းခြံဆရာတော်အားတရား ချီးမြှင့်ဘို့ရာ တောင်းပန်သဖြင့် မြင်းခြံ ဆရာတော်သည် တောင်သာမြို့ ရဟန်းဒါယကာ အစိုးရ အထောက်အပံ့ခံ ကျောင်းအုပ်ကြီး (ကိုစ) အစရှိသည့် ရောက်လာသော ဒါ ယကာ ဒါယိကာမတို့အား သံသရာစက်လည်ကြောင်း၊ သံ သရာစက်ပြတ်ကြောင်း တရားနှင့် ဓမ္မစကြာ တရားများကို ဟောကြား ညွှန်ပြ ဆုံးမလေသည်။

(၈) ထိုနောက်ဆရာတော်ဦးကဝိသည်မိမိသီတင်းသုံး နေထိုင်ရာဖြစ်သော ဇလွန်ကျောင်းသို့ ပြန်ချိန်ရောက်သဖြင့် တောင်သာ ဆရာတော်ကြီးအား ကန်တော့သော အခါ တောင်သာ ဆရာတော်က မြင်းခြံဆရာတော်၏ နည်းနာ

နိဿယျည်းကိုလိုက်နာဆောင်ရွက်လိုသည်ဖြစ်၍ ဦးကဝိ-အား ထုတ်ဖို့ ကျင့်စဉ်နည်းလမ်းကို အကျဉ်းချုပ်ရေး၍ ဝိပဿနာ အကြောင်း တောင်းပန်လျှောက်ထားပြန်၏။

(၉) ထိုသို့ တောင်းပန်လျှောက်ထားချက်အရ မြင်းခြံ ဆရာတော်ကဝိပဿနာတရားအားထုတ်ပုံအကျဉ်းချုပ်ကို ၁၂၉၂-ခု ဝါဆိုလဆုတ် ၄-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ရေး၍ တောင်သာမြို့ အဝ္ဗမဟာ ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်ရ ဂိုဏ်းချုပ် (ဦးအဝ္ဗဝံသ) ဆရာတော်ဘုရားထံသို့ ပေးပို့လိုက်သည်မှာ သံသရာစက် လည်ကြောင်း ပြတ်ကြောင်း နှစ်မျိုးရှိသည် တွင် သံသရာစက် လည်ကြောင်းမဟုတ်ဘဲနှင့် သံသရာစက် ပြတ်ကြောင်း တမျိုးကိုသာ အားထုတ်ဘို့ပါဘဲဘုရား။

သံသရာစက်ပြတ်ကြောင်းလုပ်ရမည်မှာတံခါးကစောင့်၍ ဖြတ်ပါက သံသရာစက် ပြတ်ပါလိမ့်မည်။ တံခါး ဆိုသည် မှာ ကာယတံခါးက စောင့်၍ဖြတ်ပါ။ ကာယ တံခါးက စောင့်၍ ဖြတ်ပါ ဆိုသည်မှာ ကာယတံခါးသည် စက္ခု စသောတံခါးတို့ထက် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဣန္ဒြိယမှသာ သိလွယ် မြင်လွယ် နှလုံးသွင်းလွယ် သုံးသပ်လွယ်သည်ဖြစ်၍ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် အမြင်သန်စေခြင်းငှာသာ ဆိုပါသည်။

စက္ခုစသောတံခါးက သည်းစောင့်၍သတ်ရပါသေး၏။ သတ်သော်လည်း စက္ခုစသော တံခါးသည် အလွန်သိမ်မွေ့ သည်ဖြစ်၍ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဣန္ဒြိယက နဲ့ နှေးသောကြောင့် နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် အမြင်မသန်နိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်သော ကြောင့် ကာယတံခါးက စောင့်၍ဖြတ်ပါ ဆိုပါသည်။

(၁၁၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထိုကာယတံခါးကလည်း ထိမှုဖြစ်တတ်ပါသည်။ အဲဒီ ထိမှုမှာ သိမှုလဲပါပါသည်။အဲဒီ ထိမှု၊ သိမှု ထိုနှစ်ခုကိုသတိ ကြပ်ကြပ်ပြုဆိုပါဘဲ ဘုရား။

ထိုကာယ တံခါးကို ထိတော့ ဖဿဖြစ်သည်။ ဖဿဖြင့် တော့ ဝေဒနာဖြစ်သည်။ ၎င်းဝေဒနာကို တဏှာဥပါဒါ၊ တဝ-စသည်မဖြစ်ရအောင် သတိနှင့်စောင့်၍ သတ်ဆိုပါ ဘဲ ဘုရား။

သတ်ရာမှာလဲ ဝေဒနာသညာ၊ ဝေဒနာပညာ နှစ်ပါး ဖြစ်တတ်ရာ၌ သညာ ဆိုသည်မှာ ပညတ်ခြင်း သဏ္ဍာန်ကို အာရုံပြု၍ သုံးသပ်ခြင်းကို ဆိုပါသည်။ ဝေဒနာပညာ ဆို သည်မှာ ပရမတ်အစစ် ဓာတ်အနှစ်ကို အာရုံပြု၍ သုံးသပ် ခြင်းကို ဆိုပါသည်။

ထိုဆိုခဲ့သောဝေဒနာသညာမဖြစ်စေဘဲ ဝေဒနာပညာ ဖြစ်ပါမှ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အမြင်သန်၍ မိမိဉာဏ်မှာ တစ တစ သန့်ရှင်း၍ လာပါလိမ့်မည်။ ထိုနောက် ကာယတံခါး ကစောင့်၍သတိနှင့်သုံးသပ်သဖြင့်ထင်ပါများသော် မနော ဋ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း ဖြစ်ပြီးသည့်နောက် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ် ပေါ်လာလိမ့်မည်။

ထိုသင်္ခါရပေက္ခာဆိုတဲ့ပရိက္ခံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံဇောများက ကိလေသာတရား ကင်းစင်သွားအောင်ပြုပေးတော့ ဝေါ ဩဘူက နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရရော၊ သည်တော့မှ ဝေါဩဘူက နိဗ္ဗာန်ထို့ သညာပေးလိုက်တာနှင့် ဝေါဩဘူ၏ သညာသို့

လိုက်၍ ၎င်းဂေါတြီဘူသညာပေးသောနိဗ္ဗာန်ကို အမှီတံကဲ
သယံပြုပြီး မဂ်က အနုသယကို ပယ်ပါရောဘုရား။

၁၂၀၅-ခုနှစ် ဝါကျွတ်တွင် မိမိနှင့်အတူနေ ရဟန်းဖြစ်
သော ဦးဝိဇယကိုယ်တော်အား ကျောင်းနှင့် ပရိသတ်များ
ပါအကုန်လွှဲအပ်တော်မူ၍ဆရာတော်ဦးကဝိသည် သီတင်း
ကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့၌ ယခု စွန်းလွန်းဂူကျောင်း
တည်ရှိရာ စွန်းလွန်းချောင်းကမ်းဘေး ရှားပင်အောက်တွင်
ဝါးကွပ်ပြစ် တခုနှင့် နေထိုင်သီတင်းသုံးနေတော်မူရာတွင်
နတ်ညွှန်းရှာမှ လူအမည် ဦးဘိုး (ယခု ရဟန်းအဖြစ်နှင့်နေ
သော ဦးဣန္ဒြိယ)ဆိုသူ ဒါယကာကြီးက သုံးပင်နှစ်ဆောင်
ပိုင် ကျောင်းတကျောင်းနှင့် ကုဋိတလုံး ဆောက်လုပ် လှူ
ဒါန်းလေ၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပဌမ **စွန်းလွန်းချောက်ကျောင်း**
ဟု အမည်တွင်ရှိပြီး၊ နောက်-တရားအားထုတ်သော ဂူတွေ
များလာသည်နှင့် (**စွန်းလွန်းဂူကျောင်း**) ဟု ယခုထက်တိုင်
အမည်တွင်လေသည်။

ဤကဲ့သို့ စွန်းလွန်းဂူကျောင်းဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ကြ
သည်နှင့်အညီ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး သီတင်း
သုံးနေထိုင် သွားတော်မူသော ကျောင်းတော်ကြီးနှင့်တကွ
တရားအားထုတ်ကြသော ဂူကျောင်းများတို့သည် သာယာ
ကြည်နူးဘွယ်ကောင်းလောဂုဏ်ထူးဝိသေသများကိုဆောင်
လျက် တည်ရှိနေလေတော့သည်။

ဓမ္မစကြာတရားတော်

ဒါယကာကြီး ဒါယိကာမကြီးတို့ မချမ်းသာချင်ကြဘူးလား။ အဲသည်လို မေးတော့ မှန်လှပါဘုရား ချမ်းသာချင်တာပေါ့။ အေး ချမ်းသာချင်လျှင် မိမိကိုယ်ကိုလဲ မချစ်နှင့်၊ သူတပါးကိုလဲ မချစ်နှင့်၊ ချစ်လျှင် ဒုက္ခ ရောက်တတ်တယ်၊ ချစ်ခြင်းသမုဒယဟာ ဒုက္ခကိုသာ အကျိုးပေးတယ်။

အရှင်ဘုရားကမချစ်နှင့်ဆိုပေမဲ့ချစ်သေးတာပေါ့ဘုရား။ အဲ-ချစ်တာ မသိလို့ ချစ်တာ၊ သိလျှင် မချစ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် မသိလို့ လိုချင်၊ လိုချင်လို့ စွဲလမ်း၊ စွဲလမ်းတော့ ပြုလုပ်၊ ပြုလုပ်တော့ရရှိ၊ ရရှိတော့-ခံရ၊ ခံကြပေတော့ဟု အားပေးလိုက်ရမှာပေါ့။ မသိတာက အဝိဇ္ဇာ၊ လိုချင်တာက တဏှာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ နှစ်ပင်ပူးလို့ အကြောင်းပြုလိုက်တော့ ဇာတိတရားကြီး ရတာပေါ့။ အဲ-ဇာတိတရား ဝဋ်ကောင်ကြီး ရမှဖြင့် ခံရလိမ့်မယ်၊ မညည်းကြနှင့်၊ အဲ-သိတော့ မလိုချင် မလိုချင်တော့ မပြုလုပ်၊ မပြုလုပ်တော့မရ၊ မရတော့ ငြိမ်းတာပေါ့။

ဒါယကာ-ဒါယိကာမကြီးတို့လိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မဆိုထားဘိ၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတောင်မှ ဗောဓိပင်နှင့် ရှေ့ပလ္လင်တော်ပေါ်ကျမှ မိမိကိုယ်ကို သုံးသပ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလို မိမိကိုယ်ကို သုံးသပ်လိုက်တော့မှ ဓမ္မစက္ခုက ပွင့်သွားတယ်။ အဲဒီလို ဓမ္မစက္ခုက ပွင့်သွားတော့မှ လောကကြီးရဲ့အကြောင်းကိုသိတော်မူတယ်။ အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာ

ဘုရား ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးက ယုံ-လောကကြီး နှင်၏ အကြောင်းကို ငါသိပြီ။ ရှေးအထက်ကျော်ကာရီက လောကကြီးရဲ့ အကြောင်းကို ငါမသိ၍ တဏှာယောကျာ်း ဆောက်လုပ်ပေးတဲ့ လူ့ အိမ် နတ်အိမ်အစရှိတဲ့ အိမ်အမျိုးမျိုးကို ငါနေရတယ်။ အခုတော့ လောကကြီးရဲ့ အကြောင်းကို ငါသိပြီ။ ဘယ်လို သိသလဲဆိုတော့ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးဟာ ဖြစ်လိုက်-ပျက်လိုက်နှင့် နေတာကို မြင်ရတယ်။ အဲဒါဘဲ သတ္တဝါ-သတ္တလောကလို့ ခေါ်တယ်။ ပြုပြင် စီရင်နေတာက သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရ လောကလို့ ခေါ်တယ်။ တည်ရာမှီရာက ဩကာသ၊ ဩကာသလောကလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါဟာ အတွင်းလောက သုံးပါးလို့ ခေါ်တယ်။ အပြင်လောက သုံးပါးကတော့ သတ္တဝါ အမျိုးမျိုးတွေကို မြင်ရတယ်။ အဲဒီသတ္တဝါအမျိုးမျိုးတွေကိုဘဲ “သတ္တလောက” လို့ ခေါ်တယ်။ ပြုပြင်စီရင်နေတာက “သင်္ခါရလောက” လို့ ခေါ်တယ်။ တည်ရာမှီရာက “ဩကာသလောက” လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါဟာ အပြင်လောက သုံးပါး။

အဲဒီလို လောကကြီးရဲ့ အကြောင်းကို သိတော်မူတော့ တဏှာယောကျာ်း ဆောက်လုပ်ပေးတဲ့ လူ့ အိမ်-နတ်အိမ် အစရှိတဲ့ အိမ်အမျိုးမျိုးကို ငါပျက်ဆီး၍ ပစ်လိုက်ပြီ။ အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ကြိမ်းတော်မူတယ်။ ဘယ်လိုများ ကြိမ်းတော်မူပါသလဲဆိုတော့၊ ယုံ-တဏှာယောကျာ်း ဝဲခွပ်သမား၊ နှင် ဆောက်လုပ်ပေးတဲ့ အိမ်၏ တဏှာတည်းဟူသော အခြင်အမိုးတို့ကို ငါချိုးပဲ့၍

ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပြီ၊ ဟဲ့-အဝိဇ္ဇာကြီး၊ နှင်-ကာပေးတဲ့ထရံ အကွယ်အကာကြီးကို ငါ့ခွါလွန်၍ချပစ်လိုက်ပြီ၊ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ယက်မ-ဆင့်စသော ငြောင့်-တံသင်းတို့ ကိုလဲ ငါနုတ်ပယ်ပစ်လိုက်ပြီ၊ အဲဒီလို ကြိမ်းတော်မူတယ်။ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဟာ မြင်တော် မူတယ်၊ သိတော်မူတယ်၊ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော် မြတ်ကြီးဟာ မြင်တော်မူတော့-သိတော်မူတော့ မလိုချင်၊ မလိုချင်တော့ မပြုလုပ်၊ မပြုလုပ်တော့ မရ၊ မရတော့ ငြိမ်း တာပေါ့၊ အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး တဖန်ဇာတိတရားကြီး ရသေးသလား။

မရပါဘုရား။

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဟာ ကိုယ် တော်တိုင်မြင်တော်မူတဲ့ သိတော်မူတဲ့တရားတွေကို မိဂဒါ ဝုန်တောမှာ အရှင်ကောဏ္ဍည စသော ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့၏ အပေါင်းကို တရားဦး ဟောတော်မူတယ်။ အဲဒီလို ဟော တော်မူတဲ့ တရားက ဓမ္မစကြာ တရားလိုခေါ်တယ်၊ ဘယ် လိုများဟောတော်မူပါသလဲဆိုတော့-စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာဇောကော ဥဒပါဒိ-လိုဟောတော်မူတယ်။

အဲဒီလိုဟောတော်မူတော့ စက္ခုဥဒပါဒိ ဆိုတာ ဘာ ပါလဲဘုရားဟု အရှင်ကောဏ္ဍည မထေရ်က-မေးလျှောက် တယ်ဆိုပါတော့၊ အဲဒီလိုမေးလျှောက်တော့ စက္ခုဥဒပါဒိ ဆိုတာ ဓမ္မစက္ခုကဖွင့်ပေးတော့ မှန်တာမြင်တာပေါ့။ မှန်

တာ မြင်တယ်ဆိုတာ ဘာပါလဲဘုရားဟု ထပ်မံ၍လျှောက်ထားပြန်တော့ မှန်တာမြင်တယ်ဆိုတာ “အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါဒုက္ခော၊ ယံပိစ္ဆန္နလဘတိ တံပိဒုက္ခံ”ပေါ့။

“အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော” ဆိုတာ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်-ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးဟာ ဇာတိဖြစ်လိုက် ဇရာဖြစ်လိုက် မရဏဆိုက်လိုက်နှင့် တပြောင်းပြန်ပြန် ခံနေရတာကို မြင်ရတယ်။ အဲဒီလို မြင်ရတော့ ဇာတိဖြစ်လျှင် ဇရာမရဏ ချစ်ပါ့မလား၊ မချစ်ဘူးပေါ့။ မချစ်ပေမဲ့ ဘယ်ကစပြီး ပေါင်းသင်းလာရမှန်းမှမသိဘဲ၊ အဲဒါကြောင့် “အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော” တဲ့=မချစ်မနှစ်သက်သောသူနှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏လို ဟောတော်မူတယ်။

* အဲဒီ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးဟာ ဖြစ်ပျက်ပြီး ဆင်းရဲနေတာကို ဒုက္ခကြီးဟု ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိတယ်။ အဲဒီဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိတော့ မည်သူ့ကြောင့်တုံးဟု စိစစ်လိုက်တယ်။ အဲသည်လို စိစစ်လိုက်တော့ လုပ်ပေးတတ်တဲ့ လောဘတဏှာ သမုဒယသစ္စာကို မြင်ပါရော။ အဲသည်လို လုပ်ပေးတတ်တဲ့ လောဘတဏှာ သမုဒယသစ္စာကို မြင်တော့ နိုင်တဲ့သူက လက်ဝါးကြီးအုပ်ပြီး သိမ်းလိုက်တယ်ဆိုပါတော့၊ အဲဒီလို လက်ဝါးကြီးအုပ်ပြီး သိမ်းလိုက်တော့ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်-ဆိုတဲ့

(၁၁၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

တရားသုံးပါးဟာ တဦးနှင့် တဦး တွယ်တွယ်နေ တယ်။ ခွဲရမှာ ကြောက်မှာမေး၊ အဲသည် စိတ်-စေ တသိက်-ရုပ်ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးဟာ ဘယ်ကစပြီး ပေါင်းသင်း လာရမှန်းမှ မသိဘဲ၊ အဲဒါကြောင့် “ဝိယေဟိ ဝိဂ္ဂယောဂေါ ဒုက္ခော”=ချစ်သောသူနှင့် မပေါင်းဖော်ရခြင်းသည် ဆင်းရဲကြီးဟု ဟော တော်မူတယ်။

* အဲသည် ဒုက္ခကြီးမှ လွတ်လျှင် ကောင်းလေစွ ဟု တောင့်တတယ်။ အဲသည်လို တောင့်တထို မရခြင်း ကြောင့် ယမ္ဗိန္ဒူ နုလဘတိ တမ္ဗိ ဒုက္ခံ-လို့ မြတ်စွာ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဟောတော်မူတယ်။

* အဲသည် စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါး ဟာ တဦးနှင့်တဦး တွယ်တွယ်နေတာကို သက္ကာယ လို့ခေါ်တယ်။ လောဘတဏှာ သမုဒယကို မင်္ဂက ပယ်လိုက်တာက မဂ္ဂသစ္စာ။ အဲသည်လို မင်္ဂကပယ် လိုက်တော့ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ် ဆိုတဲ့ တရားသုံး ပါးဟာ ဖရိဖရဲဖြစ်ပြီး အကြောင်း အကျိုး ပြတ် သွားတာက နိရောဓ-နိရောဓ သစ္စာ၊ အဲသည်လို ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ ဤသစ္စာ လေးပါးကို ပိုင်းပိုင်း ခြားခြား မြင်ခြင်း ကြောင့် “စက္ခုဉ္စပါဒိ” ထင်ရှားရှိ၏လို့ ဟော တော်မူတယ်။

အဲသည်လို ဓမ္မစက္ခုက ဖွင့်ပေးတော့ မှန်တာ မြင်တယ်။ မှန်တာ မြင်တော့ မှန်တာ သိတယ်။ အဲသည်လို မှန်တာ သိခြင်း ကြောင့် “ညဏံ ဥဒပါဒိ” ထင်ရှား ရှိ၏-လို့ ဟောတော် မူတယ်။

အဲသည်လို ဓမ္မစက္ခုက ဖွင့်ပေးတော့ မှန်တာ မြင်တယ်။ မှန်တာ မြင်တော့ မှန်တာ သိတယ်။ မှန်တာ သိတော့ ပညာက ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တာပေါ့။ ဘယ်လိုများ ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်ပါသလဲ ဆိုတော့ ဤကား ရုပ်၊ ဤကား နာမ်၊ ဤကား စိတ်၊ ဤကား စေတသိက်၊ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယသစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓ သစ္စာ၊ ဤသစ္စာ လေးပါးကို ပင်လျှင် သောတာပတ္တိ မှန် သောတာပတ္တိ ဖိုလ် ခေါ်တယ်။ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယသစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊ ဤသစ္စာ လေးပါးကို ပင်လျှင် သကဒါဂါမိ မှန် သကဒါဂါမိ ဖိုလ် ခေါ်တယ်။ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယ သစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊ ဤသစ္စာ လေးပါးကို ပင်လျှင် အနာဂါမိ မှန် အနာဂါမိ ဖိုလ် ခေါ် တယ်။ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယသစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊ ဤသစ္စာ လေးပါးကို ပင် လျှင် အရဟတ္တ မှန် အရဟတ္တ ဖိုလ် ခေါ်တယ်။ ဤကား သတ္တ လောက၊ ဤကား သင်္ခါရလောက၊ ဤကား ဩကာသလော က၊ ဤကား အတွင်းလောက သုံးပါး၊ ဤကား အပြင်လော က သုံးပါး၊ အဲသည်လို ပညာက ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်

(၁၁၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ခြင်းကြောင့် “ပညာ ဥပပါဒ်” ထင်ရှားရှိ၏-လို့ ဟော
တော်မူတယ်။

ဓမ္မစက္ခုက ဖွင့်ပေးတော့ မှန်တာမြင်တယ်၊ မှန်တာမြင်
တော့ မှန်တာသိတယ်၊ မှန်တာသိတော့ ပညာက ဝေဘန္ဓိက
ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ်။ မည်သူ့ အပေါ်မှာ ပညာက ဝေဘန္ဓိက
ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်သလဲ၊ အလင်းဓာတ်ကြီးပေါ်မှာ ပညာက
ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ်။ အဲ-သည်လို ပညာက
အလင်းဓာတ်ကြီး ပေါ်မှာ ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်ခြင်း
ကြောင့် “ဝိဇ္ဇာ ဥပပါဒ်” ထင်ရှားရှိ၏-လို့ ဟောတော်မူ
တယ်။

ဓမ္မစက္ခုက ဖွင့်ပေးတော့ မှန်တာမြင်တယ်၊ မှန်တာမြင်
တော့ မှန်တာသိတယ်၊ မှန်တာသိတော့ ပညာက ဝေဘန္ဓိက
ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ်။ မည်သူ့ အပေါ်မှာ ပညာက ဝေဘန္ဓိက
ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်သလဲ၊ အလင်းဓာတ်ကြီးပေါ်မှာ ပညာက
ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ်။ မည်သူ့ အထဲမှာ ပညာက
ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်သလဲ၊ အာလောကကြီး ထဲမှာ
ပညာက ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ်။ အဲသည်လို ပညာ
က အာလောကကြီးထဲမှာ ဝေဘန္ဓိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်ခြင်း
ကြောင့် “အာလောကော ဥပပါဒ်” ထင်ရှားရှိ၏-လို့ ဟော
တော်မူတယ်။

ဓမ္မစက္ခုက ဖွင့်ပေးတော့ မှန်တာမြင်တယ်၊ မှန်တာမြင်
တော့ မှန်တာသိတယ်၊ မှန်တာသိတော့ ပညာက ဝေဘန္ဓိက

ပြုပြီးဆုံးဖြတ်တယ်။မည်သူ့ အပေါ်မှာ ပညာကဝေဘန္တိက ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်သလဲ၊ အလင်းဓာတ်ကြီးပေါ်မှာ ပညာက ဝေဘန္တိကပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ်။ မည်သူ့ အထဲမှာ ပညာက ဝေဘန္တိကပြုပြီး ဆုံးဖြတ်သလဲ၊ အာလောကကြီးထဲမှာပညာ ကဝေဘန္တိကပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက “စက္ခုဥပပါဒိ၊ ဣဏံဥပပါဒိ၊ ပညာဥပပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥပပါဒိ၊ အာလောကော ဥပပါဒိ” ထင် ရှားရှို၏-လို့ ဟောတော်မူတယ်။

ပဋ္ဌာန်း တရားတော်

ပဋ္ဌာန်းတရားတော်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူပါဟု
လျှောက်ထားရာ

သခင်နု-ရန်ကုန်မြို့မှာနေစဉ်အခါက မြင်းခြံမြို့စွန်းလွန်း
ဂူကျောင်း ဘုန်းတော်ကြီး ဦးကဝိ ရှိတယ်လို့ မကြားဘူး
လား။

ကြားပါ၏ဘုရား။

အဲဒါ ဟိတ်ခတ်တာ၊ ဟေတုပစ္စယော-လို့ခေါ်တယ်။
၎င်းနောက် သွားအုံးမှပါလေလို့-အာရုံက မဆန့်ဘူး
လား။

ဆန့်ပါ၏ဘုရား။

အဲဒီ အာရုံဆန့်တာကို အာရမ္မဏ ပစ္စယော-လို့ ခေါ်
တယ်။

(၁၂၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

နောက်တဖန် အိမ်မှာ ကျီးစားစား ခွေးစားစား ဘုန်း
တော်ကြီး၏ခြေရင်းသို့ မရောက်-ရောက်အောင် သွားအံ့မှ
ဘဲသို့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အာရုံကဆွဲလာ၍ ယခု ဘုန်းတော်
ကြီး ခြေရင်းသို့ ရောက်လာတာဟာ ဒကာကြီး လာချင်လို့
လာတာမဟုတ်ဘူး၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အာရုံက အဓိပတိ
တပ်၍ဆွဲလာခြင်းကြောင့်အဓိပတိပစ္စယော-လို့ခေါ်တယ်။

မှန်လှပါဘုရား။

အဲဒါ ဘာကြောင့် လာရတာလဲဆိုလျှင် ရှေးက ဘုန်း
တော်ကြီးနှင့် တွေ့ခဲ့ရဘူးလို့ ခုတွေ့ချင်တယ်။ ခုတွေ့ချင်လို့
တွေ့ရပြန်တယ်။ နောင်ကိုလဲ တွေ့ရလေအံ့မယ်။

ဒကာကြီး ဝက်သားများ စားဘူးသလား။

စားဘူးပါ၏ဘုရား။

အဲ-ရှေးက ဝက်သားကို စားဘူးလို့ ခု-စားချင်တယ်၊
ခု-စားချင်လို့ စားရပြန်တယ်။ နောင်ကိုလဲ စားရလေအံ့
မယ်။

ခွေးသားကော စားဘူးပါသလား။

မစားဘူးပါဘုရား။

အဲ-ရှေးက ခွေးသား မစားဘူးလို့ ခု-မစားချင်ဘူး၊
ခု-မစားချင်လို့ ခု-မစားဘူး။ နောင်ကိုလဲ စားရမှာ
မဟုတ်ဘူး။

ရှေးက သည်တရားမျိုးကို နာခဲ့ရဘူးထို ခု-နာချင်တယ်။
ခု-နာချင်ထို ခု-နာရပြန်တယ်။ နောင်ကိုလဲ နာရလေအံ့
မယ်။

အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည ပစ္စည်း
ဆက်မသွားပေဘူးလား။

သွားပါ၏ဘုရား။

ဘုန်းကြီး၏ခြေရင်းရောက်တော့ ဘုန်းကြီးက ရှေးဦးစွာ
ဘုရားကန်တော့၊ မေတ္တာရှိ၊ အမျှဝေ၊ မိမိ ခန္ဓာကိုယ်ကို
ဘုရားလှူ၊ နှာသီးဖျားမှာ စိတ်ကိုထား၊ လေတိုးထိတော့
သိလိမ့်မယ်။ သိတဲ့အပေါ် သတ်ထားရမယ် ပြောတော့
နိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယ ပစ္စယော-လို့ခေါ်တယ်။

မှန်လှပါဘုရား။

အားထုတ်ဆဲ အခိုက်အတန့်မှာ မျက်စိကကော တောင်
ကြည့် မြောက်ကြည့် ကြည့်သေးရဲ့လား။

မကြည့်ပါဘုရား။

နားကကော-ဟိုထောင်-သည်ထောင် ထောင်သေးရဲ့
လား။

မထောင်ပါဘုရား။

နှာခေါင်းကကော ဟိုရှု သည်ရှု ရှုသေးရဲ့လား။

မရှုပါဘုရား။

ပါးစပ်ကကော ဟိုစားချင်သည်စားချင်ရှိသေးရဲ့လား။

မရှိပါဘုရား။

(၁၂၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးကကော ဟိုသွားချင် သည်သွားချင်
ရှိသေးခဲ့လား။

မရှိပါဘုရား။

အဲ-စက္ခုန္ဓေ၊သောတိန္ဓေ၊ဃာနိန္ဓေ၊ဇိဝိန္ဓေ၊ကာယိန္ဓေ၊
သိတဲ့ ဣန္ဒြေငါးပါး မလုံဘူးလား။

လုံပါ၏ဘုရား။

အဲဒါ ဣန္ဒြိယပစ္စယော-လို့ ခေါ်တယ်။

မိမိနှာသီးဖျားမှာ လေတိုးတာကို သတိနှင့် သုံးသပ်ပါ
များသော် ဈာန်၏သတ္တိ ပြစ်ပေါ်၍ လာလိမ့်မည်၊ ဈာန်ဆို
တာ ကိလေသာ လောင်ကျွမ်းခြင်းကို ဈာန်ဟုခေါ်သည်။
အဲဒါ ဈာနပစ္စယော-လို့ ခေါ်တယ်။

မှန်လှပါဘုရား။

ဘုန်းကြီးက ခန္ဓကိုယ်တွင် ပူမှန်း သိတဲ့ အပေါ်မှာ
သတိထား၊ ပူမှုနှင့် သိမှု ချုပ်လိမ့်မယ်။

အေးမှန်းသိတဲ့အပေါ် သတိထား၊ အေးမှုနှင့် သိမှုချုပ်
လိမ့်မယ်ဆိုတော့ မဂ်ခရီးရောက်ခြင်းကြောင့် မဂ္ဂပစ္စယော-
လို့ခေါ်တယ်။

မှန်လှပါဘုရား။

၎င်းမဂ်ခရီးသို့ သွားပါများ၍ သမာဓိ ကြီးထွားလာ
သော် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အမြင်သန်၍လာခြင်းကြောင့်မရှိတာ
ကို ကျေးဇူးပြုလိမ့်မယ်၊ ရှိတာကိုလဲကျေးဇူးပြုလိမ့်မယ်။

မရှိတာက ငါ့ခြေ၊ ငါ့ထက်၊ ငါ့ခေါင်း၊ ရှိတာက-စိတ်
စေတသိက်-ရှင်-နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ပရမတ္ထတရားထဲ။

ကင်းတာကိုလဲ ကျေးဇူးပြုထိခိုက်မယ်၊ မကင်းတာကိုလဲ
ကျေးဇူးပြုထိခိုက်မယ်။ မကင်းတာက-သင်္ခါတဘေတ်၊ ကင်းတာ
က-အသင်္ခါတဘေတ်မဟုတ်ထား။

ဟုတ်ပါ၏ဘုရား။

အဲဒါ အတ္ထိပစ္စယော၊ နတ္ထိပစ္စယော၊ ဝိဂတပစ္စယော၊
အဝိဂတပစ္စယော-ထို့ခေါ်တယ်။

* ၎င်းပစ္စာန်းစေသနာတော်ကို ထိုရင်းပစ္စည်းထောက် ဖော်
ပြလိုက်သည်။

ပဋ္ဌာန်းစေသနာတော်ကြီး ပြီးပြီ။

အနုကယကို မဂ်က ပယ်ပုံ။

မေး ... အနုသယကို မဂ်ကပယ်ပုံ အလုံးစုံကို ဟောကြား
တော်မူပါဘုရား။

ဖြေ... ဒကာကြီး - မြင်တတ်သော တရား၊ မြင်အပ်သော
တရား၊ သိတတ်သော တရား၊ သိအပ်သော တရား။
ပယ်တတ်သော တရား၊ ပယ်အပ်သော တရား။
ပြတ်သော တရားရယ်လို့ ရှိတယ်။ ဝိပဿနာတရား
အလုပ်ကိုအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တယော့

(၁၂၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

သည် စိတ်-စေတသိက်-ရုပ် ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးကို
ပိုင်းပိုင်းခြားခြားမြင်သောအခါ ကြီးစွာသော ဒုက္ခ
ကြီးပါကလား၊ ဒီဒုက္ခကြီးဟာ မည်သူ့ ကြောင့်လဲထို
စိစစ်လိုက်တော့လုပ်ပေးတတ်တဲ့ လောဘတည်းဟူ
သော သမုဒယကို မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် မဂ်က
အနုသယကို ပယ်သတ်လိုက်ပါရော။

၎င်းစိတ်-စေတသိက်-ရုပ်-နိဗ္ဗာန် မြင်တတ်ထာက ဓမ္မ
စက္ခု၊ မြင်အပ်ထာက သစ္စာလေးပါး၊ သိတတ်ထာက
ညှက်၊ သိအပ်ထာက သစ္စာလေးပါး၊ ပယ်တတ်ထာက
မဂ်၊ ပယ်အပ်ထာက သမုဒယ၊ ပြတ်ထာက နိရောဓေ
ခေါ်တယ်။

လောကသုံးပါး

၎င်းစိတ်-စေတသိက်-ရုပ်-မြင်တာကိုပင် သတ္တဝါသတ္တ
လောကလို့ ခေါ်တယ်။ ပြုပြင်တာဆို သင်္ခါရလောကလို့
ခေါ်တယ်။ သတ္တဝါတို့၏တည်ရာမှီရာ ဘုံဗိမာန်၏ တည်ရာ
မှီရာကို ဩကာသ လောက-လို့ ခေါ်တယ်။

ဥာဏ်သုံးပါး

၎င်းစိတ်, စေတသိက်, ရုပ်, မြင်တာကို သစ္စညှက်-လို့
ခေါ်တယ်။

မဂ်ကိစ္စကို ကိစ္စညွှန်ထိုးခေါ်တယ်။
အနုသယကို မဂ်က ပယ်သတ်လိုက်တော့ အကြောင်
အကျိုးပြတ်တာကိုပင် ကတညွှန်ထိုးခေါ်တယ်။

ပရိညာ သုံးပါး

၎င်းစိတ်-စေတသိက်-ရုပ်ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါး မြင်တာ
ကိုပင် ညတပရိညာထိုး ခေါ်တယ်။ မည်သူ့ကြောင့်လဲလို့
စိစစ်တာကို တိရဏ ပရိညာထိုး ခေါ်တယ်။ မဂ်က အနု
သယ ပယ်တာကို ပဟာနပရိညာထိုးခေါ်တယ်။

ဝဋ်သုံးပါး

၎င်းစိတ်-စေတသိက်-ရုပ် တို့၏ အပေါင်း အစုသည်
ကိုလေသာဝဋ်။
ကုသိုလ် အကုသိုလ်က ကမ္မဝဋ်။
တပြောင်းပြန်ပြန် ခံနေရတာကပိပါကဝဋ်-ခေါ်တယ်။

ဧဇယျံတရား ငါးပါး

၎င်း စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်ကို သင်္ခါရက စုပေးတော့
သိမှု မှတ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အဲ-စုပေးတာက သင်္ခါရ၊
ဖြစ်ချုပ် ဖြစ်ချုပ်နှင့် ဖောက်ပြန်တာက ပိကာရ၊ မြေ-ရေ-
လေ-မီး ဓာတ်ကြီးလေးပါးက လက္ခဏ၊ နိဗ္ဗာန်က နိဗ္ဗာန်၊
ဤကားရုပ်-ဤကားနာမ်-ဤကားစိတ်-ဤကား စေတသိက်
ထိုးပါးစပ်က ပြောတာကို ပညတ်ထိုးခေါ်တယ်။

(၁၂၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

၃၃၁၀-ခု၊ ဝါခေါင် လဆုတ် ၁၄-ရက် ကြာသပတေးနေ့
ည ၈-နာရီအချိန်တွင် ပြည်ထောင်စုပြန်ပာနိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသ
နာနက္ခယအဖွဲ့ဝင် ဇော်ကြီးချုပ်ဟောင်းသခင်နုက ပြင်းမြဲစွန်းလွန်း
စူးကျောင်း၊ ကပ္ပဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား လျှောက်
ထားသော.....

ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ

မေး....တထောင့်ငါးရာ တည်းဟူသော ကိလေသာဟာ
ခန္ဓာကိုယ်ကြီးတွင် ဘယ်နေရာမှာ ကိန်းပါသတုံး
ဘုရား။

ဖြေ ...သိချင်သလား သိချင်လျှင် ဇာတိမြင်အောင်ကြည့်၊
ဇာတိကိန်းတယ်။

မေး....ဘယ်လိုဇာတိ ဘယ်လိုမြင်အောင် ကြည့်ရမှာတုံး
ဘုရား။

ဖြေ....မြေ, ရေ, လေ, မီး ဓာတ်ကြီးလေးပါး ရှိတယ် မဟုတ်
လား၊ ၎င်းဓာတ်ကြီးလေးပါးကိုသင်္ခါရကပြုပြင်ပေး
တော့ သိမှု, မှတ်မှု, ခံစားမှု, ပြစ်ပေါ်၍လာတယ်။
အဲဒါဇာတိတဲ့၊ အဲသည်ဇာတိကို မြင်အောင်ကြည့်၊
သိလိမ့်မယ်။

မေး....နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းကို အမိန့်ရှိတော်မူပါ ဘုရား။

ဖြေ....နိဗ္ဗာန်အကြောင်း သိချင်သလား၊ သိချင်လျှင် ဘင်
စွန်းမြင်အောင်ကြည့်က သိလိမ့်မယ်။

မေး...ဘယ်လို ဘင်စွန်း ဘယ်လို မြင်အောင် ကြည့်ရမှာ
တုံး ဘုရား။

ဖြေ...ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်သည် မိမိ ခန္ဓာကိုယ်ကို
သတိနှင့်သုံးသပ်၍သမာဓိကြီးထွားလာသော် စိတ်၊
စေတသိက် ရှုပ်ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးကို ပိုင်းပိုင်း
ခြားခြား မြင်သောအခါ-သည်ဒုက္ခကြီးဟာ ဘယ်
သူ့ကြောင့်လဲလို့ စိစစ်လိုက်တော့ လုပ်ပေးတတ်တဲ့
လောဘတည်းဟူသော သမုဒယကိုမြင်တော့ မဂ်က
အနုသယကို ပယ်သတ်လိုက်တာနှင့် ဥပါဒ်-ဋီ-ဘင်
ဆိုတဲ့ အကြောင်းအကျိုး ပြတ်တာကို ဘင်စွန်းဟု
ခေါ်တယ်။ အဲဒီဘင်စွန်းကို ပြောတာ။

နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ပြီးပြီ။

မေး...မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ထိတော့ သိတယ်လို့ ပြောတယ်
ဘုရား။ သိတယ်ဆိုတာ သူ့ချည်းဘဲ သိတာလား၊
သူတကာနှင့် ရောစပ်မှ သိတာလားဘုရား။

ဖြေ...ရောစပ်မှသိတယ်။

မေး...ရောစပ်သူ ထည့်ပေးပါဘုရား။

ဖြေ...ဝေဒနာ-သညာ-ဝိညာဏ်-ထိုသုံးချက်စုမှ သိမှုဖြစ်
တယ်။

မေး...စုပေးတဲ့သူ ရှိသေးသလားဘုရား။

ဖြေ...ရှိတယ်။

(၁၂၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

မေး.....ရှိလျှင် ထည့်ပေးပါဘုရား။

ဖြေ....ဝေဒနာ-သညာ-ဝိညာဏ် ထိုသုံးချက်ကို သင်္ခါရက မြေ-ရေ-လေ-မီး ဓာတ်ကြီး လေးပါး တံခါးမှာ စုပေးတော့ သိမှု-မှတ်မှု-ခံစားမှု ဖြစ်ပေါ်၍ လာ သည်ကို သိတယ်လို့ ခေါ်တယ်။

သိသောအကြောင်း ပြီးပြီ။

မေး....“လူတို့ပြည်တွင်၊ သစ်လေးပင်။ သေစေလို ရေအေး လောင်း။ ရှင်စေလို ရေနွေးလောင်း” ဟူသော အမေးကို ဖြေရှင်းတော်မူပါဘုရား။

ဖြေ....“လူတို့ပြည်တွင်၊ သစ်လေးပင်” ဆိုရာ၌ လူ့ပြည်- နတ်ပြည်-ဗြဟ္မာ့ပြည်ရယ်လို့ လောက ဝေါဟာရ အားဖြင့် ရှိတယ်မဟုတ်လား။ ရှိပါတယ်ဘုရား။

ဘယ်ပြည်များ ဘုရားပွင့်တယ်လို့ကြားဘူးသတုံး။

လူ့ပြည်၌ ကြားဘူးပါတယ်ဘုရား။

အဲ-ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုမက ပွင့်တော်မူကြတဲ့ဘုရားရှင်များ မှာ သစ္စာလေးပါး နှင့်သာ ပွင့်ခြင်းကြောင့်-“လူတို့ပြည် တွင်-သစ်လေးပင်”ဟု ဆိုပါသည်။

“သေစေလို-ရေအေးလောင်း”ဆိုရာ၌ မဝင်ရေကို ဆို သည်။

“ရှင်စေလို-ရေနှေးလောင်း”ဆိုရာ၌ လောဘ,ဒေါသ, မောဟကို ဆိုသည်။

မေး....“ထင်းမရှိ - တောသုံးထောင်၊ ရေမရှိ - မြစ်လယ် ခေါင်၊ နှမ,မရှိ-ခြောက်ယောက်မောင်”ကို ဖြေရှင်း တော်မူပါဘုရား။

ဖြေ....ဘုရားအစရှိသော အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့မှာ ကာမ, ရူပ, အရူပဆိုတဲ့ တောသုံးထောင်ထဲတွင်နေ ငြားသော်လည်း ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များမှာ လောင်စာမရှိ ၍ “ထင်းမရှိ တောသုံးထောင်”ဟု ခေါ်သည်။

သတ္တဝါတို့၏အာရုံမှာ မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ တသွင်သွင် စီးဆင်းငြား သော်လည်း ဘုရား အစရှိသော အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့မှာ အာရုံယိုစီးခြင်း မရှိတာကို “ရေမရှိ မြစ်လယ်ခေါင်”ဟု ခေါ်သည်။

ဘုရား အစရှိသော အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့မှာ မျက်စိ, နား, နှာခေါင်း, ပါးစပ်, ကာယ, မနု, တံခါးခြောက် ပေါက်ပင် ရှိငြားသော်လည်း အာရုံလိုက်စားခြင်း မရှိတာ ကို “နှမ-မရှိ ခြောက်ယောက်မောင်”လို့ ခေါ်သည်။

မေး....“မထိုင်ခင်က ခြေဆင်း၊ မလင်းခင်က ရောင်နီလာ၊ မချက်ခင်က တမင်း၊ မကျက်ခင်က စားပြီးပြီ၊ မရက် ခင်က ပုဆိုး၊ မချုပ်ခင်က ဝတ်ပြီးပြီ” ၎င်းအမေးကို ဖြေကြားတော်မူပါဘုရား။

ဖြေ....အဲဒါ ဝိတက်လို့ခေါ်တယ်။

(၁၃၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

မေး...အကြောင်းပြ ဘုရားတဆူတဆူလျှင် သင်္ချေနှစ်ဆယ် ကုဋေရှစ်ဆယ် ခိုယ်ခြေတသိန်း ကျွတ်တမ်းပင်သွား တယ်လို့ ကြားဘူးပါတယ်။ ကျန်သောသတ္တဝါဟာ ရောသလား၊ မရောဘူးလား-ဘုရား။

ဖြေ...ဒကာကြီး မေးတဲ့ အတိုင်းဘဲ ရောသလား-ရော တယ်။ မရောဘူးလား-မရောဘူး။

မေး...ရောတာဘယ်လို၊ မရောတာဘယ်ပုံဆိုတာ သိလို ကြောင်းပါဘုရား။

ဖြေ...“ရောတယ်” ဆိုတာက ဥပမာ-ဒကာကြီး အိမ်မှာ လူဆယ်ယောက်ရှိတယ် ဆိုပါတော့၊ ငါးယောက် ဆင်းသွားလျှင် ဆင်းသွားသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ရောတာပေါ့။

“မရောဘူး” ဆိုတာကစိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန် ဆိုတဲ့ ပရမတ္ထတရား မရောဘူး။

အဘိဓမ္မာ ပြီးပြီ

မေး...အရှင်ဘုရားတို့ ရဟန်းများမှာ မိမိကိုယ်ကိုမိမိသွေး ထွက်အောင်လုပ်ရုံမျှဖြင့် ဒုက္ခနှင့်အာပတ်တပ်သလား မတပ်ဘူးလားဘုရား။

ဖြေ...တပ်တယ်။

မေး...ဒါဖြင့်လျှင် ဘုရားထက်ထက်က ရဟန်းတပါးဟာ မိမိ၏လည်ပင်းကို ဓားနှင့်ထိုးပြီး ဝေဒနာရှုတာနှင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဆိုက်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုဘွားတယ်လို့ ကြားဘူးပါတယ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်နှင့် တကွ မဂ်ဖိုလ်သို့ ဆိုက်ပါသလား ဘုရား။

ဖြေ...ဆိုက်တာ မှန်တယ်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်မရှိလို့ဆိုက်တာ။

မေး...ဒါဖြင့်ဘုရား အရှင်ဘုရားတို့မှာ သွေးထွက်ရုံမျှနှင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ် တပ်တာ ယခုတော့ သွေးထွက်ရုံမျှ မက အသေတောင် သတ်တာဘဲ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် မသင့်ပေဘူးလားဘုရား။

ဖြေ... မသင့်ဘူး၊ ဥပမာ ဒကာကြီး ပစ္စည်း မကိုင်နှင့်လို့ မတားမြစ်ခင် ဘုန်းကြီးက ကိုင်လိုက်ပြီ၊ ဘုန်းကြီး၌ အပြစ်ရှိသလား။ မရှိပါဘုရား။

တားမြစ်ပြီးမှ ကိုင်တော့ကော။
အပြစ်ရှိပါ၏ဘုရား။

အဲသည် ဥပမာအတိုင်းဘဲ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာလဲ အပြစ်မရှိ တာလဲမှန်တယ်။ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်တာလဲ မှန်တယ်။

ကျေနပ် ဝမ်းမြောက်ပါ၏ဘုရား။

ဝိနည်း ပြီးပြီ။

(၁၃၂) စွန်းလွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

မေး...တခုလဲ လျှောက်ပါရစေဘုရား၊ သုတ်မဟာဝါပါဠိ
တော် မဟာပရိနိဗ္ဗာန် သုတ်ထဲမှာ ဘုရား၏ဓာတ်
တော်ဝေခန်း တွေပါတယ်။ ၎င်းသုတ်ကို ဘုရား
ဟော ပါဠိတော်လိုလဲ ပြောပါတယ်။ ဓာတ်တော်
များကို ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် မပြုမီက ဝေခွဲပါသလား၊
သို့တည်းမဟုတ် မည်သူဝေခွဲသတုံးဘုရား။

ဖြေ...“ဝေမေသုတံ-သင်္ဂဟေသတံ”

ကျေနပ်ပါ၏ဘုရား။

ယုတ္တန်ပြီးပြီ။

မေး...ရဟန်းများ၌ သိအပ်သောတရားငါးပါးကို အမိန့်
ရှိတော်မူပါဘုရား။

ဖြေ... (၁) အလိုရှိခြင်း။

(၂) ကျက်စားခြင်း။

(၃) ဆောက်တည်ခြင်း။

(၄) နှလုံးသွင်းခြင်း။

(၅) ပြီးဆုံးခြင်း။

အလိုရှိတာကဘာကိုအလိုရှိသတုံးဆိုလျှင် သုခချမ်းသာ
ကို အလိုရှိတယ်။

ပညာကို ကျက်စားတယ်။

သီလ, သမာဓိ, ပညာကို ဆောက်တည်တယ်။

ကြောင့်ကြမှု, တောင့်တမှု ကင်းတာကိုနှလုံးသွင်းတယ်။

နိဗ္ဗာန်ကို ပြီးဆုံးတယ်။

အဲဒါ-ရဟန်းများ၌ သိအပ်သောတရား ငါးပါးဘဲ။

သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါး
တရားတော်

ကောရဗ္ဗပြည့်ရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ကြွေအန်ကစား ဝါသနာထုံသည့်အတိုင်း တနေ့သောအခါ တောဂဝတီ တိုင်းပြည်မှ ဝိမလဒေဝီအမည်ရှိ မိဖုရားကြီးသည် ကောရဗ္ဗ တိုင်းပြည် ဘုရင်မင်းမြတ်ထံတွင်ရှိသော ဝိဓူရအမတ်ကြီး၏ နှလုံးသည်းပွတ်ကို စားလိုသောချင်ခြင်းတပ်သတဲ့။ အဲဒီလို ချင်ခြင်း တပ်ကြောင်း တပင်တိုင် နန်းပြာသာဒ်တွင် တယောက်ထည်းနေထိုင်သော သမီးတော်ဣရာဏသီကကြား သိလေရာ သမီးတော်က ငါ၏မယ်တော်ချင်ခြင်းတပ်ခြင်း ကို ငါဖြေမှတော်မည်။ ငါ့ကဲ့သို့သော သမီးရှိပါလျက် ငါ၏မယ်တော် အသက်သေရမည်ဆိုလျှင် ရာဇဝင်ရိုင်းတော့ မယ်၊ မယ်တော်မသေရအောင် ငါ့ကြံဆောင်မည်ဟု ယုံကြည်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ချပြီး မယ်တော်ထံပါးသို့ သွားရောက်၍ မယ်တော်ဘုရား-ဝိဓူရအမတ်၏ နှလုံးသည်းပွတ်ကို သမီးတော်ရအောင်ကြံဆောင်ပါမည် စိတ်ချမ်းသာအောင် နေပါတော့ဟု မယ်တော်အားလျှောက်ထားပြီးထွက်ခွာသွားသတဲ့။

ဣရာဏသီ သမီးတော်သည် ယုဂန္ဓါရ တောင်ထိပ်ပေ၎် တက်၍ ချိုတေးသံသာဟောပြောပြော သီချင်းများကိုသီဆိုရင်း ဒန်းစီ၍နေဒါပေ။ အဲဒီလို ဒန်းစီးနေစဉ် ပုဏ္ဏက ဘီလူးကလဲ လမ်းလျှောက်ရင်း သာဏာယုသောချိုတေးသံသဒ္ဓါ ရုံကလေးကိုကြားလိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် နားဝင်ချိုပြီး

ဝိတိဖြစ်ကာ “စိတ်နောက်ကိုယ်ပါ လိုက်မြဲသာတည်း” ဆိုသကဲ့
သို့ အသံကြားရာ အရပ်သို့ ရွှေရှုသွားရာတွင် ဣရာဏသီကို
မြင်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် တဏှာ၊ တည်းဟူသောဘီလူး
သည် ပုဏ္ဏကတွင် ပူးဝင်ဖမ်းစားလေ၏။ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်
ပြီး အကြောင်းကို မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ် အလိုရှိတာကို ကြံ
ဆောင်ပေးနိုင်ပါက သင်ပြောတဲ့အတိုင်း ကျွန်ုပ်လိုက်နာ
ပါမည်ဟု ပြောတော့ ပုဏ္ဏကဘီလူးက ဒါဖြင့်ရင်ကောင်း
ပြီ သင်အလိုရှိတာကို ပြောပါ ကျွန်ုပ် ကြံဆောင်ပါမည်။
ထိုအခါ ဣရာဏသီက ကောရဗ္ဗတိုင်း ပညာရှိ ဝိဓူရအမတ်
ကြီး၏ နှလုံးသည်းပွတ်ကို အလိုရှိပါတယ်။ အဲဒါ ရလျှင်
သင်၏ အလိုကို ပြည့်နိုင်ပါမယ်။ မရလျှင် သင်၏အလိုကို
အကျွန်ုပ် မလိုက်နိုင်ပါလို့ ပြောလိုက်တော့ ပုဏ္ဏကဘီလူး
က ကောင်းပါပြီ ရအောင် ကြံဆောင်၍ ပေးပါမည်ဟု
ဝန်ခံ၍ ထွက်သွားလေ၏။

ပုဏ္ဏက ဘီလူးက ငါသည် ဤအတိုင်း သွားလို့တော့
မတော်ပေဘူး ပတ္တမြားနှင့်မြင်းကိုယူ၍ အမည်ကို ကဉ္စန
လုလင်လို့ပြောင်းပြီးသွားမှဘဲဟုအကြံဖြစ်ကာ တရှိန်တည်း
နှင့် နန်းတော်တံခါးဝသို့ရောက်ပါရောတဲ့၊ ရောက်သည်နှင့်
တပြိုင်နက် တံခါးမှူးထံ ဝင်ခွင့်တောင်းပြီး-ဘုရင့်ရွှေတော်
မှောက်ရောက်ပါရောတဲ့ဘုရင်ကလည်းဘယ်လိုအကြောင်း
ကြောင့် ရောက်လာကြောင်းကိုမေးမြန်းရာ မှန်လှပါဘုရား
အရှင်မင်းကြီးနှင့် ကြွေအန်ကစားလိုသော ဆန္ဒရှိပါသဖြင့်
ရောက်ရှိလာကြောင်းပါဘုရားဟု ယျှော့်ကြားသော အခါ
ဘုရင်မင်းမြတ်က ငါနှင့်ကြွေအန်ကစားဘို့ရန် ဘာများပါ

ဗလလို့မေးမြန်းပြန်တော့ ပတ္တမြားနှင့်မြင်းပါလာကြောင်း
 လျှောက်ထားရသတဲ့၊ ဒါဖြင့် ပတ္တမြား နှင့် မြင်း ဘယ်
 လောက်အတိုးထိုက်တန်သလဲလို့ မေးမြန်းပြန်ရာ။ ပတ္တမြား
 သည် နှစ်ပြည်သာသာ တန်ပါသည်ဘုရား။ မြင်းကော-
 မြင်းတော့ စီးပြပါမည်ဘုရားဟု လျှောက်ထား၍ ကဉ္စန
 လှလင်သည် ပတ္တမြားကိုကိုင်ပြီး မြင်းပေါ်သို့တက်ခါစိုင်း
 ထိုက်သော် မီးစကြီးကို လက်နှင့် ကိုင်ဓမ္မနေဘိသကဲ့သို့
 ပတ္တမြားချင်း မြင်းချင်း ဆက်သွားတာကို မြင်တော့မှ မင်း
 ကြီးက အင်း-ပတ္တမြားကလဲ ပတ္တမြား၊ မြင်းကလဲ မြင်းထဲ
 ဟု-ဆိုကာ ရှေးအခါကဝါမမြင်စကား ယခုမှငါနှင့်ထိုက်
 တန်လို့ရောက်လာတယ်၊ ဒီဘခါလဲ ငါနိုင်မှာထဲဟုသဘော
 ကျသော အမှုအရာနှင့် ကိုင်း-ကစားကြစို့ ဟု ဆိုကာ အန်
 စာတုံးကို ပြင်ကြသတဲ့၊ အ-အန်စာတုံးကိုပြင်ပြီး၍ ကစား
 မည်အပြုတွင် ကဉ္စနလှလင်က ပြောသည်မှာ အရှင်မင်း
 ကြီး-အကျွန်ုပ်ကရှုံးခဲ့သော် ပတ္တမြားနှင့် မြင်းကို ပေးမည်၊
 အရှင်မင်းကြီးကရှုံးခဲ့သော်ဘာပေးမှာတုံး၊ အို-ငါ့အသက်
 နှင့် မိဖုရားကိုချန်လှပ်၍ ငါပိုင်ပစ္စည်း အကုန်ပေးမယ်ဟု
 ဝန်ခံပြီးနောက် ကစားကြရာ ပထမအကြိမ်မှာ ပတ္တမြားနှင့်
 ကစားတယ်၊ ထီးချက်စောင် နှစ်သမီး၏ မ-စမှုကြောင့်
 မင်းကြီးကနိုင်သွားတယ်၊ နိုင်တော့ ပတ္တမြားကိုရတာပေါ့။
 ဒါနဲ့ ကဉ္စနလှလင်က နယ်ထိလူး ဖြစ်သည်အားလျော်စွာ
 သယ်-ငါ၏ရန်သူ မည်သူရှိပါလိမ့်မဟုတ်ဘူးဆိုကာ အရှေ့
 အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ အောက်၊ အထက်သို့ ကြည့်
 တော့ ထိုနတ်သွီးကို မြင်ပါရေတဲ့၊ မြင်တာနှင့်တပြိုင်တည်း

ငါကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို သင်ဘာမှတ်လို့တားမြစ်ရတာတုံး
 ဝေးရာသို့ ပြေးရော့လဟယ်ဆိုပြီး မျက်စောင်းနှင့် ခဲလိုက်
 တာ ဝေးရာသို့ပြေးရပါရော့တဲ့၊ တဖန် ထပ်မံကစားပြန်ရာ
 ကဉ္စနုလုလင် နိုင်ဘွားရော့တဲ့၊ ဒီတော့မှ ကဉ္စနုလုလင်က
 မင်းကြီးနှင့်အကျွန်ုပ် ကစားကြရာတွင် အကျွန်ုပ်က တခါ
 သာရှုံးတယ်၊ မင်းကြီးက နှစ်ခါရှုံးတယ်၊ ကိုင်း-ကျွန်ုပ်လိုရာ
 ပေးလော့ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုအခါမင်းကြီးက ငါပိုင်ပစ္စည်း
 ရွှေတိုက် ငွေတိုက် ကျောက်သံပတ္တမြား တိုင်းပြည်နှင့်တကွ
 ငါပိုင်ပစ္စည်းကို ယူလော့ဟုပြောရာတွင် ကဉ္စနုလုလင်က
 ငြင်းပယ်သတဲ့၊ ဒါဖြင့် သင်ဘာကိုများ အလိုရှိပါသလဲလို့
 ဘုရင်းမင်းမြတ်က မေးပြန်တော့၊ ကဉ္စနုလုလင်က အရှင်
 မင်းကြီးထံမှ ပညာရှိ ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးကို လိုချင်တယ်လို့
 ပြောတော့ မင်းကြီးက ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးကို ငါမပိုင်ဘူး။
 ပုဂ္ဂိုလ်သားက သင်မင်းကြီး ပိုင်တယ်။ မင်းကြီးကလဲ ငါ
 မပိုင်ဘူး။ ဒါဖြင့် ပရိသတ်အလယ်မှာ ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးကို
 မေးပါရစေ၊ အကယ်၍ ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးကပိုင်တယ်ဆိုလျှင်
 ပေးမလားလို့မေးပြန်သတဲ့၊ ပေးမည်ဟု မင်းကြီးက ကတိပြု
 ရသတဲ့၊ ကိုင်း-ဒါဖြင့် ကောင်းပြီ ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးနှင့်တကွ
 ပရိသတ် ဗိုလ်ပုံအလယ်တွင် မေးမြန်းကြသတဲ့၊ ဒီတော့
 မင်းကြီးက ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးအား ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်
 မပိုင်ဘူးလို့ပြောဆိုရန် မှာကြားနေစဉ် ကဉ္စနု လုလင်က
 မင်းကြီးထံ ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးနှင့်စကားပြောရန် ခွင့်တောင်း
 သတဲ့၊ ခွင့်ရတာနှင့် ကဉ္စနုလုလင်က အသင်ဝိဇ္ဇာရ-ဘာဆု
 များ ဟောင်းသတုံး၊ ငါဘုရား ဆုတောင်းတယ်၊ ဒါဖြင့်

အသင်သည် သူတော်ကောင်းကြီးဘဲ၊ သူတော်ကောင်းဆို
 တာ လိမ်ပြောမှာ မဟုတ်ဘူး၊ မှန်တာပြောမှာပေါ့၊ အေး-
 ငါလိမ်မပြောဘူး၊ ဟုတ်တာ မှန်တာပြောမည်။ ကောင်းပြီ
 ဒါဖြင့် သင့်ကို မည်သူပိုင်သင်ကို မေးတယ်၊ သည်တော့
 ဝိဇ္ဇာရက ငါဟာ-ကျွန်ဆယ်ပါးတွင် ဟပါးအပါအဝင် ဖြစ်
 သောကြောင့် မင်းကြီးက ပိုင်ကယ်လိုပြောသံတဲ့။ ထိုအခါ
 ကဉ္စနလုလင်က ကိုင်း-ပရိသတ်ထို့ ဤကဏ္ဍတယ် မဟုတ်
 လား၊ မင်းကြီးပိုင်တယ်လို့ပြောဟယ်၊ က-မင်းကြီး ပေးပေ
 တော့ဟု ဆိုလေ၏။

မင်းကြီးက ခုနစ်နှစ်လောက်ဆိုင်းပါအုံး၊ မဆိုင်းနိုင်ဘူး၊
 အရေးကြီးတယ်။ ခုနစ်နှစ် မဆိုင်းနိုင်လျှင် ခုနစ်လလောက်
 ဆိုင်းပါ၊ မဆိုင်းနိုင်ဘူး။ ဒါဖြင့် ခုနစ်ရက်လောက်ဆိုင်းပါ၊
 အင်း...ခုနစ်ရက်တော့ ဖြစ်နှစ် ဆိုင်းရတာပေါ့လေ - ဟု
 ကဉ္စနလုလင်က ဝန်ခံလိုက်သတဲ့။ အသည်လို ဝန်ခံစကား
 ရမှ မင်းကြီးကဝိဇ္ဇာအမတ်ကြီးကိုခေါ်ပြီးလျှင် အသင်ဝိဇ္ဇာ
 အမိန့်တော်ကို နာခံလော့၊ ယနေ့မှစ၍ ခုနစ်ရက်မြောက်
 သကာလ ကဉ္စနလုလင်နောက်သို့ လိုက်ရမည်ဟု အမိန့်
 တော်ပြန်ပြီး မျက်နှာတော်လွဲသွားလေ၏။ မင်းကြီး၏အမိန့်
 တော်ကို ကြားရတော့ ဝိဇ္ဇာအမတ်ကြီးက ညည်းညူသတဲ့၊
 ဩော် ပညာနည်းလိုက်လေကောရဗ္ဗမင်းရယ်... အခြား
 သော တိုင်းပြည်များက ကြားလို့မှ မတော်ပါ ကလား၊
 ငါကဲ့သို့သော ပညာရှိတယောက် ရန်သူနောက်ထည့်လိုက်
 တယ်လို့ အများက ကဲ့ရဲ့မှာ စိုးပါဘိနော်၊ လူမှန်းလဲမသိ၊

(၁၃၈) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဘိလူးမှန်လဲမသိ၊ဖနောင့်လဲတိုတယ်၊ မျက်တောင်လဲမခတ်
ဘူး၊ အရိပ်လဲမထွက်ဘူး၊ သည်အင်္ဂါကို သူမသိဘူး၊ ပညာ
နည်းလိုက်တာ၊ ငါရန်သူ့နောက် လိုက်ရတာ ကိစ္စမရှိပါ
ဘူး၊ လူအများ ဝိုင်းကဲ့ရဲ့မှာစိုးပါဘိနော်လို့ ညည်းညူရင်း
အသင် ကဉ္စနလှလင် အိမ်သွားကြဖို့ရဲ့ဟု ခေါ်ကာ နေ
အိမ်သို့သွားကြသတဲ့၊ အိမ်ရောက်တော့ သားသွီးဆွေမျိုး
ထွေကိုစုရုံးပေးပြီး “ထိမှု-သိမှု၊ ထိုနှစ်ခုသတိကြပ်ကြပ်ပြု” ဆိုတဲ့
တရားတော်ကြီးကို အဓိကထားပြီး ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ
ဟောကြား ဆုံးမတော်မူသတဲ့။

ဘယ်လိုများ ဟောကြားဆုံးမသလဲလို့ မေးတယ်ဆိုပါ
တော့၊ သွားရင်လဲ သတိနှင့်သွား၊ စားရင်လဲ သတိနှင့်စား၊
ထိုင်ရင်လဲ သတိနှင့်ထိုင်၊ အိပ်ရင်လဲ သတိနှင့် အိပ်ကြပါလို့
ဟောသတဲ့။ သွားသတိ ဆိုတာ-ခြေဘဝါးနှင့် မြေကိုထိ
လိမ့်မယ်၊ ထိတော့ သိလိမ့်မယ်၊ အဲသည် သိတဲ့အပေါ်မှာ
သတိထားဘို့ပါဘဲ၊ စားသတိနှင့်စားဆိုတာ-ကိုင်တဲ့အခါ
မှာ ထမင်းနဲ့ လက်နဲ့ထိတော့ သိလိမ့်မယ်၊ အဲသည် သိတဲ့
အပေါ်မှာ သတိထားဘို့ပါဘဲ၊ ယူတာ သတိနဲ့ယူ၊ ခွံတာ
သတိနဲ့ခွံ၊ ဝါးတာ သတိနဲ့ဝါး၊ မျိုတာ သတိနဲ့မျိုဘို့ပါ
ဘဲ၊ ထိုင်တာ သတိနဲ့ထိုင်ဆိုတာ ကြမ်းပြင်နဲ့ တင်သား
ထိတော့ သိလိမ့်မယ်၊ အဲသည် သိတဲ့အပေါ်မှာ သတိထား
ပါ၊ အိပ် သတိနဲ့အိပ် ဆိုတာကလဲ အိပ်ရာ ဝင်ခါနီးတော့
ဘုရားကိုကန်တော့ သီလယူ၊မေတ္တာပို့၊အမျှဝေ၊ ခန္ဓာကိုယ်
ဘုရားရှု၊ ငါတို့ အမတ်ကြီး ရန်သူ့နောက် ပါသွားတာ

လွတ်ပါစေလို ဆုတောင်းကြ၊ ပြီးတော့ နှာသီးဝ ကာယ
တံခါးကို ထွက်လေ ဝင်လေ တိုးထိ၍ သွားတဲ့ အခါမှာ
သိလိမ့်မယ်၊ အသည် သိတဲ့အပေါ်မှာ သတိထားပြီး အိပ်
ကြပါ အစရှိသည်တို့ ဟောပြောနေခိုက် ကဉ္စနုလုလင်ရဲ့
ဘဝင်ထဲမှာလဲ အဝိဇ္ဇာနဲ့ ဝိဇ္ဇာ စစ်တိုက်နေသတဲ့။

ဘယ်လိုများ တိုက်သလဲဆိုတော့ အင်း...ဝိဇ္ဇာရ အမတ်
ကြီးဟာ ဘူတော်ကောင်းကြီးပါကာ၊ ငါ-သူ့ ကိုသတ်ပြီး
ယူသွားပါရင် အပြစ် ကြီးတော့မှာဘဲ၊ မပူတဲ့ သွားရင်လဲ
ဗုဒ္ဓကထာကို ငါ ရတော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ယူသွားမှာ
ဆိုသော်လဲ ငါကိုယ်တိုင်တော့ မသတ်ဘူး၊ မြင်းကိုအသတ်
ခိုင်းမှ တော်တော့မယ်ဟု အကြံဖြစ်ယင်း တဏှာ၏ဒဏ်ကို
မခံနိုင်တာနဲ့ ဝိဇ္ဇာအမတ်ကြီးကို ပလ္လင်ပေါ်ကဆွဲချ ခြေကြိုး
နဲ့ချည်၊ လက်ကြိုးနဲ့ချည်၊ ဆောင့်ဆွဲနဲ့ အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်
ခါ မြင်းမီးမှာ ချည်ပြီး၊ အသင် ဝိဇ္ဇာ-အသင်ကို ဟောဒိ
မြင်းမီးမှာချည်ပြီး စိုင်းတော့မယ်၊ ကောင်းကောင်း နှလုံး
သွင်း၍လိုက်ပေတော့-ဟုဆိုခါတယူဇနာမြင့်သောတောင်
ထိပ်သို့တက်ခါ တရှိန်တည်း စိုင်းနှင်ပါရော။

ထိုအခါ တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ်၊ ရုက္ခစိုး
စသော နတ်တို့က စောင်မကြသဖြင့် ဝိဇ္ဇာရ အမတ်ကြီးမှာ
ခေါင်းခဲခြင်းမျှ မဖြစ်ဘူးတဲ့။ တော်တော်စိုင်းမိတော့ လူက
လဲမော မြင်းကလဲမောတာနဲ့ မြင်းဇက်ကြီးသတ်ခါနောက်
လှည့်ကြည့်ပြီး အသင်ဝိဇ္ဇာ-အသင် မသေသေးဘူးလားလို့

(၁၄၀) စွန်းလွန်း၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

မေးသတဲ့၊ ဒီတော့ ဝိဇ္ဇာရ အမတ်ကြီးက ငါ မသေဘူးလို့ ပြောတယ်။ အသင့်မှာမသေနိုင်သော အင်း၊ အိုင်၊ ခါးလှည့်၊ လက်ဖွဲ့များ ရှိသလား၊ မရှိဘူး။ ဝိဇ္ဇာရိန် အတတ်ကော တတ်သလား၊ မတတ်ဘူး။ ဒါဖြင့် သင့်မှာ ဘာရှိသတုံး၊ ငါ့မှာ သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါးတော့ရှိတယ်။ ဒါနဲ့ တခါစိုင်းပြန်တယ်။ စိုင်းသော်လဲမသေ၊ တခါစိုင်းလဲမသေ၊ နှစ်ခါစိုင်းလဲမသေ၊ သုံးခါစိုင်းလဲမသေတာနဲ့ အင်း-ဝိဇ္ဇာရ အမတ်ကြီးဟာ မသေနိုင်သောအင်း၊ အိုင်၊ ခါးလှည့်၊ လက်ဖွဲ့ လဲမရှိဘူးပြောတယ်။ ဝိဇ္ဇာရိန်အတတ်လဲ မတတ်ဘူးလို့ပြော တယ်။ ပြီးတော့ သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါးတော့ရှိ တယ်-လို့ပြောတယ်။ သည်လိုနဲ့တော့ မသေဘူး၊ ငါ့သူ့ကို ခြောက်လှန့်သတ်မှတ်ဟုအကြံဖြစ်ခါ မြင်းဇတ်ကြီးကိုသတ်၊ အောက်သို့ဆင်း၊ ဝိဇ္ဇာရ အမတ်ကြီးကို မြင်းမီးမှ ဖြုတ်ကာ အသင်ဝိဇ္ဇာရ-အသင့်ကို ဟောဒီချောက်ထဲ ထိုးချမည်ဆိုပြီး အသူတရားနက်သော ချောက်ကြီးထဲသို့ ထိုးချမည်ပြုလေ၏။ သည်တော့ ဝိဇ္ဇာရက အသင် ကမ္ဘာန လှလင်၊ သင်-ငါ့ကို မခြောက်နဲ့ ငါမကြောက်ဘူးလို့ ပြောလေ၏။ ဟာ-သူ့ကို အဟုတ် မလုပ်မှန်းသိ-ထင်ပါရဲ့ ဆိုပြီး ဘီလူးကြီးယောင် ဆောင်တင်းပုတ်ကြီးကိုကိုင်ပြီး ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီး၏ဦးခေါင်း ကို ထုမည် ပြုလေ၏။ ဒီတော့လဲ ဝိဇ္ဇာရက အသင်ကမ္ဘာန လှလင်-သင်ငါ့ကိုမခြောက်နဲ့ ငါမကြောက်ဘူးလို့ပြောပြန် တယ်။ အင်း... ငါ့မှန်းသူသိထင်ပါရဲ့ဆိုပြီးတခါ နဂါးကြီး ယောင်ဆောင်ပြီး ကိုယ်ကိုခုနစ်ပတ် ရစ်ပတ် ဦးခေါင်းကို ပေါက်သတ်မည်ပြုပြန်တယ်။ ဒီတော့လဲ ဝိဇ္ဇာရက အသင်

ကဉ္စနလုလင်-ငါ့ကိုမခြောက်နဲ့ ငါမကြောက်ဘူးလို့ ပြော
 ပြန်တယ်။ ဟင်-ငါမှန်း သူ့ထိသွားပြန်ပြီ ထင်ပါရဲ့ ဆိုပြီး
 တဖန် ဆင်ကြီးယောင်ဆောင် နှာမောင်းနဲ့ ပွေ့ပြီး ခွါ
 အောက်သို့ ပစ်လိုက်သတဲ့။ ဒီတော့လဲ ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးက
 အသင် ကဉ္စနလုလင်-သင်ငါ့ကို မခြောက်နဲ့ ငါမကြောက်
 ဘူး၊ အသင်ဟာ ကဉ္စနလုလင်ဆိုသော်လဲ အသင်လူမဟုတ်
 ဘူး၊ တန်းခိုးဗုဒ္ဓိပါဒ်နဲ့ အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းနိုင်တဲ့ ပုဏ္ဏား
 သီလူးမှန်းငါသိတယ်။ ယော-သူငါ့အကြောင်း အကုန်သိ
 ပေါ့ဘဲ။ ဒါဖြင့်ရင် နေစမ်းပါအုံး အသင်ဝိဇ္ဇာ-အသင့်မှာ
 မသေနိုင်သော အင်း၊ အိုင်၊ ခါးလှည့်၊ လက်ဖွဲ့လဲမရှိဘူးပြော
 တယ်။ ဝိဇ္ဇာဆိုရုံအတတ်လဲ မဲတတ်ဘူးပြောတယ်။ သို့သော်
 သင့်မှာ သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါးတော့ ရှိတယ်လို့
 သင်ပြောတယ်။ အဲသည် သူတော်ကောင်း တရား ခုနစ်ပါး
 ကို ပြောပြပါလို့ တောင်းပန်သတဲ့။ အဲသည်တော့ ဝိဇ္ဇာ
 အမတ်ကြီးကအသင်-ကဉ္စနလုလင်-သင့်မှာသိလဲမရှိဘူး၊
 သမာဓိလဲ မရှိဘူး၊ ပညာလဲ မရှိဘူး၊ သင့်မှာ ဣရာဏသီ
 မင်းသမီးကို လိုချင်သောအဝိဇ္ဇာကြီးက ဖုံးနေတော့ သီလ၊
 သမာဓိ၊ ပညာတည်းဟူသော တရားတော်ကြီး ကွယ်နေဒါ
 ပေါ့။ အဲဒါကြောင့် “အဝိဇ္ဇာကြီးက ကွယ်လေလေ ဣရာ
 ဏသီတည်းဟူသော ရူပါရုံကလေးကို နှစ်သက်လေလေ၊
 ကာမောဃထဲ ပလုပ်ပလုပ်နဲ့ ကျလေလေ” ဆိုသလို ဖြစ်နေ
 တော့ သင့်ကို ငါသူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါး မဟော
 နိုင်ဘူး၊ သို့သော် မည်သူမဆို ငါ့ကို ရိုရိုသေသေနဲ့ အမြင့်
 ပေါ်မှာထားပြီး နိမ့်ရာကနေ၍ ပဆစ်ဒူးတုပ်ခါ တောင်း

ပန်လျှင် ငါဟောပါကယ်။ သင့်ကိုတော့ငါ-မဟောနိုင်ဘူး
 လို့ပြောသတဲ့။ သည်တော့မှ ကဉ္စနယုလင်က ကောင်းပါပြီ
 ဒါဖြင့်လျှင် ဟောဒီ တော်ကုန်းကလေးပေါ် ကက်ပါတဲ့
 ဆို၍ မိမိမှာပါလာတဲ့ ပုဆိုးကိုခင်းပေးပြီး နိမ့်ရာကနေ၍
 ပုဆစ်ဒူးတုပ်ခါ တရားတောင်းသတဲ့။ သည်တော့မှ ဝိဇ္ဇာ
 အမတ်ကြီးက သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါး ဆိုတာ-
 “**သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ**” ပါသလို
 ဟောသတဲ့။ ဒီတော့ ကဉ္စနယုလင်မှာ ထိုတရားကို နား
 မလည်နိုင်သဖြင့် အသင်ဝိဇ္ဇာ-သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်
 ပါးလုံးကို ထားဘိဦး သဒ္ဓါတလုံးကို ကွဲကွဲပြားပြား ရှင်း
 ရှင်း လင်းလင်းရှိအောင် ပြောပြပါလို့ တောင်းပန်သတဲ့။
 ဒီတော့ဝိဇ္ဇာအမတ်ကြီးက **သဒ္ဓါ**ဆိုတာအသင်ငါ့ကိုမြင်းမီး
 ချည်စိုင်းစဉ်အခါက အသင်ကလဲမောမြင်းကလဲမောတော့
 မြင်းဇက်ကြိုးကိုသတ်ပြီး အသင်ဝိဇ္ဇာ အသင်မသေသေးဘူး
 လားလို့မေးတယ် မဟုတ်လား၊ မေးတယ်။ ဒီတော့ငါကဘာ
 များပြောသတုံး၊ ငါ-မသေဘူးလို့ပြောတယ်။ အေး-ငါက
 ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တယ်။ သင်သတ်သော်လဲ ငါ
 သေနေ့မစေ့က မသေဘူး။ သင်မသတ်ပေမဲ့ တနေ့နေ့ကျ
 တော့ ငါ-သေရမှာသဲ။ အဲဒါကြောင့်ပညာမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
 ဟာ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရားကို မသိဘူးတဲ့။ ထိုအို
 ခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရားကို မသိခြင်းကြောင့် ခိုက်ရန်
 ဖြစ်ပွားခြင်းကိုလဲ ငြိမ်းအောင်မလုပ်နိုင်ကြဘူး။ ထိုခိုက်ရန်
 ဖြစ်ပွားခြင်းကို ငြိမ်းအောင် မလုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ခိုက်ရန်
 ဖြစ်ပွားခြင်းကိုလဲ ပြုတယ်။ နောင်ကိုလဲ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားအံ့

မှာဘဲထုံ။ ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အိုခြင်း-နာခြင်း-သေခြင်းတရားကိုသိတယ်။ အိုခြင်း-နာခြင်း-သေခြင်းတရားကို သိခြင်းကြောင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းကိုလဲငြိမ်းအောင်ပြုလုပ်နိုင်တယ်။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းကိုလဲ မပြုဘူး။ နောင်ကိုလဲ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားရမှာမဟုတ်ဘူး။ အိုရလိမ့်အုံးမယ်။ နာရလိမ့်အုံးမယ်။ သေရလိမ့်အုံးမယ်။ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရားကို ငါယုံကြည်တယ်။ အဲဒါဟာ ဘဒ္ဒါဘဲ။ **သိအ-ပြော** ပါအုံး။ သိလဆိုတာက အသင် ငါ့ကို မြင်းမီးမှာ ချည်ပြီး စိုင်းမည်လုပ်စဉ်အခါက ခြေကြိုးနဲ့ချည်၊ လက်ကြိုးနဲ့ချည်၊ ဆောင့်ဆွဲ အမျိုးမျိုးလုပ်တယ် မဟုတ်လား။ လုပ်တယ်။ အဲသည်အခါတုန်းက ငါ၏ ဝစီထေဒ-က ဘာများပြောသေးသလဲ။ မပြောဘူး ဆိတ်ဆိတ်နေတယ်။ ဝစီထေဒက မပြောရှိပါစေအုံး ထက်နဲ့များဘွန်းဖယ်မိသေးသလား။ ငါ၏ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကကောရုန်းထွက်ပြေးသေးသလားထက်နဲ့ လဲမထွန်းဖယ်ပါဘူး။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကလဲ ရုန်းဖယ်၍ ထွက်မပြေးပါဘူး။ အဲဒီတုန်းက ငါသည် ကာယကံမူကိုလဲ မကြူးလွန်ဘူး။ ဝစီကံမူကိုလဲ မကြူးလွန်ဘူး။ မနောကံ မူကိုလဲ မကြူးလွန်ဘူး။ အဲဒါဟာ သိလဘဲ သိလဘဲ။ **သုတ-ပြော** ပါအုံး။ သုတဆိုတာက အသင် ငါ့ကိုမြင်းမီးချည်စိုင်းစဉ်က အသင်၏ မြင်းခွါသံကို အသင်မကြားဘူးလား။ ကြားတယ်။ အသင်သာကြားတယ် ငါ့မှာရံခါရံခါသာကြားတယ်။ ငါတော့ကြားပါရှိ အိုရလိမ့်အုံးမယ်။ နာရလိမ့်အုံးမယ်။ သေရလိမ့်အုံးမယ်။ အဲဒီတရားတွေသာ ကြားရတယ်။ အဲဒါဟာ သုတတဲ့သုတဘဲ။ **စာဂ-ပြော** ပါအုံး။ စာဂဆိုတာကတော့

ငါသည် သိလောက်သော အရှယ်မှစ၍ ငါ၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို မည်သူဆိုဆို၊ မည်သူဆဲဆဲ၊ မည်သူသတ်သတ် ဆိုပြီး ငါ၏ ကိုယ်ကို စွန့်ထားတယ်။ အဲသည်ဟာ စာဂဏ-စာဂဏ။

ပညာ-ပြောပါအုံး၊ ပညာဆိုတာ အသင်ငါ့ကိုမြင်းမီးချည် စိုင်းပြီးတဲ့နောက် ငါ့ကိုမြင်းမီးမှမြိုက်၍ အသူတရာ နက်ထုံ ချောက်ထဲ ထိုးချမည် ရှယ်တယ်မဟုတ်လား၊ ရှယ်တယ်။ ဒီတော့ ငါဘာပြောသတုံး၊ အသင် ကဉ္စနု လုလင်-ငါ မခြောက်နဲ့ ငါမကြောက်ဘူးလို့ပြောတယ်။ အဲဒါ ပညာဘဲ ပညာဘဲ။ နောက်တဖန် ဘီလူးကြီးယောင် ဆောင်ပြီး ဦးခေါင်းကို တင်းပုတ်ကြီးနဲ့ ထုမယ်လို့ ရှယ်တယ် မဟုတ်လား၊ ရှယ်တယ်။ သည်တော့-ငါဘာပြောသတုံး၊ အသင် ကဉ္စနုလုလင်-ငါမခြောက်နဲ့ ငါမကြောက်ဘူးလို့ပြန်ပြောတယ်။ အဲဒါ ပညာဘဲကွဲ့။ နောက်တဖန် နဂါးကြီးယောင် ဆောင် ကိုယ်ကို ခုနစ်ပတ်ပတ်ပြီး ဦးခေါင်းကို ပေါက်သတ်မယ် ရှယ်တယ်မဟုတ်လား၊ ရှယ်တယ်။ ဒီတော့ငါက ဘာပြောသ တုံး၊ အသင်ကဉ္စနုလုလင်-ငါမခြောက်နဲ့ ငါမကြောက်ဘူးလို့ပြောပြန်တယ်။ အဲသည်ဟာ ပညာဘဲကွဲ့။ နောက်တဖန် ဆင်ကြီးယောင်ဆောင် နှာမောင်းနဲ့ပွေ့ပြီး ခွာအောက်သို့ပစ်လိုက်ကာ နင်းမယ်ရှယ်တယ်မဟုတ်လား၊ ရှယ်တယ်။ သည်တော့ ငါက ဘာများပြောသတုံး၊ အသင် ကဉ္စနုလုလင်-ငါမခြောက်နဲ့ ငါမကြောက်ဘူး။ အသင်ဟာ ကဉ္စနုလုလင်ဆိုပေမဲ့ အထူးထူးအပြားပြားတန်းခိုးဖန်ဆင်း ဟတ်ထဲ့ ပုဏ္ဏကဘီလူးမှန်း ငါသိတယ်လို့ပြောတယ်။ သိပါ သော်ကော၊ ဤတော့အုပ်ကြီးထဲမှာ အသင်နှင့်ငါ နှစ်

ယောက်ထဲရှိတယ်။ အသင်ဟာ စိတ်ပြောင်းတိုင်း ရှင်က ပြင်ပြင်လာတာကိုး။ ငါ-သိတာပေါ့ကွဲ့။ အသည်ဟာလဲ ပညာဘဲကွဲ့။ ဟိရိ-ပြောပါအုံး၊ ဟိရိဆိုတာကတော့ အသင် ငါ့ကို တရားဟောပလ္လင်ပေါ်ကဆွဲချပြီး မြင်းမီးမှာချည်ပြီး စိုင်းမည်ပြုစဉ်က ခြေကြိုးနဲ့ချည် လက်ကြိုးနဲ့ချည် ဆောင့်ဆွဲ အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်တယ်မဟုတ်သား၊ မဟုတ်တယ်။ အဲဒီအခါ တုန်းက ပံရိသတ်အလယ်ခေါင်မှာ ဒီလိုလုပ်တာ ရှက်စရာ ကောင်းလိုက်တာလို့များ ငါကပြောမိသလား၊ မပြောမိပါ ဆိတ်ဆိတ်သာနေတာဘဲ။ အသင်သာ မရှက်လို့လုပ်တာ၊ အသင့်မှာ သီလလဲမရှိဘူး၊ သမာဓိလဲမရှိဘူး၊ ပညာလဲမရှိ ဘူး၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာမရှိလို့-ပရိသတ်အလယ်ခေါင်မှာ အကုသိုလ်အမှုတွေကို ပြုလုပ်ဝံ့တာပေါ့၊ ငါတို့တော့ ဒီလို အကုသိုလ်အမှုတွေကို မပြုလုပ်ဝံ့ပါဘူး ရှက်ပါနဲ့ကွဲ့။ ရှက် ပါရဲ့၊ အသည်ဟာ ဟိရိပါဘဲကွဲ့-ဟိရိပါဘဲ။ ဩတ္တပ္ပ-ပြော ပါအုံး၊ ဩတ္တပ္ပဆိုတာကတော့ အသင် ငါ့ကို မြင်းမီးမှာ ချည်စိုင်းပြီး နောက် အသူတရားနက်တဲ့ ချောက်ကြီးထဲကို ထိုးချမည် ရှယ်တယ်မဟုတ်သား၊ ရှယ်တယ်။ သည်တော့ ငါကဘာများပြောသတုံး၊ အသင်ကဉ္စနုလုလင်ငါ့မခြောက် နဲ့ ငါ-မကြောက်ဘူးလို့ပြောတယ်။ အဲ-ကြောက်ခြင်းသတ္တိ ဟာ တဏှာ၏သတ္တိဘဲ။ အသင်ဟာ တဏှာ၏ကျွန်၊ တဏှာ ၏သားပေါက်၊ အသင်ဟာ တဏှာကခိုင်းတိုင်း လုပ်တယ်။ အသင့်မှာ တဏှာ၊ မာနတည်းဟူဟော ဘီလူးကြီးကပူးဝင် ဖမ်းစားပြီး တဏှာက ခြေကိုကြိုးနဲ့ချည်ဆို ချည်တာဘဲ။ လက်ကိုကြိုးနဲ့ ချည်ဆို လက်ကို ကြိုးနဲ့ ချည်လိုက်တာဘဲ။

ဆောင့်ဆွဲဆို ဆောင့်ဆွဲတာတဲ့။ ။အဲသည်လို လုပ်တာဟာ ဣရာဏသီကိုလိုချင်လို့၊ ဣရာဏသီကိုစုံမက်လို့၊ ဣရာဏသီကို နှစ်သက်လို့ ဣရာဏသီကို တွယ်တာလို့၊ ဣရာဏသီကို ကပ်ငြိလို့၊ လုပ်တာ။ အဲသည်လို လုပ်တာဟာ တဏှာ၏ သတ္တိတွေတဲ့။ တဏှာကို ဝေဒနာက ကျေးဇူးပြုတယ်။ ဝေဒနာကို ဖဿကကျေးဇူးပြုတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဖဿပစ္စယ၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာကျမှဖြင့် ဘဝဒဏ္ဍိ ရောက်ပါရောတဲ့။ ဘဝရောက်မှဖြင့် ဇာတိကိုရပါရော။ အဲသည် ဇာတိဖြစ်တိုင်း၊ ရတိုင်းကြောက်စရာကောင်းတယ်တဲ့။ အသင်သာမကြောက်လို့လုပ်တာ တို့တော့ ကြောက်ပါရဲ့၊ ကြောက်ပါရဲ့။ အဲသည်ဟာ ဩတ္တပ္ပပါတဲ့။

အဲသည်တော့ ပုဏ္ဏက-က အသင်ဝိဇ္ဇာရ အကျွန်ုပ်မှားပါပြီ။ ကာယကံမှ အပြစ်ကြီးအပြစ်ငယ်၊ ဝစီကံမှ အပြစ်ကြီးအပြစ်ငယ်၊ မနောကံမှ အပြစ်ကြီးအပြစ်ငယ် ထိုအပြစ်များကိုသည်းခံတော်မူပါ။ အသင်ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးကိုလဲကောရဗ္ဗတိုင်းနိုင်ငံသို့ ပြန်ပို့ပါရစေ ဟောဒီခြင်းပေါ်သို့ တက်ပါလို့ ပြောတော့မှ ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးက မဟုတ်ပါဘူးကွယ်-နေစမ်းပါအုံး၊ အသင်ငါ့ကို ခေါ်လာကွဲ အကြောင်းကို ပြောစမ်းပါအုံး၊ ဒီတော့ ပုဏ္ဏက-က အမြူးမဟုတ်ပါဘူး အသင် အမတ်ကြီးကို ခေါ်လာတာဟာ တောဝဝတီတိုင်းပြည် နဂါးမင်းကြီး၏မိဖုရား ဝိမလဒေဝီက အသင်ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီး၏ နှလုံးသည်းပွတ်ကို စားချင်တယ်လို့ ချင်ခြင်းဖြစ်တာနဲ့ သူ့သမီး ဣရာဏသီက အသင်အမတ်ကြီး၏

နှလုံးသည်းပွတ်ကို ရပါလျှင် သူကချစ်ခင်စုံမက်နှစ်သက်ပါ
မည် ပြောတာနဲ့ အသင်အမတ်ကြီးကိုသေကြောင်းကြံမိပါ
တယ်။ သို့သော် ဣရာဏသီကို မရလျှင် နေပါစေတော့
အသင်ဝိမုရ အမတ်ကြီးကိုသာ ကောရဗ္ဗတိုင်းပြည်သို့ပြန်၍
ပို့ပါရစေ မြင်းပေါ်ကိုသာ တက်ပါလို့ ပြောတော့မှ...
သည်လိုဆိုရင် အသင်မှားတာပေါ့၊ မိုက်တာပေါ့၊ ဣရာဏ
သီ မင်းသမီးတည်းဟူသော အဝိဇ္ဇာကြီးဖုံးတာကြောင့် သူ
တော်ကောင်းတရား ကွယ်ရတာပေါ့။ အကယ်၍ ငါသာ
သေသွားပါမူ ဝိမလဒေဝီ၏ ချင်ခြင်း ဟာလဲ ပြေမှာ
မဟုတ်ဘူး။ ငါဟာ-ပညာရှိကြီး ပါကဲ့ ပညာရှိဆိုတာ
သူတပါး၏အလိုကိုလဲ ပြည့်အောင် ကိုယ့်အလိုကိုလဲ ပြည့်
အောင် ငါကြံနိုင်တယ်။ ဘယ်နှယ်ကြံမတုံး၊ အသင်နှင့်
ဣရာဏသီအကြောင်းရှိလို့ ပေါင်းမိပြီဆိုလျှင် အသင့်အလို
ကော မပြည့်ဘူးလား၊ ပြည့်တယ်။ ဣရာဏသီအလိုကော
မပြည့်ဘူးလား၊ ပြည့်တယ်။ ဝိမလ ဒေဝီကကော ငါ၏
တရားကိုနာရလျှင် ချင်ခြင်းပြေ၍ဝိမလဒေဝီအလိုမပြည့်ဘူး
လား၊ ပြည့်တယ်။ ငါကကော ငါ၏တရားတော်ပူဇော်ပြီး
ကောရဗ္ဗတိုင်းနိုင်ငံသို့ ပြန်ပို့တော့ ငါ၏အလိုကော မပြည့်
ဘူးလား၊ ပြည့်တာပါ။ ကဲ-ဒါဖြင့်လျှင် ငါ့ကိုနဂါးပြည်
ပို့လိုက်-နဂါးပြည် ပို့လိုက်ပေါ့-ဟု သူတော်ကောင်းတရား
ခုနစ်ပါးကို ရှင်းလင်း ဖောကြားတော် မူလေသည်။

* ၎င်းဝတ္ထုသွား၌ ပါသော အမည်များသည် ကြားရသူတို့
မှတ်သား လွယ်ကူစေခြင်းငှာ ဆရာထော် ဘုရားကြီးက
ယခုအတိုင်း ဖောကြားတော်မူသည်။

ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရား
လေးပါး တရားတော်

ပမလေး ခန္ဓာကိုယ်၊ အဝိဇ္ဇာ မှောင်ရိပ်မှာခိုး၊ အဝိဇ္ဇာဖြောင့်
ကြီး ကိုယ်ကိုစူး၊ နှုတ်လို့ ရနိုင်ဘူး။ ကိုယ်အတတ်နဲ့ - ကိုယ်ပြန်စူး၊
နှုတ်လို့ ရပေဘူး။

ကံက ဆရာကြီး၊ စိတ်က သခင်၊ ဥတုက ပန်းရံဆရာ၊
အာဟာရက ကူလီဆိုပါတော့။ စိတ်သခင် ကလေးက ကံ
ဆရာကြီးကို ကံဆရာကြီးရယ် ကျုပ်ကို အိမ်တလုံးဆောက်
ပေးစမ်းပါလို့ ခိုင်းတယ် ဆိုပါတော့။ အဲဒီတော့ ကံဆရာ
ကြီးက ဆောက်ဆိုဆောက်ရတာပေါ့၊ ဘယ်မြို့-ဘယ်ရွာ-
ဘယ်ဌာနမှာ ဆောက်ရမှာလဲ။ တမြို့ကတော့ ရူပါရုံလဲမရှိ
ဘူး၊ သဒ္ဓါရုံလဲမရှိဘူး၊ ဂန္ဓာရုံလဲ မရှိဘူး၊ ရသာရုံလဲ မရှိ
ဘူး၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံလဲမရှိဘူး၊ မြို့ချောက်ကြီး။ တမြို့ကတော့
ရူပါရုံကလဲ တင့်တင့်တယ်တယ်၊ သဒ္ဓါရုံကလည်း အမျိုးမျိုး
အမယ်မယ်၊ ဂန္ဓာရုံကလည်း ထုံထုံသင်းသင်း၊ ရသာရုံက
လည်း ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကလည်း ဆန်းဆန်း
ပြားပြား အလွန်ပေါ့များတယ်၊ ဘယ်မြို့မှာ ဆောက်ရမှာ
တုံးထို့မေးတယ်ဆိုပါတော့။ ဒီတော့ စိတ်သခင်ကလေးက
အောင်မယ် ကံဆရာကြီးရေ ကျုပ်က ရူပါရုံ-သဒ္ဓါရုံ-ဂန္ဓာ
ရုံ-ရသာရုံ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတွေရှိတဲ့မြို့မှ ပိုပြီး ကြိုက်တယ်ဗျ-လို့
ပြောတယ်။ ဒီတော့ ကံဆရာကြီးက ဟာ-ဒီမြို့ကို မနေချင်
ပါနဲ့ မကောင်းဘူးလို့ ပြောတယ်။ စိတ် သခင်ကလေးက

ဘာမကောင်းတာတုံးထို့ မေးတော့ ကံဆရာကြီးက ဒိဋ္ဌိ
 ဟာ မြို့ပျက်ကြီး ခဏခဏမြေပြိုတတ်တယ်။ ပြိုပြိုဗျာကျွပ်က
 ရှုပါရုံကလေး ကြိုက်လွန်းလို့ပါ။ မနေချင်ပါနဲ့၊ ခဏခဏ
 ရေနစ်တတ်တယ်။ နစ်နစ်ဗျာ ကျွပ်က သဒ္ဓါရုံကလေး နှစ်
 သက်လွန်းလို့ပါ။ မနေချင်ပါနဲ့ ခဏခဏ လေတိုက်တတ်
 တယ်။ တိုက်တိုက်ဗျာ ကျွပ်က ဝန္ဒာရုံကလေးသဘောကျ
 လွန်းလို့ပါ။ မနေချင်ပါနဲ့ ခဏခဏ စီးလောင်တတ်တယ်။
 လောင်လောင်ဗျာ ကျွပ်က ရသာရုံတွေ-ဖောဋ္ဌဗျာရုံတွေ
 အထိုရှိလွန်းလို့ ဒိဋ္ဌိကိုသာ နေချင်တယ်ဗျ။ ဆောက်သာ
 ဆောက်ပါလို့ အတင်းခိုင်းတယ်။

ဒီတော့ ကံဆရာကြီးက ကိုင်း-ဒါဖြင့် မြေကြီးထဲယက်
 မြှုပ်လိုက်မယ်၊ ကြိုက်ပြီလား၊ ဟာ...ဒါတော့ မကြိုက်ဘူး။
 မကြိုက်ဘူးဗျ၊ ခဲတွေပိနေလို့ အသက်ရှူနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

က-ဒါဖြင့် ရေထဲ ထိုးနှစ်လိုက်မယ်၊ ကြိုက်ပြီလား၊ ဟာ
 ဒါလဲမကြိုက်ဘူးဗျ၊ ရေနစ်သေလိမ့်မယ်။

ဒါဖြင့် လေပွေကြီးထဲလွှင့်လိုက်မယ်ကြိုက်ပြီလား၊ ဒါလဲ
 မကြိုက်နိုင်ဘူး၊ သွန်ခါသွားမယ်။

ဒါဖြင့် စီးထဲပစ်ချလိုက်မယ်၊ လဘောကျပြီလား၊ အို-
 လောင်းကျမ်းသွားမှ သာသိုနေမယ်။

က-ဒါဖြင့် မြေတမက်၊ မရတမတ်၊ လေတမတ်၊ စီး
 တမတ်စု စရနယ်ပြီး အိမ်ဆောက်ပေးရင်ကော မကောင်း

(၁၅၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဘူးလား၊ အဲ-ဟုတ်ပြီချီ ဒါတော့ ကြိုက်တယ် ကြိုက်ပြီ ကြိုက်ပြီ၊ ဆောက်လိုက် ဆောက်လိုက်တော့လို့ စိတ်သခင် ကလေးက ခိုင်းတယ်ဆိုပါတော့ ဒီတော့ ကံဆရာကြီးက ဆောက်ဆိုပေမဲ့ ငါ့လဲ မဆောက်တတ်ဘူး ငါ့တပည့်ပန်းရံ သမား မောင်ဥတုကို ခိုင်းမှတဲ့။

ဟေ့-ပန်းရံသမား မောင်ဥတု၊ ဟောဒီက စိတ်သခင် ကလေးကို မြေတမတ်၊ ရေတမတ်၊ လေတမတ်၊ မီးတမတ်၊ ၎င်းလေးပါးကို စုစုရနယ်ပြီး အိမ်တလုံး ဆောက်ပေးလိုက် ပါကွယ်လို့ ကံဆရာကြီးက ခိုင်းတယ်၊ ဒီတော့ ပန်းရံ သမားမောင်ဥတုက ဆောက်ဆိုဆောက်ရတာပေါ့၊ ဒါပေ မဲ့ ကျုပ်က ကူလီသမား မောင်အာဟာရ ပေးသမျှ အုတ် ကောင်းပေလဲ လုပ်ရမှာတဲ့၊ အုတ်ကျိုးပေးလဲ လုပ်ရမှာတဲ့၊ အုတ်နာပေးလဲလုပ်ရမှာတဲ့၊ မီးမကျက်တဲ့အုတ်ပေးလဲ လုပ် ရမှာတဲ့လို့ ပြောတယ်ဆိုပါတော့၊ ဒီတော့ ကံဆရာကြီးက ထွေ-စကားများမနေနဲ့ကွာ ဆောက်မှာသာဆောက်လိုက် လို့ ထပ်ပြီး အမိန့်ပေးတာနဲ့ ပန်းရံသမား မောင်ဥတုက ကူလီ မောင်အာဟာရနှင့် တိုက်အိမ်ကြီးတည်ဆောက်ပေး တာပေါ့။

အဲ ယခု လောက မြို့ထဲ ရွာထဲမှာ တိုက်အိမ်ဆောက် သောအခါ အုတ်ပေး-အုတ်ပေး ရေခဲဗူး-ရေခဲဗူး ဆိုသလို ပေါ့၊ အုတ်ကောင်းပေးလဲ ဘက်ခနဲကပ်လိုက်၊ အုတ်ကျိုး ပေးလဲ ဘက်ခနဲကပ်လိုက်၊ မီးမကျက်တဲ့အုတ်ပေးလဲ ဘက်

ခနဲ၊ အုတ်နာပေးလဲ ဘက်ခနဲကပ်တဲ့ပြီး အပေါ်က အင်္ဂ
 တေကလေးကျံထားလိုက်တာနဲ့ တိုက်အိမ်ကြီးပြီးသွားရော၊
 အဲဒီဥပမာလိုဘဲ ကောင်းတာနဲ့တွေ့တော့ လူ့အိမ် နတ်
 အိမ် မြဟွာခန္ဓာအိမ်အစရှိသည်ကိုရပါရော၊ မကောင်းတာ
 နဲ့တွေ့တော့ ခြွေးဝက်စတဲ့ တိရစ္ဆာန် ခန္ဓာအိမ် ရပါရော။
 ခန္ဓာအိမ်ဟာ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ ဆိုးသည်ဖြစ်စေ တနေ
 ကျတော့ မြေပြိုလို့အော်ရတာနဲ့၊ ရေနစ်လို့ အော်ရတာနဲ့၊
 လေပွေကြီး တိုက်လို့ ပါရတာနဲ့၊ မီးလောင်လို့ အော်ရ
 တာနဲ့ တကျယ်ကျယ် တလောင်လောင် ဆူညံအောင်
 အော်နေတာတွေများမကြားကြဘူးလား၊ မမြင်ကြဘူးလား
 ဒါယကာ ဒါယိကာမကြီးနဲ့။

ဒါကြောင့် သင်္ခါရာ-ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ တည်းဟူ
 သော အကြောင်းတရား လေးပါးတို့ ပြုပြင်သမျှ စီရင်သမျှ
 ခံနေကြရကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့ဟာ၊ ဝယဓမ္မာ-ပျက်
 တတ်သော သဘောရှိကုန်၏-လို့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်
 မြွတ်ကြီးက ဟောတော်မူပါလျက်နှင့် မပျက်ဘူး အထင်
 ရှိပြီး လိုချင် ကြတာကြောင့် မြေပြိုလို့လဲ ခံကြ ရတယ်။
 ရေနစ်လို့လဲ ခံကြရတယ်၊ လေပွေကြီး တိုက်လို့လဲ ခံကြရ
 တယ်၊ မီးလောင်လို့လဲ ခံကြရတယ်၊ ကိုယ်လိုချင်ခဲ့တာတွေ
 ရတာမို့ ပျော်ပျော်ကြီးခံကြ၊ ကိုယ်နှစ်သက် တောင့်တခဲ့
 တာတွေရတာမို့ မညည်းမညွတ်နဲ့ ကြီးစားပြီး ခံလိုက်ကြ
 တော့၊ ကိုယ်လိုချင်လို့ ကိုယ်လုပ်ယ်၊ ကိုယ်မလိုချင် ကိုယ်
 မရဘူးပေါ့။

က-မလိုချင်ကြပါဘူး မနှစ်သက်ကြပါဘူးဆိုရုံနဲ့လဲမပြီး သေးဘူး၊ သိအောင် တရားအားထုတ် ကြရမယ်။ သိတော့ မလိုချင်၊ မလိုချင်တော့မရ၊ မရတော့ မခံရ၊ မခံရတော့ ငြိမ်းတာပေါ့။ (အသံသွင်းထားသည်။)

အရှိုကိုကြည့်၊ မရှိတာကို မြင်တတ်သည့် ပုထုဇဉ်ကန်း

အရှိုကို ကြည့်ဆိုတာဘာလဲလို့ မေးတယ်ဆိုပါတော့ ပရမတ္ထနယ်မှာ ရုပ်-နာမ်နှစ်ပါးဘဲရှိတယ် မဟုတ်လား၊ မှန်လှပါဘုရား၊ အဲ-အမှန်ရှိ တကယ်ရှိတဲ့ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးကို တော့ သိအောင် မြင်အောင် မကြိုးစားကြဘဲ အပြင်ဖြစ်တဲ့ မြေ၊ လက်၊ နှာခေါင်းမှစ၍ မှတ်သိပညတ်ဖြစ်တဲ့ လူ့၊ နတ်၊ မြဟ္မာသတ္တဝါတွေကိုသာ အာရုံပြုကြသဖြင့် “အရှိုကိုကြည့် မရှိတာကို မြင်တတ်တဲ့ ပုထုဇဉ်ကန်း”လို့ ဆိုတယ်။

မခံသာ မှန်ပါဘိ သည်တရား၊ ခံသာလျှင် သံသရာ ကြောမှာ...ပျောလိမ့်အများ။

မခံသာ မှန်ပါဘိ သည်တရား ဆိုတာ-တရားအားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဝေဒနာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ခံနေကြရတယ်။ ၎င်းဝေဒနာကို မခံသာဘူး၊ အဲ-မခံသာတာကိုဘဲ တရားစစ် တရားမှန်ဆို ဆိုတယ်။ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ဝေဒနာကို ခံသာအောင် ဣရိယာပုထိကို ဖျက်ပစ်ဆိုက်တော့ ခံသာပြီး သက်သာနေတယ်။ ခံသာပြီး သက်သာ

နေတော့ မိမိစိတ်က ရောက်ချင်ရာရောက် ကြံချင်ရာကြံပြီး
သံသရာကြောမှာ မျောပါဘူးတော့ကြောင့် သံသရာကြော
မှာ မျောလိမ့်အများလို့ဆိုတယ်။

**သောတာပန်ဖိုလ်နှစ်ခု၊ ဟိအပ္ပလိုသေးတယ်၊ အနာ
ဂါမ် ဖိုလ်ကို ကူးကားမှ၊ နှစ်ကိုယ်ပူး ကွာတော့
တယ်။**

ဆိုတာက သောတာပန် သဘာဝါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ
ကာမရာဂကို မပယ်သေး၍ အိမ်ကြိုအိမ်ကြားမှာ ရှိသေး
တယ်လို့ဆိုတယ်။ အနာဂါမ်ဖိုလ်ကို ကူးကားမှ နှစ်ကိုယ်ပူး
ကွာတော့တယ်ဆိုတာ အနာဂါမ်ဖိုလ်ကျမှကာမရာဂ ပယ်
ပြီးဖြစ်၍ အိမ်ကြိုအိမ်ကြားမှလွတ်တယ်လို့ဆိုတယ်။

**ပညတ် ပရမတ်၊ တွဲသည်မှတ်၊ သူမြတ် မဆိုသာ။
ပညတ် ပရမတ်၊ တွဲသည်မှတ်၊ သူမြတ် မဆိုသာ။
ပညတ် ပရမတ်၊ နှစ်ခုစပ်၊ သိတတ်သူမှ မြတ်။**

သေလေးပါး၊ ရှင်လေးပါး

မဂ်ကအသေ၊ ဖိုလ်ကအရှင်၊ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါ
ဂါမ်မဂ်၊ အနာဂါမ်မဂ်၊ အရဟတ္တမဂ်တို့သည် တကြိမ်စီသာ
ဖြစ်ကြ၍ နှစ်ကြိမ်ထပ်မံ မဖြစ်ကြခြင်းကြောင့် အသေ လို့
ခေါ်တယ်။

(၁၅၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့သည် အလိုရှိ၍ ဝင်စားတိုင်း အကြောင်း ညီညွတ်သည့်အခါ ပြစ်နိုင်သော အကြောင်းများကြောင့် အရှင် လှို ခေါ်တယ်။

တေ့ဆက် , ချိတ်ဆက် , ကွင်းဆက်ဆိုသည်ကား

ပုထုဇဉ်တို့၏ သဒ္ဓါသည် မခိုင်မြဲလေသောကြောင့် တေ့ဆက်လို့ ခေါ်တယ်။

အရိယာတို့၏ သဒ္ဓါသည် ခိုင်မြဲလေသောကြောင့် ချိတ်ဆက်လို့ခေါ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏ သဒ္ဓါသည် ဒိုမို ခိုင်မြဲလေသောကြောင့် ကွင်းဆက်လို့ခေါ်တယ်။

သာသနာ အထက်ဆန်-ဆိုသည်မှာ သမထ ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိ မဂ်ကျပြီးနောက် အောက်သို့ ပြန်မလည်တော့ဘဲ သကဒါဂါမ်မှ အနာဂါမ်၊ အနာဂါမ်မှ ရဟန္တာသို့ တဆင့်မှတဆင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ တက်သွားခြင်းသည် သာသနာ အထက်သို့ ဆန်တယ်လို့ခေါ်တယ်။

ဆရာတော် ဦးကဝိနှင့် အနာဂါမ်ဒေါ်ငွေတုံတို့
တွေ့ဆုံခဏ်း

အနာဂါမ် ဒေါ်ငွေတုံက ကျော်ကြားနေသူ မင်းကွန် ဆရာတော်၏ တပည့်မ တယောက်သည် မောင်ရင်ပေါ် ချောက်တွင် တရားပေါက်၍ ရုက္ခန်းကိစ္စပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် တပါးရှိကြောင်း ကြားသိရသည်နှင့် ဟုတ်မဟုတ် စုံစမ်းလို သဖြင့် ဆရာတော်ဦးကဝိ သီတင်းသုံးနေရာမောင်ရင်ပေါ် ချောက်သို့ လာရောက်လေသည်။ ဆရာတော်၏ တပည့်များ သည် ဆရာတော်နှင့် ဒေါ်ငွေတုံတို့၏ အမေးအဖြေများကို ကြားနာလိုစေနှင့် မောင်ရင်ပေါ်ချောက်ကျောင်းသို့ လာ ရောက် စုရုံးနေကြ လေသည်။ ဆရာတော် ဦးကဝိ၏ ထံ မှောက်သို့ ဒေါ်ငွေတုံ မေးမြန်းလျှောက်ထားရန် ရောက်၍ လာသောအခါ ဆရာတော်ကပင်စတင်၍ ပရိကံမှ မဂ်ကု သည်အထိ သဘာဝကျကျနှင့် အမိန့် ရှိတော်မူသည့်ပြင် ဒေါ်ငွေတုံ ဆက်လက် မေးလျှောက်မည့် တရားအချက် အလက်များကိုပါ တခုမကျန် ကြိုတင် ဖြေဆိုတော်မူလေ သည်။ ထိုအခါ ဒေါ်ငွေတုံက အရှင်ဘုရား၏ တရားကျင့် စဉ် လမ်းတလျှောက်လုံးတွင် “သတိ” ကို အဓိကထားခြင်း သည် သဘာဝကျလှပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားလျက် ‘ဒါမှငါ့သား-ဒါမှငါ့သား’ ဟုလက်ခမောင်းခတ်ခါထခုန် သည်နှင့် ဆရာတော်ဦးကဝိက “သား-တော်ချင်ရင်-ကျွေးမှ အမေတော်မှာ” ဟု ပြန်လည် အမိန့်ရှိတော် မူလေသည်။ ဒေါ်ငွေတုံသည် နောက်တနေ့ကျောင်းတွင်းရှိသံဃာတော်

(၁၅၆) စွန်းလွန်း၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

များအား ဆွမ်းကပ် ဣဒါန်း၍ သာဓုအနုမောဒနာ ပြုပြီးမှ ပြန်သွားလေသည်။

(သူက ငါ့ထံကို ချက်ခြင်းမလာဘဲ ကျောင်းပိုင်းထဲက စရပ်တခုမှာ တဲခိုပြီး စုံစမ်းနေတုန်း ငါက အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး သူမေးခဲ့ပုံအတိုင်းအာရုံပြုထားပြီးဖြစ်လေတော့ကြိုတင် ပြောဆိုနိုင်တာပေါ့၊ သူမေးခဲ့ဟာတွေဟာ မခေလှဘူး၊ သဘာဝကျလှတယ်၊ စာလဲတတ်တယ်၊ ဝတ်စားနေထိုင်ပုံ ဟာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်နဲ့ တည်ကြည်တဲ့ အမူအရာရှိတယ်ဟု ဒေါ်ငွေဘုံကို ချီးမွမ်းတော်မူခဲ့ဘူးသည်။)

တရား ဂုဏ်တော်

တရားဂုဏ်တော်ကို ယောဂီများ နားလည်စေရန်ဥပမာ ဆောင်၍ ဟောတော်မူသည်မှာ....

သန္နိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကော၊ ဧဟိပဿိကော၊ ဩပနေ ယှိကော၊ ပစ္စတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ-လှို မြတ်စွာဘုရား ဟောတယ် မဟုတ်လား၊ မှန်လှပါဘုရား။ အေး-ဥပမာ တရားအားထုတ်တဲ့ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဆိုပါတော့၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဂေါတြဘူတိုင်အောင် သန္နိဋ္ဌိကော ဂုဏ်ပုဒ်၊ သစ္စာလေးပါးကို လေးကြိမ်မြင်တာက အကာ လိကောဂုဏ်ပုဒ်။

ဝိညူဟိ ပညာက ပြည့်ရှင် မင်းကြီးပမာ၊ ဩပနေယှိ ကောက ပြည့်ရှင်မင်းကြီးအနားမှာနေတဲ့ အမတ်ကြီးဝမာ၊

ဖော်ပသိကောက ယူငင်ကိုင်တွယ်ပြီး ကြည့်ပါ။ ပါပါ သည့်
 ထက်သည် ကောင်းပါသေးတယ် ဆိုသည့်အလား သစ္စာ
 လေးပါးကို သေးကြိမ်တိုင်တိုင် ပြတယ်ဆိုပါတော့။ အဲဒီ
 လိုပြတဲ့အခါမှာ ဝိညုဟိ-ပညာက ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 အသီးသီးဝေဘန္တိကပြုပြီး ဆုံးဖြတ်တယ်။ ထယ်လိုဆုံးဖြတ်
 သတုံးလို မေးတယ်ဆိုပါတော့ ဤကားရုပ်၊ ဤကားနာမ်၊
 ဤကားစိတ်၊ ဤကား စေတသိက်၊ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊
 ဤကား သမုဒယသစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓ
 သစ္စာ ဤသစ္စာလေးပါး တရားကိုပင် သောတာပတ္တိမဂ်၊
 သောတာပတ္တိဖိုလ်ခေါ်တယ်။ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား
 သမုဒယသစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊
 ဤသစ္စာ လေးပါးကိုပင် သကဒါဂါမိ မဂ်၊ သကဒါဂါမိ
 ဖိုလ်ခေါ်တယ်။ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယ
 သစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊ ဤသစ္စာ
 လေးပါးကိုပင် အနာဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိဖိုလ် ခေါ်တယ်။
 ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဤကား သမုဒယသစ္စာ၊ ဤကား မဂ္ဂ
 သစ္စာ၊ ဤကား နိရောဓသစ္စာ၊ ဤသစ္စာလေးပါးကိုပင် အရ
 ဟတ္ထမဂ်၊ အရဟတ္ထဖိုလ်ခေါ်တယ်။ ဤကား သတ္တလောက၊
 ဤကား သင်္ခါရလောက၊ ဤကား ဩကာသလောက၊
 (အတွင်းလောကသုံးပါး)။ ဤကား သတ္တလောက၊ ဤကား
 သင်္ခါရလောက၊ ဤကား ဩကာသလောက (အပြင်လော
 ကသုံးပါး)။ ဤကဲ့သို့ ပညာက ဝေဘန္တိကပြုပြီး ဆုံးဖြတ်
 တယ်။ အဲဒီလိုဆုံးဖြတ်ပြီး ပညာက အသီးအသီး ခံစား၍
 နေလေသတည်း။

(၁၅၀) စွန်းလွန်းဆရာကော်ဘုရားကြီး၏

စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးဟာ ဖြစ်လိုက်
ပျက်လိုက်နှင့်နေတာကို မြင်ရတယ်။ အဲသည်လိုမြင်ရတော့
၎င်းဖြစ်ပျက်ပြီး ဆင်းရဲနေတာကို ဒုက္ခသစ္စာဟု ပိုင်းခြား၍
သိခြင်းသည် ဉာဏ်ပရိညာ မည်၏။ အဲသည် ဒုက္ခဟာ
တယ်သူ့ကြောင့်တုံးဟု စိစစ်လိုက်တယ်။ အဲသည်လို စိစစ်
တာက တိရဏပရိညာမည်၏။ စိစစ်လိုက်တော့ လောဘ
တဏှာ သမုဒယသစ္စာကို မြင်တယ် ၎င်းကိုမြင်တော့ မဂ်က
ပယ်လိုက်တယ်။ အဲသည်လို ပယ်လျှင် ဘာကတော့ ပဟာန
ပရိညာမည်၏။

၎င်းစိတ်-စေတသိက်-ရုပ် မြင်တာကိုပင် သစ္စဉာဏ်လို့
ခေါ်တယ်။ မဂ်ကိစ္စကို ကိစ္စဉာဏ်လို့ ခေါ်တယ်။ အနုသယ
ကို မဂ်ကပယ်သတ်လိုက်တော့ အကြောင်းအကျိုးပြတ်တာ
ကိုပင် ကတဉာဏ်လို့ခေါ်ပယ်။

- မြင်တတ်သောတရားက .... ဓမ္မစက္ခု။
- မြင်အပ်သောတရားက ... သစ္စာလေးပါး။
- သိတတ်သောတရားက .... ဉာဏ်။
- သိအပ်သောတရားက .... သစ္စာလေးပါး။
- ပယ်တတ်သောတရားက ... မဂ်။
- ပယ်အပ်သောတရားက .... သမုဒယ။
- ပြတ်သောတရားက.... နိရောဓ။

(အသံသွင်းထားသည်။)

စကြာတောင် တရားတော်

ဘုန်းကြီးငြိမြင်းခြံအရှေ့မြောက်ဘက်မှာ စကြာတောင် ဘုရားရယ်လို့ရှိတယ်။ အဲဒီစကြာတောင် ဘုရားမှာ ဝွဲတော် ကျင်းပတဲ့အခါ ထန်းရေမူးသမားတွေ အလွန်ပေါများကြ သတဲ့။ ဒီအထဲမှာ ထန်းရေမူးသမား တယောက်ဟာ ဆံပင် ကိုရောင်ပေစူးကလေးထုံး ခါးတောင်းမြောင်အောင်ကျွတ် ပါးရင်းဒုတ်တို တချောင်းကို ကိုင်ပြီး ဘုရားဝွဲဈေးတန်း တလျှောက် တွေ့တဲ့လူတိုင်းကိုပခုံးချင်းယှဉ်ယှဉ်ပြီး “မော်ထုံ လူ ရှာသမျှ၊ မော်ထုံလူရှာသမျှ” လို့ အော်သတဲ့။

အဲဒီလို အော်နေတာကို အခြား ထန်းရေမူး သမား တယောက်က မခံချင်တာနဲ့ ဘူထက်သာအောင် သူ့လိုဘဲ ဆံပင်ကိုရောင်ပေစူးထုံး ခါးတောင်းမြောင်အောင်ကျွတ်၊ သူ့ကိုင်တဲ့ ဒုတ်ထက် ကြီးတဲ့ ဒုတ်ကိုကိုင်ပြီး “ရှာထုံလူ မော်သမျှ၊ ရှာထုံလူ မော်သမျှ” လို့အော်ပြီးပခုံးချင်း တိုက် မယ်ပြုသတဲ့။

ဒီတော့ ပဌမ ထန်းရေမူးသမားက နောက် ထန်းရေမူး သမားရှုံ့မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး “မော်ထုံလူ ရှောင်သမျှ၊ မော် ထုံလူရှောင်သမျှ” လို့အော်ပြီး ရှောင်သွားသတဲ့။

ဒို့ဒါယကာ ဒါယိကာမကြီးတွေလဲ အဲဒီ စကြာတောင် ဘုရားဝွဲက ထန်းရေမူးသမားတွေနဲ့ တူနေပြီ၊ မော်ထုံလူ မတွေ့ခင်ကတော့ “မော်ထုံလူ ရှာသမျှ၊ မော်ထုံလူ ရှာသ မျှ” နဲ့ “ရှာထုံလူ မော်သမျှ” ဆိုတာနဲ့ တွေ့ပြန်တော့ “မော်

တဲ့လူ မော်သဗျို၊ မော်တဲ့လူရှောင်သဗျို” နဲ့ရှောင်ရှောင် သွားကြတယ်။

ကဿပဘုရားရှင် သာသနာတော်နှင့် ကြံကြိုက်ခဲ့တုန်း က မော်တဲ့လူရှောင်သဗျို၊ မော်တဲ့လူရှောင်သဗျိုနဲ့ ရှောင် ခဲ့ကြပြီ။ မော်တဲ့လူ ရှာသဗျို၊ မော်တဲ့လူ ရှာသဗျို-ဆို သလို ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်ကြီးကို လှမ်း ပြီး ဆုတောင်း ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလို ဆုတောင်း ခဲ့ကြလို့ -ခု ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်နဲ့ ကြံကြိုက်ကြရ တယ်။

အဲဒီလို သာသနာတော်နှင့် ကြံကြိုက်ပြန်တော့လဲ ဟို ယောင်ယောင် ဒီယောင်ယောင်နဲ့ နောင် အရိမေတ္တေယျ ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူတဲ့အခါ ဆီမီးငါးတိုင် ကြာငါးခိုင်နဲ့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လက်ဦးစွာ ဖူးတွေ့ရပါလိုက်လို့ လှမ်းပြီး ဆုတောင်းနေကြတာဟာ “မော်တဲ့လူရှောင်သဗျို၊ မော်တဲ့ လူရှောင်သဗျို” လို့ အော်တာနဲ့တူတယ်။

ဒီလိုနဲ့ဘဲ တရှောင်လဲခရှောင်ပြီး နောက်ပွင့်တော် မူတဲ့ ဘုရားတွေကို မြော်မှန်းဆုတောင်းရင်း သံသရာထဲ နစ် နေကြရတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရရာ ရကြောင်းဖြစ်တဲ့ တရားကိုတော့ အားမထုတ်ကြဘဲ အမေကျော် ဒွေးတော် လှမ်းမနေကြနဲ့။ ခု ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်ကြီးနဲ့ ကြံကြိုက် တဲ့အခါ လသာတုန်းမိုင်းငင့် ဆိုတာလို သဒ္ဓါမိုယ်၊ ဝီရိယ မိုယ်၊ သတိမိုယ်၊ သမာဓိ မိုယ်၊ ပညာမိုယ် ဆိုတဲ့ မိုယ်ကြီး ငါးဦးလက်ကိုင်ထားပြီး လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာမောင်သောင်းကျန်းလို့ကို နှာသီးဖျားကာယတံခါး

မှကာဗာ(အကွယ်အကာ)ယူကာထိမှု၊ ထိမှု-သတိကြပ်ကြပ် ပြုဆိုတဲ့ သမထဝိပဿနာတရားနှင့် ပွားများတိုက်ထုတ်ပါက သောတာပတ္တိမဂ်အစ အရဟတ္တမဂ်အဆုံး မိမိတို့ပါရမီ အတိုင်း ပေါက်ရောက်နိုင်ကြပါတယ်။ ဒီတခါတော့စကြာ တောင်ဘုရားပွဲက ထန်းရေမူးသမားလို “မော်တဲ့လူ ရှောင်သမျှ၊ မော်တဲ့လူ ရှောင်သမျှ” ဆိုသလို ရှောင်မနေကြနဲ့ တော့။

ဒါနဲ့ ဆပ်ပြာသယ် အကြောင်း ဆက်ပြောရအုံးမယ်။ ဒို့စွန်းလွန်းရွာမှာ “ဆပ်ပြာ-ဆပ်ပြာ”နဲ့ သူတို့ ဆပ်ပြာ အလွန် ချေးကျွတ်တယ်၊ အလွန်ဖြူစင်စေဟယ်လို့ အော်ပြီး လယ်ရောင်းနေကြတယ်။ သူတို့ကိုယ်ကို ကြည့်လိုက်တော့ ချေးတွေ ချည်းဘဲ၊ အဲ-ဒို့ဒကာ ဒကာမကြီးတွေလဲ အဲဒီ ဆပ်ပြာသယ်တွေလို ဖြစ်နေအုံးမယ်။ သူတကား ချေးကျွတ် ဘို့ထက် ကိုယ့်ကိုယ်က ချေးအရင်ကျွတ်ဘို့အရေးကြီးတယ်။ သူတကာတွေအပေါ် ဆရာလုပ်ပြီး တရားဟော နေတာ ထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို တရားရအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ဘို့က အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆပ်ပြာသယ် လုပ် မနေကြနဲ့ဟု အမြဲတစေ ဆုံးမတော်မူခဲ့လေသည်။

ဓမ္မဝိဟာရ တရားတော်

ဓမ္မဝိဟာရတရား ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှာ တည်ပါသလဲ ဘုရားဟု လျှောက်ထားသည်ကို ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဥပမာနှင့် ပြ၍ ဟောတော်မူသည်မှာ....

ရှေးရှေးတုန်းက ဗာရာဏသီပြည်မှာ မြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုတယ်ဆိုပါတော့၊ ထိုအခါ တိုင်းစွန်ပြည်ဖျားမှာရွှမ်း သူပုန်ထသတဲ့၊ အဲဒီတော့ သူပုန်ရန်ကို ပြုဖျက်ရန် မြဟ္မဒတ် မင်းကြီးက စစ်သူကြီး ငါးယောက်ကို စေလွှတ်လိုက်တယ်။ ငါးယောက်သောစစ်သူကြီးတို့ဟာ ဘုရင်မင်းမြတ်၏အမိန့် တော်အတိုင်း သွားကြ၍ တိုင်းစွန်ပြည်ဖျား တောအုပ်ကြီး အနားသို့ရောက်တဲ့အခါ သူပုန်တွေသွားလာသောကြောင့် မြူမှုန်တွေထသည်ကိုမြင်လျှင်တယောက်သောစစ်သူကြီးက ကြံစည် စိတ်ကူးသည်မှာ...ဩော်...မြူမှုန်တွေ များပြား သလောက် ထောက်ဆကြည့်ရရင် သူပုန်တပ်သားတွေဟာ နည်းမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ တွေးမိပြီး ကြောက်တာနဲ့ ကျနေ ရစ်ရော။

ဒါနဲ့ ကျန်တဲ့စစ်သူကြီးလေးယောက် ရှေ့ဆက်သွားပြန် တော့ သူပုန်တပ်သားတွေကကြီးကျယ်ခမ်းနားလှစွာသော အောင်လံကြီးကို ခွံခွံညားညားကြီး စိုက်ထူ ထားတာကို တွေ့ရပြန်သတဲ့၊ ဒီတော့ တယောက်သော စစ်သူကြီးက အောင်မာ-တယ်ခွံညားတဲ့ အလံကြီးဘဲလို့ အလံမြင်တာနဲ့ စိမ့်ကြောက်ပြီး ကျနေရစ်ပြန်ရော။

ဒါနဲ့ ကျန်တဲ့ စစ်သူကြီး သုံးယောက်ထဲ ရှေ့ဆက်သွား ပြန်သတဲ့၊ သူပုန်တပ်သားတွေက စစ်သူကြီးတွေနီးလာမှန်း သိတော့ “ဒို့လူလေးများ ဆိုသလေ...၊ ဘုရင့်စစ်သူကြီး တွေကို ဘယ်နှယ်ပိုင်းမယ်၊ ဒီနှယ်ပိုင်းမယ်၊ ဘယ်နှယ် ဖမ်း

မယ်... ဒိန္နယ်ဖမ်းမယ်၊ ညီစေနေနော်...အေး” လို့ တပ်သံ ပေးကြတာပေါ့၊ ဒီတော့ တယောက်သော စစ်သူကြီးက ဟာ-အသံတွေကဖြင့် နဲတာမဟုတ်ဘူး သူပုန် တပ်သား အတော်များမှာဘဲ၊ ငါတို့သုံးရောက်ထဲနှင့် နိုင်မှာမဟုတ် ဘူးဆိုပြီး ကျနေရစ်ပြန်ရောတဲ့။

ကျန်တဲ့ စစ်သူကြီးနှစ်ယောက်ကတော့ အနိုင်တိုက်မယ် ဆိုပြီး တက်သွားကြတယ်။ သူပုန်တပ်ထဲဝင်ပြီး သူပုန်တပ် သားတွေကို သူ့ထက်ငါ ပိုင်းကနဲ-ပိုင်းကနဲ နေအောင် ခုတ်ကြတာပေါ့၊ တော်တော်ကြာတော့ သူပုန်ဗိုလ်ကြီးက စစ်သူကြီးတယောက်ကို ခုတ်ချလိုက်တာ ပိုင်းကနဲကျသွား တယ်။ ကျန်တဲ့စစ်သူကြီးက တခါ သူပုန်ဗိုလ်ကြီးကို ပိုင်း ကနဲ ကျသွားအောင် ပြန်လည်ခုတ်ချလိုက်တော့မှ သူပုန် တပ်သားတွေလဲ ဖရိုဖရဲနှင့်အကုန်ထွက်ပြေးကြကုန်ရောတဲ့၊ အဲဒီတော့မှ တယောက်ထဲကျန်နေတဲ့ စစ်သူကြီးဟာ သူပုန် ခုန်ကို အကုန်ဖြိုဖျက်ပြီးပြီဆို စစ်နိုင်တာနဲ့ အောင်လံလွှင့်ပြီး ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ ပြန်သွားပါရောတဲ့။

အဲဒါကို ဥပမာနဲ့ ပြောရသေးတာပေါ့၊ ယခုတုန်းကြီး ဆီရောက်နေကြတဲ့ ရဟန်းသားမဏေတို့ သတိထားရမှာက တော့ ဘယ်မြို့ဘယ်ရွာ ဘယ်ဌာနမှာ မည်သူ၏သမီးဟာ အလွန်ချော အလွန် လှသတဲ့ဟု သတင်းစကား ကြားရ တယ်ဆိုပါတော့၊ ဈေးကလဲနီး တိုက်အိမ်ကလဲကြီး ပစ္စည်း ကလဲပေါ့၊ သမီးကလဲချော ဆိုတော့ “နီးနီးကြီး” သုံးဦးလို

(၁၆၄) စွန်းလွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပေါ့ (သိုက်စာဘတ်ရာ နားထောင်ပါ ဥစ္စာရနီးနီး။ ဗိန္ဒော
ဘတ်ရာ နားထောင်ပါ သူနာ ယောက်နီးနီး။ ကျောင်းက
ဘုန်းကြီး မင်းသမီး- အပြီးရနီးနီး) ဆိုသလိုဘဲ ရလိမ့်မယ်
အထင်နဲ့ လူထွက်ပါရောတဲ့၊ အဲဒါ မြူမှုန်တွေထတာကိုမြင်
တာနဲ့ ကျနေခဲ့တဲ့ စစ်သူကြီးနဲ့တူတယ်။

ဒီမှတဖန် သည်းခံနိုင်လို့ တက်ပြန်သော် ဆွမ်းခံအသွား
မှာ ရုပ်အဆင်းလှလှနဲ့ ကလေးမ တယောက် ရှေ့နားက
ဖြတ်သန်း သွားတာကို မြင်လိုက်ရရင် ဩော်... တနေ့က
သတင်းကြားရတဲ့ ကလေးမဟာ ဒီကလေးမနဲ့ တူပါရဲ့၊
ကြားရတဲ့အတိုင်းလဲ ရုပ်ရည်က အလွန်ဘဲချော အလွန်လှ
တာကိုးဟု အောက်မေ့ပြီး ဒီမိန်းကလေး ငါရအောင်ကြံ
လေမှဘဲလို့ ရလိမ့်မယ် အထင်နှင့် လူထွက်ပြန်ရော၊ အဲဒါ
အောင်လံကြီးကိုမြင်တာနဲ့ ကျသောစစ်သူကြီးနှင့် တူတယ်။

ဒီမှတဖန် သည်းခံနိုင်သေးလို့ရှိရင် ကလေးမ ကလေး
က တပည့်တော်မတို့အိမ် ဆွမ်းခံကြွတော်မူပါဘုရား၊ နေ
စဉ်အမြဲ ထိုင်တော်မူပါဘုရား-လို့ ပင့်ပြီး ပေါင်မို့ကလေး
မီးကင်၊ ထောပတ်တွေ ခပ်များများ သုတ်ပြီး ဘုဉ်းပေး
တော်မူပါဘုရား၊ ဟောဒါက လဘက်ရည်အချိုပါဘုရား၊
သကြားကိုလဲဖြည့်စွက်နိုင်ပါတယ်ဘုရား။ ဘုန်းဘုန်းဘုရား
အလိုရှိတာကိုလဲ အမိန့်ရှိတော်မူပါဘုရား။ အေးကုန်တော့
မယ်ဘုရား ပူပူနွေးနွေး ကလေး ဘုဉ်းပေးတော်မူလိုက်ပါ
ဘုရားလို့ အနားက ပြူပြူငှာငှာ တီတီတာတာ ပြောဆို

ပြီး နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကျွေးမွေးလှူဒါန်း နေတာပေါ့။ အဲဒီ
တော့ဘယ်လိုဖြစ်ပြန်သလဲဆိုရင်၊ အောင်မယ်ဒီမိန်းကလေး
ဟာ ငါ့ကို အတော်ဘဲစွဲနေပုံရတယ်။ ငါယူရင် ရမှာဘဲ
ဟု ထင်တလုံးနဲ့ လူထွက်ပြန်ပါရော၊ အဲဒါ တပ်သံပေးတာ
ကိုကြားတာနဲ့ ကျတဲ့စစ်သူကြီးနှင့် တူတယ်။

ဒီမှတဖန် သည်းခံနိုင်သေးလို့ရှိပြန်သော် ဒီကနေ့တော့
အလုပ်တွေ ရှုပ်ပြီး များနေတာနဲ့ ဘယ်မှ မသွားနိုင်
မလာနိုင်လို့ ဆေးလိပ်တောင် မရှိသေးဘူးဘုရား၊ ညနေ
ငါးနာရီ-လောက်တော့ ကြွခဲ့ပါအုံး - ဘုန်းဘုန်းလို့ မိန်း
ကလေးက မှာလိုက်တယ်ဆိုပါတော့၊ ညနေ ငါးနာရီကျ
တော့ မိန်းကလေးကလဲ ပြုတင်းပေါက်က ထွက်အမြော်
သင်္ကန်းခေါင်းမြီးခြံပြီး စိုက်စိုက် စိုက်စိုက်နဲ့ လာနေတာ
တွေ့တော့ တံခါးပေါက်ဆီထသွား၍ တံခါးကိုမစေ့တစေ့
ပိတ်ပြီး အိပ်ချင်ဟန်ဆောင်နေတယ်။ ဘုန်းကြီးက တံခါး
ကိုကပ်ပြီး ကျီကနဲတွန်းဖွင့်လိုက်တော့ အိမ်ထဲမှာ ကိုးယိုး
ကားယားအိပ်နေတာကိုမြင်လိုက်ရရင်ဘဲ သိက္ခာတောင်ချ
မနေနိုင်တော့ဘူး ပြုတ်ကျပါရောတဲ့။ အဲဒါ သူပုန်ဗိုလ်ကြီး
ခုတ်ချလို့ ကျဆုံးသွားတဲ့ စစ်သူကြီးနဲ့တူတယ်။

ကျန်နေတဲ့ စစ်သူကြီးက သူပုန်ဗိုလ်ကြီးကို ပိုင်းကနဲနေ
အောင် ခုတ်ချလိုက်သလို ကာမရာဂတည်းဟူသော သူပုန်
ဗိုလ်ကြီးကို အပိုင်းပိုင်း အတစ်တစ် ခုတ်ထစ်ပြီး အသေ
သတ်နိုင်သောသူမှသာလျှင် ဓမ္မဝိဟာရတရား တည်လိမ့်မည်
ဟု ဟောကြားတော်မူသည်။

(၁၆၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

၎င်းကိုပင်အကြောင်းပြု၍ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တိုက်တွင်း၍ တပည့်သား သံဃာတော်များအား ဆုံးမလေ့ရှိတော်မူသည်မှာ-ဆွမ်းခံသွားရင် အစဉ်အတိုင်း တန်းရပ်ပြီး ဆွမ်းခံကြ၊ ထိုင်အိမ် မထားကြနဲ့၊ ထိုင်အိမ် ထားတော့ ကာမမူရောက်တတ်တယ်၊ သူတပါးအချစ်မခံ ချင်ကြနဲ့၊ အချစ်ခံချင်လို့ ချစ်တော့ ပဲ့တတ်တယ်။ ဂုဏ် မကြီးချင်နဲ့၊ ဘုန်းမကြီးချင်ကြနဲ့၊ ဘုန်းကြီးချင်လို့ ဘုန်းကြီး တော့-ဘုန်းမှန်တတ်တယ်။ ဂုဏ်လဲမကြီးချင်ကြနဲ့၊ ဂုဏ်ကြီး ချင်လို့ ဂုဏ်ကြီးတော့ ဂုဏ်မွှေးစူးတတ်တယ်။ ဂုဏ်မလိုချင်နဲ့ ဂုဏ်လိုလျှင်ဂုဏ်ပြုတတ်တယ်၊ ဂုဏ်မလိုမှဂုဏ်ပိုတယ်။ သပိတ် ကိုလဲမကျော်ကြနဲ့၊ သပိတ်ကျော်တော့-ငရဲကျီးတတ်တယ်။ ခြေနှင့်ကျော်တာတော့ ကလေးတောင်သိတာပေါ့၊ ဥပမာ ဒါယကာကြီး တယောက်က ချဉ်ပေါင်ရွက်ရေလုံပြုတ် အ ရေကြည်ကြည်လောင်းလိုက်ပါပေါ့တဲ့၊ ဒီတော့ ဟင်ဆိုပြီး နှာခေါင်း ရှုံ့ လိုက်တာ သပိတ် ကျော်တာဘဲ။ ဝက်သား ဆီပြန်ဟင်း လောင်းလိုက်ပါပေါ့တဲ့။ ဟာ-နေရာကျလိုက် လေဆိုပြီး ပြီးတုံးတုံးဖြစ်လာတာ သပိတ်ကျော်တာဘဲ။

အဲဒီလို ဆွမ်းခံသွားရင်းလောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မဖြစ် ရလေအောင် မိမိ၏စိတ်ကို ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့နောက် လိုက်ပါမသွားရလေအောင် စောင့် ရှောက် ထိန်းသိမ်း နိုင်သမျှ ထိန်းသိမ်းပြီး သတိထားနေကြ ရမည်ဟု ဆုံးမတော်မူလေသည်။ (အသံသွင်းထားသည်)

ဒါယိကာမများ သိကြတဲ့ အကြောင်း
တရား ငါးပါး

- ၁။ အလိုရှိခြင်း=ဒါယိကာမများဟာ၊ သူ့နှမ ကိုယ့်နှမ သူ့အမေ ကိုယ့်အမေ၊ လင်ယောက်ျားကို အလိုရှိတယ်။
- ၂။ ကျက်စားခြင်း=ဖီးခြင်း၊ လိမ်းခြင်း၊ ဝတ်စားတန်းဆာ ဆင်ခြင်း၌ ကျက်စားတယ်။
- ၃။ ထောက်တည်ခြင်း=သားသမီးလင်သားနှင့် ဆွေမျိုးမိဘ များအပေါ် ထောက်တည်တယ်။
- ၄။ နှလုံးသွင်းခြင်း=ငါ့လင် မယားငယ်မယူပါစေနဲ့၊ ငါ့ လင် မယားငယ် မယူပါစေနဲ့ဟု နှလုံး သွင်းတယ်။
- ၅။ ပြီးဆုံးခြင်း=ကိုယ့်လင် ကိုယ့်စကား နားထောင် လို မယားငယ် မယူရင် ပြီးဆုံးရောတဲ့။

ပဋိပညာစာရီ တရားတော်

ယုံ-ဒါယိကာမကလေးတွေ နင်တို့မကြိုက်တာ ပြော ရအုံးမယ်၊ မလှချင်နဲ့၊ ချောချင်နဲ့၊ ပစ္စည်းမပေါ်ချင်နဲ့၊ ဂုဏ်မကြီးချင်နဲ့၊ ကြပ်ကြပ်လှ - ကြပ်ကြပ်ချော - ကြပ်ကြပ် ပစ္စည်းပေါ်ပြီး ကြပ်ကြပ်ဂုဏ်ကြီးလျှင် ကြပ်ကြပ်ဒုက္ခရော့ တတ်တယ်။ မျက်စိအလိုလဲ မလိုက်နဲ့၊ နားအလိုလဲ မလိုက်နဲ့။

(၁၆၈) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

နဲ့ နှာခေါင်းအလိုလဲ မလိုက်နဲ့၊ လျှာအလိုလဲ မလိုက်နဲ့၊
ခန္ဓာကိုယ်အလိုလဲ မလိုက်ကြနဲ့၊ အလိုလိုက်မှဖြင့် အမိုက်
စော်ကား တတ်တယ်။ ဘယ်လိုများ အမိုက် စော်ကား
ပါသလဲဆိုရင် ... အဲသည် မျက်စိ-နား-နှာခေါင်း-လျှာ-
ခန္ဓာကိုယ် အလိုလိုက် မိတော့၊ အဲသည် ငါးပေါက်
ကြောင့် မှားလေတော့တာဘဲ၊ အဲဒါကြောင့် ငါးပေါက်မှား
တော့၊ ငါးပါး မှေးက်တတ်တယ်၊ အေး-တို့ဒါယကာကြီး
တွေ၊ ဒါယိကာမကြီးတွေလဲ ကိုယ့်အလို မပြည့်စုံလို့ စိတ်
ဒုက္ခ အမျိုးမျိုး ရောက်ခဲ့တာတွေ ရှိကြလိမ့်မယ်၊ အဲသည်
ဟာ ငါးပေါက် မှားလို့ ရတဲ့ အကျိုး တရား တွေပေါ့။
ဒါကြောင့် ...

တပူထက် နှစ်ပူ၊ ငရုတ်ဆုံ လှူခဲ့ဘူးရော သလား
ထူးတဲ့အပူ။ ။မမလေး ခန္ဓာကိုယ်၊ အဝိဇ္ဇာ မှောင်ရိပ်
မှာခို၊ အဝိဇ္ဇာငြောင့်ကြီး ကိုယ်ကိုစူး၊ နှုတ်လို့ ရနိုင်
ဘူး။ ။ကိုယ်အတတ်နဲ့-ကိုယ်ပြန်စူး၊ နှုတ်လို့ ရပေဘူး။

ဆိုသလို ဖြစ်နေကြ ခံနေကြရတာပေါ့၊ ကြိုးစား၍သာ ခံကြ
ပေတော့။

ထို့ ဂေါတမဘုရား လက်ထက်တော် တုန်းကလဲ ပဋာ
စာရီဆိုတဲ့ သူဌေးသမီးကလေး တယောက်ဟာ အလွန်လှ
အလွန်ချော ပစ္စည်းကလဲ ပေါတော့ ဂုဏ်ကလဲအလွန်ကြီး
တာပေါ့၊ အဲသည်တော့ မျက်စိ အလိုလဲ လိုက်ခဲ့တယ်၊
နားအလိုလဲ လိုက်ခဲ့တယ်၊ နှာခေါင်းအလိုလဲလိုက်ခဲ့တယ်၊

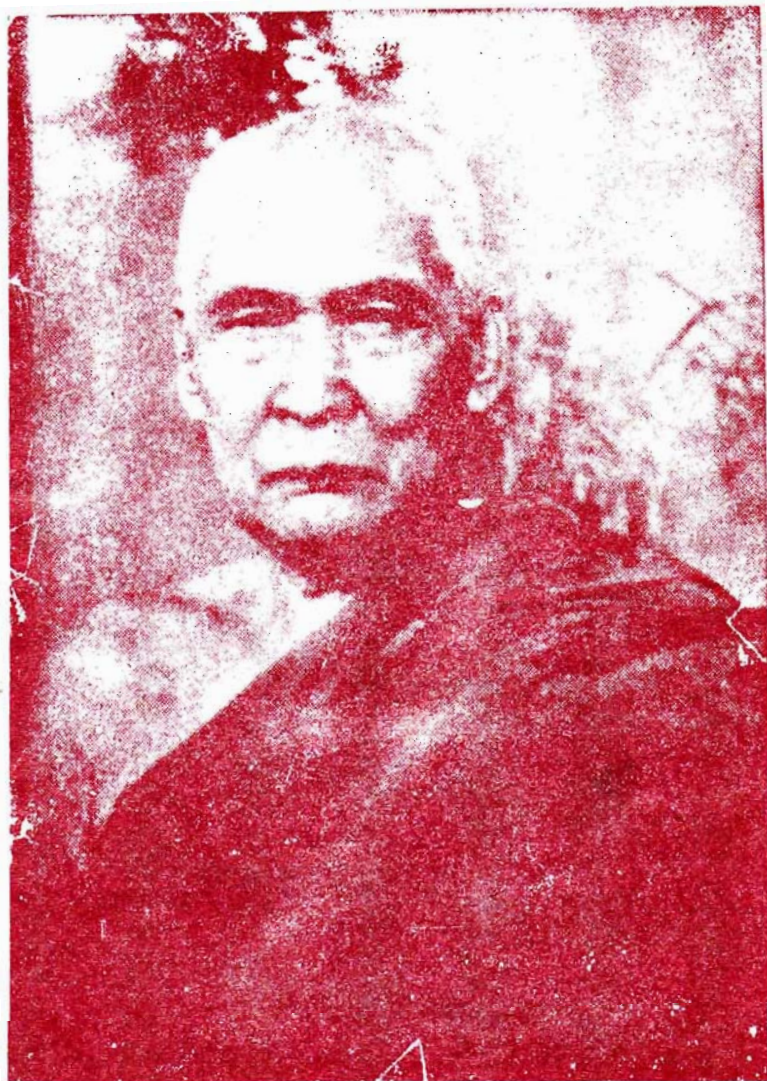
၁၃၁၀-ခုနှစ် ကံထပ်ပြီး သိမ်အထွက်ရိုက်တူးထားသောပုံတော်။

၁၃၁၀-နှစ်က မျက်ကူးထားသော ပုံတော်

WWW.DHAMMARANSI.NET (FREE DHAMMA DISTRIBUTION)

၁၃၁၃-ခုနှစ် ရန်ကုန်ဘောက်ထော်ဂူကျောင်းတွင် အရိယာသိမ်
သုမုတ်ပြီးနောက် မိုက်ကူးထားသော ပုံတော်။

WWW.DHAMMARANSI.NET (FREE DHAMMA DISTRIBUTION)

လျှာအလိုလဲလိုက်ခဲ့တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်အလိုလဲ လိုက်ခဲ့တယ်။ အသည်လို အလို လိုက်မိတာကြောင့် ငါးပေါက်မှားတာပေါ့။ ငါးပေါက်မှားတော့ ပဋာစာရိဟာ ငါးပါးမှောက်အောင် သိပ်ပြီး ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရသတဲ့။ ဘယ်လောက်များ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရသလဲဆိုတော့ ပဋာစာရိဟာ သတိတွေ အကုန်လွတ်ပြီး ခါးက အဝတ်ကောင် ကျွတ်လောက်အောင် သွက်သွက်ခါ ရူးလိုက်တာ။ ခါးဒါနှင့်စာလျှင် ဒါယကာကြီး ဒါယိကာမကြီးတို့မှာ အဝတ်လဲ တင့်တင့်တယ်တယ် ဝတ်ပြီး စကားကို ပြောင့်ပြောင့် မှန်မှန်တောင် ပြောနိုင်သေးတာထဲ။ ပဋာစာရိမှာတော့ ရူးမယ်ဆိုလဲ ရူးလောက်တာပေါ့။ ကိုဒါသလဲ မြွေကိုက်၍သေ၊ သားငယ်ကိုစွန်ချီ၊ သားကြီးကလဲ ရေမျော၍ပေါ့။ အိမ်ရောက်လို့ သွားပြန်တော့လဲ မိဘနှင့်မောင် အုတ်တိုက်ပိပြီးသေတယ်ဆိုတော့။ ခြောက်လောင်းပြိုင် အကုန်သေသူတို့၏ဖြစ်ပုံကို ပြန်လှန်ပြီး စဉ်းစားလိုကြည့်ပြန်လျှင် ရူးဘို့သာမြင်တော့တာပေါ့။ အသည်လိုစဉ်းစားလေသမျှ ရူးဘို့ချည်းထဲ။ ဒါကြောင့် ပဋာစာရိမှာ စဉ်းစားတိုင်း-စဉ်းစားတိုင်း အရူးတွေဝိုင်းဝိုင်းပြီးလာလိုက်ကြတာ ဗလဗွေရှုပ် အဝတ်တွေစုတ်ပြတ်ပြီး ခါးကိုမှ အဝတ်မကပ်နိုင်လောက်အောင် ရူးရ ပေတော့တာပေါ့။ ပဋာစာရိဟာ သူ့ ကိုယ်သူပြန်ပြီး ဆုံးမရှာတယ်။ ယုံ-အရူးမကလေးရဲ့၊ ယုံ-အမိုက်မကလေးရဲ့၊ ယုံ-ကံဆိုးမကလေးရဲ့၊ နံ့သာကကြိုက်-ပန်းကကြိုက်သနဲ့ အမိုက်မနှင့်ပြုပြင် နှင်ခင်မင်တဲ့အပျိုချော ယခုဖြင့် ဘေးတွေ့ပါပကောတော့။ နံ့သာမှုန်မှုန် ကညာလုံ ပုဝါလေးကို ခြံမိလို့ ဘေးတွေ့ပါပကော

(၁၇၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

တော။ အဲဒီလို ပဋ္ဌာစာရီဟာ ပါးစပ်က တပြစ်တောက်
တောက်နှင့်ပြောပြီး နေမြင့်လေအရူးရင့်လေ ဆိုသလိုပေါ့၊
မစားနိုင် မသောက်နိုင်မအိပ်နိုင် ရွာစဉ်ကျယ်တလယ်လယ်
နှင့် ကိုဒါသကိုလဲ မြွေကိုက်၍သေပြီ၊ သားငယ်စွန်ချီ၊ သား
ကြီးရေမျော၊ မိဘနှင့်မောင်ဘွား အုတ်တိုက်ပိ၍ သေကုန်ပြီ
သေကုန်ပြီ၊ အားလုံးသေကုန်ပြီဟု ပါးစပ်က တတွတ်တွတ်
ပြောပြီးတောင်ယိုင်မြောက်ယိုင် တောင်ထိုးမြောက်ထိုးနှင့်
ရောက်တတ်ရာရာ လမ်းတကာတို့၌ လှည့်လည်သွားလာပြီး
ရင်ထဲ နှလုံးထဲ ကွဲမတတ် ဆွေးမတတ် ဒုက္ခရောက်နေရရှာ
တယ်။

အဲသည်လို ဆင်းရဲဒုက္ခဘယ်လိုပင်ရောက်ရသော်လဲ ကံ
မြောက်၍ ကော်တာနှင့် ကျောင်းတော်က မြတ်စွာဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကလဲ ငါသည် ယနေ့ မည်သူ့ ကိုချွတ်ရ
ပါမည်နည်းဟု ရှေ့ဉာဏ်တော်ကွန်ရက်ကို ဖြန့်တဲ့ပြီးကြည့်
လိုက်သောအခါ ပဋ္ဌာစာရီကို မြင်တော်မူသတဲ့၊ ဘယ်လို
မြင်တော်မူပါသလဲ ဆိုတော့... ပဋ္ဌာစာရီဟာ ရှာမီးကျီးခဲ
ပြာဖုံး၍နေသလိုပါကလား၊ ငါဘုရား၏တရားတော်တည်း
ဟူသော လေနှင့်မှုတ်လွှင့်ရပါလျှင် လွှင့်တော့မှာဘဲဟု မြင်
တော်မူတယ်၊ အဲသည်လိုမြင်တော်မူတော့မှ မြတ်စွာဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကတရားပွဲကြီးဆင်ယင်တော်မူတယ်၊ ဤ
တရားပွဲတော်ကြီးသို့ ပဋ္ဌာစာရီလာရောက်နိုင်စေသတည်း။
ငါ၏တရားတော်ကို နာနိုင်စေသတည်း။ ငါ၏တရားတော်
ကို သိနိုင်ပါစေသတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီးမေတ္တာဓာတ်နှင့်

အုပ်လျက်တရားဟောပလ္လင်ပေါ်မှစောင့်ဆိုင်း၍ နေတော်
 မူတယ်။ ထိုအခါ ပဋာစာရိကလဲ တောင်ယိုင် မြောက်ယိုင်
 တောင်ထိုး မြောက်ထိုးနှင့် တမြို့လုံးအနှံ့အပြား လျှောက်
 သွားရင်း ဘုရားရှင် အဓိဋ္ဌာန်ချက်ကြောင့် တရားဟော
 မဏ္ဍပ်သို့ရှေးရှုပြီး ရှောက်သွားလေရာ တရားဟော မဏ္ဍပ်
 အနီးအနားတွင် ပညာရှင်၊ ဥပုသကာတယောက်က မြင်
 တာနှင့်၊ ဟဲ့-ကလေးမ ဟဲ့-ကလေးမ-နှင့်နှယ်ဟယ်-တယ်ပူရ
 ပါကလား သောကမီးတွေ လောင်မြိုက်ပြီး ပူလိုက်ရတာ
 အလွန်ဘဲကိုးဟဲ့၊ ဟောဟိုမှာ မြတ်စွာဘုရား တရားဟော
 နေတယ် သက်သာရာ သက်သာကြောင်း ရလေအောင်
 တရားများ နာချေပါလားလို့ ဥပါသကာက ပြောလိုက်
 တော့ ပဋာစာရိကလဲ ဘုရားသံကြားတာနှင့် သွားချင်စိတ်
 ဖြစ်ပေါ် ရှေးရှုကာ မြော်ပြီးမှ တရားဟောမဏ္ဍပ်သို့ရောက်
 အောင်သာ စုန်ခဲ့ပါရေတဲ့။

သည်တော့မှ တရားနာပရိသတ်များကလဲ တရားဟော
 မဏ္ဍပ်အနားလာတဲ့ ပဋာစာရိကို မြင်တာနှင့် ဟဲ့အရှူးမ-
 အရှူးမ-တောင်မှန်းလဲ မသိဘူး မြောက်မှန်းလဲ မသိဘူး၊
 အရှေ့မှန်းလဲ မသိဘူး၊ အနောက်မှန်းလဲ မသိဘူး၊ တို့ပရိ
 သတ်ထဲမဝင်ခဲ့နှင့် သွားဟဲ့သွား၊ ကြည့်ပါလား သူတကာ
 နှင့် မတူဘူး၊ ခါးကထမီလဲ မပါဘူး၊ တဘက်လဲ မပါဘူး၊
 ခေါင်းကလဲ စုတ်တိစုတ်ဖွားနှင့်ပန်းလဲမပါဘူး၊ တို့ပရိသတ်
 ထဲကို မဝင်ခဲ့နှင့် သွား-သွားလို့ တရားနာပရိသတ်တို့က ဆို
 ကြတော့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကတရားဟော

ပလ္လင်ပေါ်ကနေပြီး... ချစ်သမီး ပဋိပညာစာရီ-ငါဘုရားရှေ့
မှောက်သို့ရောက်အောင်လာခဲ့လို့မိန့်တော်မူတော့မှ တရား
နာပရိသတ်တွေကလဲ လမ်းကလေးများဖယ်ရှင်းပေးရတာ
ပေါ့။ အဲသည်တော့မှ ပဋိပညာစာရီဟာ မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေ
တော်မှောက်သို့ ရောက်လေသတဲ့။

မြတ်စွာဘုရား ရွှေတော်မှောက် ရောက်သော အခါ
အနီးရှိ ဥပါသကာများက အပေါ်ရုံ တဘက်ကလေးများ
ခွါပြီး ခါးကိုဝတ်ပေးရသတဲ့။ သည်တော့မှ မြတ်စွာဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက... ဟဲ့-ပဋိပညာစာရီ နင့်နှယ် ပူလိုက်
တာ၊ နင့်အတွက်တော့ နင်မပူဘူး၊ သူတကာအတွက်တွေ
သာ နင်ပူနေတာကိုး။ ဟဲ့-ချစ်သမီးပဋိပညာစာရီ အိုရလိမ့်အုံး
မယ်၊ နာရလိမ့်အုံးမယ်၊ သေရလိမ့်အုံးမယ်ဆိုတဲ့ အိုခြင်း
နာခြင်း သေခြင်း မရှိဘူးလားလို့- မြတ်စွာဘုရားက မေး
တော့၊ ပဋိပညာစာရီက အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရား ရှိပါ
တယ်ဘုရား၊ ထိုအိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရား ရှိပါလျှင်
မအို၊ မနာ၊ မသေတဲ့ တရားကော မရှိဘူးလားလို့မေးတယ်။
ပဋိပညာစာရီက မအို၊ မနာ၊ မသေတဲ့ တရားလဲ ရှိပါတယ်
ဘုရား။ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရားလဲရှိတယ်၊ မအို၊
မနာ၊ မသေတဲ့ တရားလဲရှိတယ်ဆိုလျှင် ထိုအိုခြင်း၊ နာခြင်း၊
သေခြင်းတရားကို နင်မကြောက်ဘူးလားလို့ မြတ်စွာဘုရား
က မေးတော့၊ ပဋိပညာစာရီက အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း
တရားကို ကြောက်ပါတယ်ဘုရား။ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေ
ခြင်းတရားကို ကြောက်လျှင် မအို၊ မနာ၊ မသေတဲ့ တရားကို

ရှာမှပေါ့။ သည်တော့ပဋာစာရိက လျှောက်ထားသည်မှာ အရှင်ဘုရားက အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရား ကြောက်လျှင် မအို၊ မနာ၊ မသေတဲ့တရားရှာရမယ်လို့ အမိန့်ရှိတယ်။ တပည့်တော်မ တယ်လို ရှာရပါမည်လဲဘုရားလို့ လျှောက်ထားပြန်တော့ မအို၊ မနာ၊ မသေတဲ့ တရားကို ရှာချင်ပါ တယ်ဆိုလျှင် ဘူတပါးကိုလဲမချစ်နှင့်၊ မိမိကိုယ်ကိုလဲ မချစ်နှင့်လို့ အမိန့်ရှိတော့ပဋာစာရိက တပည့်တော်မကပေဘူး ချစ်သေးတယ်ဘုရား-ချစ်သေးတာဘဲ၊ မချစ်ဘဲ ရှိပါ့မက ဘုရား၊ တပည့်တော်မသားကလေးက မျက်လုံးပြူးကယေးနဲ့ မျက်တောင်ကော့ကလေးနဲ့ ပဏီပလာ တီတီတာတာ အလွန် ပြောတတ်တယ်ဘုရား-ပြောတတ်တယ်။ သည်တော့ တပည့်တော်မက ချစ်တာပေါ့ ဘုရား-ချစ်တာပေါ့...ဟု လျှောက်ထားတယ်။

သည်တော့ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူသည်မှာ နှင်ချစ်ချစ်ဆိုတာဟာ မသိလို့ ချစ်တာတဲ့၊ သိလျှင် နှင်မချစ်ဘူး၊ အဲဒါကြောင့်-မသိလို့လိုချင်၊ လိုချင်လို့စွဲလမ်း၊ စွဲလမ်းတော့ ပြုလုပ်၊ ပြုလုပ်တော့-ရရှိ၊ ရရှိတော့-ခံကြ၊ ခံရလိမ့်မယ်။ မသိတာက အဝိဇ္ဇာလို့ ခေါ်တယ်၊ လိုချင်တာက တဏှာလို့ ခေါ်တယ်၊ စွဲလမ်းတာက ဥပါဒါန်လို့ ခေါ်တယ်။ ပြုလုပ်တာက သင်္ခါရလို့ ခေါ်တယ်၊ ရရှိတာက ဘဝလို့ ခေါ်တယ်၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ နှစ်ပင်ပူးလို့ အကြောင်းပြုလိုက်တော့လေ... ဇာတိတရားကြီး ရတာပေါ့...။ အဲဒီ ဇာတိတရား ဝဋ်ကောင်ကြီး ရမှဖြင့် ခံရလိမ့်မယ်၊ မည်ည်း

နှင့်၊ နင့်ကြည့်ပါလား ရွာစဉ်ကျယ် တလယ်လယ်နှင့် မစားနိုင် မသောက်နိုင်၊ ရင်ထဲနှလုံးထဲ ကွဲမတတ်၊ ဆွေးမတတ်၊ ပွင့်မတတ် နှင်ခံရတယ်။ ဘယ့်အတွက် ခံရတယ်၊ ကိုဒါသ ချစ်မိလို့ နှင်ခံရတယ်။ ဘယ်အတွက် ချစ်မိတယ်၊ မသိလို့ ချစ်မိတယ်။ သိလျှင် နှင် မချစ်ဘူးဟယ်၊ မချစ်လျှင် နှင် သည်လိုခံရမှာ မဟုတ်ဘူးဟယ်။ နှင်ကြည့်ပါလား ရွာစဉ် ကျယ်တလယ်လယ်နှင့် မစားနိုင် မသောက်နိုင်၊ ရင်ထဲနှလုံး ထဲများ ကွဲမတတ်၊ ဆွေးမတတ်၊ ပွင့်မတတ် နှင်ခံရတယ်။ ဘယ့်အတွက် ခံရတယ်၊ နှင့်သားကလေးတွေကို နှင်ချစ်မိ လို့ခံရတယ်။ ဘယ့်အတွက် နှင်ချစ်မိတယ်၊ နှင်မသိလို့ ချစ် မိတယ်။ သိလျှင် နှင်မချစ်ဘူးဟယ်၊ မချစ်လျှင် နှင်သည်လို ခံရမှာမဟုတ်ဘူး။ ဟဲ့-ပဋာစာရီ နှင် သညာ၏အလိမ်ကို ခံနေရပါပေါ့ကလား၊ ချစ်တယ်ဆိုတာ နှင်က-ချစ်ချင်လို့ ချစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ သညာက လိမ်ထားလို့ နှင်ချစ်နေတာ။ ဘယ်လို လိမ်ထားသလဲ ဆိုပါလျှင်... တရားတော်ကြီးက အနိစ္စလို့ဆိုတယ်။ သညာက နိစ္စလို့ လိမ်ထားတယ်။ တရား တော်ကြီးက ဒုက္ခလို့ဆိုတယ်။ သညာက သုခလို့လိမ်ထား တယ်။ တရားတော်ကြီးက အနတ္တလို့ဆိုတယ်။ သညာက အတ္တလို့ လိမ်ထားတယ်။ တရားတော်ကြီးက အသုဘလို့ ဆိုတယ်။ သညာက သုဘလို့ လိမ်ထားတယ်။ အဲဒါကြောင့် “မြင်တာကိုသညာဖုံးတယ်၊ သညာကိုသင်္ကာရှင်းမှ သင်္ကာ ကင်းမယ်၊ မြင်တာကို သညာဖုံးတယ်၊ သညာကို သင်္ကာ မရှင်းတော့-သင်္ကာ မကင်းတယ်”။ သညာ၏အလိမ်ကို ခံ နေရလို့ ဒုက္ခရောက်တယ်။ အဲသည်လိမ်ထားတဲ့ သညာကို

သင်္ကါ ရှင်းလိုက်ပါတော့လား-ဟဲ့-ဟု မြတ်စွာ ဘုရားက မိန့်တော်မူတော့မှ ပဋာစာရိက သင်္ကါရှင်းဆိုတာ ဘယ်လိုရှင်းရမှာလဲ ဘုရားဟု ပြန်၍ လျှောက်ထားတော့ မြတ်စွာဘုရားက သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးနှင့် ရှင်းရလိမ့်မယ်။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးကိုရှုတော့ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးက သင်္ကါရှင်းပေးလိမ့်မယ်။ မိမိ “ခန္ဓာကိုယ်” နှာသီးဝ ခေါ်တဲ့ ကာယတံခါးကိုထွက်လေဝင်လေဖြစ်တဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကတိုးထိတော့-သိ၊ သိတဲ့အပေါ်မှာ သတိထားပြီး နေမှပြင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပြည့်စုံနေပြီ။

ပြည့်စုံပုံကား.....ထိမှုကို သတိပြုနေတာက ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်လို့ခေါ်တယ်။ ကောင်း မကောင်း ခံစားမှု သဘောကို သတိပြုနေတာက ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်လို့ခေါ်တယ်။ ထိမှုသဘောကို သတိပြုနေတာက စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်လို့ခေါ်တယ်။ အဘိဇ္ဇာ ဒေါမနဿကို လျစ်လျူရှုပြီး သူ့သဘောအတိုင်း သူဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေတာကို သတိပြုနေတာက ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးကို ရှုတော့ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်က သုဘသညာကို ရှင်းပေးလိမ့်မယ်။ ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်က သုခသညာကို ရှင်းပေးလိမ့်မယ်။ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်က နိစ္စသညာကို ရှင်းပေးလိမ့်မယ်။ ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်က-အတ္တသညာကို ရှင်းပေးလိမ့်မယ်။ ဟဲ့-ပဋာစာရိ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ရှုလိုက်ပါတော့လား၊ မိမိ၏ခန္ဓာ

ကိုယ်တထွင်းက အပူဓာတ်ကို ရှုလိုက်-ရှုလိုက်လို့ မြတ်စွာ
 ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ခိုင်းတော့- (ပဋ္ဌာစာရိသည်
 မြတ်စွာဘုရား ခိုင်းတော်မူသည့်အတိုင်း ရှုလိုက်တော့ ဓမ္မ
 စက္ခုပွင့်သွားတော့မှ) ပဋ္ဌာစာရိက လျှောက်ထားတယ်။
 တပည့်တော်မ သိပြီဘုရား သိပြီ၊ မြင်လို့ သိပါတယ်ဘုရား။
 ဟောဟိုပရိသတ်ထဲက လူတွေက ဆိုကြတယ်ဘုရား-ဆိုကြ
 တယ်။ ဟဲ့-အရူးမ-အရူးမ၊ တောင်မှန်းလဲ မသိဘူး၊ မြောက်
 မှန်းလဲ မသိဘူး၊ အရှေ့မှန်းလဲ မသိဘူး၊ အနောက်မှန်းလဲ
 မသိဘူး၊ တို့ပရိသတ်ထဲ မဝင်ခဲ့နဲ့ သွား-သွားလို့ ဆိုကြ
 တယ်ဘုရား- ဆိုကြတယ်၊ ကြည့်ပါလား သူတကာနဲ့လဲ
 မတူဘူးတဲ့၊ ခါးက ထမီလဲမပါဘူး၊ တဘက်လဲ မပါဘူး၊
 ခေါင်းကလဲ စုတ်တိစုတ်ဖွားနှင့် ပန်းလဲ မပါဘူးတဲ့၊ တို့ပရိ
 သတ်ထဲ မဝင်ခဲ့နဲ့ သွား-သွား လို့ဆိုကြတယ်ဘုရား၊ တပည့်
 တော်မသိပြီဘုရား၊ သူတို့မသိသေးဘူး၊ တပည့်တော်မသိပြီ
 ဘုရား သိပြီ၊ တပည့်တော်မမှာ ထမီလဲပါပါ၊ တဘက်
 လဲပါပါ၊ ပန်းလဲပါပါ၊ သိလဲ ပါပါပြီဘုရား၊ သူတို့မသိ
 ကြသေးဘူးဘုရား၊ မသိကြသေးဘူးဘုရား။ အရှင်ဘုရားက
 မြင်တာကို သညာမုံးထားတာ၊ သညာကို သင်္ကာရှင်းလိုက်
 လို့ ဆိုတာနှင့် သညာကို သင်္ကာ ရှင်းလိုက်တာ သင်္ကာ
 ကင်းသွားပြီဘုရား-သင်္ကာ ကင်းသွားပြီ၊ သိသွားတာပေါ့
 ဘုရား၊ သိသွားတာပေါ့ဟု မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထား
 တော့....

မြတ်စွာ ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကလဲ ကိုယ်တော်
 တိုင်သိတော်မူသော်လဲ ပရိသတ်အများတို့အား သိစေခြင်း

အကျိုးငှာ မေးတော်မူသတဲ့။ ဟဲ့-ပဋ္ဌာစာရီ နှင် ငါဘုရားကို သိပြီ-သိပြီနှင့် ညျှောက်နေတာ နှင်ဘာကို သိလို့တုံးဟု မေးတော်မူတော့၊ ပဋ္ဌာစာရီက တပည့်တော်မ အိုရလိမ့်အုံးမယ်၊ နာရလိမ့်အုံးမယ်၊ သေရလိမ့်အုံးမယ်ဆိုတဲ့ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရားကိုလဲ သိပါပြီဘုရား။ ဝိဇ္ဇာညဉ် အဘို့၌ ဖြစ်သော သညာ(၆)ပါးကိုလဲ သိပါပြီဘုရား။ “နိစ္စသညာ ပျောက်ပြီး အနိစ္စသညာ ရောက်ခြင်း တပါးပါဘုရား” “သုခသညာ ပျောက်ပြီး ဒုက္ခသညာ ရောက်ခြင်း တပါးပါ ဘုရား” “အတ္တသညာပျောက်ပြီး အနတ္တသညာ ရောက်ခြင်း တပါးပါ ဘုရား” “ပယ်တတ်သော တရား သိခြင်း တပါးပါ ဘုရား” “ပယ်အပ်သော တရား သိခြင်း တပါးပါဘုရား” “ပြတ်သော တရား သိခြင်း တပါးပါ ဘုရား”။ “ပယ်တတ်သောတရားက မဂ်ပါဘုရား။ ပယ်အပ်သောတရားက သမုဒယပါဘုရား။ ပြတ်သော တရားက နိရောဓပါဘုရား”။ ဟဲ့-ပဋ္ဌာစာရီ နှင်ထမီလဲပါပါ။ တဘက်လဲပါပါ။ ပန်းလဲပါပါ-လို့ ပြောတယ်မဟုတ်လား။ ပြောပါတယ်ဘုရား။ နှင်ဘယ်ကထမီရသလဲလို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူတော့ ပဋ္ဌာစာရီက ညျှောက်ထားသည်မှာ.... ရှေးအထက်ကျော် ကာရီက ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ငါ၏သမီးတော်၊ ရှင်ကြီးဂေါတမသာသနာတော်ကျတော့ ငါးပါးသီလတည်းဟူသောထမီမြူစေလို့ မိန့်ခွန်းတော် ချွေလိုက်ပါတယ် ဘုရား။ တပည့်တော်မမှာ ငါးပါးသီလ တည်းဟူသော ထမီမြူပါပြီဘုရား။ တဘက်ကကော ပြောစမ်းပါအုံး။ ရှေးအထက်ကျော် ကာရီက

ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ငါ၏သမီးတော် ရှင်ကြီးဂေါတမ သာသနာတော်ကျတော့ ရှစ်ပါးသီလတည်းဟူသော တဘက်ခြံစေလို့ မိန့်ခွန်းတော် မြွေလိုက်ပါတယ် ဘုရား၊ တပည့်တော်မမှာ ရှစ်ပါး သီလတည်းဟူသော တဘက် ခြံရပါပြီဘုရား၊ သူတို့တဘက်က စိန်စီ၊ မြစ်စီ၊ ကျောက်စီဆိုတော့ လုယူမှာ စိုးရတယ်၊ ဖွပ်ရတယ်၊ လျှော်ရတယ်၊ တပည့်တော်မ တဘက်က မဖွပ်ရ မလျှော်ရ၊ လုယူမှာလဲ မစိုးရိမ်ရ၊ အလွန်အေးတယ်၊ အလွန်မြတ်တယ်၊ အလွန် ချမ်းသာတယ် ဘုရား။ ပန်းကတော့ကော ပြောစမ်းပါအုံး၊ ပန်းမှ သုံးခိုင်ပါဘုရား-သုံးခိုင်ပါဘုရား၊ ရှေးအထက်ကျော် ကာရီက ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ငါ၏သမီးတော် ရှင်ကြီးဂေါတမသာသနာတော်ကျတော့ ပန်းသုံးခိုင် ပန်စေလို့-မိန့်ခွန်းတော် မြွေလိုက်ပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်မသည် ဘုရားကိုလဲယုံကြည်ပါတယ်၊ တရားကိုလဲယုံကြည်ပါတယ်။ သံဃာကိုလဲယုံကြည်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ-ဆိုတဲ့ ပန်းသုံးခိုင်မြဲပါပြီဘုရား၊ ယဲ့-ပဋာစာရီ ဒီလောက်နဲ့အားမကိုးလောက်သေးဘူး၊ ရှေ့ကို အားခဲလိုက်အုံး-အားခဲလိုက်အုံးဟုမြတ်စွာဘုရားက အားပေးလိုက်ပြန်တယ်၊ အဲသည်လို အားပေးလိုက်တော့ တဖန် ထပ်မံပြီး ပဋာစာရီ အားထုတ် လိုက်တာ အစဉ်အတိုင်း အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သွားပါရောတဲ့။

အဲသည်လို အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သွားတော့ (၁)မြင်တတ်သော တရား၊ မြင်အပ်သော တရား။

(၂) သိတတ်သောတရား၊ သိအပ်သောတရား။ (၃) ပယ်တတ်သောတရား၊ ပယ်အပ်သော တရား။ (၄) ပြတ်သောတရားတို့ကို အကုန်အစင် သိတာပေါ့။ မြင်တတ်သောတရားက ဓမ္မစက္ခု။ မြင်အပ်သောတရားက သစ္စာလေးပါး၊ သိတတ်သောတရားက ဉာဏ်၊ သိအပ်သောတရားက သစ္စာလေးပါး၊ ပယ်တတ်သော တရားက မဂ်၊ ပယ်အပ်သောတရားက သမုဒယ၊ ပြတ်သော တရားက နိရောဓ။ အဲ-ဤကဲ့သို့ ပဋ္ဌာစာရီမှာ... မြင်လို့ သိတယ်၊ သိလို့ မထို့ချင်၊ မလိုချင်လို့ မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းလို့ မပြုလုပ်၊ မပြုလုပ်လို့ မရ၊ မရလို့ ငြိမ်းတာပေါ့။ အဲ-သူသူ ငါငါ မသိတော့လို့ချင်တယ်၊ လိုချင်တော့ စွဲလမ်းတယ်၊ စွဲလမ်းတော့ ပြုလုပ်တယ်၊ ပြုလုပ်တော့ ရတယ်။ ရတော့ ခံကြပေတော့ လက္ခယံ...ပေါ့ဟု ဟောကြား ဆုံးမတော်မူသတည်း။

သားသမက်နှောင့်ရှက် မိဘခက်၊ ချွေးမပြေ။
မိဘပူ တရားတော်

တို့ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ် အခါတုန်းက သာဝတ္ထိပြည်ကြီးမှာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါကြွယ်ဝပြီး ကောင်းခြင်းငါးဖြာ မိန်းမမြတ်တို့ လက္ခဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သူဌေးသမီးကလေး သောဏာ ဆိုတာရှိတယ်။ အချိန်တန်လို့ အရွယ်ရောက်တော့ မိဘတို့ ဝတ္ထုရားရှိတဲ့အတိုင်း အမျိုးတူဂုဏ်တူ သူဌေးသားတယောက်နဲ့ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ

(၁၈၀) စွန်းလွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပြုပေးလိုက်သတဲ့။ အဲဒီလို ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုပေးပြီးနောက် သောဏာတို့ ဇနီးမောင်နှံဟာ ပစ္စည်းကလဲပေါ် ရုပ်ရည် ကလဲချောဆိုတော့ ငယ်ရွယ်သူတို့ ဓမ္မတာအတိုင်း မော်လို့ မဆုံး ပျော်တပြုံးပြီးနဲ့ပေါ့လေ - ရတနာသုံးပါးကိုတောင် သတိမရနိုင်ကြရှာဘူး။

အဲဒီလို ပျော်ပျော်ပါးပါးကြီး နေလာလိုက်ကြတာ နှစ် ကာလ အတော်ကြာသွားတော့ သောဏာတို့ဇနီးမောင်နှံ မှာသား ၁၀-ယောက်ထွန်းကားပေါ်ပေါက်လာသတဲ့။ တ နေ့တော့သောဏာရှင်ပွန်းသူဌေးကြီးဟာ မြတ်စွာဘုရား ကျောင်းတော်သွားပြီး တရားနာရင်း သံဝေဂစိတ် တရား နိမိတ်တွေ ထင်မြင်လာတာနဲ့ သံသရာမှ လွတ်မြောက်လို သောဆန္ဒ ကြီးမားသည်နှင့် ဘုရားရှင်ထံ ရဟန်းပြုရန် ခွင့် တောင်းသတဲ့။ မြတ်စွာဘုရားကလဲ သူဌေးကြီး၏ ရွှေပါရမီ ဆုတောင်းကို သိတော်မူပြီး ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ရဟန်းပြုခွင့် ပေးလိုက်တာနဲ့တပြိုင်နက် သူဌေးကြီးဟာ ဝမ်းသာအားရ နဲ့ အိမ်က သူဌေးကတော်ကြီးကို အခွင့်ပန်ဘို့ မဆိုထားနဲ့ အသိတောင်မပေးဘဲ တခါထဲကျောင်းတော်မှာ ရဟန်းပြု သွားသတဲ့။ ဒါယကာကြီးတို့ ဒီအတိုင်းစွန့်နိုင်ကြပါ့မလား။

အဲဒီလိုသူဌေးကြီးရဟန်းပြုသွားတဲ့အကြောင်းကိုသူဌေး ကတော်ကြီးရှင်သောဏာကြားရတော့ ငိုးကြွေးပူဆွေးရင်း ဟိုယခင်တုန်းကတော့ တသက်လုံး မပစ်ပါဘူးလို့ ပြောခဲ့ တဲ့ ဒီလူကြီးရဲ့စကားတွေဟာ မှန်သေးရဲ့လား၊ လူလိမ်ကြီး ဖြစ်နေပါပေါ့လား၊ ခုတော့ရုပ်သဏ္ဍာန်ယိုယွင်းလို့ မုန်းရှာ

ထေရောသလား၊ ဒီကမျက်နှာကို မထောက်သော်လဲ သား
လူမမယ် ၁၀-ယောက် ရှုမျက်နှာကိုတော့ ထောက်ထားဘို့
ကောင်းပါသေးတယ် လူစိမ်းကားကြီးရယ်— လို့ တပြစ်
တောက်တောက် ပြောဆို ငိုကြွေးကာ မစားနိုင်-မအိပ်နိုင်
တမိုင်မိုင် တတွေတွေနဲ့ ပူပင်သောက ငှက်တွေရောက်နေ
တာပေါ့။

အဲဒီလိုနေရင်းက သူဌေးကတော်ကြီးဟာ သူ့ကိုယ်သူ
အပြစ်တင်ပြီး ပြေရှာရသတဲ့၊ ဘယ်လို အပြစ်တင် ပြေရ
သလဲလို့ မေးတယ် ဆိုပါတော့၊ “ဟဲ့-သောဏာ နင့်ကို
မချစ်လို့ပစ်သွားတာ နင်က ဘာပြုလို့ ပူဆွေးနေရသတုံး၊
သူကကိုယ့်ကိုကြည့်တော့ ကိုယ်ကလဲသူ့ ကိုကြည့်ရတာပေါ့၊
သူကကိုယ့်ကိုကျောခိုင်းတော့ ကိုယ်ကလဲ သူ့ ကိုကျောခိုင်း
ရုံရှိတာပေါ့” လို့ သူ့ကိုယ်သူ အားပေးပြီး သားလူမမယ်
၁၀-ယောက် လူလားမြောက်သည့်တိုင် ဣန္ဒြေမပျက် နေ
သွားရရှာသတဲ့။

သား ၁၀-ယောက် လူလားမြောက်တဲ့ အခါကျတော့
သူဌေးကတော်ကြီး သောဏာရှုအသက်ကလဲ ၆၀-ကျော်ရှိ
သွားတော့ အရွယ်က ဆုံးမတယ်ဆိုတဲ့ စကားအရ သတိ
သံဝေဂတရား ရသတဲ့၊ ဘယ်လို သတိသံဝေဂတရား ရသ
လဲလို့ မေးတယ်ဆိုပါဟာ့၊ “အင်း-ငါ့သားကလေး ၁၀-
ယောက်ဟာလဲ လူလားမြောက်လို့လာကြပေပြီ၊ သူတို့စွမ်း
ရည်သတ္တိနဲ့လဲ လုပ်ကိုင်ရှာဖွေ စားသောက်နိုင်ကြပြီ၊ ဒီဥစ္စာ

(၁၀၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဒီပစ္စည်းတွေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရတဲ့ တာဝန်ကလဲ
လေးလှပြီ၊ ဒီတော့ ငါ့မှာ ရှိတဲ့ ဥစ္စာပစ္စည်းတွေကို ညီတူ
ညီမျှ ခွဲဝေပေးကမ်းပြီး ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်ကို
ခိုလှုံ ဆည်းကပ်ရရင် ကောင်းမှာဘဲ” လို့ အကြံဖြစ်တာနဲ့
သား ၁၀-ယောက်ကို တိုင်ပင်ကာ နေရာချထားပြီး ရှိသမျှ
ဥစ္စာပစ္စည်းတွေကို အညီအမျှ ခွဲဝေပေးလိုက်သတဲ့။

အဲဒီလို အမေ့ခွဲဝေပေးပြီးတော့-သား ၁၀-ယောက်
ကိုပြောတယ်။ ဘယ်လိုပြောသလဲလို့မေးတယ် ဆိုပါတော့၊
“လူကလေးတို့...မောင်တို့အမေဟာ မောင်တို့ ဖခင်ကြီး
ပစ်သွားကထဲက မောင်တို့တတွေ လူလား မြောက်အောင်
စောင့်ရှောက် ကျွေးမွေးလာခဲ့တယ်၊ မောင်တို့ တတွေလဲ
လူလားမြောက်လာကြပါပြီ၊ အမေ့မှာလဲအသက်အရွယ်က
ကြီးပြီမို့ ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာဂုဏ်တို့ကို ခိုလှုံ
ပြီး အေးအေး နေချင်တော့တယ်၊ ရှိသမျှ ဥစ္စာပစ္စည်းတွေ
ကိုလဲ မောင်တို့ကို ခွဲဝေလိုပေးပြီးပါပြီ၊ ခုနေအခါမောင်
တို့တတွေ သဒ္ဓါလို့ကျွေးမှ စားသောက်ရမဲ့ ဘဝမျိုးရောက်
နေပါပြီ၊ အမေ မသေခင် ထမင်းတလုပ် ပြောင့်ပြောင့်
စားပြီး အေးအေး နေသွားပါရစေ သားတို့ရယ်”လို့ပြော
ကြားသတဲ့။

အဲဒီတော့ သား ၁၀-ယောက်က “အမေရယ် စိုးရိမ်
ကြောင့်ကြပြီး ပူပန်မနေပါနဲ့-အမေ့သားတွေမခိုက်ပါဘူး၊
လိမ်မာပါတယ်၊ အမေ့ ကျေးဇူးဟာ ဆပ်လို့မကုန်အောင်

များပြားပါတယ်။ လောကမှာ အဓိအဖကို လုပ်ကျွေးပြုစုရ
တာအင်မတန်မှမွန်မြတ်လှပါတယ်။ အမေခွဲဝေပေးထားတဲ့
ဥစ္စာပစ္စည်းနဲ့ အမေ့ကိုပြန်ပြီးပြုစုရတာ ဘာမျှဝန်လေးစရာ
မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့တတွေက တလွဲစီ လုပ်ကျွေးပြုစု
ပါမယ်။ ဝတ္တရား မပျက်ကွက်စေရပါဘူး။ အလိုရှိတာကို
သာ အမေကပြောပါ” လို့အကြိမ်ကြိမ် အနူးအညွတ် ဝန်ခံ
စကား ပြောကြားကြသတဲ့။ အဲဒီလို သားတွေကအမျိုးမျိုး
ဝန်ခံကတိ ပြုကြတာကို သူဌေးကတော်ကြီးက အားရဝမ်း
သာနဲ့ ဒါမှ အမေ့သား-ဒါမှ အမေ့သားဟု ချီးကျူးရင်း
မွေးကျေးဇူးနပ်ပါပေရဲ့။ မောင်မင်းကြီးသားတွေ လိမ္မာကြ
ပါပေရဲ့။ လက်ကသုံးတောင်ဝှေး၁၀-ချောင်းကဲ့သို့ထောက်
ပုံဘော် ရကြပါပေတယ်။ ကျန်းမာ ချမ်းသာ ကြပါစေ၊
ပစ္စည်းဥစ္စာစည်းစိမ်အမျိုးမျိုး တိုးတက်ကြပါစေ၊ အသက်
ရာကျော်ရှည်ပါစေ၊ ဒီမယား ဒီသားနဲ့ အိုအောင် မင်း
အောင် ပေါင်းရပါစေလို့ ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုလိုက်ရှာ
သတဲ့။

ဒါနဲ့ ရှေးဦးစွာ သားကြီးအိမ်ကစပြီးနေတာပေါ့။ ပဌမ
တော့ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ဝတ္တရားမပျက်ပြုစုကြသတဲ့။ ၁၀-ရက်
၁၅-ရက်လောက် ကြာလာတော့ တစတစ မရှိမသေလုပ်
လာတဲ့ပြင် ချွေးမလုပ်သူကအဖွားကြီးကို တောက်တိုမယ်ရ
တွေခိုင်းလာရေတဲ့။ နောက်တော့ ဝတ္တရားပျက်သည်ထက်
ပျက်လာပြီး၊ စုစုဆောင့်ဆောင့်နဲ့ “အဖွားကြီး ဒိပြင် သား
တွေအိမ် တလှဲ သွားနေပါအုံးလား” လို့ပြောသတဲ့။ ဒီတော့

(၁၀၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

သူဌေးကတော်ကြီးက “အို-ဒင်းမသဒ္ဓါထို့ မနေစေ့ချင်ရင် သွားမှာပေါ့၊ ငါ့မှာ ဒိပြင်သားတွေရှိသားတဲ့” ဆိုပြီး သား အလတ်အိမ်ပြောင်းနေပြန်တယ်။ သားလတ်အိမ်ကျတော့ လဲ ဒီပုတ်ထဲက ဒီဘဲဘဲဆိုတာလို ပဌမသာ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူနဲ့ ပြုစုတယ်။ ရက်ကြာတော့ မယားစကား နားဝင်ပြီး သား လုပ်သူပါ ငြူစုလာတာနဲ့ တအိမ်ပြောင်းရပြန်သတဲ့။

ဒါနဲ့ဘဲ တအိမ်မကောင်း တအိမ်ပြောင်း ဆိုတာလို ပြောင်းပြောင်းနေသွားလိုက်တာ နောက်ဆုံး သားအငယ် ဆုံးအိမ် ရောက်သွားပါရောတဲ့။ သားအငယ်အိမ် ရောက် တော့မှ သာ၍ပင်ဆိုးတော့သတဲ့။ ဘယ်လိုဆိုးသလဲလို့ မေး တယ်ဆိုပါတော့၊ “ခင်ဗျားကြီး လာနေတာ အိမ်ဆူတယ် ပူတယ်၊ ချွေးမတွေမကောင်းဘူး၊ သားတွေမကောင်းဘူးနဲ့ ပြောပြောနေတယ်။ အများနဲ့မတဲ့တာ ဘယ်သူကဆိုးလို့ တုံး၊ခင်ဗျားကြီး တခြားအိမ် မြန်မြန် ပြောင်းသွားပါဗျာ” လို့ ပြောပြန်ရောတဲ့။

သူဌေးကတော်ကြီးမှာအဲဒီတော့မှသာ၍ပင်ဒုက္ခရောက် တော့တာပေါ့၊ ပြောင်းနေစရာ အိမ်ကလဲ မရှိတော့ဘူး၊ ပိုက်ဆံ ကြေးငွေဆိုတာလဲ တပြားတချပ်မှ မရှိတော့ဘူး၊ အိုကြီးအိုမကျမှ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးနဲ့ တွေ့ကြုံရရှာတယ်။ ဩော် ငါ့မှာ လင်ကလဲပစ်သွား၊ သားတွေကလဲ မကြည်ဖြူ၊ ဒိုကိုး စရာကလဲမရှိ၊ သားသမီးများက မျက်စောင်း ဓာထိုးထိုးနဲ့ ကျွေးမွေးတာကို စားရတဲ့ဘဝ ရောက်နေပါပေါ့ကလား၊

“သား သမီးများရဲ့ မသံဃာရေစာကို လက်ဝေခံ စားနေရခြင်းထက် သေသွားတာက ကောင်းသေးတယ်” ထို့ ထွေးတောရင်း “အားကိုးမှားတဲ့ ကံဆိုးမကြီးရဲ့၊ အခိုက်မကြီးရဲ့-ဒုက္ခတွေ့ ဗလဗွေနေ ကောင်းကောင်းကြီး တွေ့ပါပကောတော” ထို့ သူ့ ကိုယ်သူ့ အပြစ်တင်ပြောဆိုပြီး ရှိက်ကြီးတင်ငိုယိုကာ “ဪ-သားသမက် နှောင့်ရှက်-မိဘခက်၊ ချွေးမပြုစု မိဘပူဆိုတာ ငါအမေ ဖြစ်နေပါပေါ့ကလား” လို့ တထွတ်ထွတ် မြည်တန်းလျက် ရင်ထဲနှလုံးထဲ ကွဲမတတ်ဆွေးမတတ် ပူဆွေးဒုက္ခရောက်နေရှာတယ်။ အဲဒီလိုပူဆွေးဒုက္ခရောက်နေရာမှ ကံမြောက်၍ကော်တာနဲ့ နောက် အကြံပေါ်လာပြန်တယ်။ ဘယ်လို နောက်အကြံ ပေါ်လာပြန်သလဲလို့ မေးတယ် ဆိုပါတော့၊ ငါ့သားများက ငါ့ကို ကောင်းစွာမပြုစုမကျွေးမွေးကြလို့ အသက်ကိုချွေပြီး သေရခြင်းဟာလဲ ကောင်းသောသေခြင်း မဟုတ်သေးဘူး၊ ယခုအခါ ဗုဒ္ဓိအားကိုးစရာအစစ်ဖြစ်တဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ထင်ရှား ရှိသေးသားဘဲ။ သားတို့ရဲ့ဖခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီးလဲ ယခုတိုင် မြတ်စွာဘုရားထံ ဆည်းကပ် ခိုလှုံနေတယ်။ ငါလဲဘဲ သူသွားတဲ့လမ်းစဉ်အတိုင်း မဆိုင်းမထွ လိုက်လေမှဘဲလို့ အကြံရတာနဲ့ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွားပြီး ရဟန်းပြုသတဲ့။

ဘိက္ခုနီမဖြစ်ပြန်တော့လဲအိုမင်းမစွမ်းတောထွက်ရဟန်းမကြီးရယ်လို့ ငယ်ပြု ဘိက္ခုနီမတွေ့က ရိသေခံညားခြင်း မရှိကြဘူး၊ အဝတ်လျှော်ခိုင်း ရေခပ်ခိုင်း ရေနှေးကျိုခိုင်းကြတဲ့

(၁၈၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အပြင် အနင်းအနှိပ်ပါမကျန်ပိုင်းပိုင်းပြီး ပြီးသေးသတဲ့၊
အချို့ဘိက္ခုနီမတွေ့ကတော့ သူတို့က ပါးစာပျက်သလို ပြော
ပြီး သူတို့ကို ရှိခိုးခိုင်း ဘုရားထူးခိုင်းနဲ့ တစ်ခုခု ခံခိုင်းနေကြ
ပြန်တယ်။ ဘိက္ခုနီမကြီး သောဏာကလဲ ခိုင်းသမျှအလုပ်
တာဝန်တွေကို ကျေပြန်အောင် လုပ်ကိုင်ပေးရရှာသတဲ့။

ဘိက္ခုနီမများနဲ့တရားနာရပြန်ပါတော့လဲ အစွန်အဖျား
ကနေပြီး ခပ်ကုပ်ကုပ်နဲ့ နာရရှာသတဲ့၊ အသက် အရွယ်
ကြီးတော့ နားလေးတာနဲ့ ကောင်းကောင်း မကြားရလို့
ရှေ့နားတိုးပြီး တရားနာရင် ဘိက္ခုနီမများက ဒီအမယ်ကြီး
တယ်-လူရာဝင်ချင်သကိုးလို့-မျက်စောင်း ဝိုင်းထိုးကြတာနဲ့
နောက်ပြန်ဆုတ်ပြီး ခပ်ကုပ်ကုပ်ကလေးထဲ တရားနာရရှာ
သတဲ့။

ဒါနဲ့ တနေတော့ မြို့ထဲက တကျောင်းလုံး ဆွမ်းစားပင့်
တာနဲ့ ဘိက္ခုနီမတွေက အမယ်ကြီး ရှင်သောဏာကို ခေါ်
ပြီး ပြောကြသတဲ့၊ ဘယ်လို ပြောကြသလဲလို့ မေးတယ်ဆို
ပါတော့၊ အမယ်ကြီး-အမယ်ကြီး၊ ကျုပ်တို့မြို့ထဲ ဆွမ်းစား
သွားကြမလို့၊ အမယ်ကြီး မျက်စိကလဲမှိုင်း၊ နားကလဲထိုင်း၊
ခါးကလဲထိုင်းသနဲ့ ကျုပ်တို့နဲ့ မလိုက်ခွဲနဲ့ ကျောင်းစောင့်
နေရစ်ခဲ့၊ ကျုပ်တို့ပြန်လာရင် အဆင်သင့် ရေချိုးရအောင်
ရေခပ်ထားနှင့်ပါ-ရေနှေးလဲ ကျိုထားနှင့်ပါလို့ ခိုင်းစေပြီး
တကျောင်းလုံး ဆွမ်းစားသွားကြသတဲ့။

ဘိက္ခုနီမကြီးသောဏာမှာ ခိုင်းထားခဲ့တဲ့အတိုင်းရေခပ်
ရတာပေါ့၊ ရေခပ်တော့ ရေတွင်ကလဲနက် ရေအိုးကလဲ

ကြီးတော့ လွန်စွာမှ ပင်ပန်း ဆင်းရဲတာနဲ့ “ထွေ-တပူ ထက်နှစ်ပူ၊ ငရုတ်ဆုံယူခဲ့ဘူးလေရော့သလား၊ ထူးတဲ့အပူ” လို့ ညည်းညူပြီး ရေအိုးကြီးမနိုင်တနိုင် တုန်တုန်ရီရီနဲ့ သယ်ရင်း ရေချိုးအိမ်ထဲမှာ ခိုင်းကနဲ လဲကျသွားသတဲ့။ အဲဒီလို လဲကြလို့ မိမိခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာကို ထက်သန်သော ဝိရိယဖြင့် စူးစိုက်ခါ သတိကပ်ပြီး ရှုသတဲ့။

အဲဒီလို ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ဝေဒနာကို သတိကြပ်ကြပ် ကပ်ပြီး ရှုသွားတော့ သမာဓိအရှိန် ကောင်းလာသည်နှင့် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အမြင်သန်လာပြီးဝေဒနာသညာမှ ဝေဒနာ ပညာဖြစ်ကာ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ် တို့၏ ဖြစ်ပျက်မှုတို့ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီးသိမြင်ပြီးတဲ့နောက် သောတာပတ္တိမဂ်အစ အရဟတ္တမဂ်အဆုံး ရှေးကဆုတောင်း ပါရမီအတိုင်း ဣဒ္ဓိ ပါဒဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန္တာမ ဖြစ်သွားသတဲ့။ အဲဒီလို ရဟန္တာမ ဖြစ်သွားတော့ ဖလ သမာပတ် ဝင်စားနေတာနဲ့-ဘိက္ခုနီမတွေ ခိုင်းစေထားတဲ့ ရေခွေးကျိုခြင်း အမှုကို မပြုမိဘဲ ဖြစ်နေတာပေါ့။

မကြာမီ ဘိက္ခုနီမတွေကျောင်းပြန်ရောက်လာကြတော့ တောထွက် အမယ်အိုကြီးကို ရုတ်တရက် ရှာမတွေ့တာနဲ့ ဟိုဟိုဒီဒီလိုက်လံရှာဖွေကြတဲ့အခါ ရေချိုးအိမ်ထဲမှာ လဲနေတာကို သွားတွေ့ကြသတဲ့။ ဒီတော့ ပုထုဇဉ် ဘိက္ခုနီမတွေက မေးတင်္ဂါတင်္ဂါ လက်ညှိုး တင်္ဂါတင်္ဂါ ထိုးပြီး “ကြည့်စမ်း ကြည့်စမ်း-ဒီအမယ်ကြီးဟာ အရာရာတိုင်းမှာ

(၁၀၀) စွန်းလွန်း၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

နိချင်ကပ်ချင်တယ်။ ဘာမှ မလုပ်ချင်ဘူး။ ကယ်နေရာမျိုးမှ အချိုးကျတယ်မရှိဘူး။ ခုလဲရေခွေးကျိုထားပါလို့ မှာခဲ့သားနဲ့ ရေချိုးအိမ်ထဲမှာ လာအိပ်နေတယ်။ ဘယ်မှာလဲရေခွေး” လို့ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနဲ့ မေးမြန်းကြသတဲ့။ ဒီတော့ သောဏာထေရီ ဘိက္ခုနီမကြီးက “အေး-အေး ကျိပေးပါမယ်။ ကျိပေးပါမယ်” လို့ ချိုသာစွာပြောကြားပြီး တေဇောကသိုက်စားလျက်၊ ဒီရေချိုးအိမ်ထဲမှာရှိတဲ့ ရေအိုးထဲကရေတွေ အကုန်လုံး ပွက်ပွက်ဆူဝေကြစေလို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်သတဲ့။ အဲဒီလို အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်တာနဲ့တပြိုင်နက် ရေအိုးတွေထဲက ရေတွေဟာ ရုတ်တရက် ဆူပွက်လာကြသတဲ့။

အဲဒီလို ရေတွေချက်ခြင်း ဆူပွက်လာကြတာကို မြင်ရတဲ့ ပုထုဇဉ် ဘိက္ခုနီမတွေဟာ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ကုန်ကြပြီး၊ ဒီအမယ်ကြီးဟာ စွန်းမကြီးဘဲ၊ စွန်းမကြီးကြောင့် ရေတွေ ဆူပွက်ကုန်ပြီလားကြပါကြည့်လို့ကြပါလို့ထိတ်လန့်တကြား အော်ဟစ် ကြသတဲ့။ အဲဒီလို ဘိက္ခုနီမတွေရဲ့ အထိတ်တလန့်အော်ဟစ်သံကို ကျောင်းပေါ်ကဘိက္ခုနီဆရာမကြီး တွေကြားရတော့ ကျောင်းအောက်ဆင်းလာကြပြီး ရေချိုးအိမ်ထဲကို သွားကြည့်ကြသတဲ့။ သွားကြည့်ကြတော့ အမယ်အို ဘိက္ခုနီမကြီး သောဏာဟာ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိကြရသည်နှင့် သောဏာထေရီ ဘိက္ခုနီမကြီးနဲ့ ကျောင်းရှိ ဘိက္ခုနီမအပေါင်းတို့ကို ခေါ်ဆောင်ကာ မြတ်စွာဘုရား ရှေ့တော်မှောက်သို့ သွားရောက်ပြီး လျှောက်ထားကြသတဲ့။

မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ပရိသတ်အလယ် မှာ တင့်တယ်စွာ စမ္မာယ်တော်မူရင်း ပရိသတ်အများတို့ အား အို....ချစ်သား ချစ်သမီးအပေါင်းတို့-အသက်အရွယ် ကြီးရင့်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ခိုလှုံလာသော သောဏာထေရီ သိက္ခာနိမိတ်ကြီးကို ကြည့်ကြလော့၊ သက်ရွယ်ယိုယွင်း၍အိုမင်း မစွမ်းရှိသော်လဲသဒ္ဓါဝီရိယအစွမ်းကြောင့် ငါ၏ချစ်သွီးကြီး သောဏာသည် ဣဒ္ဓိပါဒ်တန်းခိုးဂုဏ်နဲ့ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန္တာမ ဖြစ်လေပြီ၊ အို....ချစ်သား ချစ်သမီး အပေါင်းတို့ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း တရား ကောင်းကို အားထုတ် ကြရာတွင် အသက်အရွယ်ကြီးသည် ငယ်သည်မှာ ပဓာနမဟုတ်၊ လှုံလ ဝီရိယသာလျှင် ပဓာနဖြစ်ပေတယ်၊ သောဏာထေရီသိက္ခာနိ မိတ်ကြီးသည် ပဒုမုတ္တရဘုရားသက်ထက်တော် အခါတုန်းက သိက္ခာနိမိတ်အား အာရဒ္ဓဝီရိယ တေဒဂ်ဘွဲ့ထူးနဲ့ ချီးကျူး ခံရတာကို အားကျပြီး ပဒုမုတ္တရ ဘုရားရှင်ထံ ဆုပန်ခွဲဘူး ကြောင်း အတိတ်ကို ဆောင်တော်မူပြီး ပရိသတ်ဗိုလ်ပုံ အလယ်မှာ သောဏာထေရီ သိက္ခာနိမိတ်ကြီးကို “အာရဒ္ဓ ဝီရိယ” တေဒဂ်ဘွဲ့ထူးနဲ့ ချီးမြှင့်တော်မူသတဲ့။

သောဏာထေရီ သိက္ခာနိမိတ်ကြီးရဲ့ သတင်းဟာ ဝေးနီးနဲ့ ပြား ကျော်ကြားသွားတာပေါ့၊ ခင်ပွန်းဟောင်း ရဟန္တာ မထေရ်ကြီးနဲ့သား ၁၀-ယောက်တို့လဲဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စုဝေးရောက်လာကြတယ်၊ သား ၁၀-ယောက်က သူတို့ရဲ့ အပြစ်များကို ခွင့်လွှတ်ဘို့ရာ ရိသေစွာ ရှိခိုးတောင်းပန် လျှောက်ထားကြသတဲ့၊ ဒီတော့ သောဏာထေရီ သိက္ခာနိမိ

(၁၉၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ကြီးက အပြစ်မယူ ခွင့်လွှတ်တဲ့အပြင် ကျေးဇူးပင် တင်ကြောင်းကိုပြောကြားရှာသတဲ့၊ ဘယ်လိုပြောကြားသလဲလို့ မေးတယ်ဆိုပါတော့၊ မောင်တို့မိခင်ဟာမောင်တို့စိမ်းကားတဲ့အတွက်ရဟန်းဘောင်ဝင်ခွင့်ရပေတယ်၊ မောင်တို့ကသာယုယုယယပြုစုနေကြပါလျှင် မောင်တို့အနားကထွက်ခွာလို့ သွားနိုင်မှာမဟုတ်တဲ့အပြင် သံသရာထဲမှာ ပလုပ်ပလုပ်နဲ့ နစ်မြုပ်နေရမှာ၊ မောင်တို့ကြောင့် ရတနာဆုံးပါး ဂုဏ်ကို ခိုလှုံခွင့်ရပေတယ်၊ မောင်တို့ကိုအပြစ်မတင် ကျေးဇူးပင်တင်ပါသေးတယ်လို့ ပြောကြားလိုက်သတဲ့။

ဒီတော့ သား ၁၀-ယောက်ကဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကာကျေးဇူးရှင်နှစ်ပါးကိုရိုသေစွာရှိခိုးကြပြီး ဘုရားတပည့်တော်တို့အား သနားသဖြင့် ဣန္ဒြေလေးပါး ဒါယကာအပြစ် ချီးမြှင့်တော်မူကြပါဘုရားလို့လျှောက်ထားကြသတဲ့၊ ဒီတော့ မိခင်ရဟန္တာမကြီးက မောင်တို့လျှောက်ထားတာဝမ်းမြောက်စရာပါပေဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ရဟန်းဘောင်ရောက်တဲ့အခါ ဘယ်သူ့ ကိုမှပစ္စည်းလေးပါးအတွက် မစွဲလမ်းရဘူး၊ ရဟန်းဆိုတာ သပိတ်တလုံးနဲ့ ခြေသလုံးကို အားထားပြီး အသက် မွေးကြရတယ်၊ ကဲ-သွားကြပေတော့လို့ အမိန့်ရှိလိုက်တော့မှ ခင်ပွန်းဟောင်း ရဟန္တာမထေရ်ကြီးနဲ့ သား ၁၀-ယောက်တို့ အသီးအသီး ပြန်သွားကြသတဲ့။

အဲ-သောဏာထေရ်ဘိက္ခုနီမကြီးသည် အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်မှ သာသနာ့ဘောင်ဝင်၍ ရဟန်းပြုရာ ဝိရိယအစွမ်းကြောင့်အာသဝေါကုန်ခင်းပြီး ဗုဒ္ဓိပါဒ်တန်းခိုးဂုဏ်

နှင့်ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန္တာမ ဖြစ်သွားကြောင်းကို ကြားကြရတဲ့ အမယ်အိုအပေါင်းကလဲ သောဏာထေရီ သိက္ခာနိမိတ်ကြီးကို အတုခိုးအားကျပြီး အရွယ်အိုသော်လဲ မဂ်ဖိုယ်ရနိုင်ပါက လားလို့ဆိုပြီး အဲဒီခေတ်က သာသနာ့ဘောင် ခိုလှုံလာကြ တဲ့အမယ်အိုတွေ အတော်ဘဲများပြားသတဲ့။

က-ဒါယိကာမကြီးတွေကော သောဏာထေရီမကြီးလို မဖြစ်ချင်ကြဘူးလား၊ ဖြစ်ချင်ကြရင် မိမိကိုယ်ကိုလဲမချစ်နဲ့၊ သူတပါးကိုလဲ မချစ်နဲ့၊ အသက်ကြီးတာကို အကြောင်းပြုပြီး အားမလျှော့ကြနဲ့၊ အသက်ကြီးတာ-ငယ်တာ၊ အားရှိတာ မရှိတာဟာ ပဓာနမဟုတ်ပေဘူး၊ သဒ္ဓါနဲ့ဝီရိယသာ ပဓာန ဖြစ်ပေတယ်၊ သာသနာတော်ကြီးနဲ့ ကြံ့ကြိုက်နေတဲ့ အခါ အခွင့်ကောင်း အခါကောင်းကို လက်မလွတ်ကြစေနဲ့ ကြီး စားအားထုတ်ကြ၊ သားသမီးတွေက မကျွေးချင် မမွေးချင် လို့ ပြုစုကြရင်လဲ ဘုန်းကြီးထံ လာခဲ့ကြ၊ ဘုန်းကြီးကတော့ ဘုန်းခန်းစကြာနဲ့ချီးမြှင့်မယ်လို့ ဟောကြား ဆုံးမတော်မူခဲ့ လေသည်။

(ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး သည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်အထိ မည်သူ့ကိုမျှ ပစ္စည်း လေးပါးဒါယကာအဖြစ် ခွင့်မပြု၊ သဒ္ဓါရှိ၍ ထာရောက် ဟူဒါန်းသည့်အခါ ပစ္စည်းလေးပါး-ဒါယကာအဖြစ်အာရုံ ပြုပေးမည်ဟု အမိန့်ရှိတော်မူသည်။)

မောင်တုတ်ကြီးအကြောင်း တရားတော်

နေရင်းရွာက ဝေဘူလတောင် ရောက်စဉ်အကြောင်း
ဟောကြားတော်မူခြင်း

အေး-ဒကာကြီး-ဒကာမကြီးတို့၊ လာလမ်းမပြန်ချင်ကြနဲ့
လာလမ်းပြန်ချင်ကြရင် နေရင်းရွာ ရောက်သွားတတ်တယ်။
ဘယ်လိုရောက်သွားတတ်သလဲ ဆိုတော့၊ ဥပမာ- ပြည်မြို့
မှာ ကိုတုတ်ကြီးဆိုတာ ရှိသတဲ့၊ အဲသည် ကိုတုတ်ကြီးက
အတော့ကို အ, တဲ့ န, တဲ့လူတဲ့၊ သူ့ ဇနီးကတော့ ခပ်လယ်
လယ်ထဲကပေါ့လေ။ တနေ့တော့ ဇနီးဖြစ်သူက ကိုတုတ်
ကြီးရေ ရန်ကုန်မြို့မှာ ဆေးဈေး သိပ်ကောင်းနေတာဘဲတဲ့
ဒီစော့ ရှင်သွားပြီးရောင်းချချေပါလို့ပြောတော့ ကိုတုတ်
ကြီးက-ထဲ့-ငါမသွားတတ် မလာတတ်နဲ့ လမ်းလဲ မသိပါ
ဘူးဟယ်-လို့ ပြန်ပြောတယ်။ အို-တော်-ရှင်ကလဲ အ, ရန်
န, ရန်ကော ကျွန်မ အစီအစဉ်လုပ်ပြီး လမ်းပြလိုက်ပါ့မယ်
သွားသာ သွားပါလို့ ပြောပြီး၊ ပုတ်ငယ်ငယ်တလုံး ပုတ်
ကြီးကြီးတလုံး လုပ်ပေးသတဲ့၊ ဟောဒီ ပုတ်ကြီးကို ရွှေက
ထားပြီးထမ်းသွားပါ။ ရန်ကုန်မြို့ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ရောက်
ပါလိမ့်မယ်။ ရန်ကုန်ရောက်ရင် ဆေးတွေရောင်းချပြီးဘုရား
လဲဖူးခဲ့ပါ။ ရန်ကုန်မြို့က ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးဟာ အင်
မတန် တန်းခိုးကြီးတယ်။ ဖူးဖြစ်အောင်ဖူးခဲ့ပါလို့ မှာကြား
ပြောဆိုပြီး လွှတ်လိုက်သတဲ့၊ ကိုတုတ်ကြီးကလဲ ဇနီးသယ်မှာ
လိုက်တဲ့အတိုင်းတသွေမတိမ်း မှတ်သားပြီး သွားတာပေါ့။
နောက်ခရီးအတော်ကလေးရောက်တဲ့အခါ မော်ပန်းတာနဲ့

ပုတ်ကြီးရွှေကထားလို့ အထမ်းကိုချပြီး သစ်ပင်ရိပ် ဝင်နား
သတဲ့။ အဲဒီလိုနားနေရင်းက ခရီးပန်းတာနဲ့ မွှေးကနဲ အိပ်
ပျော်သွားခိုက်အခြားခရီးသည်များကသွားလမ်းလာလမ်း
မလွတ်တာနဲ့ ဆေးပုတ် အထမ်းကြီးကို ရွှေထားကြရာမှာ
ရွှေနောက် လွဲသွားရေတဲ့။ ဘယ်လို လွဲသွားသလဲဆိုတော့
ပြည်မြို့ဘက် လာလမ်းက ပုတ်ကြီးဖြစ်နေပြီး၊ ရန်ကုန်ဘက်
သွားလမ်းက ပုတ်ငယ် ဖြစ်နေသတဲ့။ ကိုတုတ်ကြီးကလဲ
တရားတမော အိပ်ပျော်သွားရာက လန်နိုးလာပြီး ကဗျာ
ကသီနဲ့ ပုတ်ကြီး မုတ်ငယ် အပြောင်းအလွဲကို မသိဘဲ အ
ထမ်းကြီး ကောက်ထမ်းပြီး ပုတ်ကြီးဘက်ကို မျက်နှာမူပြီး
ဆက်ထမ်းသွားသတဲ့။ မကြာခင်ဘဲ ဆိုပါတော့-ပြည်မြို့ပြန်
ရောက်သွားသတဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကိုတုတ်ကြီးက အ, တ, တ-
န, တ, တလူဆိုတော့ ပြည်မြို့ ပြန်ရောက်လာမှန်း မသိဘူး
တဲ့။ ပြည်မြို့ကိုဘဲ ရန်ကုန်မြို့ကြီး ထင်မိတာကိုး၊ ရန်ကုန်မြို့
ဟာ တယ်ဝေးတယ်ဝေးနဲ့ ပြောကြတယ်။ ခု-ငါဆေးပုတ်
တွေ ထမ်းလာတာ သိပ်ပြီး မမောမပန်းဘဲနဲ့ ရောက်လာ
တာဘဲလို့ ဝမ်းသာအားရနဲ့ အိမ်က ဇနီးသည် မှာလိုက်တဲ့
အတိုင်း ဟိုဟိုဒီဒီကြည့်ရင်းက ရွှေဆံတော်ဘုရားမြင်တော့
ရွှေတိဂုံ ရွှေတိဂုံနဲ့ နာမည်ကြီးပြီး ကျော်ကြားလိုက်တာ၊
ဒို့ပြည်မြို့က ရွှေဆံတော်ဘုရားနဲ့ တယ်တူကိုးလို့ အောက်
မေ့မိရင်း မြို့ထဲဝင်သွားပါရေတဲ့။ မြို့ထဲရောက်ပြန်တော့လဲ
ဟိုဟိုဒီဒီကြည့်ပြီး ရန်ကုန်မြို့ကြီးကလဲ ဒို့ပြည်မြို့ တယ်တူ
ကိုးလို့ဆိုပြီး ရွှေဆက်သွားပြန်သတဲ့။ ဒါနဲ့ဘဲ ယူ အိမ်ဆီ
သွားတဲ့လမ်း ရောက်သွားတော့ ဒီလမ်းကလဲ ဒို့အိမ်သွား

(၁၉၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

တဲ့လမ်းနဲ့ တယ်တူကိုးလို့ ဆိုသတဲ့။ သူ့အိမ်ရှေ့ ရောက် သွားတော့၊ ဟင်-ဒီအိမ်ကလဲ ဒီအိမ်နဲ့ တူလိုက်တာဟယ် လို့ဆိုပြီး မိုးချုပ် သွားတာနဲ့ ဒီအိမ်မှာဘဲ တညလောက် တော့ တည်းခိုမှတ်လေလို့ အောက်မေ့ရင်း၊ အို-အိမ်ရှင် တို့-အိမ်ရှင်တို့လို့ ခေါ်လိုက် သတဲ့။ ကိုတုတ်ကြီးရဲ့ ဇနီး သယ်က တော်-လို့ ပြန်တူးလိုက်တယ်။ ဒီတော့ လူအ- လူန-ကိုတုတ်ကြီးက တညလောက် မတ်ခိုရ ဘူးလားလို့ မေးလိုက်ပြန်သတဲ့။ အဲဒီတော့မှ ကိုတုတ်ကြီးမှန်း သိသွား ပေမဲ့ မသိဟန်ဆောင်ပြီး ထဲခိုရပါတယ်ရှင်-ထဲခိုရပါတယ် ရှင်လို့ ပြန်ပြောတော့၊ ကိုတုတ်ကြီးကလဲ အိမ်ထဲဝင်သွား ပြီး ထမ်းလာတဲ့ ဆေးပုတ် အထမ်းကြီးချပြီး အိမ်ပေါ် တက်သွားသတဲ့။ အိမ်ပေါ်ရောက်ရင်ဘဲ ဒီအိမ်ကလဲ ဟင်- ဒီအိမ်နဲ့ သိပ်တူ ပါကလားလို့ အောက်မေ့မိပြန် သတဲ့။ အိမ်ရှင်ဇနီးသယ်က ဧည့်သည်ကြီး ထမင်းကော စားပြီးပြီ လားလို့ မေးတော့ မစားရ သေးဘူးလို့ ပြန်ပြော တာနဲ့ ထမင်းခုံးခပ်ပြီး ကျွေးသတဲ့။ ထမင်းပွဲကျတော့လဲ ဇွန်းတို့ ပန်းကန်တို့ မြင်ပြန်ရင်လဲ ဒီအိမ်က ဇွန်းနဲ့ ပန်းကန်ပြားနဲ့ တယ်တူသကိုးလို့ အောက်မေ့မိပြန် သတဲ့။ ကလေးတွေ ကျောပေါ် ဖက်တက် ခွစီးကြတော့လဲ တတောင်နဲ့ တွက် ကာ-နင်တို့ကလေးတွေကဒီ အိမ်က ကလေးတွေနဲ့ သာတူ သေးတယ်လို့ ပြောလိုက် သတဲ့။ ဒီတော့ ဇနီး-ဖြစ်သူက ကလေးတွေခေါ်ပြီး၊ ဟဲ့ ဧည့်သည်ကြီးကို မလုပ်ကြပါနဲ့ ပြောပြီး၊ ဧည့်သည်ကြီး-ဧည့်သည်ကြီး နာမည်က ဘယ်လို ခေါ်သတုံးလို့ မေးဟော့၊ ကိုတုတ်ကြီးလို့ ပြန်ပြောသတဲ့။

ဘယ်မြို့ကတုံးလို့ မေးပြန်တော့-ပြည်မြို့ကပါ။ ဘယ်သွား
မလို့တုံးလို့ မေးပြန်တော့- ရန်ကုန် ဆေးရောင်း သွားမလို့
ပါလို့ ပြောသတဲ့။ ဒါနဲ့ ဇနီးသယ်က စိတ် မရှေ့တော့
တာနဲ့ လက်သီးဆုပ်နဲ့ ထထုသတဲ့။ အဲသည်တော့တောင်
ကိုတုတ်ကြီးက အမယ်လေး ဧည့်သည်ကြီးကို မနှိပ်စက်ပါ
နဲ့လို့ အော်သေးသတဲ့။

အဲဒီ ပုတ်ကြီး ပုတ်ကလေးနှစ်ခု ဥပမာကတော့ အကု
သိုလ်နဲ့ ကုသိုလ်ဘဲ။ သတ္တဝါတွေဟာ များသော အားဖြင့်
ကုသိုလ်အာရုံထက် အကုသိုလ်အာရုံက များတယ်။ ပုတ်
ကြီးဆိုတဲ့ အကုသိုလ် အာရုံနောက်ကိုသာ တကောက်
ကောက် လိုက်နေကြမှဖြင့် လာလမ်းအတိုင်း အကုသိုလ်တို့
အကျိုးပေရာဖြစ်တဲ့ နေရင်းရွာဆိုတဲ့ အပါယ်လေးထုံကိုဘဲ
ပြန်ရောက်တတ်တယ် ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတို့။

ပုတ်မ စေတနာ တရားတော်

ပုတ်ကြီးကို အကြောင်းပြုပြီး ဘုန်းကြီးက ဆက်ဟော
ရအုံးမယ်။ ဒို့မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူခဲ့တာက-
ပုဗ္ဗစေတနာ၊ မုဉ္ဇစေတနာ၊ အပရစေတနာရယ်လို့ ရှိတယ်
မဟုတ်လား။ (ရှိပါတယ်ဘုရား)။ ဒို့ကတော့ ပုတ်မ စေ
တနာ၊ မုန်းစ စေတနာ၊ ပါရ စေတနာရယ်လို့ သိခဲ့တယ်။
ပုတ်မစေတနာက ဘယ်လိုတုံးလို့ မေးတယ် ဆိုပါတော့။
ဒို့တော့ရွာမှာ အလှူရှိတယ် ဆိုပါတော့။ အဲဒီအလှူများရဲ့
လေ့ထုံးစံအတိုင်း ငွေကူလက်ခံကြတယ်။ အဲဒီ ငွေကူလာ
တဲ့ လူများကိုလဲ ထမင်းကျွေးကြရတယ်။ အဲဒီတော့ အလှူ

(၁၉၆) စွန်းလွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ရှင်က တွက်ကိန်းချကြည့်တယ်။ ဘယ်လို တွက်ကိန်းချကြည့် သလဲလို့မေးတယ် ဆိုပါတော့။ ငါ့အဋ္ဌမ္မာ မြို့ကလူတရာ လောက်ဘိတ်မယ်။ တောရွာက လူ ၂၀၀-လောက်ဘိတ် မယ်။ မြို့က လူတရာဆိုရင် တယောက် ရှစ်ပဲမှ တကျပ်- ၂-ကျပ်ထိ ထားဘိဦး၊ ဖျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် ကူပုံငွေ တရာ လောက် ရနိုင်တယ်။ တောရွာများက ဆိုရင် တယောက် လျှင် ရှစ်ပဲမှ တကျပ်ထိထားဘိဦး၊ ကူပုံငွေ တရာလောက် ရနိုင်တယ်။ အဲဒီလို ထင်ကြေးနဲ့ တွက်ကိန်းချ ပြီးတော့၊ လူ ၃၀၀-စားအတွက် ထမင်း-ဟင်းချက်ပြုတ်ကာ တော ရွာခလေ့ ထုံးစံအတိုင်း ထမင်းများကို ပုတ်ထဲထည့်ထား သတဲ့။ ပရိသတ်ကလဲဘိတ်ကြားထားတဲ့အတိုင်း တောရော မြို့ပါ လာကြ-စားကြ-သောက်ကြတာပေါ့၊ အဋ္ဌရှင်ကလဲ ဒီလို ပရိသတ်များများလာတာကို တွက်ကိန်းတော့ကိုက်ပြီ ဟု အထင်ကြီး ထင်ပြီး ဝမ်းသာစွာ ပုတ်ကြီးကို မလိုက်၊ ကူပုံစာရင်းကိုကြည့်လိုက်နဲ့ အဋ္ဌရှင်မှာအလုပ်များနေတာ ပေါ့။ အဲဒီလို ထမင်းထည့်တဲ့ ပုတ်ကြီးကို မ-မ ကြည့်ခြင်း ကြောင့် “ပုတ်မ” စေတနာလို့ ခေါ်ခဲ့ဘူးတယ်။ မြို့ကလာ တဲ့ ပရိသတ်ကလဲ များပါပေတယ်။ တောရွာက လာတဲ့ ပရိသတ်ကလဲ များပါပေတယ်။ အဲဒီလိုများပေမဲ့ ကူပုံငွေ များများ ရဘို့အတွက် တွက်ကိန်း မကိုက်တော့ဘူး။ ဘာ ကြောင့် တွက်ကိန်းမကိုက်သလဲလို့ မေးတယ် ဆိုပါတော့၊ မြို့ပရိသတ်ရော - တော ပရိသတ်ရော ကူပုံ ကြတာက၊ လေးပဲမှ ရှစ်ပဲစီသာ များနေသတဲ့။ ဒီတော့ အဋ္ဌရှင်က ဟိုမြို့က လူစုတွေရဲ့ ကိစ္စတုန်းကတော့ ငါ-တကျပ်စီ၊နှစ်

ကျပ်စီ ကူပုံခွဲဘူးတယ်။ ဒို့တောရွာက လူစုတွေကိုလဲ-သူ
 တို့ကိစ္စတွေတုန်းက ရှစ်ပဲစီ တကျပ်စီ ကူပုံဘူးတဲ့ အပြင်
 လူကိုယ်ထိုင်လဲ ကူညီခွဲဘူးတယ်။ ငါ့အလှည့်ကျတော့-လေး
 ပဲစီ-ရှစ်ပဲစီသာ ကူပုံကြတာများတယ်။ အချို့ကလဲ လေးပဲ
 စီ-ရှစ်ပဲစီသာ ကူပုံကြပြီး လူပို ကလေးပိုများတောင် ခေါ်
 ခွဲကြသေးတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကူပုံကြေး-နဲတဲ့လူတွေ အ
 ပေါ်ကျေနပ်စိတ်မရှိဘဲ မုန်းစိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာသတဲ့။
 အဲဒါကို “မုန်းစ” စေတနာလို့ ခေါ်ခွဲဘူးတယ်။ အဲဒီလို
 မုန်းစိတ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာသော်လဲ နောက်ဆုံးတော့
 သူတို့ထံပါတာဘဲ ရမှာဘဲလေဟု သက်ပြင်းချကာ ကျေနပ်
 လိုက်ရသတဲ့။ အဲဒါကို “ပါရ” စေတနာလို့ ခေါ်ခွဲဘူး
 တယ်။ အဲဒါ ဘုန်းကြီးတို့ သိခွဲဘူးတဲ့ ပုတ်မစေတနာ-မုန်းစ
 စေတနာ-ပါရ စေတနာ-ရယ်လို့ သုံးမျိုးရှိကြောင်း မှတ်
 သား၍ရှောင်ရှားကြပေတော့လို့ဟောပြောကာ ဒကာကြီး
 ဒကာမကြီးတို့အား ဆုံးမလေ့ရှိခဲ့လေသတည်း။

ကုသိုလ်, အကုသိုလ် ခရီးစဉ်တရာတော်

ဒါနဲ့ ဆက်ဟောရအုံးမယ်။ ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတို့-
 ကုသိုလ်စိတ်, အကုသိုလ်စိတ်ဆိုတာကို သိကြဘို့ အရေးကြီး
 တယ်။ ဥပမာ-ကုသိုလ်စိတ်ဆိုသည်မှာ နွေးအခါ သဲသောင်
 ပြင် နေတဲ့လူဟာ မပူဘူးလား၊ (ပူပါတယ် ဘုရား)။ အေး
 အဲဒီ သဲသောင်ပြင် နေတဲ့လူထက် အိမ်ရိပ်, တိုက်ရိပ်, သစ်
 ပင်ရိပ်အတွင်းမှာ နေတဲ့လူက မအေးဘူးလား၊ (အေးပါ

(၁၉၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

တယ်ဘုရား)။ အဲဒီ အိမ်ရိပ်, တိုက်ရိပ်, သစ်ပင်ရိပ်နေတာ ထက် ဆွေမျိုးဉာတိအရိပ်က ပိုမအေးဘူးလား။ (အေးပါ တယ်ဘုရား)။ အဲဒီဆွေမျိုး ဉာတိအရိပ်ထက်၊ မိဘအရိပ် က ပိုမအေးပေဘူးလား၊ (အေးလှပါတယ်ဘုရား)။ အေး- အဲဒီ မိဘအရိပ်ထက် ဘုရား-တရား - သံဃာ - တည်းဟူ သော ရတနာသုံးပါးအရိပ်က သာ၍ပင် အေးသေးတယ်။ အဲဒီ ရတနာသုံးပါးအရိပ်ကို ခိုပြီးတော့ သဒ္ဓါဗိုလ်-ဝီရိယ ဗိုလ်-သတိဗိုလ်-သမာဓိဗိုလ်- ပညာဗိုလ်များ ပွားပွားပြီး တက်သွား၍ သီလ-သမာဓိ-ပညာ အင်္ဂါသုံးပါး ပြည့်စုံတဲ့ အခါ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ် ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးတို့ ဖြစ် လိုက်-ပျက်လိုက် ဖြစ်ပျက်လိုက်နဲ့ “ရွှေနှင့် နောက်ဟာ မတူပါ။ စဉ်လာဖြစ်ပျက်မှု” အဲဒီ ဖြစ်ပျက်မှု မြင်တော့ ဒုက္ခ လို့ထင်လာလိမ့်မယ်။ အဲဒီ ဒုက္ခကိုမြင်တော့ ဘာကြောင့်လဲ လို့ စိစစ်လိုက်တော့ လုပ်ပေးနေတဲ့ သမုဒယကို မြင်လိမ့် မယ်။ အဲ-လုပ်ပေးနေတဲ့ သမုဒယကိုမြင်တော့ မဂ်က အနု သယကို ပယ်လိုက်လိမ့်မယ်။ အဲ-မဂ်က ပယ်လိုက်တော့ အကြောင်းအကျိုး ပြတ်သွားရော၊ အဲဒါ နိရောဓလို့ခေါ် တယ်။ သစ္စာလေးပါး တပြိုင်တည်း သွားကနဲ မပေါ်ဘူး လား၊ (ပေါ်ပါတယ်ဘုရား)။ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ဆိုတာ အဓိအဖလဲလုပ်မပေးနိုင်၊ ဆွေမျိုးလဲလုပ်မပေးနိုင်၊ အဲသည် လို ကုသိုလ်ဇောတွေ ပွားပွားသွားလျှင် ဆွေမျိုးထိပ်ပိတ် ကုသိုလ်စိတ်၊ တံဆိပ် ရိုက်နှိပ်ခတ်လိုက်ရင် သောတာပတ္တိ မဂ် အစ-အရဟတ္တမဂ်အဆုံးအထိသွားနိုင်တယ်။ ။ အဲဒါ ကြောင့် ကုသလာဓမ္မာ လို့ခေါ်တယ်။

အကုသိုလ်စိတ်ဆိုသည်မှာအကုသိုလ်ဇောတွေထပ်ကာ ထပ်ကာ ပွားပွားသွားလျှင် ဥပမာ-လောကမှာ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခံ ရသောသူကို ဓားနဲ့ထိုး-ဒုတ်နဲ့ရိုက်၍ သေရင် ယခုတဘဝ သာဘဲ သတ်နိုင်တယ်၊ နောင်ဘဝ မလိုက်နိုင်ဘူး။ သူခိုး တယောက်တသူခိုးတယောက်ကို မျက်စိကဖွား၊ နားကဖွား နှာခေါင်းကဖွား၊ လျှာကဖွား၊ ခန္ဓာကိုယ်ကဖွား၊ ဖွားဖွား နေရင် သားသူခိုးတွေ-သမီးသူခိုးတွေ ပေါက်ဖွားလာပြီး ဒို့ဆွေမျိုးတွေ သူခိုးတွေ၊ ဒို့ဆွေမျိုးတွေ သူခိုးတွေနဲ့ဘဲ အ ဆက်မပြတ် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ သွားလေတော့ အကု သိုလ်ဇောတွေ ပွားပွားပြီး အကုသိုလ်စိတ်၊ ရန်ထိပ်စိတ်၊ တံဆိပ်ရိုက်နှိပ် ခတ်လိုက်မှဖြင့် သွားရော့တလမ်း အပါယ် စခမ်းဘဲ။

ဝေဘူလတောင်မှ မနောမယ ပတ္တမြား

ဒါကြောင့် နေရင်းရှာ ပြန်မသွားချင်ကြနဲ့၊ ဝေဘူလ တောင်ရောက်အောင်သွားကြဝေဘူလတောင်မှာကျောက် ကောင်း ပတ္တမြားကောင်းတွေရှိသတဲ့၊ သွားဘို့ရာကတော့ မလွယ်ကူဘူး၊ ဘီလူးကြီး ၃-ကောင်စောင့်တဲ့ တောကြီး ၃-ထပ်ကျော်နိုင်မှ ရောက်သတဲ့၊ ဝေဘူလတောင် ရောက် အောင်သွားနိုင်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အင်မတန် နဲသတဲ့၊ ဝေဘူလတောင် ရောက်ပေမဲ့ အချို့ပုဂ္ဂိုလ် များကတော့ အဘိုးတန် ကျောက်ကောင်း ပတ္တမြားကောင်း မကောက် ကြဘဲမိခင်ကျောက်လောက်ကောက်သူကောက်၊ ကျောက် စရစ်ခဲလောက် ကောက်သူကောက်၊ အချို့တော့လဲ ဘီချင်း

(၂၀၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဆိုလေချွန်ပြီး ပျော်ကြပါးကြနဲ့ဘဲ အချိန်ကုန်ပြီး ပြန်ကြသတဲ့၊ အချိုပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ ဝေဘူလတောင်ရှိ မနောမယ ပတ္တမြားကို မရ-ရအောင် ကြိုးစားရှာကြ တူးဆွပြီး အရယူကြသတဲ့။

ဥပမာနှင့် ဥပမေယျ

အဲ-ဝေဘူလတောင် ဆိုတာကတော့ သီလ, သမာဓိ, ပညာ တည်းဟူသော သာသနာတော်ကြီးဘဲ၊ ဘီလူးကြီး ၃-ကောင်ကတော့ လောဘ, ဒေါသ, မောဟကိုဆိုတယ်၊ တောကြီး ၃-ထပ်ကတော့ ကာမ, ရူပ, အရူပဆုံတို့ကို ဆိုတယ်၊ သီချင်းဆို လေချွန် ပျော်ရွှင်မှုဖြင့် အချိန်ဖြုန်းကြသော သူများကတော့ ဆန်ကုန်မြေလေးဖြစ်ကာ နေရင်း ရွာဆိုတဲ့ အပါယ်လေးဘုံသို့ တောက်ရှောက် ရောက်သွားကြတဲ့ သူတွေနဲ့တူတယ်၊ သံသရာ လယ်စေတတ်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကတော့ မီးခတ်ကျောက်တို့ ကျောက်စရစ်ခဲတို့ကောက်တာနဲ့ တူတယ်၊ မနောမယ ပတ္တမြားကတော့ သမထဝိပဿနာကို ကြိုးပမ်းတကုတ် အားထုတ် ကြခြင်းအားဖြင့် ဒုက္ခအပေါင်းတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကြီးကို ဆိုတယ်။

အဲဒါကြောင့် ယခုပဋိပတ္တိသာသနာတော်ကြီးပွင့်လင်းတုန်း လောဘ, ဒေါသ, မောဟဆိုတဲ့ ဘီလူးကြီး ၃-ကောင်နဲ့ ကာမ, ရူပ, အရူပဆိုတဲ့ တောကြီး ၃-ထပ်ကိုကျော်လွန်နိုင်အောင် ဗိုလ်ငါးပါး လက်ကိုင်ထားပြီး သမာဓိ-ပညာ

၁၃၁၄ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၉) ရက်၊ စနေနေ့ ညနေ ၄ နာရီ ၅၅ မိနစ်အချိန်တွင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသော သွန်သွန်၊ သရားတော်မူရာ ခြံ ရွှပ်ကလပ်တော်။

ဖြစ်ထဲ၊ သမထဝိပဿနာတရားကို ကြိုးစားအားထုတ်ကြရန်
ဟောပြော ဆုံးမတော်မူခဲ့လေသတည်း။

ဈေးဇူးရှင်စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဟောကြားလေ့ရှိသော

သမထဝိပဿနာ တရားအာ၊ ထုတ်ပုံ
နိဿည်း

မေး...ဒါယကာ ဒါယိကာမကြီးတို့-သံသရာခရီးမှာဗျော
နေရတာ မဆင်းရဲကြပေဘူးလား။

ဖြေ...မှန်လှပါ ဘုရား၊ အလွန်ဘဲ ဆင်းရဲလှ ပါတယ်
ဘုရား။

မေး...ဆင်းရဲကြလျှင် ချမ်းသာကို မလိုချင်ကြပေဘူးလား။

ဖြေ...မှန်လှပါဘုရား၊ ချမ်းသာကို အလွန်ဘဲ လိုချင်ကြ
ပါတယ်ဘုရား။

အေး-ချမ်းသာကို လိုချင်ကြရင် အမိနှင့် အဘကို သတ်
ရမယ်၊ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်တဲ့ ပြည့်ရှင်မင်းကြီး နှစ်ပါးကိုလဲ
သတ်ရမယ်၊ သူလျှို တကျိပ် နှစ်ယောက်ကိုလဲ-သတ်ရမယ်၊
သို့သော် မိဘ နှစ်ပါးကတော့ ဈေးဇူးကြီးလှ၍ တကြိမ်
သတ်ရုံမျှနှင့်မသေနိုင်၊ လေးကြိမ်တိုင်တိုင် သတ်မှသေတယ်၊
မိဘနှစ်ပါးဆိုတာ တဏှာနှင့်မာနကိုဆိုတယ်၊ ပြည့်ရှင်မင်း
ကြီး နှစ်ပါးဆိုတာ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ဆိုတယ်၊

(၂၀၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

သူလျှိုတကျိပ်နှစ်ယောက်ဆိုတာအတွင်းအာယတနခြောက်
ပါးနဲ့ အပြင်အာယတန ခြောက်ပါးကို ဆိုတယ်။

အဲ-ချွန်းသာကိုလို၍ သတ်ချင်ကြပါမူ စန္ဒရုတ်မင်း စစ်
တိုက်သကဲ့သို့ အတွင်း အာယတန ခြောက်ပါး၊ အပြင်
အာယတနခြောက်ပါးရှိလည်တွင် အပြင်အာယတန ခြောက်
ပါးကို ရှေးဦးစွာ သတ်ရမယ်။

သတ်ပုံမှာ...ရှေးဦးစွာ ဘုရားကန်တော့၊ သီသခံယူ၊
မြတ်စွာဘုရားအား မိမိ၏ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးကို
တရားအားထုတ်ဆဲအခါ၌ နိဗ္ဗာန်ကိုရည်မှန်း၍လှူ။

(ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ဖြစ်တော်မူသော စွန်းလွန်းဂူကျောင်း
ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား မိမိ၏ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်,နာမ် နှစ်
ပါးကို တရားအားထုတ်ဆဲအခါ၌ နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်း၍
လှူဒါန်းပါ။)။ သုံးဆယ့်တစ်၌ ကျင်လည်နေကြကုန်သော
ဝေနေယျသတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား မေတ္တာပို့ အမျှဝေ။

အချိန်မပိုင်းနှင့် မိမိတတ်စွမ်း နိုင်သမျှ အားထုတ်ပါ။
ဣရိယာပုထ်ကိုလည်း ကြာမြင့်စွာမပြောင်းလဲဘဲနေနိုင်မည့်
ဣရိယာပုထ်ဖြင့် နေလျက် အားရုံတခြား စိတ်မသွားရလေ
အောင်မျက်စိကိုမှိတ်ပြီး နှာသီးဝကာယတံခါးကထွက်လေ
ဝင်လေကို မသိဘဲနှင့် မထွက်ရ မဝင်ရလေအောင် အာရုံ
ဝိတက်များ ကင်းကွာအောင် ခပ်ပြင်းပြင်းကလေး အား
ထုတ်ရှုရှိုက်ရမယ်။(နှာသီးဖျားကာယတံခါးကို လေးတိုးထိ

တော့သိသိတဲ့အပေါ်မှာ သတိထား ထိ-သိ-သတိ ဤသုံး
ချက် တပြိုင်နက်ကျအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ရမယ်။

ဤကဲ့သို့တရားအားထုတ်ဆဲအခါ၌ မျက်စိကလဲ တောင်
ကြည့်ခြောက်ကြည့် မကြည့်တော့ဘူး၊ နားကလဲ ဟိုထောင်
ဒီထောင် မထောင်တော့ဘူး၊ နှာခေါင်းကလဲ ဟိုရှုဒိရှု
မရှုတော့ဘူး၊ ပါးစပ်ကလဲ ဟိုစားချင် ဒီစားချင် မရှိတော့
ဘူး၊ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးကလဲ ဟိုသွားချင် ဒီသွားချင် မရှိတော့
ဘူး၊ အဲဒီတော့ စက္ခု၌၊ သောတိ၌၊ ဃာနိ၌၊ ဇိဝိ၌၊
ကာယိ၌ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေငါးပါး လုံခြုံနေတယ်။ အဲဒီလိုလုံခြုံ
နေတာ ဣန္ဒြေယသံဝရ သီလအစစ်ဖြစ်တယ်။ ဣန္ဒြေဆိုတာ
အစိုးရတာကို ဆိုတယ်။ သံဝရဆိုတာ လောဘ၊ ဒေါသ၊
မောဟစသောကိလေသာတရားများ မဖြစ်ရအောင်စောင့်
ရှောက်တာကို ဆိုတယ်။ ဣန္ဒြေယသံဝရ သီလကို တရား
အားမထုတ်ဘဲနဲ့ ရရှိရန် အလွန်ခဲယဉ်းတယ်။

အဲ-ဤကဲ့သို့ သတိကပ်၍ ရှုရှိုက် အားထုတ်ပါများလာ
တော့ ကျက်စားနေကျဖြစ်တဲ့ အပြင်အာရုံနောက်သို့ စိတ်
မလိုက်တော့ဘဲ နှာသီးဝ ကာယတံခါးမှာတည်ငြိမ်လာပြီး
သူ့သဘောကိုသူဆောင်၍ အဖျှ၊ အနီ၊ အဝါ၊ အပြာ၊ ကြယ်
ရောင်၊ လရောင်၊ နေရောင်၊ ပုလဲရောင်စသော အရောင်
အဆင်း အလင်းနိမိတ်များ စသည့်အပြင် ပညတ်အာရုံများ
ပေါ်လာ တတ်တယ်။ ပေါ်လာသော်လဲ ဆက်မလိုက်နဲ့၊
အာရုံကိုမိမိခန္ဓာကိုယ်ပေါ်ပြန်တင်ရမယ်။ အဲဒါတရားအား
ထုတ်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်လို၏ ဖြစ်တတ်တဲ့ လမ်းစဉ်တွေဘဲ။

အဲဒီလို အာရုံတခြား စိတ်မသွားဘဲ နှာသီးဖျား ကာယ တံခါးပေါ်တွင် ထိမှု-သိမှုကိုသာ သတိပြုပြီး စိတ်တည်နေ ညှင် အပြင် အာယတနခြောက်ပါးခေါ်တဲ့ သူလျှို ခြောက် ယောက်ကို သတ်သည်မည်တယ်။

အဲဒီလို ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ သတိကပ်ပြီး လိုက်ပါများ လာတော့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင်ပူမှု-ဧမူ-ညောင်းညာကိုက် ခဲမှု စတဲ့ ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။ အဲဒီ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပူမှု-ဧမူ စတဲ့ဝေဒနာတွေကို ပူမှန်းသိတဲ့ အပေါ်သတိထား၊ ပူမှုနဲ့ သိမှု ပြိုင်၍ ချုပ်လိမ့်မယ်။ ဧမုန်း သိတဲ့အပေါ်မှာသတိထား၊ ဧမုန်း-သိမှုပြိုင်၍ ချုပ်လိမ့်မယ်။ ပူမှုဝေဒနာသဘောသည် ဧမူဝေဒနာသဘောသို့ မလိုက် ပါချေ။ ဧမူ ဝေဒနာသဘောကလဲ ပူမှု ဝေဒနာ သဘော သို့ မလိုက်ပါချေ။ သူ့သဘောကို သူဆောင်ကြတယ်။ ခန္ဓာကိုယ် ဆိုသည်မှာ တကိုယ်လုံးကိုခြုံ၍ ဆိုတယ်။ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း သီးသန့်၍ မမှတ်ရ။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် ထိတော့ သိ၊ သိတဲ့အပေါ်သတိထားနေတာဟာ သမ္မသန ဉာဏ်ထိုခေါ်တယ်။

မိမိခန္ဓာကိုယ် ပေါ်တွင် ပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာတွေကို သတိကပ်လိုက်ပါများလာတော့ သမာဓိ အရှိန် ကောင်း လာသည်နှင့်သန္တတိအစဉ်ကို မိမိ စိတ်ထင်အားဖြင့် မြင် လိမ့်မယ်။ အဲဒီအခါသဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝိရိယဗိုလ်၊ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိ ဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ် တည်းဟူသော ဗိုလ်ငါးပါး လက်ကိုင်

ထားပြီး ကြီးပန်းတကုတ် ပွားများ အားထုတ်သွားပါလျှင် သမာဓိကြီးမားသည်ထက်ကြီးမားလာသော် မိမိခန္ဓာကိုယ် ပေါ်တွင် အလင်းဓာတ်ကြီး ပေါ်လာပြီး မိမိကိုယ်ကို မှန် ထဲမှာ မြင်ရဘိသကဲ့သို့ မြင်ရတွေ့ရတတ်တယ်။ ခန္ဓာကိုယ် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတို့၏ ဖောက်ပြန်မှုကို တစိတ် တဒေသ သော်၎င်း၊ အသားများ ပဲ့ကျခြင်း၊ ပေါက်ပြဲသွားခြင်း၊ မီးလောင်ဖုများကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ပေါက်ပြဲကျခြင်း သော်၎င်း၊ ပုလဲလုံးကလေးများ ထွက်သလို သော်၎င်း၊ မိုးရွာချသလို သော်၎င်း မိမိခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် တွေ့ရတတ်တယ်။

အဲဒီနောက် သမာဓိအားကောင်းလာသည်နှင့် မိမိခန္ဓာ ကိုယ်ပေါ်တွင်ဖြစ်ပျက်မှုဝေဒနာကို သတိကပ်လိုက်ပါများ ဇာတောဒ္ဓုဒယဗ္ဗယဉာဏ်အမြင်သန်လာသည်နှင့် ဝေဒနာ သညာမှဝေဒနာပညာဖြစ်ပြီးမိမိခန္ဓာကိုယ်မွေးတွင်းပေါက် က (မီးခယ်နဲ့မီးခတ်ကျောက်ခတ်လိုက်တဲ့အခါ မီးပွင့်သော မီးပွင့်ပမာကဲ့သို့) ဖွား-ဖွား-ဖွား-ဖွားနဲ့ တွေ့မြင်ရတဲ့အပြင် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တို့၏ ဖောက်ပြန်မှု ဖြစ်ပျက်မှုများ ကိုလဲ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပိုင်းပိုင်းခြားခြားကြီး သိမြင်လာလိမ့် မယ်။ အဲဒီတော့မှ “ဪ-ငါ့မှာ ခြေလက်စသောသဏ္ဍာန် သည်မရှိ၊ ပရမတ္ထသဘောသာ ရှိပါကလား” ဟု မိမိဉာဏ် မှာ သိမြင်၍ လာလိမ့်မယ်။ တလောကလုံး ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ယောက်ျားမိန်းမ ဗုဒ္ဓနတ်ဗြဟ္မာရယ်လို့ စွဲလမ်းထားကြတာ ဟာ အမှန်ကို မမြင်ရသေးလို့ဘဲ၊ အမှန်ကို သိမြင်ရတော့ ဘာမျှမဟုတ် သဘောတရားသက်သက်တွေပါ ကလားလို့

(၂၀၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ဉာဏ်မှာအမှန်ကိုသိမြင်လာတော့သဘောပေါ်သဘောကျပြီး ရတနာသုံးပါးကို ရှေးကထက် ပိုမိုယုံကြည်ခြင်း၊ ကြည်ညိုခြင်းများ ငြင်းယာတတ်တယ်။ အဲဒီအခါကျတော့မှ အတွင်းအာယတနသူလျှိုခြောက်ယောက်ကို သတ်သည်မည်တယ်။ ဤမှစ၍ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးကို ပယ်သည် မည်တယ်။ သို့သော် အမြစ်တော့ မပြတ်သေး။

မိမိခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှ ဝေဒနာကို သတိနဲ့ သုံးသပ်ပြီး ငြိမ်သက်တည်ကြည်နေတာကသီလ၊ တည်ကြည်ပြီးအလင်းရောင်ကို ထွန်းပြတာက သမာဓိ၊ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်ဟု ဆိုအင်သော ရုပ်-နာမ်နှစ်ပါး ပရမတ်သား၊ ဓာတ်သား သဘာဝတရား အစစ်ကိုမြင်၍ ဝေဘန်တာက ပညာ၊ အဲဒါကို သီလ-သမာဓိ-ပညာ သိက္ခာ သုံးပါးလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါ လောကီသီလ၊ လောကီသမာဓိ၊ လောကီပညာသာ ရှိသေးတယ်။

(ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဝိသုဒ္ဓိနှင့် ယှဉ်ပြသည်မှာ ဝေဒနာပေါ် သတိကပ်ပြီး လိုက်နေစဉ် ဣန္ဒြေငါးပါးလုံခြုံသည်ဖြစ်၍ သီလဝိသုဒ္ဓိ-သီလ စင်ကြယ်တယ်။ ဝေဒနာပေါ်မှာ စိတ်တည်နေတော့ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ-စိတ် စင်ကြယ်တယ်။ သီလကလဲ စင်ကြယ်တယ်၊ စိတ်ကလဲ စင်ကြယ်တော့ မှန်တာမြင်ရတာပေါ့။ မှန်တာ မြင်တယ် ဆိုတာ ဘယ်လိုတုံးလို မေးတယ်ဆိုပါတော့၊ မိမိခန္ဓာကိုယ် မွေး

တွင်းပေါက်က မီးခတ်နဲ့ မီးခတ်ကျောက် ခတ်လိုက်တော့ မီးပွင့်ကလေးတွေ ဖွား-ဖွား-ဖွား-ဖွားနဲ့ မြင်ရသလို မြင်ရတယ်။ အဲဒီလို မြင်ရတော့ ငါ့မှာ ခြေလဲမရှိ၊ လက်လဲမရှိ ယိုယ်လဲမရှိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး သုဉ်းသွားတယ်။ အဲဒီတော့ အမြင်စင်ကြယ်တယ်။ အဲဒါဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို မြင်ရတော့ ဟုတ်ပါပေတယ်၊ မှန်ပါပေတယ်ဟု ဘုရားကို ယုံကြည်ခြင်း၊ တရားကို ယုံကြည်ခြင်း၊ သံဃာကို ယုံကြည်ခြင်းများ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီတော့ ယုံမှား ကင်းသွားတာ ပေါ့-အဲဒါ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိလို့ခေါ်တယ်။

ဝေဒနာ သညာမှ ဝေဒနာပညာဖြစ်အောင် ဇွဲသန်သန်နဲ့ ဆက်လက် အားထုတ်သွားပြန်တော့ ရှေးက မကြုံဘူး တွေ့ရဘူးသော အလွန်ကြည်လင်သန့်ရှင်းတဲ့ အရောင် အလင်း နှစ်သက်ခြင်း ငြိမ်သက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။ အဲဒါဝမ်းသာနေစရာ မဟုတ်ဘူး၊ ဝမ်းသာမနေနဲ့၊ တွယ်တာမနေနဲ့၊ ကြည်လင်သန့်ရှင်း အရောင်အလင်း နှစ်သက်ခြင်းများကိုတွယ်တာနေပါက အန္တရာယ် ၁၀-ပါးထဲ နှစ်နေတတ်တယ်။ အဲဒီရောက်အောင်ဟာလဲ အလွန် ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ကြိုးစားအားထုတ်ပါမှ ရောက်နိုင်တာ၊ ဒါတွေဟာ တွေ့ရခဲလမ်းစဉ်တွေ့တဲ့၊ အဲဒါကိုပင် နိကန္တိလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီနိကန္တိလို့ခေါ်တဲ့ အရောင် အလင်း နှစ်သက်ခြင်း ငြိမ်သက်ခြင်းများကို ပယ်လိုက်သော ဇောက ညီမျှ၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းဖြစ်ပြီးနောက် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မယ်။

ထိုသင်္ခါရပေက္ခာဆိုတဲ့ ပရိကံ-ဥပစာ-အနုလုံဇောများ က ကိလေသာ တရားတို့ကို ကင်းစင်သွားအောင် ပြုပေး တော့ ဂေါတြဘူက နိဗ္ဗာန်ကို သညာ ပေးလိုက် တာနဲ့ ဂေါတြဘူ သညာသို့ လိုက်၍ ၎င်းဂေါတြဘူ သညာပေး သော နိဗ္ဗာန်ကို အမှီတံကဲ သဟဲပြုပြီး မဂ်က အနုသယ ကိလေသာကို ပယ်ပါရော၊ အဲဒီတော့မှ ပြည့်ရှင်မင်း နှစ် ယောက်နှင့်တူသော သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိကို အလျင်း သတ်သည်မည်တယ်။ အမိအဘနဲ့တူတဲ့ တဏှာနဲ့ မာနက တော့ ကျေးဇူး အလွန်များလှသောကြောင့် တကြိမ်တည်း သတ်ရုံမျှနဲ့မသေ၊ လေးကြိမ်သတ်မှသာ သေတယ်။ သတ် လိုက် သတ်ကြပေတော့။

ဒါနဲ့ ဆက်ဟောရ အုံးမယ်၊ ဥပမာ-နုလံထခါစ လူ တယောက်ဟာ အညှီအဟောက်လဲ စားချင်၊ ပိုက်ဆံကလဲ မရှိတုန်း မြစ်ကမ်းနားလျှောက်သွားရင်းလိပ်ကြီးတကောင် တွေ့တယ်ဆိုပါတော့၊ လိပ်ကြီးတွေတော့၊ ဟာ-နေရာကျ လိုက်လေ ဒီလိပ်ကြီးတော့ ဖမ်းမှတ်ဆိုပြီး ရေစပ်ဆင်းဖမ်း တာပေါ့၊ ဖမ်းတော့ လူကလဲ နုလံထစ အားအင်ကလဲမရှိ တုန်း ဆိုတော့ လိပ်ကြီးက ရုန်းလိုက် လူက ဆွဲလိုက်နဲ့ နောက်တော့ လိပ်ကြီးနောက်သာ လူပါသွားပါရော။ ဒါနဲ့ တဖြေးဖြေး ခြေဆစ်ကဒူးဆစ်၊ ဒူးဆစ်ကပေါင်ရင်း၊ ပေါင် ရင်းက ရင်ခေါင်း၊ ရင်ခေါင်းက ပါးစပ်အထိ ရေနက်ထဲ ရောက်သွားတယ်။ ဒီတော့မှ ဟေ့-လိပ်ကြီး၊ လိပ်ကြီး-နှင့် တခါလွတ် ငါ့-ဆယ်ခါလွတ် ဆိုပြီး လွတ်လိုက် ရတော့ တယ်။ ခုလဲတရားလာအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီး

တို့ကတော့ မပြန်စေချင်ဘူးပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ လိပ်ကြီးလိုဘဲ နင့်တခါလွတ် ငါ့ဆယ်ခါလွတ် ဆိုသလို လွတ်လိုက်ရတာ ပေါ့။

“အဲဒီလိုဘဲ သတ္တဝါတွေသံသရာရေယဉ်ကြောမှာမော့ နေကြတာကို မြင်နေရလို့ မကြည့်ရက်နိုင်တာနဲ့ ဘုန်းကြီး ကတော့ လက်လှမ်းမမှီတဲ့လူ လက်လှမ်းဆွဲဝေးတဲ့လူ ကြီး ပစ်ပေး၊ ဝါးပစ်ပေးနဲ့ပေါ့။ အဲဒါနဲ့မှ လက်လဲလှမ်း မဆွဲ၊ ကြီးဝါးလဲ မကိုင်ကြဘူးဆိုရင် ကိုယ့်ထိုက်နဲ့ ကိုယ့်ကံ ကြီး စား၍သာ ခံကြပေတော့။

ဘုန်းကြီး နောက်ဆုံး သတိပေးစကား ပြောလိုက်ရအုံး မယ်၊ ခရီးသွားတဲ့ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်ဟာ ဟင်း ကောင်းကလဲစားချင် ဝယ်လိုကလဲ မစားနိုင်လေတော့ သူ ငယ်ချင်းရေ မင်းနဲ့ငါ စိတ်ကျွေး-ကျွေးပြီး စိတ်စားစားရ အောင်လို့ ပြောတယ် ဆိုပါတော့၊ ဒီတော့ တယောက်က အေး-ကောင်းတယ်၊ကိုင်း-ကျွေးကွာလို့ပြောတယ်၊ဒီတော့ တယောက်က ကိုင်း-ကျွေးတော့မယ် ကြက်သားဟင်းကွ အားရပါးရ စားလိုက်စမ်းပါ သူငယ်ချင်းရဲ့လို့ ဆိုသတဲ့၊ နောက်တယောက်က အောင်မာ ကောင်းလိုက်တာသူငယ် ချင်းရယ်။ ဒါနဲ့ ကြက် ကောင်ယုံးကြော် ဝက်သားဟင်း အစရှိသည်တို့ကိုဆက်ကျွေးတာပေါ့၊ကျွေးလို့စုံတော့-ကိုင်း မင်းဝရင် ငါ့ကိုတလှည့်ကျွေးအုံးလို့ပြောတယ်၊ဒါနဲ့နောက် တယောက်က ကိုင်း-စားလိုက်စမ်း ဆင်ပေါင်ကြော်ကြီး၊

(၂၁၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အောင်မယ် တုံပျင်း ထုံပျင်းနဲ့ တယ်ကောင်းကွာ ပေးအုံး
လေလို့ဆိုတော့ ကုန်အောင်ဘဲ စားပါအုံး ဆင်ပေါင်
ကြော်ကြီးကွလို့ဆိုသတဲ့။

အဲဒီလိုဘဲ ဘုန်းကြီးကလဲ ဆင်ပေါင်ကြော်ကြီး ကျွေး
လိုက်ရအုံးမှာပေါ့။ ထိတော့သိ၊ သိတဲ့အပေါ်မှာ သတိထား
နေတာဟာ သမ္မသနဉာဏ်လို့ ခေါ်တယ်။ သမ္မသနဉာဏ်
ကို ဘုရားအစရှိတဲ့ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ဟာ ပရိ
နိဗ္ဗာန်ပြုမှတ် လွတ်ကြတယ်။ ဒါယကာ ဒါယိကာမကြီး
တို့လဲ သွားနာလို့ မစားဘဲလဲမနေကြနဲ့ ကြိုးစားပြီး ဝါးကြ
ပေတော့ဟု သတိပေး ဆုံးမတော်မူသည်။

ဗီလုံးငှက်ငယ် ဝတ္ထု

ရှေးအခါက တောအုပ်တခု၌ ဗီလုံးငှက်မ တကောင်ရှိ
သတဲ့။ ၎င်းငှက်မကြီးမှာ ဃားငယ်ကလေး တကောင်ရှိ
သတဲ့။ တနေ့သ၌ ဗီလုံးငှက်မကြီးက လူကလေး-သားကြီး
မောင်ရယ်-အမေ အစာရှာသွားချေအုံးမယ်-အမေ့စကား
နားထောင်နေရ ဟောသည် နွားခြေရာခွက်ထဲက ဘယ်မှ
မထွက်လေနဲ့လို့ အတန်တန် မှာပြစ်ခဲ့သတဲ့။ သားငယ်က
ခလားမှာ အမိအစာရှာသွားခိုက် နွားခြေရာခွက်ထဲ မနေဘဲ
အပြင်ထွက် ကျက်စားတာပေါ့။ ကျက်စားတော့ သိမ်းဆိုး
ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၌ သိမ်းဆိုးလက်သို့ ပါသွားသတဲ့။ ငှက်ကလေးက
သိမ်းဆိုး၏ ခြေထောက်ကြားကနေပြီး အမေ့စကား နား
မထောင်လို့ သိမ်းဆိုးလက်သို့ ပါရတာ၊ နားထောင်လျှင်

ဤသိမ်းဆိုး လက်သို့ ပါမည် မဟုတ်ဟု စကားဆိုသတဲ့။ အောင်မယ်စကားကြီး စကားကျယ် အသင့်အမေက ဘယ်လိုမှာခဲ့သလဲ၊ နွားခြေရာခွက်ထဲမှာနေ မထွက်ဝေနေ့ထို မှာ ခဲ့တယ်။ ကိုင်း-ဒါဖြင့် အသင့်နေရာ ငါပြန်ပို့မယ်၊ ကောင်းပါပြီ ပို့သာပို့ပါ။ သိမ်းဆိုးက ငှက်ငယ်ကလေးကို နွားခြေရာခွက်သို့ပြန်ပို့သတဲ့။ ထိုအခါ ငှက်ငယ်ကလေးက အသင် သိမ်းဆိုး-အသင်သိမ်းဆိုး ကိုင်း-ငါ့ကို အသင် တတ်နိုင်သေးရဲ့လားလို့-စကားဆိုသတဲ့။ သိမ်းဆိုးက တဟုန်တည်း ထိုးသုတ်လိုက်ရာ နွားခြေရာခွက် ခရောင်းချန်နှင့် သိမ်းဆိုး၏ရင်အုံဆောင်မိ၍ သေဆုံးခြင်းသို့ရောက်ရရှာသတဲ့။

အဲ-ဗီလုံးငှက်မကြီးက ပညိမြွေစေတသိက်နှင့် တူတယ်၊ နွားခြေရာခွက်က ခန္ဓာကိုယ်နှင့်တူတယ်။ ငှက်ငယ်ကလေးကတော့ စိတ်နှင့်တူတယ်၊ သိမ်းဆိုးက ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္တာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဆိုတဲ့ အာရုံပါးငါး ကာမဂုဏ် တရားကို ခေါ်တယ်။

အဲ-ထိုဥပမာအတိုင်းဘဲ ဖဿပစ္စယာဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ...ဝေဒနာတွင်ထား-တဏှာ မကူးစေနှင့် တဏှာ ကူးလျှင် သိမ်းဆိုးနှင့်တွေ့လိမ့်မယ်။ အဓိစကား နားထောင်ကြပါကုန်။

ရန်သူမျိုးငါးပါးတရားတော်

ရန်သူမျိုး ငါးပါးအကြောင်း ဟောတော်မူပါဘုရား။

အေး-ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတို့ မှတ်သား ပြောဆို ခေါ်ဝေါ်နေကြတဲ့ “**ရေ၊ မီး၊ ပန်း၊ ခိုးသူ၊ ပချစ်မနှစ်သက် စောသူ**” ရယ်လို့ ရန်သူမျိုး ငါးပါး ရှိတယ်မဟုတ်လား။ (ရှိပါတယ်ဘုရား)။ အဲသည် ငါးပါးဟာ အပြင်ရန်သူမျိုး သာဖြစ်ကြပြီး တဘဝ တခါလောက်သာ နှိပ်စက်နိုင်ကြ တယ်။ ဘုန်းကြီးဟောမဲ့ ရန်သူမျိုးငါးပါးကတော့ တဘဝ တခါလောက်နှိပ်စက်တတ်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ တသံသရာ လုံး နေ့ညမစ တသဲသဲ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ဖွား နှိပ်စက်နေကြ တဲ့ ရန်သူမျိုး ငါးပါးကိုဟောမယ်။

ဒါကြောင့်- (ရေ) ဆိုတာက **မနောရေယဉ်** သဲ။ မနော ရေယဉ်ဟာ အာရုံနောက် တကောက်ကောက် လိုက်ပြီး တသွင်သွင် ယိုစီးကျနေလို့ တဘဝပြီး တဘဝ တအိမ်ပြီး တအိမ် ဆိုသလို သံသရာအစအဆုံးမရှိ အကျိုးပေးတတ် သော သတ္တိရှိခြင်းကြောင့် ရန်သူတပါးလို ခေါ်တယ်။

(မီး) ဆိုတာက **လောဘမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး** ကို-ဆို တယ်။ အဲသည်မီးတွေဟာ ဘယ်လောက် ဆိုးသလဲဆိုရင် သတ္တဝါတွေအားလုံးကို တသံသရာလုံးအမြဲမပြတ် ဒလစပ် နှလောင်ကျွမ်း ညှဉ်းပမ်း တတ်တဲ့ သတ္တိ ရှိခြင်းကြောင့် ကြောက်စရာကောင်းသော ရန်သူတပါးလို့ ခေါ်တယ်။

(မင်း) ဆိုတာက ယခုလောကမှာ ပြည်ပိုင်အစိုးရက သတ်မှတ်ထားသောဥပဒေကိုကျူးလွန်ခဲ့သော် ကျူးလွန်သူ သာ ထောင်ဒဏ် သေဒဏ် ဆိုသလို ထိုက်တန် သလောက် အပြစ်ပေးခံရတယ် မဟုတ်လား။ ဘုန်းကြီးဟောခဲ့ မင်းက တော့ ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ-ဆိုတဲ့ တရားလေးပါးပါ။ ဒီတရားလေးပါးကတော့ အင်မတန်တရားတယ်။ ဘယ်သူ့ ကိုမှ မျက်နှာမလိုက်ဘူး။ တသံသရာလုံး အစအဆုံးမရှိ နှိပ် စက်တတ်သော သတ္တိရှိတယ်။ တခါတခါ မောင်ကံ-မောင် စိတ်-မောင်ဥတု-မောင်အာဟာရတို့ ဖောက်ပြန်လိုက်မှဖြင့် သတ္တဝါတွေအားလုံး အလူးအလဲ ခံကြရတယ်။ ဒါကြောင့် ကြောက်စရာကောင်းသော ရန်သူတပါးထို့ ခေါ်တယ်။

(ခိုးသူ) ဆိုတာကတော့ မျက်စိကခိုး၊ နားကခိုး၊ နှာ ခေါင်းကခိုး၊ လျှာကခိုး၊ ခန္ဓာကိုယ်ကလဲခိုး ဆိုသလို သံသ ရာဘဝအဆက်ဆက်တိုင်း အမြဲမပြတ် ဒလစပ် ခိုးယူပေါင်း သင်းတတ်သော သတ္တိရှိခြင်းကြောင့် ကြောက်စရာကောင်း သော ရန်သူတပါးထို့ ဆိုတယ်။ အဲဒါကြောင့် မမြင်ချင်နဲ့၊ မကြားချင်နဲ့၊ မသိချင်နဲ့၊ ချင်-သုံးချင် ရှောင်ဘို့ ဘုန်းကြီး ခဏခဏ ဟောတယ် မဟုတ်လား။ ဟောပါတယ်ဘုရား။ အဲ-မြင်ချင်, ကြားချင်, သိချင်ကြရင် သံသရာရှည်တတ်တယ်။

(မချစ်မနှစ်သက်သောသူ) ဆိုသည်ကား-ဒကာဒကာမ ကြီးတို့ ဇာတိ-ဖြစ်လျှင် ဇရာ, ဗျာဓိ, မရဏ-ဆိုတဲ့ အိုခြင်း, နှာခြင်း, သေခြင်းများကို ဖြစ်ချင်ကြသလား။ (မမြင်ချင်

(၂၁၄) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ပါဘုရား)။ အဲ-မဖြစ်ချင်သော်လဲ ဇာတိရမှပြင့် အိုရလိမ့်မယ်၊ နာရလိမ့်မယ်၊ သေရလိမ့်မယ်၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း ဆိုတာတွေနဲ့ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရအုံးမှာဘဲ။ ချစ်ရော ချစ်သလား (မချစ်ပါဘုရား)။ အေး-မချစ်သော်လဲ ဇာတိ ဖြစ်မှပြင့် ဘူဘို့နဲ့ထဲ ချစ်ရအုံးမှာဘဲ။ မချစ်ခင် မနှစ်သက်ပေမဲ့ ဘယ်ဘဝဘဲသရာကစပြီး ချစ်ခင် ပေါင်းသင်း လာခဲ့ကြရမှန်းမသိဘူး။ အဲဒါကြောင့် “အပွိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော” လို့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဟောတော်မူတယ်။ ဒါကြောင့်-အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းဆိုတဲ့ မချစ်ခင် မနှစ်သက်သောတရားတွေနှင့် ချစ်ခင် ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းသော ရန်သူကြီးတပါးလို့ ဆိုတယ်။

အဲဒါ ရန်သူမျိုးငါးပါးလို့ခေါ်တယ်။

သံသရာလည်ကြောင်းနှင့် ပြတ်ကြောင်း၊
ဆရာတော်

(၁) မသိထို- ထိုချင်၊ ထိုချင်ထို- စွဲလမ်း။ ။ စွဲလမ်းတော့- ပြုလုပ်၊ ပြုလုပ်တော့- ရရှိ၊ ရရှိတော့ ခံကြပေတော့ တပည့်တို့။

(၂) မခံသာ မှန်ပါဘိ- သည်တရား၊ ခံသာလျှင် သံသရာကြောမှာ။ မျှောလိမ့်အများ။

မထိတာက အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ မောဟ၊လိုချင်တာက တဏှာဆိုတဲ့ ယောဘ၊ စွဲလမ်းတာက ဥပါဒါန်။ ၎င်းတရား သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော့ လူ-နတ်-ဗြဟ္မာ-သူဌေးကြီး-သူကြွယ်ကြီး လောက အထက်တန်းစား ဖြစ်ချင်တာပေါ့။

ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ချင်တော့ ကြောင့်ကြ တောင့်တပြီး ပြုလုပ်တယ်ဆိုပါတော့။ အဲသည်လိုပြုလုပ်တော့ရရှိတယ်။ ဘာကိုရရှိသလဲဆိုရင် ဇာတိကိုရရှိတယ်။ ဇာတိကိုရရှိမှဖြင့် မအိုချင် မနေရ၊ မနာချင် မနေရ၊ မသေချင်မနေရ၊ ဇာတိ ဆိုတဲ့ ဝဋ်ကောင်ကြီး ရရှိမှဖြင့် ကြီးစားပြီး ခံကြဘို့ထဲ-ခံကြပေတော့။

တပည့်တော်တို့မှာ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ထိုထိုဘဝက ခံခဲ့ကြရလေပြီးဖြစ်သောကြောင့် မခံချင်ဘူးဆိုပါတော့။ မခံချင်လျှင် သီလ-သမာဓိ-ပညာ သိက္ခာသုံးပါးနှင့် ဘုရား-တရား-သံဃာ ရတနာသုံးပါး ဦးထိပ်ထားပြီး ဝိပဿနာ တရားကို ပွားများအားထုတ်ကြ။

ဤကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်က သမာဓိတရားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာကို သတိနှင့်လိုက်ပြီး သုံးသပ်တော့ မိမိစိတ်မှာ မခံသာသော သဘော ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါကြောင့် “မခံသာ မှန်ပါတယ်သည်တရား၊ ခံသာလျှင် သံသရာကြောမှာ မျောလိမ္မော်များ” ဟု ဆိုသည်။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာက အကျိုးကရား ဒုက္ခသစ္စာ၊ ၎င်းအကျိုးတရား ဒုက္ခသစ္စာတရားကို ဝိပဿနာ

(၂၁၆) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ရှုတော့ နာကျင် ကိုက်ခဲ၍ မခံသာသောကြောင့် ခံသာ အောင် လွတ်ပြစ်လိုက်တယ်။ လွက်ပစ်လိုက်တော့ ဝေဒနာ ချုပ်ပျောက် သွားတယ်။ ခံသာတော့ အမှန်မမြင်၊ အမှန် မမြင်တော့ ယထာဘူတ ဟုတ်မှန်သော ဉာဏ်ကိုမရ၊ ဤ ကဲ့သို့မရသောကြောင့်သံသရာဝဋ်ထဲမှာ တလည်လည်ခံနေ ရတယ်။

ဤကဲ့သို့ ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်တဲ့ဝေဒနာက ဗိုလ်ငါးပါး လက် ကိုင်ထားပြီး သုံးသပ်လိုက်တော့ သူ့ သဘောသူ့ဆောင်ပြီး တသံသရာလုံးက မတွေ့မမြင်ဘူးသော ရုပ်နာမ်-ခန္ဓာသင်္ခါ ရတရားကိုတွေ့မြင်ရရော၊ အဲသည်တော့မှ စွဲလမ်းတဲ့အယူ ဟာ ပြုတ်သင့်သလောက်ပြုတ်ပြီး ချမ်းသာသင့်သလောက် ချမ်းသာလိမ့်မယ်။ အဲသည်တော့မှ ရှေးရှေးသော အရိယာ သူတော်ကောင်းကြီးတွေဟာ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲကြီးကိုကြောက် ၍ တရားကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ယထာဘူတ ဉာဏ်ကို ရရှိ၍ အမှန်ချမ်းသာပြီး ဝဋ်ဆင်းရဲကို မလိုချင်၊ မလိုချင် တော့-မပြုလုပ်၊ မပြုလုပ်တော့-မရ၊ မရတော့-မခံရ၊ မခံရ တော့-ချမ်းသာတာလို၊ ထိုအတူ အတုခိုး အားကျပြီး ပြု လုပ်ပါမူ အမှန်ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိမြင်ရပါမူ ဝဋ်ဖြစ် ကြောင်း အလုပ်ကို မလုပ်၊ မလုပ်တော့-မရ၊ မရတော့ ချမ်းသာသည်။ အဲသည် နှစ်လမ်းကို ကြိုက်ရာလမ်း သွား ကြပေတော့။

- (၁) မြင်တာကို သညာဖုံးတော့၊ သညာကို သင်္ကာ ရှင်းမှ သင်္ကာကင်းမယ်။

(၂) မြင်တာကို သညာဖုံးတော့ သညာ-သင်္ကာမရှင်း
က သင်္ကာမကင်းဘူး။

ကဲ-မြင်တာ သညာဖုံး ဆိုတာ တခြား မဟုတ်ဘူး။
မျက်စိက မြင်ရုံသာရှိတယ်။ လှပတင့်တယ် လိုချင်တယ်ဆို
တာက သညာ ခေါ်တယ်။ ၎င်းသညာကို သင်္ကာမရှင်း
တော့ စွဲလမ်းမှု သံသယ မကင်းဘူး။ သင်္ကာ ရှင်းပုံမှာ-
မျက်စိက မြင်ရုံသာမြင်တယ်။ လှပတင့်တယ် လိုချင်တယ်
ဆိုတာက သညာဟု ပညာက ဆုံးဖြတ်တော့ မလိုချင်ဘူး။
မလိုချင်တာကို သင်္ကာရှင်းတယ်လို့ ဆိုရတယ်။

ဥပမာ ဆိုလျှင်

တနည်းအားဖြင့် ဘဲမွေးသော ယောက်ျားနှင့်တူတယ်။
ဘဲမွေးသောယောက်ျားသည် ကြက်မဥသောအခါ ကြက်ဥ
ကိုယူ၍ ဘဲဥကို ထည့်ထား၏။ ကြက်မက ဘဲဥကို ဝပ်ရ
သဖြင့် ပေါက်ချိန် တန်သောအခါ ဘဲကလေးတွေပေါက်
၍လာ၏။ ကြက်မကြီးက မိမိသားပင် မှတ်ထင်ပြီး အစာ
ယက်၍ ကျွေးခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်၏။ ဘဲ
သတ္တဝါသည် ရေ၌ကျက်စားသည်ဖြစ်၍ တနေ့သောအခါ
ရေသို့ဆင်း၍ကျက်စားလေသော် အမိဖြစ်သောကြက်မကြီး
က ရေသို့မဆင်းနိုင် ကုန်းပေါ်ကမှိုင်းပြီး ငါ့သားတွေ-
ငါ့သမီးတွေ- လာခဲ့ကြ- လာခဲ့ကြလို့ အော်နေတာဟာ-
သင်္ကာမရှင်းတာနှင့် တူတယ်။ ဘဲမွေးသောယောက်ျားက
သညာနှင့် တူတယ်။ သညာနှင့်တူသော ယောက်ျားက

(၂၁၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ကြက်ဥကိုယူ၍ ဘဲဥကို လိမ်ထည့်ထားတော့ လောဘနှင့် တူသော ကြက်မကြီးက ငါ့ဟာ ငါ့ဟာဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်း ပြီး စောင့်ရှောက်ရသဖြင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းခံရတယ်။ ဘဲ သတ္တဝါကတော့ ပရမတ္ထသဘာဝနဲ့တူတယ်။ ငါ့ဟာလို့ မှတ်ထင်ပြီး ငါ့သား-ငါ့သမီးတွေ လာကြလို့ ကုန်းပေါ်က ရင်ကွဲအောင် ကတော်၍ခေါ်ငြားသော်လဲ ပရမတ္ထသဘာဝ နှင့်တူသော ဘဲကလေးတွေက သူတို့ ကျက်စားနေကျ အာရုံသဘော ဖြစ်သောကြောင့် ကြက်မကြီးထံ လာချင်မှ လာမယ်။ အဲသည်တော့ ကြက်မကြီးမှာ ဒုက္ခရောက်ရတယ်။ ဘာကြောင့် ဒုက္ခရောက်ရသလဲဆိုတော့ သင်္ကာမရှင်းတတ် လို့ ရောက်ရတယ်။ ဒါကြောင့် မြင်တာ သညာပုံးတယ်။ သညာ သင်္ကာမရှင်းက သင်္ကာမကင်းဘူးလို့ ဆိုတယ်။

အဲဒါကြောင့် မြင်တိုင်း-ကြားတိုင်း-လျှက်တိုင်း-နံတိုင်း- တွေ့ထိတိုင်းတို့၌ ကာယတံခါးဝက သတိနှင့်စောင့်၍သတ် သွားပါက သညာ ဥပါဒ် မဖြစ်တော့ဘဲ အမှန်ကို သိမြင် လာလိမ့်မယ်။

အဲသည် အမှန်တရားသည် ပရမတ္ထသဘောဘဲ။ ပရမတ္ထ သဘောတရားဆိုတာ ဖြစ်ပျက်ခြင်း သဘောကို ဆိုတယ်။ “ရွှေနှင့် နောက်ဟာ၊ မတူပါ၊ စဉ်လာဖြစ်ပျက်မှု” ဆိုသည့် အတိုင်း ငါ့အလိုမဟုတ် သူ့သဘောသူဆောင်တဲ့သဘော တရား သက်သက်ပါ ကလားလို့ သိသည်နှင့် တပြိုင်နက် သင်္ကာရှင်းတော့တာဘဲ။ အဲသည်တော့မှ သဘောပေါ် သဘောကျလာလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့်- မြင်တာ သညာပုံး

တယ်၊ သညာ သင်္ကာရှင်တော့ သင်္ကာ ကင်းတယ်။ အဓိကို
ကြည့် မရှိကို မြင်တတ်သည့် ပုထုဇဉ်ကန်း...လို့ ဆိုတယ်။

ဦးလောကနာထ ကြရောက်၍ ပူးမြော်ခြင်း

၁၃၁၃-ခုနှစ်ရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် ရှင်မဟာမောဂ္ဂဏာန်
အရှင်မြတ်တို့၏ ဓာတ်တော်များ ပင့်ဆောင်သည့် အဖွဲ့နှင့်
အတူမြင်းခြံမြို့သို့ အိတာလျံဘုန်းတော်ကြီးဦးလောကနာထ
ကြရောက်လာ၍ ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်း ပူကျောင်းဆရာ
တော်ဘုရားကြီးထံ စုံစမ်းသည့်အနေဖြင့် ဝင်ရောက်ပူးမြော်
လေသည်။

စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ပူးမြော်ရသည့်ခဏ
ဦးလောကနာထတွင် အလွန်ကြည်ညိုသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်
လာသည်နှင့် ထိခြင်း ငါးပါးတို့ဖြင့် ရှိခိုးကန်တော့လေ
သည်။ ထိုနောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ဘုရားအစစ်-
တရားအစစ်-သံဃာအစစ်-ကို သိလိုကြောင်း လျှောက်ထား
သည်နှင့် ဟောကြားတော်မူသည်မှာ ...

ဘုန်းကြီးတို့မြတ်စွာဘုရားဟာ မဇ္ဈိမဒေသ ကဖြစ်တယ်၊
သိဒ္ဓတ္ထကုမာရ မင်းသားဟာ ဘုရားအဖြစ်ကို လိုချင်လို့
မိဘ-သားမယား-ဆွေမျိုးအားလုံးကို စွန့်ပြီး တောထွက်
သွားတယ်၊ အဲဒီလို တောထွက်ပြီးနောက် ဗောဓိပင်နှင့်
ရွှေပလ္လင်ပေါ်ကျတော့ နှာသီးဝ ကာယတံခါးကို လေတိုး

(၂၂၀) စွန်းလွန်း၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထိ၊ ထိတော့ထိ၊ သိတဲ့အပေါ်သတိထားပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို
ဆုံးသပ်လိုက်တာ ပဌမအလင်းရတယ်။ အလင်းရပြီး-ဖြစ်မှု
ပျက်မှုကိုမြင်တယ်။နောက်တော့တံခါးဆုံကတံခါးပွင့်သွား
တယ်။အဲဒီတံခါးဆုံဟာဘယ်မှာရှိသလဲလို့ မေးတယ်ဆိုပါ
တော့။ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ဦးခေါင်းထဲမှာရှိတယ်လို့ပြော
မှာဘဲ။ ဘယ်တံခါးပွင့်သလဲဆိုရင် မျက်စိ-နား-နှာခေါင်း
ပါးစပ်-ကာယ-မန အဲဒီ တံခါးခြောက်ပေါက် ပွင့်သွား
တယ်။**အဲဒီပွင့်ခြင်း-ကို “ဗုဒ္ဓ”** လို့လဲခေါ်တယ်။ ဘုရားဘို့လဲ
ခေါ်တယ်။ ပွင့်ခြင်းလို့လဲခေါ်တယ်။ အဲဒီတံခါးပွင့်သွား
တော့ သစ္စာလေးပါးကို လေးကြိမ်မြင်ရတယ်။ **အဲဒီသစ္စာ
လေးပါးကို “တရား”** လို့ခေါ်တယ်။ **မဂ်က လေးပါး၊ ဖိုလ်က
လေးပါး၊ အပေါင်းကို “သံဃာ”** လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒါ ဘုရား
စစ်-တရားစစ်-သံဃာစစ် ဘဲဟု ဟောတော်မူပြီး မွေစကြာ
တရားတော်ကို ဆက်သက် ဟောတော်မူသည်။

မွေစကြာ တရားတော်ကို နာကြားရပြီးသော အခါ
ဦးလောကနာထသည် အလွန်သဒ္ဓါထက်သည်ဖြစ်၍ ဆရာ
တော်ဘုရားနှင့်တွေ့ရတာ အမိအဖ,အစ်ကိုအစ်မများတို့နှင့်
တွေ့ရသလိုပါဘဲဘုရား၊ဆရာတော်ဘုရားနှင့် နောက်ကော
တွေ့ရအုံးမှာလား ဘုရားဟု လျှောက်ထားပြန်ရာ မတွေ့ရ
တော့ဘူးဟု အမိန့်ရှိသည်နှင့် ဘာပြုလို့ မတွေ့ရတော့မှာ
လဲဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါ ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက ကိုယ်တော်က ဘုရားဆုပန်ဆိုတော့ လူစွမ်း
ကောင်းကြီးပေါ့၊တပည့်တော်တို့က ကိုယ်တော်တို့လိုသတ္တိ

မကောင်းဘူး၊ ဒါကြောင့် မထွေရတော့ဘူးဟု ပြန်လည် အမိန့်ရှိလေသည်။ ထို့နောက် ဦးလောကနာထသည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား တိစီဝရိက်သင်္ကန်းနှင့် ဣတ္ထဝတ္ထု အမျိုးမျိုးတို့ကို ဣဒါနိန္ဒာ၌ လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ တပည့်တော်၏ မိဘများဟာ မိစ္ဆာအယူနှင့် ဘဝတပါး ပြောင်းရွှေ့ သွားကြရပါတယ်။ ယခု ဣဒါနိန္ဒာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် သမ္မာအယူ ရနိုင်ကြပါလော့ဘုရား၊ ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားက အမျှပေးဝေလို့ သာဓုခေါ်နိုင်ရင် သမ္မာအယူဖြစ်နိုင်ပါတယ်လို့ အမိန့်ရှိသည်နှင့် အမျှပေးဝေလေ၏။ ၎င်းနောက် အိတာလျှံဘုန်းတော်ကြီး ဦးလောကနာထသည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကန်တော့ပြီးလျှင် ပြန်ကြွသွားလေ၏။

ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်
 ရန်ကုန်မြို့ ဘောက်ထော် စွန်းလွန်းဂူကျောင်းတိုက်ခွဲ
 တွင် သိမ်သမုတ်ရန် ကြွလာတော်မူခြင်း

မြင်းခြံမြို့ ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရန်ကုန်မြို့မှ တပည့်ကြီး ဦးတင်ဖေ-ဒေါ်သိန်းခင်၊ ဦးအောင်မြတ်-ဒေါ်ဒေးခင်တို့၏ အကြိမ်ကြိမ် ပင့်လျှောက်ထားခြင်းဖြင့် ၁၃၁၃-ခု တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်နေ့တွင် ဦးတင်ဖေ-ဒေါ်သိန်းခင်၊ ဦးအောင်မြတ်-ဒေါ်ဒေးခင်တို့၏ ကြီးပမ်းတကုတ်အား ထုတ်၍ တည်းထောင်

(၂၂၂) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

သော ဘောက်ထော် စွန်းလွန်းဂူကျောင်းတိုက်ခွဲဆို တိုက်
အုပ်ဆရာတော် ဦးသောဘဏနှင့်အတူ လေယာဉ်ပျံဖြင့်ကြွ
ရောက်တော်မူရာ-လေယာဉ်ပျံကွင်းမှ ဘောက်ထော် စွန်း
လွန်းကျောင်းသို့ဝန်ကြီးဟောင်းဦးဘဇွန်-ဒေါ်မြကြည်တို့
၏ ပြင်ဆင်ထားရှိသော မော်တော်ကားဖြင့် ပင့်ဆောင်ခဲ့
လေသည်။ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက် တနင်းလာ
နေ့ ညနေ ၂-နာရီအချိန်တွင် သံဃာတော် ၂၄-ပါးနှင့်
တကွ သိမ်သမုတ်တော်မူသည်။

မြင်းခြံမြို့ ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်
ဘုရားကြီး၏ တပည့်ကြီးဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့ ဝုတ္တလစ်လမ်း
သီရိမင်္ဂလာ ကျောင်းတိုက်၊ ခန့်ဖြူ ဆရာတော် ဦးကုသလ
သာမိသည် ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်
ဘုရားကြီးနှင့် တိုက်အုပ် ဆရာတော် ဦးသောဘဏတို့၏
စေခိုင်းချက်အတိုင်း သိမ်သမုတ်ရာ၌ လိုအပ်သောပြုဘွယ်
ကိစ္စအဝဝတို့ကို အချိန်၌-ပြီးစီးပေောင် ဆောက်ရွက်ခဲ့လေ
သည်။

ဘောက်ထော် စွန်းလွန်းဂူကျောင်းတိုက်ခွဲတွင် သီတင်း
ဆုံးနေတော်မူစဉ် ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ၆-ရက်
တိုင်တိုင် ဖူးမြော်ရန်လာရောက်ကြသော ဒါယကာ-ဒါယီ
ကာမတို့၏ အဖူးမြော်အပူဇော်ခံပြီး နေ့ဘက်တွင်တရားဓမ္မ
ဟောပြု သွန်သင် ဆုံးမတော်မူ၍ ညချမ်းတွင် သမထ
ဝိပဿနာ တရားများကို ပြသတော်မူသည်။

နှောင်တန်ခူးယဆန်း ၃-ရက် သောကြာနေ့နံနက်တွင် သတိုး သီရိ သုဓမ္မ ဆာဦးသွင်နှင့် နိုင်ငံတော် လေကြောင်း သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဦးစံသိန်း တို့၏ လျှောက်ထား ပင့်ဆောင်ချက် အရ ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ ရိပ်သာသို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ ဒါယကာ ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့အားတရားဓမ္မဟောပြုဆုံးမတော်မူကာတည်၌ မျှသီတင်းသုံးနေထော်မူပြီး နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၄-ရက် စနေနေ့နံနက်တွင် မြင်းခြံမြို့သို့ ပြန်ကြွတော်မူလေသည်။

ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်း

ရန်ကုန်မြို့မှ ပြန်ကြွ လာတော်မူပြီး နောက် မြင်းခြံမြို့ ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၃၁၄-ခုနှစ်၊ သဆုန်လပြည့်ကျော် ၉-ရက်စနေနေ့ ညနေ ၅-နာရီအချိန်ခန့်တွင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေသည်။ ကြွင်း ယျန်ရစ်သော ရုပ်ကလာပ် တော်ကို အလိုတော် အတိုင်း လွမ်းစေတီဂူတွင်းသို့ ထည့်သွင်းထားရှိခဲ့ရာမှတပည့်အများ ဖူးမြော်နိုင်ကြစေရန် ၁၃၁၄-ခုနှစ်တပေါင်းလဆန်း ၂-ရက် နေ့ ၁၂-နာရီအချိန်တွင် တိုက်အုပ်ဆရာတော် ကိုယ်တိုင် ဦးစီး၍ လွမ်းစေတီဂူတွင်းမှ ရုပ်ကလာပ်တော်ကို ထုတ်ယူ ပြီး စံကျောင်းတော်သို့ ပင့်ဆောင်ကြလေသည်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသည်မှ တနှစ် ပြည့်မြောက်သော ၁၃၁၅-ခု ကဆုန်လပြည့်ကျော်

(၂၂၄) စွန်းလွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

၉-ရက် ညနေ ၄-နာရီ ၅၅-မိနစ်အချိန်တွင် ရုပ်ကလာပ်
တော်ကိုခေတ္တကိန်းဝပ်ရာစံကျောင်းတော်မှ တည်ဆောက်
ဆဲဖြစ်သော ဂန္ဓကုဋ် ဓေတီတော်ကြီးအတွင်းသို့ ခမ်းနား
သိုက်မြိုက်စွာ ပင့်ဆောင်ကြလေသည်။

ဂန္ဓကုဋ် ဓေတီတော်ကြီးသည် တိုက်အုပ် ဆရာတော်
ဦးသောဘက အရှင်သူမြတ်၏ နေ့ရောညပါ မနေမနား
ဦးစီးဆောင်ရွက် ကြိုးစားချက်ဖြင့် မြှော်မှန်းခဲ့သည့် အချိန်
အတိုင်း ပြီးမြောက်သည်နှင့် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရား
ကြီး၏ မွေးနေ့ဖြစ်သော လိနွမ် တပေါင်းလဆန်း ၂-ရက်
နေ့တွင် သံဃာတော် အပါး ၁၀၀-ကျော်တို့ဖြင့် ဓေတီ
တော် အနေကဇာတင်ပဲ့တော်ကြီးကို ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ
ကျင်းပ ပြီးစီးခဲ့သည်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရုပ်ကလာပ်တော်
သည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးသည့်နေ့မှ စ၍ ယခုတိုင် မည်သို့မျှ
ချိုယွင်းခြင်းမရှိ၊ ပကတိအဟိုင်း ချိုသင်းသော အနံ့တော်
ဖြင့် ကြည်ညိုဘွယ်ရာ ပိသေသထူးကို ဆောင်လျက် တည်ရှိ
လေသည်။

ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသည်နောက် မြင်းခြံမြို့ စွန်းလွန်းဂူကျောင်း
တိုက်တွင် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော်
ထင်ရှားရှိစဉ်ကစ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်တိုင် အသက်
ပါအပ်နှင်း၍ အားထားခြင်း ခံခဲ့ရသော တိုက်အုပ်ဆရာ

စွန်းလွန်း ဂန္ဓကုဋိ သံသရာအေး ဇေယျတော်မြတ်ကြီးအား ဖူးမြင်ရပုံ။

ဂန္ဓကုဋိသံသရာအေးစေတီတော်ကြီးကို ဦးစီးတည်ဆောက်သော
တိုက်အုပ်ဆရာတော်ဘုရား။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ကြီးသည် ဇာတိက စွန်းလွန်း ရွာသား ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးတုန်းက မိဘများ ဆင်းရဲလွန်းလို့ ကျောင်းကို မနေနိုင်ဘူး၊ တောသွားပြီး နွားကျောင်း နေရတယ်။ အဲဒီတော့ စာ မရေးတတ်ဘူး၊ စာမဖတ်တတ်ဘူး ဆိုတာ သူတို့သိပါလျက်နှင့် အမေးရှိ တော့ အဖြေရှိရမှာကိုး၊ ဒီတော့ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော် ကြီးက တပည့်တော် သဘောကျသလို ဖြေပါဆိုလျှင် ဖြေ မယ်၊ ဒီလိုမှ မဟုတ်လျှင် မဖြေဘူးလို့ စကားခံလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဆရာတော်ကြီးများက အရှင်ဘုရား သဘောကျ သလိုဘဲဖြေပါလို့ ပြောကြတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သံသရာစက်ဟာ သတ္တလောကမှာ တည် တယ်၊ စပ်တော့ တံခါးမှာစပ်တယ်၊ ဖြတ်တော့ တံခါးက ဖြတ်လျှင် ဖြတ်တယ်လို့ဖြေလိုက်တယ်။

သတ္တလောက ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာ ခေါ်ပါသလဆို တော့ တရားအလုပ်ကိုအားထုတ်ကြတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ သည် သမာဓိ ကြီးထွား ကြီးထွားပြီး လာတော့ စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်-ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါး မပြတ်ဒေသစပ် ဖြစ် ပျက်နေတာကို သတ္တလောကဆိုခေါ်တယ်။

စပ်တော့ တံခါးမှာ စပ်တယ်ဆိုတာက တံခါးဆိုတာ မျက်စိတံခါး၊ နားတံခါး၊ နှာခေါင်းတံခါး၊ ပါးစပ်တံခါး၊ ကာယတံခါး၊ မနတံခါး အဲသည်တံခါးများမှာ စပ်တယ်။ စပ်ပုံက စက္ခုနှင့်ရူပါရုံပြိုင်တဲ့အခါမှာ နှစ်သက်တဲ့ရူပါရုံကို

မြင်လျှင် လောဘ တဏှာ-သမုဒယသစ္စာ၊ မနှစ်သက်တဲ့ အနိဋ္ဌာရုံကိုမြင်လျှင် ဒေါသ-ဒုက္ခသစ္စာ၊ နားကလဲ ကောင်းတဲ့ သဒ္ဓါရုံကို ကြားလျှင် လောဘတဏှာ-သမုဒယသစ္စာ၊ မကောင်းတဲ့ အနိဋ္ဌာရုံကို ကြားလျှင် ဒေါသ - ဒုက္ခသစ္စာ၊ တုရားဟောခဲ့တာက ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာလို့ ဟောထားတယ်။

သတ္တဝါတွေကို အကျိုးပေးနေတာက ဒုက္ခသစ္စာနှင့် သမုဒယသစ္စာ၊ ၎င်းနှစ်ပါးသာ လှည့်ပြီး အကျိုးပေးနေတယ်။ အံဒါ သံသရာဘဲ။

ဖြစ်တော့လဲ တံခါးကဖြတ်လျှင် ပြတ်တယ်၊ ဘယ်လို ဖြတ်ရမလဲဆိုလျှင် စက္ခုနှင့်ရှုပါရုံ ပြိုင်တဲ့အခါမှာ မျက်စိဆိုတာ မြင်ရုံသာ မြင်တတ်တယ်၊ ချောတယ် လှတယ်ဆိုတာ သညာဘဲ၊ သူတကာက နင့်အမေ.....နင့်နှမ.....နှင့် ဆဲဆိုလိုက်ပြီ ဆိုပါတော့၊ မအေ-နှမ-ဆိုတာ သညာ၊ နားဆိုတာ ကြားရုံကြားတတ်တာ၊ ဘာမှ မဆိုင်ဘဲကလား၊ အဲဒီလိုမြင်တာနဲ့ သညာနဲ့ဖြတ်လိုက်၊ ကြားတာနဲ့ သညာနဲ့ဖြတ်လိုက်၊ နံတာနဲ့ သညာနဲ့ဖြတ်လိုက်၊ ထိတာနဲ့ သညာနဲ့ဖြတ်လိုက်၊ အဲသည်လို သတိနှင့် ဖြတ်ဖြတ် သွားတော့- ပြတ်မသွားပေဘူးလား။

ဒါကြောင့် ဧကာကြီးတို့ သံသရာကို အဝေးကြီးလိုက်ရှာမနေကြနဲ့၊ တံခါးမှာ ကပ်လည်နေတယ်။

(၂၂၀) စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရား ထေရုပ္ပတ္တိ

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ခြောက်ပေါက်
သော တံခါးတို့တွင် တပေါက်သော တံခါးက သတိနှင့်
ကပ်ပြီး ဖြတ်သွားခြင်းကြောင့် သံသရာမှ အေးသွားလေပြီ။
ဒါကြောင့် ဟောဒီစေတီကြီးကို “သံသရာအေးစေတီကြီး”
လို့ ချွဲပေးရလျှင် “ဂုဏ်နှင့်ခြင်-ထပ်တူဟပ်” ဆိုဘိသကဲ့သို့
လေးနက် ကြံ့ခိုင် ဆည်ဆိုင်ကောင်းမွန်လိမ့်မည်ဟုသဘော
ရကြောင်း ... မြင်းခြံမြို့ စွန်းလွန်းဂူကျောင်း တိုက်အုပ်ဆရာ
တော်-ဦးသောဘဏ အရှင်သူမြတ်က အမိန့်ရှိတော်မူလေ
သည်။

ဤကဲ့သို့ တိုက်အုပ်ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်မိန့်တော်မူ
သည့်အတိုင်း စေတီတော်မြတ်ကြီးကို... “သံသရာအေးစေ
တီတော်” ဟူသော ကမ္မည်းမော်ကွန်း သတ်မှတ်တော်မူ
သတည်း။

မြင်းခြံမြို့ ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း
ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထေရုပ္ပတ္တိ-ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာ

၁။ စွန်းလွန်းမည်ရှိ	....	ဇာတိရပ်ရွာ၊
တစ်နှစ်သုံးကိုး	....	ခေါ်ရိုးကောဇာ
တပေါင်းလတက်	....	နှစ်ရက်ဗျန္တာ၊
ကျားမင်းနေ့	....	မရွေ့ဖွားမြောက်လာ။
၂။ လေးဆယ့်နှစ်နှစ်	....	မလစ်တဖန်၊
သက်တော်ရောက်ငြား	....	ပွားများအမှန်၊
ခန္ဓာနာမ်ရပ်	....	အဟုတ်ကေန်၊
သိတရား	....	မနားအားထုတ်ပြန်။
၃။ အာဒိနဝ	....	ဒုက္ခပင်လယ်၊
စာရာဝါသ	....	စွန့်ထရှောင်ပယ်၊
တနေ့သနိုက်	....	ယာစိုက်ခွင်ဝယ်၊
ထွန်နှင့်နွား	....	စွန့်သွားပစ်ခဲ့တယ်။
၄။ နိက္ခမဓာတ်	....	တောရပ်မှန်ဆို၊
မောင်ရင်ပေါ်ချောက်	....	အရောက်မှီခို၊
သာမဏေဝတ်	....	မချွတ်ကြည်ညို၊
ထွက်ဝင်သက်	....	မပျက်ရှုထိုကို။
၅။ မိတ္ထိလာမြို့	....	မချိုလွန်ကျော်၊
ဦးစံတင်က	....	လာရှ်ပင့်ခေါ်၊
ရေလယ်တိုက်၌	....	ယာပိုထိစံပျော်၊
ကျင့်စဉ်လမ်း	....	မပန်းဟောရသော်။

- ၆။ ညောင်လွန်တောရ .... ဓမ္မအကျော်၊
 မေးမြန်းသမျှ .... ဖြေပြနိုင်သော်၊
 သဘောကျလို .... နှုတ်ဟမြွက်ဖော်၊
 ဟောဝတ .... ကောင်းစွာသာဓုခေါ်။
- ၇။ ရေလယ်ကျောင်းက .... ခဏ္ဍသိမ်မှာ၊
 ဟင်းရန်ကန်မှ .... နာမတေဇာ၊
 ဥပဇ္ဈာယ .... ဖြစ်ထဆရာ၊
 ရဟန်းဇာတ် .... ပညတ်ကမ္မဝါ။
- ၈။ မိတ္ထိလာမှ .... ပြန်ကြွလာပြန်၊
 မောင်ရင်ပေါ်ချောက်-တထောက်အမှန်၊
 နားနေရင်းက .... အလင်းဓမ္မခံ၊
 ဖိုလ်နှင့်မဂ် .... မပျက်ရောက်စေရန်။
- ၉။ မောင်ရင်ပေါ်က .... ခွာမှတဖန်၊
 ဂူကျောင်းစနစ် .... အသစ်တည်ပြန်၊
 ဝေဇယန်နန်း .... စခမ်းမြှော်ရန်၊
 ဂူဘုရား .... သကြားလာ၍ဖန်။
- ၁၀။ မဂ္ဂဝီထိ .... မြင်သိဖြစ်ပုံ၊
 ဖက်ပင်အိုင်က .... မေးသမျှအစုံ၊
 ယထာဘူတ .... မှန်လှအကုန်၊
 ဆယ့်တမီး .... ပျက်စီးငြိမ်းကြပုံ။
- ၁၁။ အာနာပါန .... ညွှန်ပြစုံလင်၊
 အသိတရား .... မိထားဘို့ပင်၊
 စိတ်ကိုထိန်းလို့ .... အေးငြိမ်းကုန်စင်၊
 လှူအပေါင်း .... ထောင်သောင်းဂူသို့ဝင်။

၁၂။ မြန်ပြည်ထောင်စု ..... တည်မှုဖန်ခါ၊
 ဝန်ကြီးချုပ်လှို ..... အဟုတ်ကျော်တာ၊
 ကိုကြီးနုက ..... မြင်မှုထွေလာ၊
 မေး-ပြေပုဒ် ..... စာအုပ်ထုတ်ခဲ့တာ။

၁၃။ ဂူကျောင်းတိုက်တော် - သောက်ထော်ရွာမှာ၊
 သိမ်သမုတ်လှို ..... အဟုတ်စည်တာ၊
 ဒုတိယမိတ္တိ ..... ပြန်တိမကြာ၊
 ရန်ကုန်ရောက် ..... နှစ်ခေါက်ကြွခဲ့တာ။

၁၄။ ခုနစ်ဆယ့်ငါး ..... သက်ငြားရောက်ပြန်၊
 ဇီဝိန်ပြုတ်ကိန်း ..... ချုပ်ငြိမ်းကေန်၊
 သက်ရှိတုန်းက ..... မိန့်ဟခဲ့ပြန်၊
 ပိုမကြား ..... ထိုစကား ဟုတ်လှိုမှန်။

၁၅။ တစ်, သုံး, တစ်, လေး ..... ပူရေးကြိုပြန်၊
 ကဆုန်လသက် ..... ကိုးရက်အမှန်၊
 ညနေစက်ငါး ..... ထိုးငြားလေပြန်၊
 စနေနေ့ ..... မရွှေ့နိဗ္ဗူစံ။

၁၆။ လွန်ခဲ့ဆယ့်ငါး ..... နှစ်များယခင်၊
 နှုတ်ဖော်မြွေကြား ..... မှာထားအစဉ်၊
 ရူပကာယ ..... ဇီဝကင်းလျှင်၊
 ဇေတီထွင်း ..... ဂူသွင်းကြဘို့ပင်။

- ၁၇။ ခန္ဓာစေတနာ
ဆွမ်းမသွတ်နဲ့
သက်ရှိတုန်းက
အဟုတ်ပ
.... ရှက်ကွစေရန်၊
.... တားမြစ်ခဲ့ပြန်၊
.... မိန့်ဟမြှောက်သံ၊
.... နှုတ်ကလင်းခဲ့ပြန်။
- ၁၈။ အမိခွဲသား
ရေနငါးသို့
မြင့်မိုရ်တောင်ကြီး
ရင်ကိုမ
.... မမှားပုံညီ၊
.... မခြားကြံသည်၊
.... ပြိုပြီးလေပြီ၊
.... ငိုဟ-ကျမျက်ရည်။
- ၁၉။ ဆရာဘုရား
ပူဇော်သက္က
နေညမစ
ဆရာဘုရား
.... ဂုဏ်အားမြှော်ရည်၊
.... ပြုကြပြန်သည်။
.... အမြဲစုံညီ၊
.... ခေါ်ကြားမလပ်ပြီ။
- ၂၀။ ဘယ်သူ့ကိုကား
တပည့်အများ
မျှော်ကာမှန်းဆ
မျက်ရည်မိုး
.... ယုံငြားလေသည်၊
.... ပစ်သွားလေပြီ၊
.... လွမ်းကြပြန်သည်၊
.... စွေဖျိုးနေတော့သည်။
- ၂၁။ ဂူဝင်ကြလို့
နှာသီးဖျားနှိုက်
အသိကမ္မဋ္ဌာန်း
ကိုယ်တိုင်ကြ
.... ဆုံးမပြန်သည်၊
.... ရှုရှိုက်ခါရည်၊
.... ကျင့်လမ်းမှန်သည်၊
.... ထာဘုရေ့ လျှောက်ချင်သည်။

အိတာလျံ ဘုန်းတော်ကြီး
ဦးလောကနာထ ဟောကြားချက်များမှ
ကောက်နုတ်ချက်

မြန်မာပြည်တွင် ရဟန္တာအပါး ၅၀-ခန့်ရှိသည်ဟုကြား သိရသဖြင့် ဖူးမြော်လို၍ လိုက်လံရှာဖွေခဲ့ရာတွင် မြင်းခြံမြို့ စွန်းလွန်းဂူကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုတွေ့ဆုံဖူးမြော် ခွင့် ရခဲ့ပါသည်။ စွန်းလွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တရား ဒေသနာဟောကြားဆုံးမပုံ၊ အမျိုးမျိုးသော လျှောက်ထား ချက်များကိုဖြေကြားပုံ၊ အနေအထိုင် အသွားအလာမှစ၍ အလုံးစုံတို့သည် ကြည်ညိုဘွယ်ရာ ဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ အများသမုတ်ကြသည့်အတိုင်း ရဟန္တာအစစ် ဖြစ် သည်ဟု လိုက်လိုက်လွဲလွဲ စိတ်ချယုံကြည်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ မြန်မာပြည်တွင် ရဟန္တာအစစ်ပေါ်ထွန်းသည် အတွက် ကမ္ဘာတွင် မြန်မာကရုဏ်ယူဘွယ် ဖြစ်သဖြင့် ဘုန်း ကြီးလဲ မြန်မာပြည်နှင့်တကွ ရောက်လေရာ နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းပြည်များတွင် ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဆရာတော်ဘုရား ကြီး၏ ဂုဏ်သတင်းကို ထင်လင်းပျံ့နှံ့အောင် ဟောကြား သွားမည်ဟု မြင်းခြံမြို့ ကိုးဆောင်ကျောင်းတိုက်တွင် ဟော ကြားသွားလေသည်။

ဓမ္မပဒပါဠိတော် - ယမကဝဂ်လာ

မိတ်ဆွေနှစ်ပါးဝတ္ထု

ဂေါတမဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ သာဝတ္ထိပြည်မှ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်တို့သည် ဘုရားရှင်၏တရားတော်ကို နာယူ၍ ယောက်ျားအဖြစ်များကို မြင်ကာ သာသနာတော်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုကြလေသည်။

တဦးမှာ ဂန္ဓဂူရခေါ် စာပေကျမ်းဂန် သင်ကြားမှုကို အားထုတ်လျက်၊ တဦးကား ဝိပဿနာဂူရကို ကျင့်ကြံပွားများလေသည်။

ကာလကြာသော်ဝိပဿနာလုပ်ငန်းကိုအားထုတ်သော အရှင်သည် ပဋိသန္တိဒါလေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လေသည်။ ထိုအခါတွင်ဂန္ဓဂူရပရိယတ်ကိုသင်ကြားသော အရှင်လည်း ဝိဇ္ဇကတ်ပါရဂူ တဦးဖြစ်၍ ဂိုဏ်းကြီး တဆယ့်ရှစ်ဂိုဏ်းတို့၏ နာယကကြီးဖြစ်လေသည်။

တနေ့သ၌ ဝိပဿနာ ဝန်ဆောင် ရဟန္တာအရှင်မြတ်သည် ဘုရားရှင်အားဖူးမြော်ရန်သာပြီးနောက် ငယ်ပေါင်း မိတ်ဆွေ ပရိယတ်ပါရဂူအရှင်မြတ်ထံဝင်ရောက်သည့်အခါ ထိုပရိယတ်ဆောင် အရှင်မြတ်သည် ဤဝိပဿနာတရားရှင် မြတ် ကြွလာသည့်အခါ ပြဿနာ မေးမည်ဟု ရှေးကပင် ကြံစည်ရင်းဖြစ်သည့်အတိုင်း မေးမြန်းရန် ကြံရွယ်သည်ကို ဘုရားရှင် သိမြင်စတင်မူသဖြင့်၊ ပြဿနာ မေးခြင်းကြောင့်

ဝိပဿနာဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ စိတ်ညစ်ညူးမှု ဖြစ်ရသော် ပရိယတ်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်အဘို့ ငရဲ၌ဖြစ်လေရာသည်ဟု ကြင် နာသောမဟာကရုဏာရှိတော်မူ၍ ထိုအရှင်နှစ်ပါးတို့ရှိရာ သို့ ကြွတော်မူပြီးလျှင် ဝိပဿနာဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်အား ပထမဈာန်မှစ၍ နိရောဓသမာပတ်ရှစ်ပါး ရုပ်-နာမ်တရား တို့ကို မေးတော်မူရာ မေးတိုင်း ဖြေဆိုနိုင်လေသည်။

ထိုနောက် ဂန္ထဓူရဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်အား သောတာပတ္တိ မဂ်၌ ပြဿနာကိုမေးတော်မူရာ မဖြေဆိုနိုင်ဖြစ်လေသည်။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် ဝိပဿနာဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ် အား ချီးကျူးတော်မူလေသည်။

ဤပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ပါးတို့၏ဖြစ်စဉ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်း တို့ စကားမျိုးစုံပြောဆိုကြသဖြင့် ဘုရားရှင်သည် “ဂန္ထဓူရ သမားသည် နွားကျောင်းသားနှင့် တူ၍၊ ဝိပဿနာဓူရ သမားကနွားပိုင်ရှင်နှင့်တူသည်” ဟု-ပမာပြု၍ ဆုံးမဟော ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်း ဆရာတော် ဘုရားကြီးကား- ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝချင်း တူညီသော မြို့သူဌေးနှင့် တော သူဌေးကို ပုံဟပ်လျက်....ဂန္ထဓူရ ဝိပဿနာဓူရ နှစ်ဌာန နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်မြို့သူဌေးနှင့်တူ၍ဂန္ထဓူရမပြည့် စုံ၊ဝိပဿနာဓူရ သက်သက်နှင့်သာ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မူ တောသူဌေးနှင့် တူကြောင်း ပမာပြု၍ နှိုင်းယှဉ် ဟောပြ တော်မူခဲ့ဘူးလေသည်။

ကျေညာချက်

မြင်းခြံမြို့ စွန်းလွန်းဂူကျောင်း တိုက်အုပ်ဆရာထော် အရှင်သူ
 မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် ကြီးကြပ်စီစဉ်ခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်း
 ဂူကျောင်း ဆရာထော်ဘုရားကြီး၏ ဟောကြား ဆုံးမထော်မှုခွဲ
 သော တရားထော်များ၊ တရားအားထုတ်နည်း နိဿည်းနှင့် ကျေး
 ဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာထော်ဘုရားကြီး၏ ပုံထော်များ
 ကို ကြည်ညိုစွာ ကိုးကွယ်နိုင်ရေးအတွက် ကြည်ညိုဘွယ်ဖြစ်အောင်
 စီစဉ် ဖြန့်ဖြူးခဲ့ခြင်းများကြောင့် ရရှိသော ငွေကြေးဝတ္ထုများကို
 မ-တည်ကာ ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာထော်ဘုရား
 ကြီး၏ ရုပ်ကလာပ်ထော် ကိန်းထော်မှုရာ ဖြစ်သော ဂန္ဓကုဋ်
 စေတီထော်ကြီးအား ရှေ့သင်္ကန်း ကပ်ယူပြီးစီးအောင်မြင်ပြီးဖြစ်
 ပါသည်။

ယခုအခါထွင်လည်း တိုက်အုပ်ဆရာထော် အရှင်သူမြတ်သည်
 ဂန္ဓကုဋ်-သံသရာအေး စေတီထော်ကြီးကို ကြည်ညိုဘွယ်ရာဖြစ်စေ
 ရေးအတွက် ကိုယ်စွမ်း၊ ဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ ကြီးစွာသော လုံ့လစီရိ
 ယဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင် အထူးကြိုးစား၍ ပြုပြင်မွမ်းမံလျက် ရှိခြင်း
 ကြောင့် ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်းဆရာထော်ဘုရားကြီး၏
 ရုပ်ကလာပ်ထော် ထည်ရှိသော ဂန္ဓကုဋ်-သံသရာအေး စေတီ
 ထော်ကြီးသည် အထူးကြည်ညိုဘွယ်ရာ အပြာပြာနှင့် ပြည့်စုံသည့်
 ပြင် ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာထော်ဘုရားကြီး၏ ရုပ်
 ကလာပ်ထော်သည်လည်း “မူဇရုပ် ပကတိ” အတိုင်း ထည်ရှိခြင်း
 ကြောင့် အထူး ကြည်ညိုဘွယ်ရာကို ဆောင်ထော်မှုလျက် ရှိသည်
 ကို ဖူးမြင်လိုသောပုဂ္ဂိုလ်များ ထာရောက်ဖူးမြော် ပူဇော်နိုင်ကြ
 ပါသည်။

ကျေးဇူးရှင် စွန်းလွန်းဂူကျောင်း ဆရာထော်ဘုရားကြီး၏
 ဝေယျာဝစ္စ အကျိုးထော်ဆောင်

တပည့်ကြီး-မောင်ညို

